

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)

รายงานประจำปี

2562

มุ่งสู่...

การเป็นองค์กรที่เติบโต

ไปพร้อมกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

สารบัญรายงานประจำปี 2562

- 4 สาร
ประธาน
กรรมการ
- 6 รายงานคณะ
กรรมการ
ตรวจสอบ
- 8 รายงาน
คณะกรรมการ
สรรหาพิจารณา
ค่าตอบแทนและ
บรรษัทภิบาล
- 10 รายงาน
คณะกรรมการ
บริหารความเสี่ยง
- 11 รายงาน
คณะกรรมการ
บริหาร
- 25 ข้อมูล
ทางการเงิน
โดยสรุป
- 26 ข้อมูลทั่วไป
และข้อมูล
สำคัญอื่น
- 28 นโยบาย
และภาพรวม
การประกอบธุรกิจ
- 30 การเปลี่ยนแปลง
ที่สำคัญ
- 32 ลักษณะ
การประกอบ
ธุรกิจ
- 54 นโยบาย
การจ่าย
เงินปันผล
- 55 ข้อมูล
หลักทรัพย์
และผู้ถือหุ้น
- 56 โครงสร้าง
การจัดการ
- 70 รายงาน
การถือครอง
หลักทรัพย์
- 72 ค่าตอบแทน
กรรมการ

12

รายงาน
คณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์

13

วิสัยทัศน์
พันธกิจ
วัฒนธรรมองค์กร
เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ

14

คณะกรรมการบริษัท

24

รายงาน
ความรับผิดชอบต่อ
ของคณะกรรมการ
ต่อรายงานทางการเงิน

41

ภาวะ
อุตสาหกรรม
และการแข่งขัน

46

ปัจจัยความเสี่ยง

50

ทรัพย์สินที่ใช้
ในการประกอบธุรกิจ

53

นโยบายการลงทุน
ของบริษัทในบริษัทย่อย

79

การกำกับ
ดูแลกิจการ

97

- การควบคุมภายใน
และการบริหาร
ความเสี่ยง
- รายงานระหว่างกัน

101

คำวิเคราะห์ฝ่ายจัดการ

119

รายงานของผู้สอบบัญชี
และงบการเงิน

"สะท้อนผลลัพธ์แห่งการก้าวสู่องค์กรคุณภาพ"

สารประธานกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

"มุ่งสู่...การเป็นองค์กรที่เติบโต
ไปพร้อมกับ
การกำกับดูแลกิจการที่ดี"

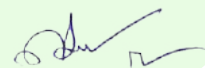
ตลอดปี 2562 ที่ผ่านมา บริษัทดำเนินธุรกิจท่ามกลางสภาวะความผันผวนทางเศรษฐกิจโลก ซึ่งถือเป็นอีกปีแห่งความท้าทายในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการบริหารจัดการกับปัจจัยภายนอกที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบจากราคาน้ำมันที่ผันผวน ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว และภาวะการถ่วงดุลที่ไร้พรมแดนจะเข้ามาบีบคั้นและมีอิทธิพลต่อชีวิตเพิ่มขึ้น สำหรับผลการดำเนินงานในภาพรวมปี 2562 ของบริษัท และบริษัทย่อยมีรายได้รวมทั้งสิ้น 3,841 ล้านบาท ส่วนกำไรสุทธิเท่ากับ 86 ล้านบาท โดยมีกำไรสุทธิต่อหุ้นเท่ากับ 0.07 บาท ถึงจะเป็นผลลัพธ์ที่ไม่สู้ดีนักก็ตาม แต่ในสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงเช่นนี้ บริษัทไม่หยุดที่จะพัฒนา โดยบริษัทได้มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ เพื่อรองรับกับการขยายธุรกิจ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากการรักษาฐานการดำเนินธุรกิจเดิมที่มีอยู่ ยังได้ขยายธุรกิจด้านพลังงานทดแทนในต่างประเทศ โดยบริษัทเชื่อมั่นว่าธุรกิจด้านพลังงานทดแทน เป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และยังมีโอกาสในการเติบโตและสร้างรายได้ให้กับบริษัทอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

บริษัทฯ ได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตั้งแต่ปี 2556 ด้วยความมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรชั้นนำที่มีการบริหารงานอย่างมืออาชีพ มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ โดยยึดถือปฏิบัติตามนโยบายนี้มาตลอด จนทำให้ในปีนี้นับบริษัทได้รับรางวัลที่ควรแก่การภาคภูมิใจจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1. ได้รับรางวัล 5 ดาว (★★★★★) โดยได้รับการ จัดอันดับจากโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการ บริษัทจดทะเบียนไทย ประจำปี 2562 ให้อยู่ในกลุ่มดีเลิศ (Excellent) โดยได้คะแนน 90% และได้รับรางวัลระดับ Top Quartile ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ 3,000-9,999 ล้านบาท
2. ได้รับรางวัล 5 ดาว (★★★★★) ในการประเมิน คุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2562 บริษัทได้รับการจัดอันดับ ให้อยู่ในกลุ่มดีเลิศ (Excellent) โดยได้คะแนน 100 คะแนนเต็ม

ในนามของคณะกรรมการบริษัท ผมขอขอบคุณท่านผู้ถือหุ้นและผู้มีอุปการคุณในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนผู้บริหาร และพนักงานทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจการของบริษัทด้วยดีมาโดยตลอด และขอให้ทุกท่านเชื่อมั่นว่าคณะกรรมการบริษัททุกท่านจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายเป็นสำคัญ เพื่อให้บริษัทมีการเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

(นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์)

ประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด โดยมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญ ได้แก่ การสอบทานให้มีการรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ การสอบทานให้มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในที่เหมาะสม การสอบทานให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัท และบริษัทย่อย ซึ่งอาจจะเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีรายเดิม หรือเลิกจ้างผู้สอบบัญชีรายเดิมก็ได้ พิจารณารายการได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ รวมทั้งรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการ ที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย การสอบทานและให้ความเห็น ต่อแผนงานและขอบเขตการตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน ตลอดจน การให้ฝ่ายบริหารจัดการให้มีกระบวนการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสียอย่างเหมาะสม สำหรับรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในรอบปี 2562 ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ได้สอบทานงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นรายไตรมาสและงวดประจำปี 2562 ซึ่งเห็นว่ามีคุณภาพถูกต้อง เชื่อถือได้และเป็นงบการเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ และเหมาะสมแล้ว
2. ได้พิจารณาแผนงานและขอบเขตการตรวจสอบภายในสำหรับปี 2562 ให้ครอบคลุมถึงความเสี่ยงที่สำคัญ และความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อย โดยได้แนะนำให้ฝ่ายบริหารปรับปรุงแก้ไขระบบงาน และข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้มีความรัดกุมและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ในปี 2562 ได้พิจารณาคัดเลือกแต่งตั้งบริษัท ริสก์เลส โซลูชั่น จำกัด (“ผู้ตรวจสอบภายใน”) ซึ่งเป็นบริษัทอิสระจากภายนอกทำหน้าที่ตรวจสอบและติดตามระบบควบคุมภายในของบริษัท โดยบริษัท ริสก์เลส โซลูชั่น จำกัด ได้มอบหมายให้นายศรรณ ทองประเสริฐ เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ ได้พิจารณาคุณสมบัติแล้วเห็นว่าเป็นอิสระ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในเหมาะสมเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว อย่างไรก็ตามบริษัทยังได้จัดตั้งสำนักงานผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท โดยมอบหมายให้นางสาวภณิศา เสวตวรรณรัตน์ เป็นตัวแทนของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ในการทำหน้าที่ประสานงานกับบริษัทผู้ประเมินระบบควบคุมภายในอิสระที่บริษัทได้ทำสัญญาว่าจ้าง และรายงานผลการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบเพื่อนำเสนอแก่คณะกรรมการบริษัท เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมินระบบควบคุมภายในอิสระ
3. ได้สอบทานและให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเน้นความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลที่เปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน สามารถอ้างอิงและตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส
4. ได้สอบทานการทำรายการได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ รวมทั้งรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในปี 2562 แล้วเห็นว่าเป็นรายการที่มีราคาและเงื่อนไขทางการค้าตามปกติ ธุรกิจโดยทั่วไป
5. ได้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งแบบรายคณะและรายบุคคลในรอบปี 2562 โดยได้ร่วมกันพิจารณาผลการประเมิน และกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
6. ได้พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีประจำปี 2562 โดยพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีคุณสมบัติ คุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยได้นำเสนอคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาขออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 โดยเสนอให้แต่งตั้งนางสาวกรองแก้ว ลิ้มปิติตกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียน เลขที่ 5874 หรือนายศุภชัย ปัญญาวัฒน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 3930 หรือนายนัฐวุฒิ สันติเพชร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทะเบียนเลขที่ 5730 แห่งบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้สอบบัญชีบริษัทจดทะเบียนตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย โดยกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ประจำปี 2562 สำหรับบริษัท จำนวน 1,950,000 บาท เพิ่มขึ้น 100,000 บาท และค่าสอบบัญชีสำหรับบริษัทย่อย จำนวน 955,000 บาท ซึ่งเท่ากับปี 2561 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,905,000 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.6 ซึ่งเห็นว่าเป็นค่าตอบแทนที่เหมาะสมแล้ว

7. คณะกรรมการตรวจสอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรได้โดยไม่ถูกจำกัดขอบเขต สามารถขอข้อมูลโดยไม่จำกัด อีกทั้งยังเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
8. คณะกรรมการตรวจสอบ มีการประชุมในรอบปี 2562 รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง โดยประธานกรรมการตรวจสอบและกรรมการตรวจสอบทั้งสี่ท่านเป็นกรรมการอิสระทั้งหมด และได้เข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ของการเข้าร่วมประชุมในปี 2562 และได้รายงานการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกไตรมาส คณะกรรมการตรวจสอบมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยได้ประชุมร่วมกับผู้บริหารที่เกี่ยวข้องและปรึกษาหารือกับผู้สอบบัญชีเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อขอทราบข้อสังเกตเกี่ยวกับงบการเงิน และระบบการควบคุมภายใน ด้านบัญชี โดยไม่พบรายการที่บกพร่องและหรือผิดปกติดังมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

รศ.ดร.ปีติพัฒน์ ฉัตรอักษรพัฒน์
ประธานกรรมการตรวจสอบ

รายงานคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบ ตามกฎบัตรที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดขึ้น โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญได้แก่ กำหนดนโยบายหลักเกณฑ์ การพิจารณาสรรหากรรมการ คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอ คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการ กำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการจ่ายค่าตอบแทน เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการบริษัท รวมทั้ง พิจารณา ทบทวน นำเสนอ และติดตามให้ระบบงานต่าง ๆ ภายในองค์กรสอดคล้องกับจรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่ดีตามนโยบายและแนวทางที่วางไว้ และรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหาต่อที่ประชุม คณะกรรมการบริษัท และรายงานต่อผู้ถือหุ้นในรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีด้วยในปี 2562 คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลประกอบด้วยกรรมการ 3 ท่าน โดยมีรายชื่อดังนี้

1. รศ.ดร.ปิติพัฒน์ ฉัตรจักรพัฒน์ ประธานกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล/กรรมการอิสระ
2. คุณฉัฐภูมิ ชันดีวิริยะ กรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล/กรรมการอิสระ
3. คุณภณิดา เศรษฐวรรณรัตน์ กรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล

ในปี 2562 มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลจำนวน 1 ครั้งซึ่งมีกรรมการ เข้าร่วมประชุมครบทั้ง 3 ท่าน โดยพิจารณาเรื่องต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

1.1 การสรรหากรรมการ

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล พิจารณาสรรหาบุคคลจากหลากหลายอาชีพ ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่นกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติกรรมการ กฎหมายว่าด้วย บริษัทมหาชน และกฎเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น ตลอดจนข้อบังคับ บริษัท และตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท นอกจากนี้ยังได้พิจารณารายชื่อและคุณสมบัติผู้เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและตามโครงสร้างกรรมการที่ต้อง มีความรู้หลากหลายด้านทักษะ วิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพศ เป็นต้น อีกทั้งยังต้องสามารถอุทิศเวลา ให้กับบริษัทได้อย่างเต็มที่ นอกจากนั้นคณะกรรมการยังเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับคัดเลือก เป็นคณะกรรมการบริษัทมายังบริษัท โดยเปิดโอกาสให้เสนอรายชื่อในช่วงเดือน ตุลาคม - มกราคม โดยคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลได้ดำเนินการดังนี้

- 1.1.1. สรรหากรรมการทดแทนกรรมการที่ต้องออกจากตำแหน่งตามวาระ โดยคณะกรรมการได้ดำเนินการ ตามกระบวนการสรรหา และนำเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้พิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่มีความเหมาะสม ก่อนจะนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นกรรมการบริษัทต่อไป
- 1.1.2. สรรหากรรมการทดแทนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง เพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ โดยกรรมการได้ดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมตามกระบวนการสรรหา และนำเสนอความเห็น ต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการบริษัทต่อไป

1.2 การพิจารณาผลตอบแทนคณะกรรมการ

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล พิจารณากำหนดค่าตอบแทน โดยใช้แนวปฏิบัติในการ พิจารณาค่าตอบแทน โดยพิจารณากันกรองถึงความเหมาะสมของค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับภาระหน้าที่ความ รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งได้เปรียบเทียบกับธุรกิจประเภทและขนาดใกล้เคียงกัน ตลอดจนคำนึงถึง ผลประกอบการ ผลงาน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

1.3 การพิจารณาหลักเกณฑ์การวัดผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลกำหนดให้มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการบริษัททั้งคณะ กรรมการชุดย่อย และรายบุคคล ปีละ 1 ครั้ง เพื่อช่วยให้คณะกรรมการได้มีการ พิจารณาทบทวนผลงาน ประเด็นและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ระหว่างปีที่ผ่านมาเพื่อ แก้ไขปัญหาพร้อมกันและนำไปสู่การปรับปรุง พัฒนา รวมทั้งยังเพิ่มประสิทธิผลการกำกับดูแลกิจการ โดยมีหลักการ และหัวข้อในการประเมินผลสอดคล้องไปกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริษัท

2 ด้านบรรษัทภิบาล

2.1 ติดตามและดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจรรยาบรรณธุรกิจ

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล มีหน้าที่ติดตามและดูแลให้พนักงาน ผู้บริหาร และกรรมการปฏิบัติตามคู่มือจรรยาบรรณและจรรยาบรรณธุรกิจ เพื่อพัฒนาสู่วัฒนธรรมองค์กร ทั้งนี้ได้สื่อสารให้พนักงาน ผู้บริหาร และกรรมการรับทราบโดยเป็นส่วนหนึ่งของการประชุมพิเศษพนักงานใหม่ รวมทั้งสื่อสารลงในเว็บไซต์บริษัท

3 รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ ในปี 2562 ที่บริษัท ได้รับรางวัลจากการประเมินด้านการกำกับดูแลกิจการ ดังนี้

- ได้รับรางวัล 5 ดาว (★★★★★) จากโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยประจำปี 2562 โดยได้รับคะแนน 90% ซึ่งอยู่ในกลุ่มดีเลิศ (Excellent) และได้รับรางวัลระดับ Top Quartile ในกลุ่มตลาดที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ 3,000-9,999 ล้านบาท
- ได้รับรางวัล 5 ดาว (★★★★★) ในการประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2562 โดยได้รับคะแนน 100% ซึ่งอยู่ในกลุ่มดีเลิศ (Excellent)

4. แนวทางการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการในปี 2563

- ติดตาม ทบทวน และปรับปรุงแก้ไขหลักการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- เผยแพร่การกำกับดูแลกิจการที่ดีภายในองค์กรให้เป็นที่เข้าใจของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับและให้มีผลในทางปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร

การดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการในรอบปีที่ผ่านมาสามารถทำตามแผนงานที่ได้วางไว้ คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล ยังคงมุ่งมั่น ที่จะพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้โปร่งใส ด้วยการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ การเป็นองค์กรที่เติบโตไปพร้อมกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(รศ.ดร.ปิติพัฒน์ ชัตตรัศร์พัฒน์)

ประธานกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล

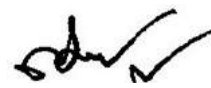
รายงานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ตระหนักและให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและรองรับกับสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินงานเพื่อบริหารจัดการและลดความเสี่ยง ตลอดจนควบคุมกำกับดูแล เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกระบวนการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อการดำเนินธุรกิจให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 1 ท่าน และกรรมการที่เป็นผู้บริหารจำนวน 4 ท่าน โดยในรอบปี 2562 ได้มีจัดให้มีการประชุมจำนวน 1 ครั้ง ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน คิดเป็นร้อยละ 100 ของการประชุมในปี 2562 เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ทบทวนความเสี่ยงทุกระดับ ให้ครอบคลุมตามกลยุทธ์ การดำเนินงานของบริษัท ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านธุรกิจของบริษัท ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการต่อต้านทุจริต และความเสี่ยงด้านอื่น ๆ
2. พิจารณากำหนดแผนการบริหารความเสี่ยง และแนวทางในการควบคุมความเสี่ยง เพื่อบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ บริษัทยอมรับได้ รวมทั้งกำหนดแผนรองรับ ป้องกันเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงขึ้นในอนาคต
3. ติดตาม และ ทบทวนการดำเนินงาน ตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ภายใต้นโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายให้หน่วยงานตรวจสอบภายในทำการติดตามและสอบทานการจัดการความเสี่ยงของบริษัท และบริษัทย่อยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้
4. ขยายขอบเขตการบริหารจัดการความเสี่ยงลงไปยังบริษัทในเครือ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจภายใต้ระบบควบคุมความเสี่ยงที่มีแนวปฏิบัติตามหลักสากลที่สอดคล้องกัน อีกทั้งยังเป็นการลดทอนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
5. จัดทำประเมินตนเองของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการทบทวนผลงาน ประเด็น ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระหว่างปีที่ผ่านมาเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายไว้

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีความมั่นใจว่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับระบบควบคุมภายใน และแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(นายสมพงษ์ กังสวัตินันท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

รายงานคณะกรรมการบริหาร

ในปี 2562 สภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยยังคงชะลอตัวและต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ บริษัทฯ จึงจำเป็นต้องเร่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับองค์กรในทุก ๆ ด้านเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและพร้อมก้าวสู่การต่อยอดการขยายธุรกิจเพื่อความเติบโตอย่างยั่งยืน โดยคณะกรรมการบริหารได้ทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการบริษัทฯ ในการพิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองเรื่อง ต่าง ๆ ที่สำคัญก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาตัดสินใจ

โดยในปี 2562 คณะกรรมการบริหารมีการประชุม 12 ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญของบริษัทฯ โดยได้รายงานผลการประชุมพร้อมแนวทางให้การแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทฯ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดแผนและกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ รวมถึงพิจารณากำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานของบริษัทฯ บริษัทฯย่อยและบริษัทร่วมในแต่ละสายธุรกิจ และได้มีการถ่ายทอดแผนงานดังกล่าวไปสู่ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับในองค์กรให้ได้ทราบ เพื่อนำไปปฏิบัติให้ สอดคล้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้
2. ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย พิจารณาตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานของทุกสายธุรกิจเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้เป็นไปตามแผนงานและเป้าหมายที่วางไว้ตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมาย
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติการเข้าลงทุน และการเข้าร่วมประมูลงานในโครงการต่าง ๆ โดยคณะกรรมการบริหารได้มีการพิจารณากลั่นกรอง ให้ความเห็นชอบ หรืออนุมัติการเข้าลงทุน และ/หรือการเข้าร่วมประมูลในโครงการใหม่ ๆ ตลอดจนเข้าดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทฯ และผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณานุมัติต่อไป
4. ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ควบคุมความเสี่ยง และกำหนดแผนงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมาย
5. กำหนดนโยบายอัตราค่าตอบแทนและโครงสร้างเงินเดือนของพนักงาน พิจารณานโยบายอัตราค่าตอบแทน และโครงสร้างเงินเดือนของพนักงานให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของบริษัทฯ
6. จัดทำประเมินตนเองของคณะกรรมการบริหารปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการทบทวนผลงาน ประเด็น ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารบริหาร ระหว่างปีที่ผ่านมาเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมกัน และนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมายไว้

คณะกรรมการบริหารมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และรอบคอบ ที่มุ่งเน้นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ใน การดำเนินงาน อีกทั้งคณะกรรมการบริหารยังพร้อมที่จะพัฒนาธุรกิจอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ

นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดขึ้น โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญได้แก่ กำหนดนโยบายหลักเกณฑ์ในการเข้าลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม รวมทั้ง การเข้าลงทุนในโครงการต่าง ๆ และรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และรายงานต่อผู้ถือหุ้นในรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีด้วย โดยในรอบปี 2562 ได้มีจัดให้มีการประชุมจำนวน 5 ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. กำหนดแผนและกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทฯ รวมถึงพิจารณากำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานของบริษัทฯ ในเรื่องของการลงทุน เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับนำไปปฏิบัติ
2. ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ในเรื่องของการลงทุน เพื่อให้เป็นไปตามแผนงานและเป้าหมายที่วางไว้ ตามที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมาย
3. ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจในด้านของการลงทุน ควบคุมความเสี่ยง และกำหนดแผนงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการบริษัทฯ มอบหมาย
4. จัดทำประเมินตนเองของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการทบทวนผลงาน ประเด็น ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ระหว่างปีที่ผ่านมาเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายไว้

คณะกรรมการยุทธศาสตร์มีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และรอบคอบ ที่มุ่งเน้นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการดำเนินงาน อีกทั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ยังพร้อมที่จะพัฒนาธุรกิจอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ

นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์
ประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร และเป้าหมายการดำเนินธุรกิจ

วิสัยทัศน์

" เป็นบริษัทชั้นนำในการดำเนินธุรกิจด้านวิศวกรรมสื่อสาร ธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงานทดแทน และการจัดจำหน่ายสินค้าวิศวกรรมงานระบบด้วยการบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพ "

พันธกิจ

- ดำเนินการจัดจำหน่ายและส่งสินค้าทางด้านวิศวกรรมด้วยราคาที่เหมาะสมและบริการ ที่ได้มาตรฐานระดับดีเยี่ยม เพื่อความพึงพอใจสูงสุดสำหรับลูกค้าของบริษัท
- ดำเนินการติดตั้งระบบโทรคมนาคมด้วยนวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการของลูกค้าตามมาตรฐานสากล
- ดำเนินการประมูลงานและติดตั้งระบบงานด้านวิศวกรรมสื่อสารเทคโนโลยีและสารสนเทศจนสำเร็จ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของลูกค้าด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยระดับสากล
- ดำเนินงานธุรกิจด้านพลังงานทดแทนและบริหารจัดการพลังงาน ตามนโยบายภาครัฐ เพื่อให้เป็นแหล่งพลังงานทางเลือกใหม่ที่สำคัญของประเทศไทย

วัฒนธรรม องค์กร

T	O	C	S	S
Team	Organization Commitment	Coordination	Service Mind	Self Development
ทำงานเป็นทีม ประสานงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ ขององค์กร อย่างมีประสิทธิภาพ	มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของ องค์กรและให้ความสำคัญ กับการแก้ไขปัญหา ภายใต้พันธะสัญญาที่มี เป้าหมายเดียวกัน	สื่อสารชัดเจน ตรงประเด็น มีประสิทธิภาพในการโน้มน้าว และเจรจาต่อรอง	เข้าใจในความต้องการ/ ความคาดหวังของลูกค้า แสดงพฤติกรรมบริการ ได้เหมาะสม เพื่อให้ลูกค้า พึงพอใจ และประทับใจ	การชวนขยาย สนใจใฝ่รู้ พัฒนาตนเอง ปรับปรุง ประยุกต์ความรู้ ให้เกิดประโยชน์ ในการปฏิบัติงาน

เป้าหมาย การดำเนิน ธุรกิจ

บริษัทมีเป้าหมายที่จะรักษาความเป็นผู้นำตลาดด้านการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สายไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพ และมาตรฐานสูง รวมทั้งจำหน่ายสินค้าในลักษณะของศูนย์บริการครบวงจร(One-Stop Service) คือมีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับสายไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้าที่หลากหลายและครบถ้วนทุกหมวดหมู่เพื่อจำหน่ายให้แก่ลูกค้า ทำให้ลูกค้ามีความสะดวกและง่ายในการสั่งซื้อ และรับมอบสินค้า รวมทั้งมีเป้าหมายที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุด

บริษัทมีเป้าหมายในการสร้างและรักษาความเป็นผู้นำบริการระดับชั้นนำของประเทศในงานด้านบริการรับออกแบบและติดตั้งระบบงานป้องกันไฟลามและระบบโทรคมนาคมโดยมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และการให้บริการที่มีคุณภาพที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนการสร้างเชื่อมั่นให้แก่ลูกค้าโดยการส่งมอบงานให้ได้ตรงตามคุณภาพที่ต้องการและตามกำหนดเวลา ด้วยความมุ่งมั่นดังกล่าว ทำให้บริษัทประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างดี

นอกจากนี้บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2008 สำหรับด้านการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบจาก บริษัท ยูไนเต็ด รีจิสตร้า ออฟ ซิสเต็ม (ประเทศไทย) จำกัด (URS) อย่างไรก็ตามบริษัทยังคงมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าสูงสุด ดังนั้นในปี 2560 บริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงระบบคุณภาพให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบัน โดยขยายขอบเขตการระบุนความเสียงและโอกาสที่มีผลกระทบต่อระบบบริหารคุณภาพขององค์กร รวมทั้งการวางแผนและควบคุมการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการผลิตและการส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือการบริการ ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบคุณภาพมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้บริษัทสามารถยกระดับไปสู่การรับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001 : 2015 จากบริษัท ยูไนเต็ด รีจิสตร้า ออฟ ซิสเต็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด (URS)

อีกทั้งบริษัทยังมีเป้าหมายขยายธุรกิจเพื่อให้ครอบคลุมงานทางด้านติดตั้งระบบสื่อสารอื่นๆ รวมถึงการขยายธุรกิจไปในอุตสาหกรรมที่เติบโตและเป็นนโยบายของภาครัฐ เช่นระบบงานด้านวิศวกรรมสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยระดับสากลและธุรกิจพลังงานเพื่อเป็นแหล่งพลังงานทางเลือกใหม่ที่สำคัญของประเทศไทย

คณะกรรมการบริษัท

นายสมพงษ์ กังสรวัดน์

ตำแหน่ง ประธานกรรมการบริษัท / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร /
ประธานบริหารความเสี่ยง / ประธานกรรมการยุทธศาสตร์

อายุ 54 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

- 8 สิงหาคม 2548 (รวมเวลา 14 ปี 8 เดือน)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 208,148,836 หุ้น (17.70% ของทุนชำระแล้วและมีสิทธิออกเสียงทั้งหมด)

คุณวุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขาการตลาด สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 50/2549
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 154/2554
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 27/2555
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Financial Statement for Directors (FSD) รุ่น 15/2555

ประวัติการอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยากร ตลาดทุน (วตท.) รุ่น 20

ประสบการณ์ทำงาน
ช่วงเวลา

ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ

บริษัทจดทะเบียน จำนวน 1 บริษัท

• ปี 2548 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2554 – ปัจจุบัน	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2555 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• 25 ก.พ. 2562 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริษัท	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• 25 ก.พ. 2562 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการยุทธศาสตร์	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน) จำนวน 2 บริษัท

• ปี 2540 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บจก.ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี
• ปี 2558 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บจก.เน็อน เวิร์คส์ คอมมูนิเคชั่น (ประเทศไทย)

รศ.ดร.พิติพัฒน์ ฉัตรอักษรพัฒน์

ตำแหน่ง กรรมการอิสระ / ประธานกรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการ
สรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล / กรรมการยุทธศาสตร์

อายุ 58 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

• 8 สิงหาคม 2548 (รวมเวลา 14 ปี 8 เดือน)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- ไม่มี -

คุณวุฒิทางการศึกษา

• ปริญญาเอก สาขาการบัญชี The Manchester Metropolitan University, UK

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

• ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 60/2548

ประสบการณ์ทำงาน
ช่วงเวลา

ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ

บริษัทจดทะเบียน จำนวน 1 บริษัท

• ปี 2548-ปัจจุบัน

กรรมการอิสระ

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2555-ปัจจุบัน

ประธานกรรมการตรวจสอบ

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2555-ปัจจุบัน

ประธานกรรมการสรรหาพิจารณา
ค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2561-ปัจจุบัน

กรรมการยุทธศาสตร์

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)

- ไม่มี -

นายจตุภูมิ ชันติวิริยะ

ตำแหน่ง กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการสรรหาพิจารณา
ค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล / กรรมการบริหารความเสี่ยง /
กรรมการยุทธศาสตร์

อายุ 58 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

• 12 กันยายน 2557 (รวมเวลา 5 ปี 3 เดือน)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- ไม่มี -

คุณวุฒิทางการศึกษา

• ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

• ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Certification Program รุ่น 100/2551

• ประกาศนียบัตร หลักสูตร Role of the Compensation Committee รุ่น 6/2551

• ประกาศนียบัตร หลักสูตร Audit Committee Program รุ่น 8/2548

ประสบการณ์ทำงาน
ช่วงเวลา

ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ

บริษัทจดทะเบียน จำนวน 3 บริษัท

• ปี 2557-ปัจจุบัน

กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ /
กรรมการสรรหาพิจารณา
ค่าตอบแทน
และบรรษัทภิบาล / กรรมการบริหาร
ความเสี่ยง

บมจ.คอมมิวนิตีเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2561-ปัจจุบัน

กรรมการยุทธศาสตร์

บมจ.คอมมิวนิตีเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2556-ปัจจุบัน

กรรมการ

บมจ.มอร์ริเทิร์น

• ปี 2562-ปัจจุบัน

กรรมการ

บมจ.ไอ ที ซิตี

กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)

- ไม่มี -

รศ.ประภาส ไพรสุวรรณ

ตำแหน่ง กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการยุทธศาสตร์

อายุ 63 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

• 1 มกราคม 2558 (รวมเวลา 5 ปี)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- ไม่มี -

คุณวุฒิทางการศึกษา

• ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

• ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Certification Program รุ่น 119/2552

• ประกาศนียบัตร หลักสูตร Financial Statements for Director 2556

ประวัติการอบรมอื่น ๆ

• หลักสูตรพัฒนาผู้นำนักบริหารระดับสูง 2540

• หลักสูตรการกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและ ผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน (PDI) รุ่น 6/2554

• หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการ ตลาดทุน (วตท.) รุ่น 17

• หลักสูตรวิทยาการการจัดการสำหรับนักบริหารระดับสูง (วบส.) รุ่น 1

ประสบการณ์ทำงาน ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ
<u>บริษัทจดทะเบียน จำนวน 3 บริษัท</u>		
• ปี 2558-ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2561-ปัจจุบัน	กรรมการยุทธศาสตร์	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2556-ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บมจ.ซีพีที ไดรฟ์ แอนด์ เพาเวอร์
• ปี 2557-ปัจจุบัน	ประธานกรรมการตรวจสอบ	บมจ.บางกอกซีที เมททัล
<u>กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน) จำนวน 1 บริษัท</u>		
• ปี 2556 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ	บจก.พีอีเอ เอ็มคอม อินเตอร์เนชั่นแนล

ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์

ตำแหน่ง กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / กรรมการยุทธศาสตร์

อายุ 63 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

- 23 กุมภาพันธ์ 2560 (รวมเวลา 2 ปี 10 เดือน)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 50,000 หุ้น (0.004% ของทุนชำระแล้วและมีสิทธิออกเสียงทั้งหมด)

คุณวุฒิทางการศึกษา

- Universite de Paris ประเทศฝรั่งเศส

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 198/2557
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AAPC) รุ่นที่ 23/2559
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program รุ่นที่ 5/2561
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Design Thinking Deep for Executive Board 2562

ประวัติการอบรมอื่น ๆ

- นักบริหารระดับสูง (นบส.) รุ่นที่ 52/2550
- การป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐ เอกชน และการเมือง (วปม.) รุ่นที่ 6/2556
- นักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง (บงส.) รุ่นที่ 1/2557
- วิทยาลัยตลาดทุน (วตท.) รุ่นที่ 20/2558
- หลักสูตรการบริหารการท่องเที่ยว (TME) รุ่น 1/2560
- ผู้นำธุรกิจระดับโลก (GBL) รุ่นที่ 2/2560

ประสบการณ์ทำงาน ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ
<u>บริษัทจดทะเบียน จำนวน 3 บริษัท</u>		
• ปี 2560-ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2561-ปัจจุบัน	กรรมการยุทธศาสตร์	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2559-ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ / ประธานกรรมการสรรหาพิจารณา ค่าตอบแทน	บมจ.พี ที จี เอ็นเนอวีย์
• 1 ก.ย.2561-ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ / กรรมการตรวจสอบ	บมจ.บี จิสติกส์
<u>กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน) จำนวน 4 บริษัท</u>		
• ปี 2560-ปัจจุบัน	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
• ปี 2560-ปัจจุบัน	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	มหาวิทยาลัยนานาชาติราฟเฟิลส์
• ปี 2561-ปัจจุบัน	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตชัย
• ปี 2562-ปัจจุบัน	ประธานคณะทำงานยุทธศาสตร์รัฐมนตรี	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
• ปี 2562-ปัจจุบัน	ประธานอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ และประเมินผลงานผู้ว่าการการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย (ททท.)	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
• ปี 2562-ปัจจุบัน	รองประธานอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการ บริหารและกลั่นกรองวาระการประชุม คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ นโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
• ปี 2562-ปัจจุบัน	คณะกรรมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการกีฬาอาชีพ	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
• ปี 2562-ปัจจุบัน	คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ว่าการ คณะกรรมการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ งบลงทุนและเงินสำรองคณะอนุกรรมการ กำหนดแนวทางและวิธีการจัดหารายได้ การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.)	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
• ปี 2562-ปัจจุบัน	คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและ ควบคุมภายใน/คณะกรรมการปรับปรุงแก้ไข กฎหมายและระเบียบข้อบังคับการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย (ททท.)	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

นายอภาส ดิยวัฒน์โรจน์

ตำแหน่ง กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการยุทธศาสตร์ / กรรมการผู้จัดการสายงานโทรคมนาคม

อายุ 54 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

- 8 สิงหาคม 2548 (รวมเวลา 14 ปี 8 เดือน)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 58,339,711 หุ้น (4.96% ของทุนชำระแล้วและมีสิทธิออกเสียงทั้งหมด)

คุณวุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 50/2549
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 92/2554

ประสบการณ์ทำงาน ช่วงเวลา	ตำแหน่ง	ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ
<u>บริษัทจดทะเบียน จำนวน 1 บริษัท</u>		
• ปี 2548 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2554 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2555 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหารความเสี่ยง	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2556 – ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการสายงานโทรคมนาคม	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2561 – ปัจจุบัน	กรรมการยุทธศาสตร์	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
<u>กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน) จำนวน 1 บริษัท</u>		
• ปี 2558 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บจก.นีออน เวิร์คส์ คอมมูนิเคชั่น (ประเทศไทย)

นายกิตติรัตน์ เมฆมณี

- ตำแหน่ง กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการยุทธศาสตร์ / กรรมการผู้จัดการสายงานธุรกิจและผลิตภัณฑ์
- อายุ 53 ปี
- สัญชาติ ไทย
- วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ
- 8 สิงหาคม 2548 (รวมเวลา 14 ปี 8 เดือน)
- สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
- 30,058,756 หุ้น (2.56% ของทุนชำระแล้วและมีสิทธิออกเสียงทั้งหมด)
- คุณวุฒิทางการศึกษา
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ประวัติการฝึกอบรม
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 50/2549
 - ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 92/2554
- ประวัติการอบรมอื่น ๆ
- การบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารรุ่นที่ 11 สถาบันพระปกเกล้า(ปศส.11)
 - การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง สถาบันพระปกเกล้า (ปปร.20)

ประสบการณ์ทำงาน
ช่วงเวลา

ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ

บริษัทจดทะเบียน จำนวน 1 บริษัท

• ปี 2548 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2554 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2555 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหารความเสี่ยง	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2556 – ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการสายงานธุรกิจและผลิตภัณฑ์	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2561 – ปัจจุบัน	กรรมการยุทธศาสตร์	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน) จำนวน 1 บริษัท

• ปี 2540 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บจก.ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี

นางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์

ตำแหน่ง กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทน และบรรษัทภิบาล / กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการยุทธศาสตร์ กรรมการผู้จัดการสายงานการเงิน – บัญชี

อายุ 56 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

- 8 สิงหาคม 2548 (รวมเวลา 14 ปี 8 เดือน)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 3,341,688 หุ้น (0.28% ของทุนชำระแล้วและมีสิทธิออกเสียงทั้งหมด)

คุณวุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 37/2548
- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 60/2548

ประวัติการอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตรการบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 12
- หลักสูตรเทคนิคการจัดทำและยื่นแบบ ข.1 ให้ถูกต้องตามประกาศปปช. จากสภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2556
- หลักสูตรนักบริหารการเงินการคลังภาครัฐระดับสูง รุ่น 3/2559
- หลักสูตร Strategic CFO in Capital Markets ปี 2560
- หลักสูตรผลกระทบของมาตรฐานรายงานทางการเงินใหม่เกี่ยวกับสัญญาที่ทำกับลูกค้า และสัญญาเช่าที่มีผลต่อการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียน

ประสบการณ์ทำงาน

ช่วงเวลา

ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ

บริษัทจดทะเบียน จำนวน 1 บริษัท

• ปี 2548 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2554 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2555 – ปัจจุบัน	กรรมการบริหารความเสี่ยง	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2556 – ปัจจุบัน	กรรมการผู้จัดการสายงานการเงิน – บัญชี	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น
• ปี 2561 – ปัจจุบัน	กรรมการยุทธศาสตร์	บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน) จำนวน 2 บริษัท

• ปี 2540 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บจก.ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี
• ปี 2558 – ปัจจุบัน	กรรมการ	บจก.นีออน เวิร์คส์ คอมมูนิเคชั่น (ประเทศไทย)

นางสาวนนนุช เตมีศรีสุข

ตำแหน่ง กรรมการ / กรรมการบริหาร / กรรมการยุทธศาสตร์ / กรรมการผู้จัดการสายงานการจัดการ / เลขานุการบริษัท

อายุ 56 ปี

สัญชาติ ไทย

วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ

- 8 สิงหาคม 2548 (รวมเวลา 14 ปี 8 เดือน)

สัดส่วนการถือหุ้นบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

- 1,502,928 หุ้น (0.13% ของทุนชำระแล้วและมีสิทธิออกเสียงทั้งหมด)

คุณวุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาตรี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการฝึกอบรม

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 37/2548

- ประกาศนียบัตร หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 60/2548

ประวัติการอบรมอื่น ๆ

- หลักสูตร พื้นฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียน รุ่นที่ 6/2554

- หลักสูตร Company Secretary Program รุ่น 27/2551

ประสบการณ์ทำงาน
ช่วงเวลา

ตำแหน่ง

ชื่อหน่วยงาน / บริษัท / ประเภทธุรกิจ

บริษัทจดทะเบียน จำนวน 1 บริษัท

• ปี 2548 – ปัจจุบัน

กรรมการ

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2554 – ปัจจุบัน

กรรมการบริหาร

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2556 – ปัจจุบัน

กรรมการผู้จัดการสายงานการจัดการ

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2556 – ปัจจุบัน

เลขานุการบริษัท

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

• ปี 2561 – ปัจจุบัน

กรรมการยุทธศาสตร์

บมจ.คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น

กิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน) จำนวน 2 บริษัท

• ปี 2540 – ปัจจุบัน

กรรมการ

บจก.ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี

• ปี 2558 – ปัจจุบัน

กรรมการ

บจก.เน็อน เวิร์ค คอมมูนีเคชั่น (ประเทศไทย)

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งจัดทำขึ้น ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 โดยได้มีการพิจารณาเลือกใช้นโยบายการบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้ง มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยผู้สอบได้สอบทานและตรวจสอบงบการเงินและแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีอย่างไม่มีเงื่อนไข

คณะกรรมการบริษัททำหน้าที่กำกับดูแลและพัฒนาบรรษัทภิบาล รวมทั้ง จัดให้มีและดำรงไว้ซึ่งระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน เพื่อให้มีความมั่นใจได้ว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชี ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีสาระสำคัญ โดยคณะกรรมการบริษัท ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระทำหน้าที่ กำกับดูแลงบการเงิน ประเมินระบบควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบจะปรากฏในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งได้แสดงไว้ในรายงานประจำปีนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของบริษัทสามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ว่างบการเงินของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย แสดงฐานะการเงินผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดถูกต้องในสาระสำคัญแล้ว

(นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์)

ประธานกรรมการบริษัทและประธานกรรมการบริหาร

ข้อมูลทางการเงินโดยสรุป

รายการ	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
ผลการดำเนินงาน (พันบาท)			
รายได้จากการขายและบริการ	4,439	4,530	3,792
รายได้รวม	4,462	4,566	3,841
ต้นทุนและค่าใช้จ่ายรวม	4,201	4,338	3,720
กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น	261	228	121
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ(ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท)	204	170	85
ฐานะการเงิน (พันบาท)			
สินทรัพย์รวม	3,606	3,442	3,631
หนี้สินรวม	1,889	1,745	1,988
ส่วนของผู้ถือหุ้น	1,717	1,697	1,643
สินค้างเหลือ	446	431	629
ข้อมูลต่อหุ้น			
กำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น(ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท)	0.17	0.14	0.07
เงินปันผลต่อหุ้น	0.18	0.12	0.02
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น	1.46	1.44	1.41
อัตราส่วนทางการเงิน (ร้อยละ)			
อัตรากำไรขั้นต้น	15%	14%	14%
อัตรากำไรสุทธิ (ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท)	5%	4%	2%
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น(%)	12%	10%	5%
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.56	1.45	1.37
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น(เท่า)	1.10	1.03	1.21

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท	: บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)
ชื่อย่อหลักทรัพย์	: CSS
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	: จำหน่ายสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทอื่น ๆ รวมทั้งเป็นผู้ให้บริการติดตั้งระบบ โทรคมนาคม ระบบป้องกันไฟลัม และอื่น ๆ
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: 329 หมู่ 3 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ที่ตั้งสาขาชลบุรี	: 59 หมู่ 7 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
เลขทะเบียนบริษัท	: 0107548000561
โทรศัพท์	: 02-018-1111
โทรสาร	: 02-018-1142
เว็บไซต์	: www.cssthailand.com
เลขานุการบริษัท	: นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข โทร : 02-018-1111 / Email : secretary@cssthailand.com
ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์	: นางประภัสสร ลักษณวิวัฒน์วงศ์ โทร : 02018-1111 ต่อ 5501 / Email : prapussorn@cssthailand.com
ทุนจดทะเบียน	: 588,036,884.50 บาทแบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,176,073,769 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ 0.50บาท
ทุนชำระแล้ว	: 587,869,544.50 บาทแบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,175,739,089 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ 0.50บาท

ข้อมูลทั่วไปของบริษัทย่อย

ชื่อบริษัทย่อย (1)	: บริษัท ซี.เอส.เอส. เอนเนอร์ยี จำกัด
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	: ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการเป็นหลัก และเป็นตัวแทนในการประสานงานซื้อขายสินค้าต่าง ๆ
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: 329 หมู่ 3 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
ที่ตั้งสาขาชลบุรี	: 59 หมู่ 7 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
เลขทะเบียนบริษัท	: 0125540007891
โทรศัพท์	: 02-018-1111
โทรสาร	: 02-018-1142
ทุนจดทะเบียน	: 150,000,000 บาทแบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,500,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท
ทุนชำระแล้ว	: 150,000,000 บาทแบ่งเป็นหุ้นสามัญ 1,500,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท
สัดส่วนที่บริษัทถือหุ้น	: ร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว
ชื่อบริษัทย่อย (2)	: บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด
ลักษณะการประกอบธุรกิจ	: ประกอบธุรกิจให้บริการติดตั้งเสาสัญญาณและอุปกรณ์โทรคมนาคม ให้บริการบำรุงรักษาเครือข่ายระบบโทรคมนาคมแบบ Turnkey
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	: 10 ซอยนาคนิวาส 47 ถนนนาคนิวาส แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
เลขทะเบียนบริษัท	: 0105549083701
โทรศัพท์	: 02-539-6693
โทรสาร	: 02-539-6795
ทุนจดทะเบียน	: 10,000,000 บาทแบ่งเป็นหุ้นสามัญ 100,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท
ทุนชำระแล้ว	: 10,000,000 บาทแบ่งเป็นหุ้นสามัญ 100,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท
สัดส่วนที่บริษัทถือหุ้น	: ร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว

บุคคลอ้างอิง

- นายทะเบียนหลักทรัพย์ : บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ : 02-009-9386 โทรสาร : 02-009-9476
- ผู้สอบบัญชี : นางสาวกรรณแก้ว ลิ้มปิติติกุล / นายศุภชัย ปัญญาวัฒน์ / นายณัฐภูมิ สันติเพชร
บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด
ชั้น 33 อาคารเลครัชดา
193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110
โทรศัพท์ : 0-2264-0777 โทรสาร : 0-2264-0789-90
- ผู้ตรวจสอบระบบควบคุมภายใน : บริษัท ริสก์เลส โซลูชั่น จำกัด
เลขที่ 43 ซอยอุดมสุข 30 แยก 1 แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร 10260
โทรศัพท์ : 086-379-8600
-

ข้อมูลสำคัญอื่น

- ไม่มี -

นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

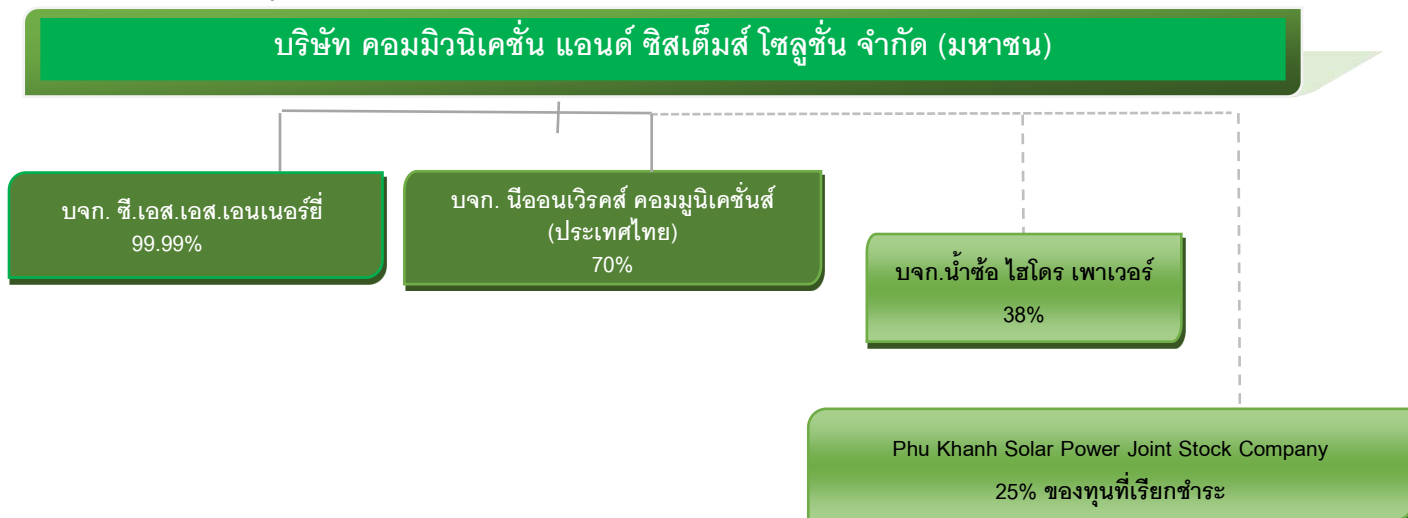
บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2537 โดยมีวัตถุประสงค์แรกเริ่มเพื่อประกอบธุรกิจจำหน่ายและติดตั้งวัสดุและอุปกรณ์ ป้องกันไฟลาม (Passive Fire Protection) สำหรับอาคารสูงและโรงงานอุตสาหกรรม ต่อมาบริษัทได้มีการขยายกิจการอย่างต่อเนื่องไปยังธุรกิจตัวแทนจำหน่ายสายไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ และอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบงานไฟฟ้าจากผู้ผลิตชั้นนำระดับสากล เช่นสายไฟฟ้าทั่วไปสำหรับใช้ในอาคารและโรงงานอุตสาหกรรม โคมไฟฟ้าสำหรับใช้ภายในและภายนอกอาคารหม้อแปลงไฟฟ้า ท่อร้อยสายไฟฟ้า และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลาม โดยมีลูกค้าทั้งหน่วยงานภาครัฐและบริษัทเอกชนทั่วไป นอกจากนี้บริษัทยังได้ให้บริการด้านงานติดตั้งและบำรุงรักษาระบบโทรคมนาคม ซึ่งรวมถึงงานก่อสร้างและติดตั้งระบบส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบโทรศัพท์พื้นฐาน และในปี 2558 บริษัทได้ขยายธุรกิจอย่างต่อเนื่องไปยังธุรกิจติดตั้งระบบงานด้านวิศวกรรมสื่อสารเทคโนโลยีและสารสนเทศ รวมทั้งธุรกิจด้านพลังงานทดแทนและบริหารจัดการพลังงาน ตามนโยบายภาครัฐ ซึ่งที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า บริษัทมุ่งเน้นการเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการขยายสู่ธุรกิจใหม่ๆ เพื่อต่อยอดการดำเนินธุรกิจตลอดเวลา ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายและหัวใจหลักในการดำเนินงานของบริษัท

กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

- แผนการขยายฐานลูกค้าประเภทซึ่งขยายไปให้ครอบคลุมพื้นที่ขายและกลุ่มอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งขยายฐานลูกค้าในกลุ่มหน่วยงานราชการ
- เพิ่มความหลากหลายของสินค้าและบริการเพื่อให้สามารถขยายฐานลูกค้าและรองรับความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่มีอยู่เดิมได้มากขึ้น รวมทั้งจัดหาพื้นที่คลังสินค้าเพื่อให้สามารถเข้าถึงและตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่มีอยู่เดิมและกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถประหยัดต้นทุนในการขนส่ง
- มุ่งเน้นการเติบโตในธุรกิจให้บริการติดตั้งโดยเฉพาะด้านระบบโทรคมนาคมตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมภายในประเทศ และสามารถปรับตัวได้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นอกจากนี้บริษัทยังมีเป้าหมายที่ขยายกิจการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านโทรคมนาคมพร้อมกับธุรกิจตัวแทนจำหน่าย เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจของบริษัทในประเทศเพื่อนบ้านที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มในการเติบโตสูง เช่น สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า เป็นต้น
- สร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า โดยการให้ความสำคัญกับการให้บริการทั้งก่อนและหลังการขาย ตลอดจนการรักษาคูณภาพและมาตรฐานในการให้บริการแก่ลูกค้าเพื่อสร้างความพึงพอใจและความไว้วางใจในการเลือกใช้บริการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง
- การพัฒนาบุคลากรของบริษัทในทุก ๆ ระดับ เพื่อให้ก้าวทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และลดการพึ่งพิงบุคลากรหลัก โดยในแต่ละปีบริษัทจะมีงบประมาณสำหรับการส่งบุคลากรเข้าฝึกอบรมมาโดยตลอด
- ขยายธุรกิจให้หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อการสร้างรายได้และผลตอบแทนระยะยาวเช่นการลงทุนในธุรกิจทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และธุรกิจพลังงานทดแทนตามนโยบายภาครัฐ
- ขยายธุรกิจและการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน เช่นประเทศพม่า และกลุ่มประเทศ AEC เพื่อลดการพึ่งพิงและผลกระทบจากการแข่งขันตลาดภายในประเทศ รวมทั้งแสวงหาโอกาสในการเจริญเติบโตในอนาคตที่ยั่งยืนให้กับบริษัท

ภาพรวมการประกอบธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย

โครงสร้างการถือหุ้นดังนี้

บริษัท ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี จำกัด

บริษัท ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี จำกัด เดิมชื่อ บริษัท ซี.เอส.เอส.เคเบิล แอนด์ แอคเซสซอรีส์ จำกัด ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2540 โดยมีวัตถุประสงค์แรกเริ่มเพื่อดำเนินธุรกิจเป็นตัวแทนจำหน่ายสายไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ และอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้องระบบงานไฟฟ้าจากผู้ผลิตชั้นนำระดับสากล อย่างไรก็ตาม ในปี 2554 ซี.เอส.เอส.เคเบิลได้โอนธุรกิจด้านการเป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์สายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ไปรวมกับบริษัท ในปี 2555 บริษัทมีนโยบายให้ ซี.เอส.เอส.เคเบิลประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการ และเป็นตัวแทนในการประสานงานซื้อขายสินค้าต่าง ๆ โดยในการดำเนินงานต่าง ๆ จะใช้บุคลากรของบริษัทเป็นหลัก

ปัจจุบัน บริษัท ซี.เอส.เอส.เคเบิล แอนด์ แอคเซสซอรีส์ จำกัด ได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี จำกัด ต่อกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2557 โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 329 ม.3 ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ซึ่งเป็นที่ตั้งเดียวกับสำนักงานใหญ่ของบริษัท โดยมีทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วจำนวน 150 ล้านบาท นอกจากนี้ ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี ยังมีสาขาจำนวน 1 สาขา ตั้งอยู่เลขที่ 59 หมู่ที่ 7 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด

บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ก่อตั้งเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2549 โดยประกอบธุรกิจให้บริการติดตั้งเสาสัญญาณและอุปกรณ์โทรคมนาคม ให้บริการบำรุงรักษาเครือข่ายระบบโทรคมนาคมแบบ Turnkey โดยกลุ่มลูกค้าหลักได้แก่ ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรคมนาคม เช่น บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS), บริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE), บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC), องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (TOT) เป็นต้น ปัจจุบันมีทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้วจำนวน 10 ล้านบาท โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 10 ซ.นาคนิวาส 47 ถ.นาคนิวาส แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด

บริษัท น้ำซ้อ ไฮโดร เพาเวอร์ จำกัด เป็นบริษัทนิติบุคคลที่จัดตั้งและจดทะเบียนภายใต้กฎหมายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม ค.ศ. 2014 โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการประกอบธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำ โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ บ้านน้ำงอม เมืองเวียงทอง แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company

Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company ("PKS") เป็นบริษัทนิติบุคคลที่จัดตั้งและจดทะเบียนภายใต้กฎหมายประเทศเวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการประกอบธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ที่จังหวัดฟูเยียน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำนวน 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งรวม 99.216 เมกะวัตต์

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

- มีนาคม 2560 บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001 : 2015 สำหรับการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบจาก บริษัท ยูไนเต็ด รีจิสตร้า ออฟ ซิสเต็มส์(ประเทศไทย)จำกัด (URS)
- ตุลาคม 2560 มติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 4/2560 ได้มีมติเข้าลงทุนในบริษัท นำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด โดยบริษัทเข้าทำการซื้อหุ้นเพิ่มทุนจำนวน 67,200 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100,000 ลวากับ คิดเป็นจำนวนร้อยละ 28 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ของบริษัท นำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยประกอบธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำ

รางวัลที่ได้รับปี 2560

 - ได้รับคะแนนประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 โดยได้รับคะแนนร้อยละ 99 จากคะแนนเต็ม 100 จากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
 - ได้รับคะแนนประเมินเกณฑ์คุณภาพการสำรวจการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทจดทะเบียนไทย โดยอยู่ในระดับ 4 ดาว จากสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- เมษายน 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯมีมติอนุมัติให้บริษัทฯลงทุนซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท นำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด จำนวน 33,600 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100,000 ลวาก็คือเป็นจำนวนเงิน 3,360 ล้านบาท เพื่อรักษาสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 28 โดยบริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 เป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 13.5 ล้านบาท
- กันยายน 2561 ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯมีมติอนุมัติให้บริษัทฯลงทุนซื้อหุ้นสามัญของบริษัท นำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด จำนวน 36,000 หุ้นคิดเป็นร้อยละ 10 ของหุ้นที่ออกและชำระแล้วจากผู้ถือหุ้นเดิมรายหนึ่ง โดยบริษัทฯได้จ่ายชำระค่าหุ้นบางส่วนเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 14.6 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 ซึ่งทำให้บริษัทฯมีสัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท นำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด คิดเป็นร้อยละ 38
- พฤศจิกายน 2561 มติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2561 มีมติทำบันทึกข้อตกลง ลงทุนร่วม กับบริษัท โซล่า เพาเวอร์ แมนเนจเม้นท์(ประเทศไทย) จำกัด ในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศเวียดนาม ขนาดกำลังการผลิตรวม 99.216 เมกะวัตต์ ของ Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company (“PKS”) ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศเวียดนาม ที่ดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ที่จังหวัดพูเยียน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยลงทุนซื้อหุ้นสามัญจำนวน 1,250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน และคิดเป็นร้อยละ 35ของทุนที่เรียกชำระในปี 2561 กับผู้ร่วมลงทุนคือบริษัทโซล่า เพาเวอร์ แมนเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด

รางวัลที่ได้รับปี 2561

 - ได้รับคะแนนประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 โดยได้รับคะแนนเต็ม 100 จากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
 - ได้รับคะแนนประเมินเกณฑ์คุณภาพการสำรวจการกำกับดูแลกิจการที่ดีบริษัทจดทะเบียนไทย โดยอยู่ในระดับ 5 ดาว จากสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- มกราคม 2562 Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company (“PKS”) ได้ดำเนินการเรียกชำระทุนจำนวน 137,806 ล้านบาทของเวียดนาม จากเดิมทุนเรียกชำระแล้วจำนวน 362,194 ล้านบาทของเวียดนาม คิดเป็นทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้วจำนวน 500,000 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 1,378,065 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100,000 บาทของเวียดนาม เนื่องจากบริษัทฯไม่ได้ลงทุนเพิ่มในหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าว ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯเปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 35 ลดลงเหลือร้อยละ 25

- กุมภาพันธ์ 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯมีมติอนุมัติให้บริษัทฯลงทุนซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของ Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company (“PKS”) จำนวน 330,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100,000 ดองเวียดนาม คิดเป็นจำนวนเงิน 33,000 ล้านดอลลาร์เวียดนาม (เทียบเท่าประมาณ 45 ล้านบาท) เพื่อรักษาสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 25 โดยบริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว
 - กรกฎาคม 2562 บริษัทฯ นำซื้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด มีหนังสือแจ้งการเพิ่มทุนจดทะเบียนจาก 36,000 ล้านบาท เป็น 47,200 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 112,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100,000 บาท
 - กันยายน 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของบริษัทฯมีมติอนุมัติให้บริษัทฯลงทุนซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของ Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company (“PKS”) จำนวน 375,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100,000 ดองเวียดนาม คิดเป็นจำนวนเงิน 37,500 ล้านดอลลาร์เวียดนาม เพื่อรักษาสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 25 โดยบริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าหุ้นจำนวน 32,955 ล้านดอลลาร์เวียดนาม(เทียบเท่าประมาณ 45 ล้านบาท) โดยบริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว
- ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯมีมติอนุมัติให้บริษัทฯลงทุนซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัทฯ นำซื้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด โดย ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 บริษัทฯได้จ่ายชำระค่าหุ้นล่วงหน้าแล้วเป็นจำนวน 16.6 ล้านบาท
- รางวัลที่ได้รับปี 2562**
- ได้รับคะแนนประเมินคุณภาพการจัดประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 โดยได้รับคะแนนเต็ม 100 จากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
 - ได้รับคะแนนประเมินเกณฑ์คุณภาพการสำรวจการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทจดทะเบียนไทย โดยอยู่ในระดับ 5 ดาว จากสถาบันกรรมการบริษัทไทย
 - ได้รับกิตติกรรมประกาศ Sustainability Disclosure Acknowledgement จากสถาบันไทยพัฒน์

ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

- ไม่มี -

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

โครงสร้างรายได้

ประเภทผลิตภัณฑ์	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สายไฟฟ้า	2,288.04	51.27	2,584.37	56.60	2,427.54	63.21
หลอดไฟและอุปกรณ์ส่องแสงสว่าง	431.56	9.67	131.85	2.89	20.99	0.55
ท่อร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบติดตั้ง	114.63	2.57	84.15	1.84	86.52	2.25
อุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า	373.49	8.37	325.41	7.13	494.06	12.86
วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลาม	40.62	0.91	32.19	0.71	29.58	0.77
หม้อแปลงไฟฟ้า	13.90	0.31	19.79	0.43	6.22	0.16
อื่น ๆ	8.27	0.19	34.38	0.75	21.33	0.56
รวมรายได้จากการขาย	3,270.51	73.29	3,212.14	70.35	3,086.24	80.36
รายได้จากการติดตั้งระบบโทรคมนาคม	1,114.71	24.98	986.91	21.62	343.13	8.94
รายได้จากการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม	35.31	0.79	37.60	0.82	39.71	1.03
รายได้จากการบริการติดตั้งอื่น ๆ	18.45	0.41	293.47	6.43	322.69	8.40
รวมรายได้บริการติดตั้ง	1,168.47	26.18	1,317.98	28.87	705.53	18.37
รายได้อื่น ๆ	23.51	0.53	35.52	0.78	48.90	1.27
รวมรายได้	4,462.49	100.00	4,565.64	100.00	3,840.67	100.00

ลักษณะผลิตภัณฑ์และบริการ

บริษัทและบริษัทย่อย (รวมเรียกว่า “บริษัท”) ดำเนินธุรกิจหลัก 2 ประเภท ได้แก่ การเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าประเภทสายไฟฟ้าและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้า และการให้บริการออกแบบและติดตั้งระบบโทรคมนาคมและระบบป้องกันไฟลาม รวมทั้งให้บริการงานด้านบำรุงรักษาระบบโทรคมนาคมและการประสานงานด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ลักษณะของผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

1. ธุรกิจเป็นตัวแทนจัดจำหน่าย

บริษัทดำเนินธุรกิจเป็นตัวแทนจำหน่ายสายไฟฟ้าและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานไฟฟ้า รวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลามจากผู้ผลิตตราสินค้าชั้นนำระดับสากลต่าง ๆ เช่น ตราสินค้า Phelps Dodge ตราสินค้า Bticino และตราสินค้า 3M เป็นต้น โดยบริษัทได้จัดหาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวด้วยการสั่งซื้อสินค้าในประเทศผ่านผู้ผลิตภายในประเทศที่เป็นบริษัทไทยและบริษัทต่างประเทศที่ตั้งในประเทศไทย รวมทั้งการสั่งซื้อสินค้าชนิดพิเศษโดยการนำเข้าจากผู้ผลิตจากต่างประเทศ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มลูกค้าภาคเอกชนเป็นหลัก ทั้งที่เป็นผู้รับเหมาทั่วไป เจ้าของโครงการ และร้านค้าขายส่ง และปลีกที่ตั้งอยู่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยบริษัทมีทีมงานขายทำหน้าที่ติดต่อและประสานงานในการขายผ่านช่องทางการจำหน่ายต่าง ๆ และมีคลังสินค้า 3 แห่ง ทำให้สามารถจัดส่งผลิตภัณฑ์ไปยังลูกค้าอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบริษัทยังเล็งเห็นความสำคัญทางด้านความปลอดภัยในสินค้า จึงได้จัดทำประกันภัยผลิตภัณฑ์ในระหว่างการขนส่ง เพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์ไปยังลูกค้าอย่างรวดเร็ว ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ ในปี 2561 และ ปี 2562 บริษัทมีรายได้จากการเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าคิดเป็นประมาณร้อยละ 70 ร้อยละ 80 ของรายได้รวม ตามลำดับ โดยผลิตภัณฑ์ที่บริษัทเป็นตัวแทนจำหน่าย สามารถแบ่งเป็น 5 ประเภทหลัก ได้แก่ สายไฟฟ้า ท่อร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบติดตั้ง อุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า วัสดุ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลามและหม้อแปลงไฟฟ้า โดยผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

(1.1) ผลิตภัณฑ์ประเภทสายไฟฟ้า

สายไฟฟ้า ปัจจุบันบริษัทได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายสายไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่เป็นการจำหน่ายตราสินค้า Phelps Dodge ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ผลิตสายไฟฟ้ายักษ์ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ทั้งนี้สายไฟฟ้าที่บริษัทจำหน่ายคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 57 และ 63 ของรายได้รวมในปี 2561 และปี 2562 โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทหลักตามลักษณะการใช้งานได้แก่สายไฟฟ้าทั่วไปสำหรับใช้ในอาคารและโรงงานอุตสาหกรรม สายไฟฟ้าพิเศษสำหรับใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม และสายไฟฟ้าสำหรับงานระบบวิศวกรรมสื่อสารโทรคมนาคม

(1.2) ท่อร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ติดตั้ง

ท่อร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ติดตั้ง ในการวางระบบเดินสายไฟฟ้าท่อร้อยสายไฟฟ้าสามารถช่วยป้องกันความเสียหายที่มีต่อสายไฟฟ้าและจัดเรียงสายไฟฟ้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ปัจจุบันบริษัทได้จำหน่ายท่อร้อยสายไฟฟ้าที่เป็นเหล็กเคลือบสังกะสี ท่อเหล็กอ่อน และอุปกรณ์ข้อต่อต่าง ๆ ภายใต้ตราสินค้า Arrowpipe และท่อและข้อต่อพีวีซีชาวตราสินค้า ARR ซึ่งได้รับการรับรองมาตรฐาน UL มาตรฐาน IEC และมาตรฐาน มอก. 770-2553 และ มอก. 2133-2545 อีกทั้งบริษัทยังได้จำหน่ายท่อโพลีเอทิลีน TGG และ TAP ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นฉนวนไฟฟ้าเพื่อป้องกันกระแส

ไฟฟ้ารั่วและทนทานต่อสภาพแวดล้อมจากการฝังดินกกลม นอกจากนี้ บริษัทยังได้จำหน่ายอุปกรณ์ประกอบการติดตั้งอื่น เช่น อุปกรณ์ข้อต่อท่อพีวีซี สีขาว เป็นต้น ภายใต้ตรา ARR ทั้งนี้ สินค้าประเภทท่อร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบการติดตั้งที่บริษัทได้จำหน่ายมีสัดส่วนการจำหน่ายประมาณร้อยละ 2 ของรายได้รวมในปี 2561 และปี 2562

(1.3) อุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า

อุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า บริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าตราสินค้า บีทีซินโน (Bticino) ประเภทสวิตช์ไฟฟ้า ปลั๊กไฟฟ้าหรือเต้ารับไฟฟ้า เต้ารับโทรทัศน์ เต้ารับโทรศัพท์ สัญญาณไฟ เบรกเกอร์ และอุปกรณ์ป้องกันไฟรั่ว เป็นต้น ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์ตราสินค้า Bticino ได้รับการออกแบบมาอย่างสวยงามและทันสมัย มีความปลอดภัยมีคุณภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพสากลจาก IEC และ NEMA รวมทั้ง มอก.พร้อมกับ UNI EN 29000 – ISO 9000 ทั้งนี้

สินค้าประเภทอุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้าที่บริษัทได้จำหน่ายมีสัดส่วนการจำหน่ายประมาณร้อยละ 7 และ 13 ของรายได้รวมในปี 2561 และปี 2562

(1.4) วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลาม

วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลาม บริษัทได้รับการแต่งตั้งจากบริษัท 3เอ็ม ประเทศไทย จำกัด (3M) ให้เป็นตัวแทนจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลาม เพื่อให้ลูกค้าของว่างตามท่อและผนัง ซึ่งในกรณีที่เกิดอัคคีภัย วัสดุดังกล่าวจะขยายตัวปิดช่องว่างเพื่อป้องกันไฟหรือควันพิษที่จะลามจากบริเวณหนึ่งไปยังอีกบริเวณหนึ่ง ทั้งนี้ วัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลามที่บริษัทจำหน่ายมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกันซึ่งการเลือกใช้วัสดุรูปแบบใดในการติดตั้งนั้นขึ้นอยู่กับ

กับลักษณะความต้องการของลูกค้า ทั้งในด้านความสวยงาม และความคงทนในการใช้งาน โดยวัสดุดังกล่าวมีคุณสมบัติในการป้องกันไฟลามได้ตั้งแต่ประมาณ 30 นาที ถึง 4 ชั่วโมง และได้รับการรับรองตามมาตรฐาน Under Laboratories (UL) นอกจากนี้ บริษัทยังได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าอื่น ๆ ของตราสินค้า 3M เช่น อุปกรณ์ต่อสายไฟฟ้า ชุดหัวต่อสำหรับสายเคเบิล ฉนวนหุ้มสายเคเบิล เครื่องตรวจวัดอุณหภูมิสำหรับจุดต่อในอุปกรณ์ไฟฟ้า และเครื่องจักรกล (Non-contact infrared thermometer) สเปรย์เพื่องานไฟฟ้า และเทปสำหรับใช้ในงานระบบไฟฟ้า ซึ่งมีมากกว่า 30 ชนิด โดยเป็นเทปที่ใช้เป็นฉนวนไฟฟ้า เทปที่ใช้กันความชื้น เทปที่ใช้ในบริเวณที่มีความร้อนสูง จนถึงเทปที่ใช้พันท่อเหล็กเพื่อกันสนิม ทั้งนี้ วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลาม และผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า มีสัดส่วนการจำหน่ายประมาณร้อยละ 1 ของรายได้รวมในปี 2561 และปี 2562 ตามลำดับ

(1.5) หม้อแปลงไฟฟ้า

หม้อแปลงไฟฟ้า เป็นสินค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องในระบบจำหน่ายไฟฟ้าแรงสูง โดยหม้อแปลงไฟฟ้าทำหน้าที่แปลงแรงดันไฟฟ้าแรงสูงจากสายไฟฟ้าแรงดันสูงในระบบจำหน่ายของการไฟฟ้า เพื่อให้มีแรงดันไฟฟ้าลดลงมาอยู่ในระดับที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ไฟฟ้า ทั้งนี้หม้อแปลงไฟฟ้าที่บริษัทจำหน่ายมีสัดส่วนการจำหน่ายประมาณร้อยละ 0.4 และ 0.2 ของรายได้รวมในปี 2561 และปี 2562 ตามลำดับ

2. ธุรกิจให้บริการออกแบบและติดตั้ง

ในปี 2561 และปี 2562 บริษัทมีรายได้จากธุรกิจให้บริการออกแบบและติดตั้ง คิดเป็นประมาณร้อยละ 29 และร้อยละ 18 ของรายได้รวม ตามลำดับ ทั้งนี้ ธุรกิจให้บริการออกแบบและติดตั้งของบริษัทสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักคือ (1) ธุรกิจการให้บริการออกแบบและติดตั้งระบบงานโทรคมนาคม (Communication System) (2) ระบบป้องกันไฟลาม (Fire Protection System) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(2.1) ธุรกิจการให้บริการออกแบบและรับเหมาติดตั้งระบบงานโทรคมนาคม

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ภาวะอุตสาหกรรมด้านโทรคมนาคมมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภค ทำให้บริษัทได้เล็งเห็นโอกาสทางธุรกิจในการให้บริการติดตั้งเสาสื่อโทรคมนาคมตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา ปัจจุบันบริษัทสามารถให้บริการด้านออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบงานโทรคมนาคมซึ่งประกอบด้วยระบบส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ และระบบโทรศัพท์พื้นฐานอย่างครบวงจรด้วยทีมงานวิศวกรมืออาชีพที่มีประสบการณ์กว่า 21 ปี ทั้งนี้ ในการรับงานติดตั้งเสาสื่อโทรคมนาคม บริษัทจะดำเนินการศึกษาและออกแบบงานเสาสื่อโทรคมนาคมในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนสัดส่วน รูปแบบ ขนาดความสูงและน้ำหนักของเสาสื่อโทรคมนาคมเพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของลูกค้าและประสิทธิภาพในการรับส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมทั้งการออกแบบเพื่อรองรับการติดตั้งอุปกรณ์สื่อสารในระบบโทรคมนาคม เช่น ระบบส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ประกอบการระบบต่าง ๆ ที่ให้บริการสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบพาวเวอร์ ระบบทางเดินสายไฟฟ้า เป็นต้น จากนั้น บริษัทจะดำเนินการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ก่อสร้าง วางเสาเข็มประกอบเสาสื่อโทรคมนาคม และติดตั้งอุปกรณ์สื่อสาร โดยทีมงานวิศวกรของบริษัทจะทำหน้าที่ควบคุมงานการก่อสร้าง รวมทั้งการเชื่อมต่อสัญญาณ และทดสอบคุณภาพงานให้เป็นไป

ตามความต้องการของลูกค้า และสามารถส่งมอบงานได้ตามระยะเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ บริษัทยังได้ให้บริการหลังการขาย ด้วยการรับประกันคุณภาพของงานเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อเป็นการสร้างความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นของลูกค้าในเรื่องคุณภาพงาน โดยกลุ่มลูกค้าหลักของบริษัทจะเป็นกลุ่มลูกค้าภาคเอกชนที่เป็นเจ้าของโครงข่ายระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ และผู้รับเหมาหลักซึ่งรับงานจากเจ้าของโครงข่ายระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยตรง (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องธุรกิจให้บริการติดตั้งเสาสื่อโทรคมนาคม) ทั้งนี้ ในปี 2561 และปี 2562 บริษัทมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการออกแบบ จัดทำ และรับเหมาติดตั้งระบบงานโทรคมนาคม คิดเป็นประมาณร้อยละ 22 และร้อยละ 9 ของรายได้รวม ตามลำดับ

ลักษณะของเสาสื่อโทรคมนาคมมีรูปแบบการติดตั้งดังนี้

1. เสาสื่อโทรคมนาคมแบบ Self-Supporting Tower
2. เสาสื่อโทรคมนาคมแบบ Guyed Mast Tower
3. เสาสื่อโทรคมนาคมแบบ Stub Tower
4. เสาสื่อโทรคมนาคมแบบ Pole

ผลงานที่สำคัญ

ที่ผ่านมา งานติดตั้งเสาสื่อโทรคมนาคมของบริษัทเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปจากลูกค้า ทั้งทางด้านคุณภาพสินค้าที่ตรงตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้และการจัดส่งมอบงานที่ตรงต่อเวลา โดยผลงานที่สำคัญย้อนหลัง 3 ปี งานติดตั้งเสาสื่อโทรคมนาคมที่สำคัญของบริษัทมีทั้งงานก่อสร้างสถานีฐาน (New Site) และงานติดตั้งอุปกรณ์เสริม (Upgrade) ได้ดังนี้

ชื่อโครงการ	ผู้ว่าจ้าง	ดำเนินการโดย	ลักษณะการให้บริการ	มูลค่าโครงการ(ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ
True Move Year2016_900 MHz&1800MHz (Bangkok)	บริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	11.80	ก.พ.2559-ธ.ค.2560
True Move Year 2016_900 MHz&1800 MHz (East)	บริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	8.10	ก.พ.2559-ธ.ค.2560
True Move Phase 4.6 & 11 for 900 MHz (BKN&East)	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	10.60	ก.พ.2559-ธ.ค.2560
True Move 900 MHz for Village Site (East Region)	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	85.30	ก.พ.2559-ธ.ค.2560
True Move 900 MHz for Village Site (South Region)	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	32.00	ก.พ.2559-ธ.ค.2560
DTN Year 2016 Project	DTAC	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	132.20	ก.ค.2559-ธ.ค.2560
LTE 2100 Phase 5 Densification	บริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	8.60	ก.ค.2559-ธ.ค.2560
DTAC 2016 Expansion (TE Installation)	บริษัท อริคสัน (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	2.20	ก.ค.2559-ธ.ค.2560

ชื่อโครงการ	ผู้ว่าจ้าง	ดำเนินการโดย	ลักษณะการให้บริการ	มูลค่าโครงการ(ล้านบาท)	ระยะเวลาดำเนินการ
True Move LTE2100 Phase 5 Densification (New Site)	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	4.00	ส.ค.2559-ธ.ค.2560
True Move Pracharath School Project (East&South)	บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	6.30	ก.ย.2559-ธ.ค.2560
DTN Year 2018 Project (Expansion Project)	DTAC	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	665.30	ม.ค.2561-ธ.ค.2561
True Move TE Installation Year 2016_900 MHz&1800 MHz	บริษัท อริคสัน (ประเทศ ไทย) จำกัด	บริษัท	TE Installation	5.80	ม.ค.2561-ธ.ค.2561
True Move Year2016_900 MHz&1800MHz (Bangkok)	บริษัท หัวเว่ย เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	บริษัท	งานก่อสร้างสถานีฐาน	4.90	ม.ค.2561-ธ.ค.2561

(2.2) ธุรกิจการให้บริการออกแบบ จัดหาและรับเหมาติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม (Fire Protection System)

บริษัทให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม (Fire Stop) ให้แก่ลูกค้าที่ซื้อสินค้าป้องกันไฟลามตราสินค้า 3M ที่บริษัทได้จำหน่าย โดยให้บริการติดตั้งตามช่องเปิดของท่อร้อยสายไฟฟ้าหรือระบบไฟฟ้า ระบบประปา และระบบเครื่องปรับอากาศซึ่งผ่านผนังห้องหรือพื้นห้องในสำนักงาน ที่พักอาศัย ด้วยวัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลามซึ่งป้องกันผลกระทบจากความร้อน เปลวไฟ และควันไฟได้เป็นเวลาอย่างน้อย 3 ชั่วโมง พร้อมกับการรับประกันคุณภาพของงานเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อสร้างความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นในคุณภาพงานให้กับลูกค้า ทั้งนี้ บริษัทมีทีมงานวิศวกรมืออาชีพที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี และผ่านการอบรมจากผู้ผลิต เพื่อให้คำแนะนำเรื่องการออกแบบระบบป้องกันไฟและควันลามตามมาตรฐานความปลอดภัย รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการตรวจสอบคุณภาพให้ตรงตามมาตรฐาน

นอกจากนั้น บริษัทยังสามารถให้บริการให้คำปรึกษา ออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับงานวิศวกรรมตามลักษณะของสินค้าหรือบริการที่ลูกค้าแต่ละรายต้องการ (Special Projects) เช่น การให้บริการจัดหาและติดตั้งวัสดุดับเพลิงเสียง (Silencer) ให้แก่โครงการรถไฟฟ้าใต้ดินของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (“รฟม.”) ในปี 2543 และโครงการติดตั้ง และบำรุงรักษาอุปกรณ์ประเภทโคมไฟและหลอดไฟประหยัดพลังงานในปี 2553 - 2555 (“โครงการ Smart Way”) ของสถาบันวิศวกรรมพลังงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และกองพัฒนาระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นต้น ทั้งนี้ ในปี 2561 และปี 2562 บริษัทมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการออกแบบ จัดหาและรับเหมาติดตั้งระบบป้องกันไฟลามและอื่น ๆ คิดเป็นประมาณร้อยละ 1 และ 1 ของรายได้รวม ตามลำดับ

(2.3) ธุรกิจการให้บริการติดตั้งอื่น

บริษัท ได้เข้าประมูลงานในส่วนของงานราชการ ที่เกี่ยวข้องกับระบบโทรคมนาคม ระบบสื่อสาร ระบบการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ กับส่วนราชการ ซึ่งเป็นการต่อเนื่องจากสินค้าที่ทางบริษัทขาย และเป็นการเพิ่มช่องทางการหารายได้ของบริษัท ซึ่งงานประมูลดังกล่าว บริษัท ได้ทำการประมูลเองหรือร่วมทุนกับบริษัทอื่น เช่น โครงการ Sub Station ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นต้น ทั้งนี้ ในปี 2561 และปี 2562 บริษัทมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการติดตั้งอื่น คิดเป็นประมาณร้อยละ 6 และ 8 ของรายได้รวม ตามลำดับ

การตลาดและการแข่งขัน

การดำเนินธุรกิจของบริษัทที่ผ่านมา บริษัทได้สร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าทั้งทางด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการให้บริการที่รวดเร็วตรงเวลา ด้วยความซื่อสัตย์และเป็นธรรม จึงทำให้บริษัทได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าเสมอมา โดยบริษัทมีกลยุทธ์ในการแข่งขันดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ทางการตลาด

1. กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ (Products & Services)

ด้วยเป้าหมายที่จะตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภค บริษัทจึงมีความมุ่งมั่นที่จะจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าแบบครบวงจร (One-Stop Service) และมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลภายใต้ตราสินค้าที่ติดอันดับระดับโลก อีกทั้ง บริษัทยังมีนโยบายสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้าด้วยการบริการที่รวดเร็วจับใจ โดยมีคลังสินค้าจำนวน 2 แห่งซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอปากเกร็ด จ.นนทบุรี และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่และคลังสินค้าขนาดใหญ่ อีกทั้งยังมีการบริหารจัดการคลังสินค้าที่มีประสิทธิภาพแตกต่างกันในด้านพื้นที่การจัดเก็บสินค้าในรูปแบบแนวคิด ซึ่งทำให้บริษัทสามารถจัดเก็บสินค้าได้หลากหลายในปริมาณที่เพียงพอ และด้วยทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าที่อยู่ใกล้ลูกค้าและมีการคมนาคมที่สะดวก ทำให้บริษัทสามารถกระจายสินค้าให้แก่ลูกค้าได้อย่างทั่วถึง และทันตามความต้องการของลูกค้า อีกทั้งบริษัทยังตระหนักและให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญทำให้บริษัทบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จึงได้ทำประกันภัยสินค้านระหว่างขนส่ง เพื่อให้ลูกค้าเชื่อมั่นในสินค้าและผลิตภัณฑ์ของบริษัท

สำหรับธุรกิจการให้บริการติดตั้ง บริษัทมีทีมงานวิศวกรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์มากกว่า 20 ปีสำหรับงานออกแบบและติดตั้งระบบโทรคมนาคมทั้งในรูปแบบของงานก่อสร้างสถานีฐาน (New site) หรืองานติดตั้งอุปกรณ์เสริม (upgrade) และประสบการณ์มากกว่า 20 ปีสำหรับงานออกแบบและติดตั้งงานระบบไฟลวมรวมทั้งงานออกแบบ ติดตั้งและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยทีมงานจะมีการออกสำรวจหน้างานเพื่อวางแผนงานและจัดทำตารางเวลาก่อนเริ่มการปฏิบัติงาน และการจัดให้มีระบบการตรวจสอบความคืบหน้าและคุณภาพของงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทจะสามารถส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าได้ทันตามกำหนดระยะเวลา และตรงตามคุณภาพมาตรฐานที่ลูกค้ากำหนดไว้

นอกจากนั้นบริษัทยังได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2008 สำหรับการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบจากบริษัท ยูไนเต็ท รีจิสตร้า ออฟ ซิสเต็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด (URS) ตั้งแต่วันที่ 2553

ปี 2557 บริษัท ยังได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2008 ขยายออกไปยังสาขาอีกจำนวน 2 สาขา คือสาขาราม 40 และสาขาตะวันออก

ปี 2559 ยังขยายขอบเขตการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2008 สู่งานซ่อมบำรุงรถขนส่งสินค้า อาทิเช่น การตรวจสอบสภาพรถก่อนการขนส่ง อีกทั้งการตรวจเช็คสภาพรถให้พร้อมใช้งานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการให้บริการและตอบสนองความต้องการของลูกค้าสูงสุด

ปี 2560 บริษัทมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยขยายขอบเขตการระบุนความเสี่ยงและโอกาสที่มีผลกระทบต่อระบบบริหารคุณภาพขององค์กร รวมทั้งการวางแผนและควบคุมการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการผลิตและการส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือการบริการจึงทำให้บริษัทสามารถยกระดับมาตรฐานได้เรียบร้อยแล้ว โดยรับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001 : 2015 จากบริษัท ยูไนเต็ท รีจิสตร้า ออฟ ซิสเต็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด (URS)

2. กลยุทธ์ด้านราคา (Price)

ในการกำหนดราคาสินค้าสำหรับธุรกิจตัวแทนจำหน่าย และธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ บริษัทกำหนดราคาสินค้าที่กำหนดโดยพิจารณาจากปัจจัยหลายประการรวมกัน นอกเหนือจากต้นทุนสินค้าและอัตรากำไรที่บริษัทต้องการ โดยการกำหนดราคาตาม อุปสงค์และอุปทานของสินค้าในตลาด ปริมาณการสั่งซื้อจากลูกค้า ความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน ตลอดจนการปรับกลยุทธ์ในการกำหนดราคาให้สอดคล้องกับสถานการณ์และภาวะอุตสาหกรรมในขณะนั้น ๆ อีกทั้งการบริหารสินค้าคงคลังได้มีประสิทธิภาพยังสามารถสนับสนุนให้เกิดความเป็นเลิศในกลยุทธ์ด้านราคา

สำหรับการกำหนดราคาในธุรกิจการให้บริการติดตั้ง บริษัทจะดำเนินการศึกษาและประเมินถึงต้นทุนของโครงการในเบื้องต้นเพื่อเสนอราคาแก่ผู้ว่าจ้าง โดยบริษัทจะประเมินต้นทุนของโครงการจากลักษณะของพื้นที่ที่ติดตั้ง รูปแบบของโครงเสา จำนวนโครงเสา และมูลค่าวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ จำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลควบคุมโครงการ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาและความเสี่ยงอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ รวมถึงอัตรากำไรขั้นต้นที่บริษัทจะได้รับ ซึ่งบริษัทจะกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับขอบเขตของงานที่จะได้รับ

3. กลยุทธ์ด้านการจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย (Place)

บริษัทได้จัดจำหน่ายสินค้าทั้งแบบเงินสด และการให้เครดิตทางการค้า โดยเป็นการจำหน่ายภายในประเทศเกือบทั้งหมดผ่านช่องทางเครือข่ายที่เป็นร้านค้าทั้งขายส่งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ร้านค้าปลีกที่ตั้งอยู่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และบริษัทจะมีพนักงานขายเข้าพบปะกลุ่มลูกค้าเป้าหมายทั้งที่เป็นผู้รับเหมาทั่วไปและเจ้าของโครงการ และกลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ / รัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ บริษัทกำหนดนโยบายทางการตลาดโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าในระยะยาวเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อรักษาสถานะลูกค้าเดิมให้คงอยู่กับบริษัท และพยายามเพิ่มฐานลูกค้าใหม่เพื่อขยายส่วนแบ่งทางการตลาด โดยบริษัทจัดให้มีทีมงานขายที่มีประสบการณ์ในงานขายทำหน้าที่ติดต่อและประสานงานในการขายผ่านช่องทางการจำหน่ายต่าง ๆ เพื่อกระจายสินค้าไปยังลูกค้าอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำเสนอข้อมูลของสินค้าได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ บริษัทได้ใช้กลยุทธ์เกี่ยวกับการจ่ายค่านายหน้าให้แก่ผู้ที่แนะนำลูกค้าให้แก่บริษัท เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและช่องทางในการจำหน่ายสินค้าของบริษัทอีกช่องทางหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามการดำเนินธุรกิจทั่วไป โดยบริษัทมีการกำหนดระเบียบและวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายค่านายหน้าดังกล่าวที่ชัดเจน กล่าวคือมีการกำหนดนิยามที่ชัดเจนว่า ผู้ที่จะได้รับค่านายหน้าดังกล่าวจะต้องเป็นบุคคลภายนอกที่เป็นผู้แนะนำลูกค้าให้แก่บริษัท โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ถือหุ้น รายใหญ่ ของลูกค้า และของบริษัท รวมทั้งไม่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องของบุคคลดังกล่าว โดยมีการกำหนดเพดานการจ่ายเงินค่านายหน้า ซึ่งอ้างอิงเป็นอัตราร้อยละของยอดขายและอัตราผลตอบแทนจากการขายขั้นต่ำที่จะต้องได้รับภายหลังจากการหักต้นทุนขายและค่านายหน้าดังกล่าว ทั้งนี้ พนักงานขายจะต้องขอและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติของบริษัทก่อนดำเนินการ และบริษัทจะจ่ายค่านายหน้าเป็นเช็คขีดคร่อมเข้าบัญชีผู้รับ ภายหลังจากที่บริษัทสามารถเรียกเก็บเงินจากลูกค้าได้แล้วเท่านั้น รวมทั้งได้กำหนดให้มีกระบวนการขอข้อมูลการจ่ายค่านายหน้า และนำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาเป็นรายไตรมาส โดยในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าการจ่ายค่านายหน้าไม่เหมาะสม บริษัทจะดำเนินการทบทวนและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท ตามขั้นตอนต่อไป

สำหรับธุรกิจการให้บริการติดตั้ง บริษัทมีช่องทางในการติดต่อเพื่อเสนอการให้บริการติดตั้งระบบงานโทรคมนาคมผ่าน 2 ช่องทางหลักคือ (1) บริษัทติดต่อเสนอการให้บริการกับเจ้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่โดยตรง และ (2) เป็นการติดต่อกับผู้รับเหมาหลักที่ได้รับงานจากเจ้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งบริษัทมีข้อได้เปรียบในการประกอบธุรกิจให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคมเนื่องจากบริษัทเป็นบริษัทเอกชนที่มีความเป็นอิสระโดยไม่ได้เป็นบริษัทในกลุ่มของเจ้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใดรายหนึ่ง จึงทำให้บริษัทสามารถให้บริการกับเจ้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ใดครบทุกราย ทั้งนี้ภายหลังจากบริษัทได้รับติดต่อเพื่อว่าจ้างงานจากลูกค้า บริษัทจะให้ทีมงานในสายงานโทรคมนาคมเป็นผู้ประสานงานโดยตรงในการจัดขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แบบก่อสร้าง และข้อกำหนดการก่อสร้างต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อประเมินมูลค่าก่อสร้างและตารางเวลาการทำงานก่อนที่จะนำเสนอให้กับลูกค้าต่อไป นอกจากนี้ บริษัทได้ใช้ช่องทางการจำหน่ายสำหรับธุรกิจให้บริการติดตั้งระบบงานไฟลัมผ่านผู้ที่สนใจซื้อผลิตภัณฑ์ตราสินค้า 3M ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลัมโดยตรงเป็นหลัก เพื่อเป็นการจำหน่ายสินค้าและให้บริการอย่างครบวงจร

4. กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion)

บริษัทมีนโยบายในการส่งเสริมการขายให้กับลูกค้าทั้งประเภทผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีก ได้แก่ การพิจารณาให้ส่วนลดแก่ลูกค้ารายใหญ่ที่มีการสั่งซื้อในปริมาณสูง หรือลูกค้าที่มีฐานะการเงินและประวัติการชำระเงินที่ดี และการจัดทำประชาสัมพันธ์ผ่านตลาดออนไลน์ เช่น Website ของบริษัท (www.cssthai.com) E-news letter และ Facebook รวมถึงการออกบูธแสดงสินค้า การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า การเข้าพบกลุ่มลูกค้าเป้าหมายโดยตรง และการจัดทำแคตตาล็อกสินค้า เป็นต้น

สำหรับธุรกิจการให้บริการติดตั้ง บริษัทให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า โดยทีมงานในสายงานโทรคมนาคมของบริษัทจะติดต่อกับลูกค้าอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ได้รับทราบถึงความต้องการ และได้รับรู้ถึงปัญหาหรือข้อจำกัดของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุด

จุดแข็งของบริษัท

- บริษัทเป็นหนึ่งในผู้นำในการจัดจำหน่ายสายไฟฟ้าในประเทศไทย และเป็นผู้จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าแบบครบวงจร (One-Stop Service) กล่าวคือ มีสินค้าเพื่อจำหน่ายที่เกี่ยวข้องกับสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่หลากหลายและครบถ้วนในทุกหมวดหมู่ ทำให้ลูกค้ามีความสะดวกและง่ายในการสั่งซื้อและรับมอบสินค้า ด้วยมาตรฐานคุณภาพภายใต้ผลิตภัณฑ์ตราสินค้าชั้นนำระดับสากล
- บริษัทได้เป็นตัวแทนจัดจำหน่ายหลักของผลิตภัณฑ์ตราสินค้าที่มีคุณภาพและชื่อเสียงระดับสากล โดยบริษัทสามารถจัดจำหน่ายสินค้าให้กับตราสินค้าต่าง ๆ ได้เพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้บริษัทได้รับความไว้วางใจและมอบหมายให้จัดจำหน่ายสินค้าจากผู้ผลิตสินค้ามาโดยตลอด
- บริษัทมีความพร้อมในการจัดส่งสินค้าของบริษัทด้วยการมีคลังสินค้าที่ตั้งอยู่ที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ด้วยทำเลที่ตั้งของคลังสินค้ามีการคมนาคมที่สะดวกและมีที่ตั้งใกล้กับลูกค้าของบริษัท อีกทั้งมีการบริหารจัดการพื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าในรูปแบบแนวตั้ง ส่งผลให้บริษัทสามารถจัดเก็บสินค้าได้หลากหลาย และสามารถส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้แก่ลูกค้าได้อย่างครบถ้วนและทันต่อความต้องการใช้ของลูกค้า ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจจากลูกค้า และส่งผลให้มีคำสั่งซื้อสินค้ากับบริษัทอย่างต่อเนื่อง
- บริษัทเป็นตัวแทนจัดจำหน่ายที่มีช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศผ่านร้านค้าและพนักงานขายของบริษัทให้แก่กลุ่มลูกค้าภาคเอกชนทั้งที่เป็นผู้รับเหมาทั่วไปและเจ้าของโครงการ
- ทีมงานวิศวกรของบริษัทมีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์มากกว่า 20 ปี สำหรับงานออกแบบและติดตั้งงานระบบไฟลัม และประสบการณ์กว่า 15 ปีสำหรับงานออกแบบและติดตั้งระบบโทรคมนาคม ทำให้บริษัทสามารถส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าได้ทันตามกำหนดระยะเวลา และตรงตามคุณภาพมาตรฐานที่ลูกค้ากำหนดไว้ นอกจากนี้ บริษัทยังได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2008 สำหรับการบริหารจัดการด้านการให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคมจากบริษัท ยูไนเต็ท รีจิสตร้า ออฟ ซิสเต็มส์ (ประเทศไทย) จำกัด (URS) ในปี 2557 บริษัท ยังได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001:2008 ขยายออกไปยังสาขาอีกจำนวน 2 สาขา และในปี 2559 ยังขยายขอบเขตการรับรองสู่งานซ่อมบำรุงรถขนส่งสินค้า อาทิเช่น การตรวจสอบสภาพรถก่อนการขนส่ง อีกทั้งการตรวจเช็คสภาพรถให้พร้อมใช้งานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการให้บริการและตอบสนองความต้องการของลูกค้าสูงสุด และในปี 2560 บริษัทปรับปรุงระบบคุณภาพ โดยขยายขอบเขตการระบุความเสี่ยงและโอกาสที่มีผลกระทบต่อระบบบริหารคุณภาพขององค์กร รวมทั้งการวางแผนและควบคุมการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการผลิตและการส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือการบริการ ด้วยความมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบคุณภาพมาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานล่าสุดคือ ระบบคุณภาพ ISO 9001 : 2015
- บริษัทมีความเป็นอิสระในการดำเนินธุรกิจติดตั้งระบบเสาโทรคมนาคมให้กับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ครบทุกราย เนื่องจากบริษัทไม่ได้เป็นบริษัทในกลุ่มของเจ้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่รายใดรายหนึ่ง
- บริษัทมีแหล่งสนับสนุนทางการเงินที่ดีทั้งจากสถาบันทางการเงินที่ให้เงินกู้ยืมมาโดยตลอด รวมทั้งการเสนอขายหุ้นให้กับประชาชนและนำหลักทรัพย์ของบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในครั้งนี้ ทำให้บริษัทมีความได้เปรียบคู่แข่งด้านต้นทุนและแหล่งเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจาก ณ ปัจจุบัน ยังไม่มีคู่แข่งรายใดที่ประกอบธุรกิจคล้ายคลึงกับบริษัทที่ได้รับเงินทุนผ่านตลาดทุน โดยการนำหลักทรัพย์เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

ลักษณะกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

1) กลุ่มลูกค้าในธุรกิจตัวแทนจัดจำหน่าย

บริษัทได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ให้กับลูกค้าซึ่งมูลค่ารายได้จากการขายเกือบทั้งหมดมาจากการจำหน่ายภายในประเทศ โดยลูกค้าของบริษัทสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

1.1.กลุ่มลูกค้าภาคเอกชน

กลุ่มลูกค้าภาคเอกชนประกอบด้วยกลุ่มลูกค้าที่เป็นผู้รับเหมาทั่วไปซึ่งมีทั้งการจำหน่ายให้กับผู้รับเหมาก่อสร้างโดยตรง และการจำหน่ายผ่านทางตัวแทนจำหน่ายซึ่งทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้รับเหมาก่อสร้าง และกลุ่มลูกค้าที่เป็นเจ้าของโครงการ เช่น เจ้าของอาคารพาณิชย์ / สำนักงาน ศูนย์การค้า โรงแรม เจ้าของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์โครงการต่าง ๆ โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น เพื่อนำผลิตภัณฑ์ของบริษัทไปใช้ในโครงการก่อสร้างของตนเอง ทั้งนี้กลุ่มลูกค้าภาคเอกชนสามารถสร้างรายได้จากการขายในปี 2561 และปี 2562 คิดเป็นประมาณร้อยละ 98.98 และร้อยละ 89.01 ของรายได้จากการขาย ตามลำดับ

1.2. กลุ่มลูกค้าประเภทร้านค้า

กลุ่มลูกค้าประเภทร้านค้าจะซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัทเพื่อนำไปจำหน่ายต่อให้แก่ลูกค้าของตนอีกทอดหนึ่ง เช่น ร้านค้าวัสดุก่อสร้างทั่วไป ผู้ค้าปลีกหรือผู้ค้าส่ง ซึ่งช่องทางจำหน่ายผ่านลูกค้าเหล่านี้มีส่วนช่วยในการกระจายสินค้าของบริษัทออกไปยังพื้นที่ครอบคลุมทุกภาคทั่วประเทศ โดยกลุ่มลูกค้าประเภทร้านค้าสามารถสร้างรายได้จากการขายในปี 2561 และปี 2562 คิดเป็นประมาณร้อยละ 0.88 และร้อยละ 0.29 ของรายได้จากการขาย

1.3. กลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการ

กลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ ที่ต้องการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ของบริษัท เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง การรถไฟฟ้านครหลวงแห่งประเทศไทย การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นต้น ทั้งนี้ การจำหน่ายสินค้าให้กับหน่วยงานราชการผ่านช่องทางการจัดจำหน่าย 2 รูปแบบ คือ การประมูลงาน หรือ คำสั่งซื้อตามปกติ ซึ่งปัจจุบันบริษัทมีนโยบายให้บริษัทย่อยเป็นดำเนินการธุรกรรมดังกล่าวต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ กลุ่มลูกค้านี้สามารถสร้างรายได้จากการขายในปี 2561 และปี 2562 คิดเป็นประมาณร้อยละ 0.14 และร้อยละ 10.70 ของรายได้จากการขาย

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายการให้เครดิตซึ่งครอบคลุมถึงวงเงิน ระยะเวลาชำระเงิน และเงื่อนไขการค้าสำหรับการจำหน่ายสินค้าให้แก่ลูกค้า โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ทางการค้า ประวัติการติดต่อกับบริษัท และฐานะทางการเงิน เป็นต้น

2) กลุ่มลูกค้าธุรกิจการให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบ

กลุ่มลูกค้าในธุรกิจให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบโทรคมนาคมมีทั้งกลุ่มลูกค้าที่เป็นเจ้าของโครงข่ายระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ และกลุ่มลูกค้าที่เป็นผู้รับเหมาหลักซึ่งรับงานจากเจ้าของโครงข่ายระบบโทรคมนาคมโดยตรง สำหรับธุรกิจติดตั้งระบบป้องกันไฟลามีกลุ่มลูกค้าที่เป็นหน่วยงานราชการ และบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจพาณิชย์กรรมอุตสาหกรรม ธุรกิจก่อสร้างและพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ สำหรับธุรกิจติดตั้งและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีกลุ่มลูกค้าเป็นหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เป็นต้น

ภาวะอุตสาหกรรมและการแข่งขัน

ภาพรวมอุตสาหกรรม

ลักษณะธุรกิจของบริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าต่าง ๆ โดยเฉพาะสายไฟฟ้า และการให้บริการออกจัดหาและรับเหมาติดตั้งเสาโทรคมนาคม ดังนั้น ปัจจัยด้านกลไกทางการตลาดด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องซึ่งได้แก่ ภาวะอุตสาหกรรมก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์และอุตสาหกรรมโทรคมนาคมจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ด้วยเหตุนี้ การวิเคราะห์ผลกระทบจากภาพรวมอุตสาหกรรมที่มีต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทจะมาจากภาวะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องเป็นหลัก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ภาวะอุตสาหกรรมก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์

การดำเนินโครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยของภาคเอกชน และโครงการก่อสร้างพื้นฐานของภาครัฐ เช่น รถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ระบบจำหน่ายไฟฟ้า โครงการพัฒนาด้านอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น จะต้องมีกระบวนการและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสายไฟฟ้าซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งสำหรับงานก่อสร้างต่าง ๆ

ในปี 2562 ธุรกิจก่อสร้างมีปัจจัยสนับสนุน สำคัญจากการที่ภาครัฐลงทุนและเร่งประมูลงาน โครงสร้างพื้นฐานในหลายโครงการ โดยภาครัฐได้อนุมัติ โครงการพัฒนาด้านคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีโครงการที่ต้องเร่งผลักดันในปีนี้จำนวน 41 โครงการมูลค่า 1.7 ล้านล้านบาท โดยโครงการที่จะประกวดราคา แล้วเสร็จหรือประกาศคัดเลือกเอกชนหรือเริ่มก่อสร้างได้ ในปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 1.1 ล้านล้านบาท อาทิ โครงการ รถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน ท่าเรือแหลมฉบังเฟส 3 รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงเตาปูน-ราษฎร์บูรณะ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ ยังมีความล่าช้าเหมือนปีที่ผ่านมาส่งผลให้รายได้ของผู้ประกอบการไม่เป็นไปตามคาด

สำหรับการลงทุนภาคเอกชนขยายตัว ชะลอลงในปีนี้เนื่องจากผู้ประกอบการ ยังมีความกังวล เกี่ยวกับกำลังซื้อภายในประเทศที่มีแนวโน้มชะลอตัว โดยเฉพาะภาคอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นที่อยู่อาศัย ราคาระดับกลาง-ล่าง จากการที่มีการเร่งเปิดตัวใหม่เป็นจำนวนมาก ในปี 2561 อีกทั้ง มีปัจจัยบั่นทอนเศรษฐกิจหลายประการ อาทิ การค้าโลกที่ชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจประเทศสำคัญ รวมทั้งผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา และจีน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการลงทุนที่เพิ่มสูงขึ้น (ที่มา : หน่วยวิเคราะห์เศรษฐกิจภาคบริการ ส่วนเศรษฐกิจรายสาขา ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารอมรินทร์)

อย่างไรก็ตามธุรกิจก่อสร้าง ปี 2563 – 2564 มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นที่ 5-7% และ 8-10% ตามลำดับ เนื่องจากโครงการใหม่ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่น่าจะเพิ่มขึ้นหลายโครงการ 1)โครงการในกรุงเทพมหานคร-ปริมณฑล เช่น รถไฟฟ้าสายสีเหลือง, สายสีชมพู 2) โครงการใน EEC อาทิ รถไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน สนามบินอู่ตะเภา และท่าเรือแหลมฉบังระยะที่ 3 และ 3) โครงการในจังหวัดหลัก (ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา และพิษณุโลก) เช่น รถไฟฟ้า รางเบาและการขยายสนามบิน นอกจากนี้ยังมีแผนการลงทุนของภาครัฐ ในโครงการขนาดกลางและย่อมภายใต้งบประมาณประจำปี ด้วยเหตุนี้บริษัทจึงมีโอกาสดทางธุรกิจสำหรับการจำหน่ายสายไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นในอนาคต สำหรับโครงการในลักษณะดังกล่าว

ภาวะอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

โดยในการประกอบธุรกิจให้บริการติดตั้งงานโทรคมนาคม บริษัทจะเป็นผู้ให้บริการด้านการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบงานโทรคมนาคม ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนประเภท สัดส่วน รูปแบบ ขนาดความสูง และน้ำหนักของเสาโทรคมนาคม รวมทั้งอุปกรณ์ระบบโทรคมนาคมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ทั้งนี้ รูปแบบของการให้บริการ ประกอบด้วยการดำเนินงานติดตั้งสถานีฐาน (New Site) เพื่อรองรับการขยายพื้นที่การให้บริการของเครือข่ายสัญญาณ และการติดตั้งอุปกรณ์เสริมเพื่อเพิ่มคุณสมบัติและศักยภาพของเสาโทรคมนาคมที่มีอยู่เดิม (Upgrade) การติดตั้งอุปกรณ์ภายในอาคาร (Inbuilding Coverage) โดยรับงานจากเจ้าของโครงข่ายหรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น True move, AIS และ DTAC เป็นต้น หรือรับงานจากผู้รับเหมาที่รับจากงานมาจากเจ้าของโครงข่าย เช่น Huawei, AWC และ ZTE เป็นต้น โดยงานจะมีลักษณะเป็นโครงการ ประกอบด้วยพื้นที่ติดตั้ง (Site) หลายแห่งในแต่ละโครงการ ซึ่งโดยทั่วไป งานติดตั้งสถานีฐานจะใช้ระยะเวลาดำเนินการติดตั้งโดยเฉลี่ยประมาณ 45 – 60 วันต่อพื้นที่ติดตั้ง ทั้งนี้ บริษัทจะมีวิศวกรของบริษัทเป็นผู้ควบคุมสำหรับงานที่ได้ส่งต่อให้แก่ผู้รับเหมาช่วงเป็นผู้ดำเนินการ โดยจะกำหนดอัตราค่าบริการเป็นอัตราคงที่ต่อพื้นที่ติดตั้งตามความยากง่ายของงาน ซึ่งมีปัจจัยพิจารณาที่สำคัญ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ของพื้นที่ติดตั้ง (ติดตั้งบนอาคารหรือตามพื้นดิน) ระยะทางของพื้นที่ติดตั้ง ประเภทและรูปแบบของเสาโทรคมนาคม และระยะเวลาดำเนินการ เป็นต้น ทั้งนี้ธุรกิจให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคมมีการขยายตัวตามการลงทุนของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งจะพิจารณาลงทุนตามภาวะเศรษฐกิจ

และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามจากสภาวะเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศในปี 2562 ที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการแข่งขันที่เข้มข้นของผู้ให้บริการสัญญาการสื่อสารโทรคมนาคม ส่งผลให้การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายโทรคมนาคมของผู้ให้บริการหลักดังกล่าว มีปริมาณลดลงทำให้งานติดตั้งระบบโทรคมนาคมชะลอตัวลงอย่างมีนัยสำคัญ อันเนื่องมาจากสภาวะการแข่งขันในตลาด รวมทั้งต้องเตรียมความพร้อมสำหรับการประมูลโครงข่าย 5 G ในปี 2563 อีกด้วย ถึงแม้ว่าการชะลอตัวการลงทุนในงานโทรคมนาคม บริษัทยังคงมุ่งมั่นในการมองหาโอกาสที่จะต่อยอดธุรกิจเพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า โดยเพิ่มการประมูลงานของภาครัฐ เกี่ยวกับอุปกรณ์การสื่อสาร พลังงานทางเล็กอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมไปถึงธุรกิจก่อสร้างซึ่งบริษัท และบริษัทย่อย มีความชำนาญส่งผลให้รายได้จากการติดตั้งอื่นของบริษัทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำหรับแนวโน้มธุรกิจสื่อสารปี 2563 คาดว่าจะเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับแรงหนุนจากการประมูลโครงข่าย 5 G รวมทั้งผู้ประกอบการเองก็มีแผนการลงทุนพัฒนาเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโครงข่าย อีกทั้งมีแผนการลงทุนในโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ในการให้บริการมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสทางธุรกิจให้ให้บริการออกแบบและรับเหมาติดตั้งโทรคมนาคมของบริษัท

ภาวะการแข่งขัน

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้ามีมูลค่าตลาดที่ใหญ่มากและมีสินค้าและการให้บริการที่หลากหลาย ซึ่งปัจจุบันบริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ผลิตหลายราย โดยมีสายไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ เป็นสินค้าหลัก ทั้งนี้ อุตสาหกรรมผลิตสายไฟฟ้าภายในประเทศถือได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ซึ่งในอดีตสายไฟฟ้าที่ใช้ภายในประเทศต้องนำเข้าจากต่างประเทศทั้งหมด แต่การนำเข้านี้ได้เริ่มลดลงเมื่อมีการตั้งโรงงานผลิตสายไฟฟ้าขึ้น

1. บริษัท สายไฟฟ้าไทย-ยาคากิ จำกัด
2. บริษัท บางกอก เคเบิล จำกัด
3. บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล จำกัด (มหาชน)
4. บริษัท เอ็มซีไอ-ตราเก่า จำกัด

ทั้งนี้ ผู้ผลิตสายไฟฟ้าภายในประเทศสามารถผลิตและจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพทดแทนกันได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งส่งผลให้ภาวะอุตสาหกรรมและการตลาดในสินค้าประเภทนี้เป็นสภาวะการตลาดที่มีการแข่งขันแบบสมมูล

สำหรับการแข่งขันในธุรกิจติดตั้งเสาสื่อโทรคมนาคมขึ้นอยู่กับนโยบายการลงทุนและพัฒนาโครงข่ายสัญญาของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นหลัก ซึ่งการลงทุนและพัฒนาโครงข่ายสัญญาณด้านโทรคมนาคมจะได้รับผลจากนโยบายของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แต่ละรายมอบหมายให้บริษัทในเครือดำเนินธุรกิจบริการติดตั้งและปรับปรุงระบบเสาสื่อโทรคมนาคมได้เฉพาะผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่รายนั้น แต่ปริมาณงานติดตั้งระบบเสาสื่อโทรคมนาคมที่เพิ่มขึ้นรวมทั้งการส่งมอบงานที่รวดเร็วและตรงต่อเวลา ทำให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต้องว่าจ้างบริษัทภายนอกดำเนินงานดังกล่าวแทน ทั้งนี้ โอกาสในการได้รับงานของผู้ประกอบการในการออกแบบ จัดหาและรับเหมาติดตั้งระบบโทรคมนาคมจะขึ้นกับความสัมพันธ์ที่มีกับเจ้าของโครงข่าย ผู้รับเหมาที่ได้รับงานจากเจ้าของโครงข่าย ประสิทธิภาพและผลงานในอดีต ความสามารถในการบริการที่มีทั้งคุณภาพและส่งมอบงานตรงต่อเวลา รวมทั้งฐานะทางการเงินที่แข็งแกร่งจะได้เปรียบในการแข่งขัน นอกจากนี้ การที่บริษัทมีความเป็นกลางและมีความเป็นอิสระ ทำให้บริษัทสามารถรับงานติดตั้งระบบเสาสื่อโทรคมนาคมให้กับผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้ครบทุกราย อย่างไรก็ตาม โดยปกติ ผู้ว่าจ้างจะเป็นผู้กำหนดราคาจ้างงานเอง ทำให้การทำกำไรของผู้รับเหมาขึ้นอยู่กับอำนาจการเจรจาต่อรองกับผู้จัดหาวัดและอุปกรณ์โทรคมนาคมเพื่อให้ได้รับต้นทุนราคาและเงื่อนไขการค้าที่ดี ดังนั้น ด้วยปัจจัย ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ผลงาน ฐานะการเงินและอำนาจในการต่อรองกับผู้ว่าจ้างที่ค่อนข้างต่ำ ทำให้การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่จึงมีค่อนข้างน้อย ประกอบกับ ณ ปัจจุบัน โครงการพัฒนาในด้านโทรคมนาคมของภาครัฐและภาคเอกชนเป็นโครงการที่มีจำนวนมากและต้องการให้แล้วเสร็จในระยะเวลาอันสั้น จึงทำให้ภาพรวมของการแข่งขันในธุรกิจนี้ไม่มีการแข่งขันที่รุนแรงมากนัก

นอกจากนั้น เนื่องจากวัสดุและอุปกรณ์สำหรับการติดตั้งในระบบไฟลัมที่จำหน่ายภายในประเทศมีจำนวนน้อยราย ทำให้ผู้ให้บริการติดตั้งระบบไฟลัมซึ่งต้องใช้ผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตรายใหญ่ที่จำหน่ายภายในประเทศ ดังนั้น การแข่งขันในธุรกิจนี้จึงไม่รุนแรงมากนัก

การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

1. การเป็นตัวแทนจัดจำหน่าย

ด้วยนโยบายการดำเนินธุรกิจของบริษัทที่ให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์และการส่งมอบที่ตรงต่อเวลา ดังนั้น คุณภาพของผลิตภัณฑ์และความน่าเชื่อถือของผู้จัดส่งสินค้าจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาการสั่งซื้อของบริษัท โดยบริษัทได้เลือกเป็นตัวแทนจำหน่ายสายไฟฟ้าและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานไฟฟ้าจากผู้ผลิตชั้นนำระดับสากล ซึ่งบริษัทได้จัดหาผลิตภัณฑ์ด้วยการสั่งซื้อสินค้าในประเทศผ่านผู้ผลิตภายในประเทศที่เป็นบริษัทไทยและบริษัทต่างประเทศที่ตั้งในประเทศไทย และการสั่งซื้อสินค้าชนิดพิเศษโดยการนำเข้าจากผู้ผลิตจากต่างประเทศ ซึ่งรายละเอียดของแหล่งการจัดหาผลิตภัณฑ์ของบริษัทสามารถแสดงได้เป็นดังนี้:

ตารางแสดงแหล่งที่มาของการจัดหาผลิตภัณฑ์ในธุรกิจตัวแทนจัดจำหน่ายของบริษัท

(หน่วย: ร้อยละ)

ยอดซื้อสินค้าสำเร็จรูป	2559	2560	2561	2562
• ในประเทศ	97.51	97.31	95.31	91.05
• ต่างประเทศ	2.49	2.69	4.69	8.95
รวมยอดซื้อสินค้าสำเร็จรูปทั้งหมด	100.00	100.00	100.00	100.00

ทั้งนี้ปัจจุบัน บริษัทได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายสายไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้า รวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลามาจากผู้ผลิตสินค้าชั้นนำ ซึ่งมีรายละเอียดสรุปดังนี้

ผลิตภัณฑ์ตราสินค้า	ประเภทผลิตภัณฑ์	บริษัทคู่ค้า	อายุสัญญา	เงื่อนไขที่สำคัญ
phelps dodge*	สายไฟฟ้า	บริษัท เฟลป์ส ดอดจ์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ไทยแลนด์) จำกัด	จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง	☐ ไม่มีข้อกำหนด
3M**	วัสดุและ อุปกรณ์ไฟฟ้า วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลามา	บริษัท 3M ประเทศไทย จำกัด บริษัท 3M ประเทศไทย จำกัด	จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง	- ไม่มีข้อกำหนด ☐ ไม่มีข้อกำหนด
Bticino	อุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า	บริษัท บีทีซีโน (ประเทศไทย) จำกัด	1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และสามารถต่ออายุได้ 1 ปีอย่างต่อเนื่อง โดยอัตโนมัติ เว้นแต่ได้มีการแจ้งล่วงหน้า 3 เดือน	- กำหนดให้บริษัทจำหน่ายสินค้าได้เฉพาะภายในประเทศไทย ☐ บริษัทไม่สามารถนำสินค้าอื่นมาจำหน่ายแข่งกับสินค้าบีทีซีโน
TTM	หม้อแปลงไฟฟ้า	บริษัท ไทยทราฟโพนูแมค เจอริง จำกัด	สิ้นสุดวันที่ 27 พฤษภาคม 2564	☐ ไม่มีข้อกำหนด
TGG	ท่อโพลีเอทิลีน	บริษัท ไทยก้าวไกลกรุ๊ป จำกัด	จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง	☐ ไม่มีข้อกำหนด
Arrow	ท่อเหล็กร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์เชื่อมต่อ	บริษัท เจ. เอส. วี ฮาร์ดแวร์ จำกัด (ปัจจุบัน เปลี่ยนชื่อเป็น บมจ. แอร์โรวี ซินดิเคท)	จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง	☐ ไม่มีข้อกำหนด
BELDEN	สายนำสัญญาณ	บริษัท เบลเด็น เอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	1 ปี สิ้นสุด 31 มีนาคม 63	☐ ไม่มีข้อกำหนด

หมายเหตุ : รายละเอียดโดยสรุปของผู้ผลิตภัณฑฺ์ตราสินค้าหลักมีดังนี้

* phelps dodge ผลิตและจำหน่ายโดยบริษัท เฟลป์ส ดอดจ์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ไทยแลนด์) จำกัด ผลิตและจำหน่ายสายไฟฟ้าและเคเบิลเป็นหลัก ซึ่งใช้อย่างกว้างขวางในธุรกิจไฟฟ้า โทรคมนาคม และอุตสาหกรรม โดยมีโรงงานในประเทศไทย

** 3M เป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาและมีสำนักงานและโรงงานตั้งอยู่กว่า 65 ประเทศทั่วโลก ซึ่งดำเนินการผลิตและจำหน่ายสินค้ากว่า 55,000 ชนิด โดยบริษัท 3เอ็ม ประเทศไทย จำกัด มีผลิตภัณฑ์จำหน่ายกว่า 5,000 ชนิดรวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลามาและผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าอื่น ๆ ของตราสินค้า 3M

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน บริษัทได้จำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานไฟฟ้าซึ่งไม่ได้รับหนังสือแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากลูกค้ารายอื่นนอกเหนือจากที่ได้กล่าวข้างต้น เนื่องจากลักษณะธุรกิจตัวแทนจัดจำหน่ายสินค้าดังกล่าวโดยปกติไม่จำเป็นต้องมีสัญญาผูกมัดระหว่างลูกค้า เว้นแต่ลูกค้าบางรายที่ต้องการเงื่อนไขพิเศษในการค้า เช่น การกำหนดพื้นที่การค้า หรือข้อกำหนดห้ามนำสินค้าคู่แข่งมาจำหน่าย เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันบริษัทได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการค้าที่ได้ตกลงกับลูกค้าทุกราย ส่งผลให้บริษัทได้รับความไว้วางใจและได้รับการต่อสัญญาการเป็นตัวแทนจัดจำหน่ายมาอย่างต่อเนื่อง

2.การให้บริการติดตั้ง

เนื่องด้วยงานออกแบบและติดตั้งระบบป้องกันไฟลามและระบบโทรคมนาคมเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ด้านวิศวกรรม และความชำนาญเฉพาะด้าน บริษัทจึงได้มีการจัดหาทีมงานวิศวกรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์กว่า 10 ปีสำหรับงานออกแบบและติดตั้งระบบโทรคมนาคม และมีประสบการณ์กว่า 21 ปีสำหรับงานออกแบบและติดตั้งงานระบบไฟลาม ซึ่งขั้นตอนการให้บริการติดตั้งมีดังนี้

- **ธุรกิจให้บริการติดตั้งเสาโทรคมนาคม**

ขั้นตอนการดำเนินงานติดตั้งเสาโทรคมนาคมเริ่มตั้งแต่บริษัทได้รับการว่าจ้างจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือจากผู้รับเหมาที่รับงานจากเจ้าของโครงข่าย ซึ่งลักษณะและคุณสมบัติของเสาโทรคมนาคมของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แต่ละรายจะมีความแตกต่างกัน และขึ้นอยู่กับสภาพภูมิศาสตร์ของสถานที่ตั้งเป็นองค์ประกอบด้วยเช่นกัน โดยทีมงานวิศวกรของบริษัทจะดำเนินการศึกษาความต้องการของลูกค้า สำรวจพื้นที่โครงการ และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการก่อสร้างโครงการในพื้นที่ (Network Feasibility) หลังจากนั้น บริษัทจะดำเนินการออกแบบระบบ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ รวมถึงให้บริการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับสภาพโครงการ เช่น เสาเข็ม คอนกรีต โครงเสาเหล็ก และอุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นบริษัทจะดำเนินการว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงเป็นผู้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ก่อสร้าง วางเสาเข็ม ประกอบเสาโครงเหล็ก และติดตั้งอุปกรณ์สื่อสาร เป็นต้น โดยทีมงานวิศวกรของบริษัทจะทำหน้าที่ควบคุมงานการก่อสร้างหน้างานรวมทั้งการเชื่อมต่อสัญญาณ และทดสอบคุณภาพงานให้เป็นไปตามความต้องการของลูกค้าเพื่อให้สามารถส่งมอบงานได้ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีระยะเวลาการดำเนินโครงการเฉลี่ยต่อพื้นที่ก่อสร้างประมาณ 45 – 60 วัน นอกจากนี้ บริษัทยังได้ให้บริการหลังการขายโดยการรับประกันคุณภาพของงานเป็นระยะเวลา 1 ปี เพื่อเป็นการสร้างความพึงพอใจ และความเชื่อมั่นของลูกค้าในเรื่องคุณภาพงาน ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าในการใช้บริการจากบริษัทอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และการเสื่อมสภาพของโครงเหล็กตามอายุการใช้งาน บริษัทจึงมีโอกาสดำเนินการติดตั้งเสาโทรคมนาคมที่เพิ่มขึ้นและ/หรือทดแทนเสาโทรคมนาคมเดิมให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่มีนโยบายในการสั่งซื้อโครงเหล็กและอุปกรณ์ล่วงหน้า เนื่องจากลักษณะของแต่ละโครงการมีการกำหนดลักษณะและข้อกำหนดและ/หรือคุณสมบัติของสินค้าที่แตกต่างกันไป ดังนั้น บริษัทจะสั่งซื้อสินค้าเมื่อเริ่มดำเนินการโครงการโดยอ้างอิงราคาที่เป็นที่ตกลงไว้กับบริษัทลูกค้าก่อนการเข้าประมูลงานในแต่ละครั้ง

- **ธุรกิจให้บริการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม**

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม บริษัทจะดำเนินการเข้าสำรวจพื้นที่ที่ลูกค้าต้องการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม พร้อมทั้งประเมินประเภทของวัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลามที่เหมาะสมเพื่อให้ลูกค้าพิจารณาอนุมัติ และภายหลังจากบริษัทได้รับความเห็นชอบจากลูกค้าแล้ว บริษัทจะดำเนินการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม โดยว่าจ้างผู้รับเหมาช่วงเป็นผู้ดำเนินการ และมีทีมวิศวกรของบริษัทเป็นผู้ควบคุมดูแลทั้งในเรื่องคุณภาพในการใช้งานของระบบป้องกันไฟลามที่ติดตั้ง และการส่งมอบงานตรงตามกำหนดเวลา อย่างไรก็ตาม การออกแบบและติดตั้งจะคำนึงถึงความปลอดภัยและความสวยงามของพื้นที่ของอาคาร เพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้า โดยระยะเวลาที่ใช้ในการติดตั้งระบบป้องกันไฟลามมีระยะเวลาที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับพื้นที่การติดตั้งและระยะเวลางานก่อสร้างอาคารที่บริษัทให้บริการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม

3.นโยบายวัตถุดิบและสินค้าคงคลัง

บริษัทมีนโยบายจัดเก็บสินค้าคงคลังสำหรับจำหน่ายประมาณ 30 - 45 วัน ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวได้คำนึงถึงความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าทั้งในด้านราคาลดลงและ/หรือราคาเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะราคาสายไฟฟ้าที่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาทองแดง ต้นทุนในการจัดเก็บ ความเสี่ยงจากความล้าสมัยของสินค้า การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ปริมาณและระยะเวลาการส่งสินค้าของผู้จำหน่าย ระยะเวลาในการจัดส่งสินค้าให้แก่ลูกค้าตามกำหนดเวลารวมทั้งความต้องการเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ ในการบริหารสินค้าคงคลัง บริษัทได้มีการจัดสร้างคลังสินค้า 2 แห่ง โดย คลังสินค้าที่ 1 ตั้งอยู่ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และคลังสินค้าที่ 2 ตั้งอยู่ใน

อำเภอเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี การที่บริษัทสามารถสำรองสินค้าในคลังสินค้าของบริษัทเอง ทำให้บริษัทสามารถส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าในทันที และให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับนโยบายจัดเก็บโครงหลักและอุปกรณ์ของโครงการโทรคมนาคม บริษัทไม่มีนโยบายจัดเก็บสินค้าดังกล่าว เนื่องจากลักษณะและข้อกำหนดที่แตกต่างกันของแต่ละโครงการ ดังนั้นบริษัทจะสั่งซื้อสินค้าเมื่อเริ่มดำเนินโครงการแทน

งานที่ยังไม่ส่งมอบ

- ไม่มี-

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในการทำธุรกิจของบริษัทไม่ว่าจะเป็นธุรกิจด้านตัวแทนจำหน่าย ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งบริษัทย่อยของบริษัท ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขณะที่ธุรกิจการให้บริการติดตั้งบริษัทได้ปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดมาโดยตลอด ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทไม่เคยได้รับการตักเตือนหรือเสียค่าปรับในเรื่องดังกล่าว

ปัจจัยความเสี่ยง

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งความเสี่ยงออกเป็น 3 ด้านคือ

1. ความเสี่ยงด้านธุรกิจบริษัท
2. ความเสี่ยงด้านการเงิน
3. ความเสี่ยงด้านอื่น ๆ

1. ความเสี่ยงด้านธุรกิจของบริษัท

ธุรกิจหลักของบริษัทสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ธุรกิจซื้อมาและจำหน่ายไปหรือการเป็นตัวแทนจำหน่าย และธุรกิจการให้บริการ ออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งเสาโทรคมนาคม ระบบป้องกันไฟลามและอื่น ๆ ดังนั้น ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นความเสี่ยงใน 2 ธุรกิจข้างต้น ดังนี้

1.1 ธุรกิจซื้อมาและจำหน่ายไป

1.1.1 ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาทองแดง

รายได้จากการจำหน่ายสายไฟฟ้าคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 51,55 และ 63 ของรายได้รวมของบริษัทปี 2560 - 2562 โดยสายไฟฟ้ามีต้นทุนหลัก คือ ทองแดง ดังนั้นความผันผวนของราคาทองแดงจะมีผลกระทบต่อราคาซื้อและจำหน่ายสายไฟฟ้าของบริษัท และจะมีผลกระทบต่อเนื่องไปถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัท ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถปรับราคาจำหน่ายให้สอดคล้องกับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นหรือบริหารสินค้าคงคลังให้มีปริมาณที่เหมาะสม

อย่างไรก็ดีบริษัทให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว โดยบริษัทมีกลยุทธ์ในการบริหารราคาจำหน่ายสินค้าของบริษัทให้สอดคล้องกับต้นทุนสินค้าที่เปลี่ยนแปลงไปตามราคาทองแดง ซึ่งหากมีการบริหารจัดการที่ดี ความผันผวนดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัท จึงได้วางแนวทางในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาทองแดงในอนาคตดังนี้

1. การกำหนดให้มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาทองแดงเป็นประจำ เพื่อคาดการณ์แนวโน้มของราคาในการบริหารปริมาณสินค้าคงคลังของสายไฟฟ้าให้เป็นไปตามความเหมาะสม
เนื่องจากโดยทั่วไปเมื่อราคาทองแดงมีความผันผวน จะใช้ระยะเวลาหนึ่งประมาณ 6 - 7 เดือน (Lapse Time) ก่อนที่จะส่งผลกระทบต่อราคาจำหน่ายและต้นทุนของสายไฟฟ้า
2. การทบทวนและติดตามปริมาณสินค้าคงคลังอย่างใกล้ชิด เพื่อการวางแผน ควบคุม ในการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง เพื่อลดผลกระทบต่อราคาต้นทุนสินค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลง
3. การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดส่งสินค้า โดยการมุ่งเน้นเรื่องการลดเวลาการจัดส่งสินค้า
4. การกำหนดนโยบายให้มีการส่งสินค้าโดยตรงไปยังลูกค้าสำหรับกรณีที่เป็นสินค้าที่ใช้ในวงโครงการ (Matching Order)
5. การบริหารจัดการราคาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยลักษณะการจำหน่ายสินค้าของบริษัทเป็นการซื้อมาจำหน่ายไป ซึ่งการกำหนดราคาจะใช้วิธีบวกกำไรส่วนเพิ่ม (Cost Plus) ซึ่งหากราคาต้นทุนสินค้ามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง บริษัทก็สามารถปรับกำไรส่วนที่บวกเพิ่มในราคาจำหน่ายให้มีความเหมาะสม เพื่อยังคงให้บริษัทสามารถจำหน่ายสินค้าหรือระบายสินค้าคงคลังให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ณ ขณะนั้น

ดังนั้น แม้ว่าราคาทองแดงเป็นสิ่งที่บริษัทไม่สามารถควบคุมได้ แต่มาตราบริหารสินค้าคงคลังและการกำหนดกลยุทธ์การตั้งราคาของบริษัทจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะสามารถช่วยลดผลกระทบจากการผันผวนของราคาทองแดงได้ในระดับหนึ่ง ด้วยเหตุนี้ บริษัทจึงมีนโยบายจัดเก็บสินค้าคงคลังเป็นประมาณ 30 - 45 วัน โดยบริษัทมีระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย 30-45 วัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ใกล้เคียงกับนโยบายที่กำหนด

1.1.2 ความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้ผลิตสินค้ารายใหญ่

ในปี 2560-2562 บริษัทได้จัดหาผลิตภัณฑ์สายไฟฟ้าประมาณร้อยละ 52,54 และ 56 ตามลำดับ ของมูลค่าการซื้อสินค้าสำเร็จรูป จากบริษัท เฟลป์ส์ ดอตคอม อินเตอร์เนชั่นแนล (ไทยแลนด์) จำกัด (“เฟลป์ส์ ดอตคอม”) จากการที่ เฟลป์ส์ ดอตคอมไม่มีนโยบายที่จะทำสัญญาระยะยาวกับตัวแทนจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์รายใด จึงทำให้บริษัทมีความเสี่ยงจากการพึ่งพิงผู้ผลิตรายดังกล่าว หากผู้ผลิตรายดังกล่าวดำเนินการจำหน่ายสินค้าให้แก่ลูกค้าโดยตรง และ/หรือ เลิกจำหน่ายสินค้าให้แก่บริษัท และ/หรือ ไม่สามารถส่งมอบสินค้าให้แก่บริษัทได้ตามความต้องการใช้ของบริษัท และ/หรือ ปรับขึ้นราคาสินค้าโดยไม่แจ้ง

ล่วงหน้า และบริษัทไม่สามารถจัดหาแหล่งอื่นได้ทันตามแผนการส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้าได้ จากปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อยอดขายและความน่าเชื่อถือของบริษัท ซึ่งจะมีผลต่อการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ประเมินว่าบริษัทจะได้รับผลกระทบจากปัจจัยดังกล่าวไม่มากนัก เนื่องจากผู้ผลิตสินค้ารายดังกล่าวไม่มีนโยบายจำหน่ายสินค้าโดยตรงด้วยตนเอง ประกอบกับตลอดเวลาที่ผ่านมามีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ผลิตดังกล่าว โดยมีการจัดซื้อผลิตภัณฑ์สายไฟอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานานตั้งแต่ปี 2542 รวมถึงมีประวัติการสั่งซื้อและชำระค่าสินค้าที่ตีมาโดยตลอด ทำให้บริษัทได้รับความไว้วางใจจากผู้ผลิตดังกล่าวในการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์สายไฟมาโดยตลอด อีกทั้งบริษัทยังเป็นตัวแทนจัดจำหน่ายภายในประเทศรายใหญ่ที่สุดของเฟลปส์ ดอดจ์ นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีผู้ผลิตสายไฟภายในประเทศและผู้นำเข้าสายไฟรายอื่นจากต่างประเทศที่สามารถผลิตสินค้าทดแทนได้ และประสงค์ที่จะให้บริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายหลัก ดังนั้นบริษัทจึงเชื่อว่าจะได้รับผลกระทบจากความเสี่ยนี้ไม่มากนัก

1.1.3 ความเสี่ยงจากการแข่งขันและคู่แข่งรายใหม่

เนื่องด้วยธุรกิจซื้อมาและจำหน่ายไปหรือการเป็นตัวแทนจำหน่าย เป็นธุรกิจที่ไม่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญทางเทคนิค หรือไม่มีความซับซ้อนมากนัก จึงทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้าสู่ตลาดได้ไม่ยากนัก จากปัจจัยดังกล่าวจึงทำให้ในอนาคต บริษัทอาจมีความเสี่ยงจากการเข้ามาของคู่แข่งรายใหม่และอาจมีการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทในอนาคตได้

อย่างไรก็ดีการดำเนินธุรกิจดังกล่าวยังต้องอาศัยประสบการณ์ในหลายด้าน เช่น การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ผลิตสินค้า การมีสินค้าที่หลากหลายทั้งประเภทและปริมาณเพื่อก่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสามารถรองรับความต้องการของลูกค้าได้อย่างทันทั่วทั้ง มีความรวดเร็วในการจัดส่งสินค้า การสร้างกลยุทธ์การตลาดเพื่อขยายฐานลูกค้าให้มีจำนวนมากพอ รวมทั้งต้องใช้งบประมาณที่สูงในการสำรองสินค้าเพื่อจำหน่าย ด้วยปัจจัยดังกล่าวจึงอาจส่งผลให้คู่แข่งรายใหม่เข้ามาในธุรกิจนี้ได้ไม่ยากนัก ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีบริษัทได้ใช้กลยุทธ์ด้านต่าง ๆ ในการบริหารมาโดยตลอด โดยบริษัทมีสินค้าหลากหลายประเภทครอบคลุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าทั้งหมดและยังมีบริการติดตั้งสำหรับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าบางชนิด ส่งผลให้บริษัทเป็นบริษัทที่เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าแบบครบวงจร (One-Stop Service) กล่าวคือ มีสินค้าเพื่อจำหน่ายที่เกี่ยวข้องกับสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่หลากหลายและครบถ้วนในทุกหมวดหมู่ ทำให้ลูกค้ามีความสะดวกและง่ายในการสั่งซื้อและรับมอบสินค้า โดยบริษัทมีการจัดเก็บสินค้าไว้ในคลังสินค้า จำนวน 2 คลังสินค้า อีกทั้งขนาดของพื้นที่คลังสินค้าที่ใหญ่และทำเลที่ตั้งของคลังสินค้าแต่ละแห่งอยู่ใกล้กับที่ตั้งของลูกค้าและการคมนาคมสะดวก ทำให้บริษัทสามารถจัดเก็บสินค้าได้เพียงพอ และสามารถกระจายสินค้าให้แก่ลูกค้าได้อย่างทั่วถึงในเวลาอันรวดเร็ว นอกจากนี้ผู้ประกอบการรายอื่นที่ทำธุรกิจซื้อมาและจำหน่ายไปเหมือนบริษัทส่วนใหญ่มีขนาดของเงินทุนและปริมาณจำหน่ายที่น้อยกว่าบริษัทค่อนข้างมาก บริษัทจึงมีข้อได้เปรียบในด้านปริมาณและประเภทสินค้าที่สั่งซื้อ ทั้งนี้ ปัจจัยที่กล่าวข้างต้นจะช่วยสร้างความเชื่อถือนในเรื่องคุณภาพและบริการของบริษัทต่อลูกค้าอีกทางหนึ่ง

1.2 ธุรกิจการให้บริการ ออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งเสาโทรคมนาคม

1.2.1 ความเสี่ยงจากความไม่สม่ำเสมอของด้านรายได้จากการให้บริการงานในลักษณะโครงการ

ธุรกิจการให้บริการออกแบบและติดตั้งระบบงานโทรคมนาคมของบริษัทเป็นการให้บริการที่มีลักษณะเป็นงานโครงการระยะสั้น โดยไม่มีการทำสัญญาว่าจ้างงานเป็นระยะยาวต่อเนื่อง ดังนั้นบริษัทอาจมีรายได้จากการให้บริการออกแบบและติดตั้งที่ไม่มีความสม่ำเสมอหรือไม่มีความต่อเนื่องได้ในอนาคต บริษัทตระหนักถึงความเสี่ยงดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากบริษัทเป็นบริษัทที่มีความเป็นอิสระจากเจ้าของโครงข่ายระบบโทรคมนาคมหรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุก ๆ ราย รวมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีและมีประสบการณ์กับการทำงานกับทั้งผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และผู้รับเหมาหลักของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ จึงทำให้บริษัทได้รับความไว้วางใจจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกราย และเป็นผลให้บริษัทได้รับงานจากผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกรายอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

นอกจากนี้บริษัทมีนโยบายในการขยายการประกอบธุรกิจเป็นตัวแทนจำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์เกี่ยวกับระบบงานไฟฟ้า เช่น สายไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ อุปกรณ์ส่องแสงสว่าง วัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลาม เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้บริษัทมีรายได้ที่สม่ำเสมอจากการจำหน่ายสินค้าดังกล่าว และลดผลกระทบของความเสี่ยในด้านความไม่สม่ำเสมอของรายได้ในส่วนของการบริการออกแบบ จัดหาและติดตั้งระบบงานโทรคมนาคมในอนาคตได้ในระดับหนึ่ง

1.2.2 ความเสี่ยงจากการดำเนินโครงการล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนดตามสัญญา

ในการดำเนินธุรกิจการให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม ระบบงานโทรคมนาคมและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการให้บริการในลักษณะโครงการ ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่ 3 เดือน ถึงประมาณ 1 ปี และบางกรณีมีการกำหนดค่าเสียหายจากความล่าช้าของงาน ดังนั้น หากการดำเนินโครงการมีความล่าช้าจากกำหนดการ อาจส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนในการดำเนินโครงการสูงขึ้น รวมทั้งมีความเสี่ยงที่อาจจะถูกเรียกค่าเสียหายจากความล่าช้าของงานส่งมอบงานได้

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงจากความล่าช้าในการส่งมอบงาน บริษัทมีนโยบายในการวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าโดยจะประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น ผู้จัดหาวัตถุดิบ (Supplier) ผู้รับเหมาช่าง วิศวกรคุมงานของเจ้าของโครงการฝ่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังได้มีการวางแผนประสานงาน ติดตาม และตรวจสอบการส่งมอบสินค้าหรือการก่อสร้างติดตั้งงานระบบอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการจัดสรรทีมงานให้เหมาะสมกับปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้สามารถดูแลและตรวจสอบความคืบหน้าตลอดจนคุณภาพของงานอย่างใกล้ชิด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้บริษัทรับมือกับปัญหาและแนวทางแก้ไขได้ทันที่ และสามารถส่งมอบงานโครงการและ/หรือสินค้าได้ตรงตามคุณภาพที่ลูกค้าต้องการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ ที่ผ่านมา บริษัทไม่เคยส่งมอบงานล่าช้าจนทำให้ต้องถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ว่าจ้างแต่อย่างใด

1.2.3 ความเสี่ยงจากการพึ่งพาวิศวกร

บริษัทดำเนินธุรกิจให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบงานโทรคมนาคม ซึ่งในการรับงานและการดำเนินงานแต่ละโครงการให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่ต้องพึ่งพาบุคลากรที่มีประสบการณ์และความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทีมงานวิศวกรซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ตั้งแต่การออกแบบ ควบคุมงานและบริหารโครงการจนเสร็จสิ้น ซึ่งมีผลต่อการบริหารงานต้นทุนโครงการ ระยะเวลาดำเนินโครงการ และความครบถ้วนตามความต้องการของลูกค้า ดังนั้นหากบริษัทสูญเสียทีมวิศวกรเหล่านี้ไปอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการรับงานและการบริหารจัดการงานโครงการได้

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากร ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจดังกล่าว บริษัทจึงมีนโยบายในการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวดังนี้

- (1) กำหนดระบบเงินเดือน และค่าตอบแทนที่เหมาะสม
- (2) จัดให้มีสวัสดิการและมาตรการจูงใจพนักงานให้มีความผูกพันกับองค์กรในระยะยาว
- (3) จัดอบรมสัมมนาแก่พนักงานและบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคนิค มุ่งสู่การเป็นมืออาชีพ
- (4) กระจายอำนาจการบริหารงานเพื่อลดการพึ่งพิงบุคลากรเป็นรายบุคคล

ด้วยนโยบายดังกล่าวจึงทำให้บริษัทมีวิศวกรหลัก ที่มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์สำหรับงานออกแบบและติดตั้งระบบโทรคมนาคม ซึ่งยังคงทำงานร่วมกับบริษัท เป็นเวลามากกว่า 14 ปี อย่างไรก็ตามในช่วงระยะเวลา 14 ปีที่ผ่านมา มีวิศวกรหลักลาออกเพียง 1 ท่านเท่านั้น จากวิศวกรทั้งหมดของบริษัทจำนวน 35 คน

2. ความเสี่ยงด้านการเงิน

2.1 ความเสี่ยงจากการเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - 2562 บริษัทมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจำนวน 1,246 ล้านบาท 1,187 ล้านบาท และ 1,0250 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นประมาณร้อยละ 34 ร้อยละ 34 และร้อยละ 28 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ โดยแบ่งเป็นลูกหนี้การค้าก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 1,128 ล้านบาท 1,221 ล้านบาท และ 1,069 ล้านบาท ในปี 2560 ถึง 2562 ตามลำดับ และเป็นลูกหนี้อื่นจำนวน 26 ล้านบาท 33 ล้านบาท และ 35 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับในช่วงระยะเวลาเดียวกันโดยหากพิจารณาจากลูกหนี้การค้าจะพบว่า เป็นลูกหนี้การค้าจากรูกรักตัวแทนจำหน่ายสินค้าเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นลักษณะโดยปกติของธุรกิจซื้อและจำหน่ายสินค้าหรือตัวแทนจำหน่าย สำหรับการให้เครดิตแก่ลูกค้า ซึ่งหากมูลค่าของการจำหน่ายหรือรายได้จากการขายเติบโตมากขึ้นก็จะส่งผลให้มูลค่าของลูกหนี้การค้าเติบโตตามไปด้วย นอกจากนี้ ด้วยจำนวนลูกหนี้ภาคเอกชนซึ่งเป็นลูกค้ายหลักของบริษัท ณ ปัจจุบันที่มีจำนวนมากถึงประมาณ 4,000 ราย และกระจายอยู่ทั่วประเทศ บริษัทจึงมีความเสี่ยง หากลูกหนี้การค้าของบริษัท ชำระค่าสินค้าล่าช้าและไม่ตรงตามกำหนดของเครดิตเทอม หรือ กลายเป็นหนี้สูญซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่อง และส่งผลกระทบต่อเนื่องมาซึ่งผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของบริษัทได้

ดังนั้น การควบคุมคุณภาพของลูกหนี้การค้ำอย่างสม่ำเสมอ การติดตามการชำระหนี้ และการเร่งรัดเก็บหนี้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของบริษัท บริษัทจึงมีนโยบายการจำหน่ายสินค้าและการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ลูกค้าแต่ละรายที่รัดกุม โดยบริษัทพิจารณาลำดับชั้นการให้สินเชื่อ (credit rating) จากการวิเคราะห์งบการเงินของลูกค้าย้อนหลังและวิเคราะห์ทั้งด้านการเงิน ความมั่นคง และการเติบโตด้านธุรกิจของลูกค้า และมีนโยบายทบทวนวงเงินการให้สินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้โดยเฉลี่ยบริษัทได้ให้ระยะเวลาชำระค่าสินค้าแก่ลูกค้าประมาณ 30 - 120 วัน ซึ่งครอบคลุมระยะเวลาการเก็บหนี้เฉลี่ยเท่ากับ 120 วัน 98 วัน และ 106 วัน ในปี 2560-2562 ตามลำดับ อีกทั้ง บริษัทยังมีนโยบายติดตามคุณภาพของลูกหนี้การค้ำอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาเครดิตเป็นประจำ นอกจากนี้ บริษัทยังมีนโยบายตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 50 และ ร้อยละ 100 เมื่อลูกหนี้ที่ค้างชำระเกิน 6 และ 12 เดือน ตามลำดับ ซึ่งบริษัทได้ตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญรวมเป็นจำนวน 61 ล้านบาท จำนวน 67 ล้านบาท และ 80 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560-2562 ตามลำดับ ส่งผลให้คงเหลือเป็นลูกหนี้การค้ำสุทธิจำนวนประมาณ 1,220 ล้านบาท 1,155 ล้านบาท และ 989 ล้านบาท ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน

สำหรับสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา ประกอบด้วย รายได้บริการติดตั้งค้างรับและรายได้ที่ยังไม่เรียกเก็บ จำนวน 591 ล้านบาท 433 ล้านบาท และ 173 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 - 2562 ตามลำดับ ซึ่งประกอบด้วย รายได้ที่ยังไม่เรียกเก็บ ซึ่งเป็นมูลค่างานติดตั้งที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่เรียกเก็บซึ่งเป็นลูกหนี้ของงานติดตั้งระบบโทรคมนาคมเป็นหลัก ซึ่งมีจำนวนประมาณ 587 ล้านบาท 428 ล้านบาท และ 160 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2560 - 2562 ตามลำดับ

นอกจากนี้ บริษัทยังมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว โดยจัดซื้อกรมธรรม์ประกันการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้การค้ำ ซึ่งบริษัทจะได้รับความคุ้มครองการรับประกันชำระหนี้ของลูกหนี้ของบริษัทด้วยทุนประกันจำนวน 3,000 ล้านบาท ในกรณีที่ลูกหนี้ของบริษัทไม่สามารถชำระหนี้การค้ำให้กับบริษัทได้ บริษัทประกันตกลงจะรับผิดชอบชดเช้ค่าเสียหายดังกล่าวให้แก่บริษัทตามที่เกิดขึ้นจริงตามวงเงินที่บริษัทประกันกำหนดให้แก่ลูกค้าของบริษัทแต่ละรายโดยเป็นจำนวนรวมกันไม่เกิน 200 ล้านบาท ทั้งนี้ มูลค่าการรับประกันชำระหนี้ดังกล่าวมีความเพียงพอในการลดความเสี่ยงในส่วนนี้ เนื่องจากที่ผ่านมา บริษัทมีหนี้สูญและ/หรือหนี้ที่ต้องตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งมีจำนวนรวมเพียงประมาณ 67 ล้านบาท โดยบริษัทมีความเห็นว่า นโยบายจัดซื้อกรมธรรม์ดังกล่าวเป็นประโยชน์และช่วยลดความเสี่ยงจากการไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากลูกค้าให้แก่บริษัท ซึ่งบริษัทจะพิจารณการจัดซื้อกรมธรรม์ดังกล่าวตามความเหมาะสมต่อไปในอนาคต

2.2 ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายส่วนใหญ่ของบริษัท ประกอบด้วยเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากสถาบันทางการเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 297 ล้านบาท และ 695 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินข้างต้นมีอัตราดอกเบี้ยที่ลอยตัวซึ่งอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย THB FIX ดังนั้น หากอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้บริษัทมีภาระดอกเบี้ยที่สูงขึ้นตามแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายบริหารความเสี่ยงดังกล่าว โดยการรักษาสัดส่วนของหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท เนื่องจากบริษัทได้รับวงเงินหลายประเภทจากสถาบันการเงินหลายแห่งซึ่งบริษัทสามารถเลือกใช้วงเงินและ төวมการชำระเงินที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ขณะนั้นๆ นอกจากนั้นการที่บริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในครั้งนี้บริษัทมีวัตถุประสงค์จะนำเงินทุนที่ได้รับจากการเสนอขายหุ้นสามัญเพิ่มทุนใหม่ต่อประชาชนบางส่วนมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนซึ่งจะช่วยลดผลกระทบภาระดอกเบี้ยจ่ายของบริษัทในอนาคตได้ในระดับหนึ่ง

2.3 ความเสี่ยงด้านเงินทุนหมุนเวียน

ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทอื่น ๆ และการให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคม บริษัทมีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนสูง สำหรับการสั่งซื้อสินค้าและจัดเก็บสินค้าเพื่อขาย ซึ่งจะต้องมีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า รวมทั้งใช้ในขั้นตอนการเตรียมงานโครงการ และการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการดำเนินงานในโครงการติดตั้งระบบโทรคมนาคม ซึ่งเป็นขั้นตอนก่อนที่จะได้รับชำระเงินจากผู้ว่าจ้างตามสัญญา ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีบริษัทใช้แหล่งเงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงินเป็นเงินทุนหมุนเวียนหลัก เพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว ส่งผลให้มีอัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วในปี 2560-2562 ดังนี้ ปี 2560 ประมาณ 1.56 เท่า และ 1.18 เท่า ในปี 2561 ประมาณ 1.45 เท่า และ 1.09 เท่า และปี 2562 ประมาณ 1.37 เท่า และ 0.80 เท่า ตามลำดับ

3. ความเสี่ยงอื่น ๆ

-ไม่มี-

ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

รายการ	มูลค่าทางบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)		ลักษณะ กรรมสิทธิ์	ภาระผูกพัน
	31ธ.ค.61	31ธ.ค.62		
<p>1. ที่ดิน ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - โฉนดที่ดินเลขที่ 93838 เนื้อที่ 12-0-49 ไร่ ตั้งอยู่ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี - โฉนดที่ดินเลขที่ 14481 เนื้อที่ 25 ตารางวา ตั้งอยู่ที่อำเภอปากเกร็ด จ.นนทบุรี - โฉนดเลขที่ 2404 เนื้อที่ 13-2-74 ไร่ ตั้งอยู่ที่อำเภอปากเกร็ด(ตลาดขวัญ) จังหวัดนนทบุรี(ได้มาเมื่อวันที่ 4 ก.พ.2556) <p>ได้มีการแบ่งแยกโฉนดออกเป็น 2 แปลง เมื่อวันที่ 27 ส.ค. 2561</p> <ul style="list-style-type: none"> - เลขที่ 88429 เนื้อที่ 5-0-39 เลขที่ 88430 เนื้อที่ 8-2-16 - โฉนดที่ดิน เลขที่ 16288 เนื้อที่ 1 งาน 4 ตารางวา - ตั้งอยู่ที่ ตำบลลาดพร้าว อำเภอลาดพร้าว จ.กรุงเทพมหานคร - โฉนดที่ดิน เลขที่ 16289 เนื้อที่ 1 งาน 4 ตารางวา ตั้งอยู่ที่ ตำบลลาดพร้าว อำเภอลาดพร้าว จ.กรุงเทพมหานคร - โฉนดที่ดิน เลขที่ 16290 เนื้อที่ - งาน 60 ตารางวา ตั้งอยู่ที่ ตำบลลาดพร้าว อำเภอลาดพร้าว จ.กรุงเทพมหานคร 	171.12	171.72	บริษัทเป็นเจ้าของ	ติดภาระจำนอง

รายการ	มูลค่าทางบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)		ลักษณะ กรรมสิทธิ์	ภาวะผูกพัน
	31ธ.ค.61	31ธ.ค.62		
2. อาคาร ประกอบด้วย - อาคารสำนักงาน 2 ชั้นและอาคารโกดังชั้นเดียว พื้นที่ใช้สอยรวมประมาณ 4,500 ตารางเมตร ตั้งอยู่ที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี - ทาวน์เฮ้าส์ 3 ชั้น เลขที่ 53/343 จำนวน 1 หลัง - อาคารสำนักงานแห่งใหม่ 329 หมู่ 3 ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120 - ปี 2558	171.79	160.75	บริษัทและบริษัท ย่อยเป็น เจ้าของ	ติดภาระ จำนอง
3. เครื่องตกแต่งอาคาร	4.85	4.31	บริษัทและบริษัท ย่อยเป็น เจ้าของ	ไม่มี
4. เครื่องมือและอุปกรณ์	2.07	1.78	บริษัทและบริษัท ย่อยเป็น เจ้าของ	ไม่มี
5. อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน	7.75	3.60	บริษัทและบริษัท ย่อยเป็น เจ้าของ	ไม่มี
6. ยานพาหนะ	17.91	17.32	บริษัทเป็น เจ้าของ/ผู้เช่า ชื่อ/ผู้เช่าทาง การเงิน	ภายใต้ สัญญาเช่า ชื่อและ สัญญาเช่า ทางการเงิน
7. อุปกรณ์ที่ติดตั้งตามสัญญา	10.81	7.47	บริษัทเป็นเจ้าของ	ไม่มี
8. ทรัพย์สินระหว่างการโอนเป็นสินทรัพย์	0.38	-	บริษัทเป็นเจ้าของ	-ไม่มี
รวม	386.68	366.95		

- หมายเหตุ: 1. ในปี 2561 และ ปี 2562 บริษัทได้จำนองที่ดิน และอาคาร ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของบริษัท ภายใต้วงเงินจำนองรวม
ประมาณ 198 ล้านบาท ไว้กับสถาบันการเงิน
2. ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งได้ตัดค่าเสื่อม
ราคาหมดแล้ว แต่ยังใช้งานอยู่ โดยมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน
เงินประมาณ 54 ล้านบาท และ 74 ล้านบาท ตามลำดับ
3. สินทรัพย์บางส่วนเป็นสินทรัพย์ ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและสัญญาเช่าชื่อที่บริษัทเป็นผู้เช่าทางการเงินและ
ผู้เช่าชื่อ โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวนเงิน
ประมาณ 21 ล้านบาท และ 21 ล้านบาท ตามลำดับ
4. อุปกรณ์ที่ติดตั้งตามสัญญา คือ อุปกรณ์ประเภทคอมพิวเตอร์และหลอดไฟประหยัดพลังงานตามโครงการ Smart Way
ของสถาบันวิศวกรรมพลังงาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และกองพัฒนาระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่ง
ได้ร่วมกันกำหนดนโยบายเกี่ยวกับมาตรการประหยัดพลังงานไฟสาธารณะ โดยมอบหมายให้บริษัทเป็นผู้ลงทุน
ในการติดตั้งคอมพิวเตอร์ที่มีศักยภาพในการประหยัดพลังงาน และบำรุงรักษาเป็นระยะเวลา 10 ปีซึ่งบริษัทจะได้รับ
ผลตอบแทนสำหรับพลังงานไฟฟ้าที่ประหยัดได้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้ :-

รายการ	มูลค่าทางบัญชีสุทธิ (ล้านบาท)		ลักษณะกรรมสิทธิ์	ภาระผูกพัน
	31ธ.ค.61	31ธ.ค.62		
1. โฉนดที่ดิน 63680 เนื้อที่ 1 งาน 0.1 ตารางวา ตั้งอยู่ อำเภอหนองจอก กรุงเทพมหานคร	-		บริษัทย่อยเป็นเจ้าของ	-
2. โฉนดที่ดิน 16288-90 เนื้อที่ 1 งาน 4 ตารางวา 1 งาน 4 ตารางวา และ 60 ตารางวา ตั้งอยู่ ตำบลลาดหญ้า อำเภอลาดหญ้า กรุงเทพมหานคร	2.68	2.24	บริษัทย่อยเป็นเจ้าของ	

รายละเอียดของสัญญาที่สำคัญ

1) สัญญาเช่าคลังสินค้า

สัญญาเช่าที่เก็บสินค้าที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

คู่สัญญา	:	นางพิมลพร เดชกำแหง (ในฐานะ “ผู้ให้เช่า”) ซึ่งไม่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบริษัท
	:	บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) (ในฐานะ “ผู้เช่า”)
วันที่ในสัญญา	:	วันที่ 1 มกราคม 2562
ทรัพย์สินที่เช่า	:	ที่ดินว่างเปล่า โฉนดเลขที่ 22687, 22695, 22696 ถนนติวานนท์ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เนื้อที่รวมประมาณ 600 ตารางวา เพื่อใช้เป็นที่เก็บสินค้า
อัตราค่าเช่า	:	35,000 บาทต่อเดือน
ระยะเวลาของสัญญา	:	3 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 ถึง 31 ธันวาคม 2564
เงื่อนไขของสัญญา	:	ผู้ให้เช่าตกลงยินยอมให้ผู้เช่าต่อสัญญาเช่าออกไปอีก 3 ปี นับแต่สัญญาเช่าฉบับนี้สิ้นสุด

นโยบายการลงทุนของบริษัทในบริษัทร่วมหรือบริษัทย่อย

1. ปัจจุบัน บริษัทได้ลงทุนในบริษัทย่อยจำนวน 2 บริษัท

- 1.1) บริษัท ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 99 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว บริษัท ซี.เอส.เอส.เอนเนอร์ยี จำกัด ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับงานขายอุปกรณ์ไฟฟ้า และงานติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าของหน่วยงานราชการ และ โครงการต่าง ๆ เป็นหลัก
- 1.2) บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 70 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ประกอบธุรกิจให้บริการติดตั้งเสาสัญญาณและอุปกรณ์โทรคมนาคมให้บริการบำรุงรักษาเครือข่ายระบบโทรคมนาคมแบบ Turnkey

2. ปัจจุบัน บริษัทได้ลงทุนในบริษัทร่วมจำนวน 2 บริษัท

- 2.1) บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 38 ของทุนจดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว ซึ่งเป็นบริษัทนิติบุคคลที่จัดตั้งและจดทะเบียนภายใต้กฎหมายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการประกอบธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำ
- 2.2) Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company
Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company (“PKS”) ในสัดส่วนร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน ซึ่งเป็นบริษัทนิติบุคคลที่จัดตั้งและจดทะเบียนภายใต้กฎหมายประเทศเวียดนาม โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการประกอบธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ที่จังหวัดฟูเยียน สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จำนวน 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งรวม 99.216 เมกะวัตต์

อย่างไรก็ตาม ในอนาคตหากบริษัทมีความจำเป็นต้องพิจารณาการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม บริษัทจะมุ่งเน้นลงทุนในธุรกิจที่เกื้อหนุน และเอื้อประโยชน์ต่อการทำธุรกิจของบริษัท โดยจะพิจารณาผลตอบแทนและผลประโยชน์อื่นที่บริษัทคาดว่าจะได้รับจากการลงทุนเป็นสำคัญเพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจของกลุ่มบริษัท โดยบริษัทจะพิจารณาสัดส่วนการลงทุนตามความเหมาะสมและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน เพื่อประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นของบริษัทเป็นสำคัญ ทั้งนี้ บริษัทจะควบคุมดูแลด้วยการส่งกรรมการ และ/หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายของบริษัทเข้าไปเป็นตัวแทนตามสัดส่วนการถือหุ้น เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในกิจการนั้น ๆ รวมทั้งมีสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท

ข้อพิพาททางกฎหมาย

สำหรับระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยไม่มีข้อพิพาททางกฎหมาย หรือคดีใด ๆ ด้วยกรณีดังต่อไปนี้

- (1) คดีที่อาจมีผลกระทบต่อสินทรัพย์ของบริษัทหรือบริษัทย่อยที่มีจำนวนสูงกว่าร้อยละ 5 ของส่วนของผู้ถือหุ้น
- (2) คดีที่กระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่สามารถประเมินผลกระทบ เป็นตัวเลขได้
- (3) คดีที่มีได้เกิดจากการประกอบธุรกิจโดยปกติของบริษัท

นโยบายการจ่ายปันผล

บริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลในแต่ละปีในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้นิติบุคคลของงบการเงินเฉพาะของบริษัท และหลังหักเงินสำรองตามกฎหมาย และเงินสะสมอื่น ๆ ตามที่บริษัทกำหนด ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน แผนการลงทุน ความจำเป็นและความเหมาะสมอื่น ๆ ในอนาคต ตามที่คณะกรรมการบริษัท และ/หรือผู้ถือหุ้นของบริษัทเห็นสมควร

บริษัท ซี.เอส.เอส เอนเนอร์ยี จำกัด และบริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด (“บริษัทย่อย”) มีนโยบายจ่ายเงินปันผลในแต่ละปีในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้นิติบุคคลของงบการเงินเฉพาะของบริษัทย่อย และหลังหักเงินสำรองตามกฎหมาย และเงินสะสมอื่น ๆ ตามที่บริษัทย่อยกำหนด ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งขึ้นอยู่กับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน แผนการลงทุน ความจำเป็นและความเหมาะสมอื่น ๆ ในอนาคต ตามที่คณะกรรมการของบริษัทย่อย และ/หรือผู้ถือหุ้น

ทั้งนี้ ในระหว่างปี 2560 ถึงปี 2562 บริษัทได้มีการจ่ายเงินปันผล ดังนี้

ปี	งบการเงินเฉพาะ		
	2560	2561	2562
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.22	0.15	0.03
เงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	0.18	0.12	0.03
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ (%)	83%	82%	101%

หมายเหตุ : ปี 2562 บริษัทจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลดำเนินงานในงวด 6 เดือนแรกของปี 2562 เป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 0.02 บาท และในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2563 คณะกรรมการมีมติเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 อนุมัติการจ่ายปันผลงวด 6 เดือนหลังปี 2562 โดยจ่ายเป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 0.01 บาท รวมเป็นการจ่ายปันผลปี 2562 ในอัตราหุ้นละ 0.03 บาท อย่างไรก็ตามการจ่ายปันผลดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในวันที่ 28 เมษายน 2563

ข้อมูลหลักทรัพย์และการถือหุ้น

จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว หุ้นสามัญ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีทุนจดทะเบียนจำนวน 588,036,884.50 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 1,176,073,769 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ 0.50 บาท โดยมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วจำนวน 587,869,544.50 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 1,175,739,089 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้ 0.50 บาท

หุ้นกู้ - ไม่มี -

ผู้ถือหุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ณ วันปิดสมุดทะเบียนล่าสุด วันที่ 16 มีนาคม 2563

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	จำนวนหุ้น	คิดเป็น (%)
1. ครอบครัว กังสวิวัฒน์			
1.1	นาย สมพงษ์ กังสวิวัฒน์	208,148,836	17.70
1.2	นาง วันดี กังสวิวัฒน์	2,644,578	0.22
1.3	นาง สุนันทา กังสวิวัฒน์	1,794,300	0.15
1.4	นาย สุกิจ กังสวิวัฒน์	98	0.00
		212,587,812	18.08
2. ครอบครัว เมฆมณี			
2.1	นาย กิตติรัตน์ เมฆมณี	30,058,756	2.56
2.2	นาง อรณี เมฆมณี	7,500,000	0.64
2.3	นาย ธีรภัทร เมฆมณี	10,000,000	0.85
2.4	นาง วารีย์ เมฆมณี	10,000,000	0.85
		57,558,756	4.90
3	นาย โอบาส ตียวัฒนาโรจน์	58,339,711	4.96
4	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	38,911,254	3.31
5. ครอบครัว เสวตวรรณรัตน์			
5.1	นาง เกษร เสวตวรรณรัตน์	22,349,496	1.90
5.2	น.ส. ภณิดา เสวตวรรณรัตน์	3,341,688	0.28
		25,691,184	2.19
6	นาย ปรีชา อรุณยิ่งมงคล	22,362,240	1.90
7	นาย สกกล สันทหวี	20,956,528	1.78
8	นาง พชรพรรณ อรุณยิ่งมงคล	20,076,880	1.71
9	นาย มนตรี กังสวิวัฒน์	10,000,901	0.85
10	NOMURAPB NOMINEES LTD.	9,621,200	0.82
รวม 10 อันดับแรก		476,106,466	40.49
ผู้ถือหุ้นรายอื่น ๆ		699,632,623	59.51
		1,175,739,089	100.00

ข้อจำกัดการถือหุ้นของชาวต่างชาติ

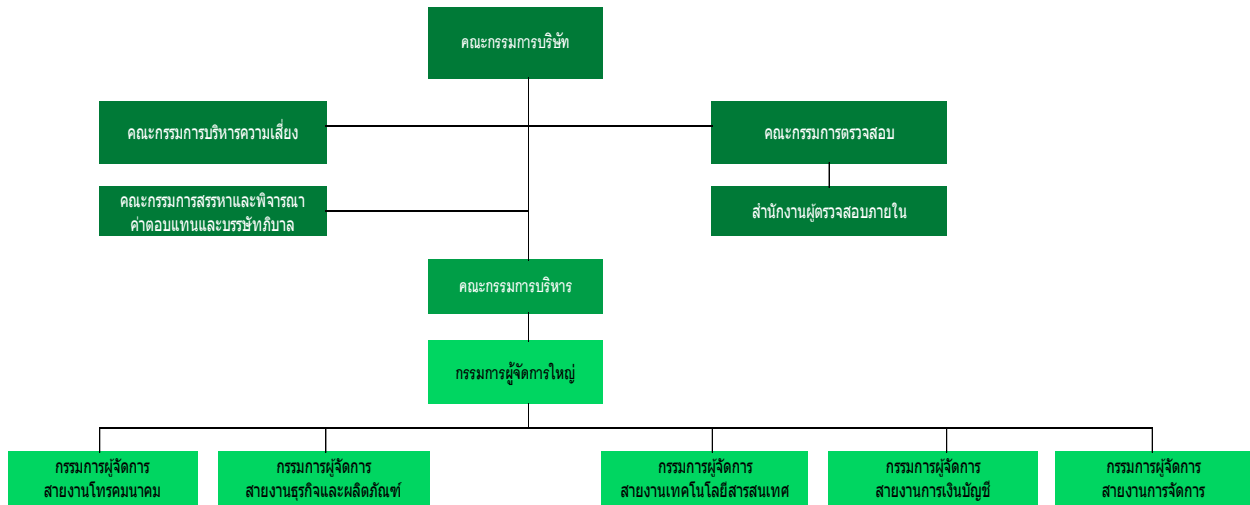
ผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติสามารถถือครองหุ้นของบริษัท รวมกันได้ไม่เกินร้อยละ 49% ของจำนวนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว ซึ่ง ณ วันที่ 16 มีนาคม 2563 มีชาวต่างชาติถือครองหุ้นของบริษัทจำนวน ร้อยละ 1.61 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

การออกหลักทรัพย์อื่น

- ไม่มี -

โครงสร้างการจัดการ

โครงสร้างบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

หมายเหตุ : หน่วยงานตรวจสอบภายในทำงานขึ้นตรงกับคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการมอบหมายให้คุณภณิดา เศวตวรรณรัตน์ เป็นตัวแทนของหน่วยงานตรวจสอบภายใน โดยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกับบริษัทผู้ประเมินระบบควบคุมภายในอิสระที่บริษัทได้ทำสัญญาว่าจ้าง และรายงานผลการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการตรวจสอบรับทราบเพื่อนำเสนอแก่คณะกรรมการบริษัท เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ประเมินระบบควบคุมภายในอิสระ

โครงสร้างการบริหารงานของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ประกอบด้วยคณะกรรมการและผู้บริหาร ส่วนของคณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการอิสระ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร และกรรมการที่เป็นผู้บริหาร โดยมีคณะกรรมการอิสระเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีคณะกรรมการชุดย่อย 3 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา พิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และยังได้มีการกำหนดให้ประธานกรรมการบริษัท ประธานกรรมการตรวจสอบ และประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน รวมทั้งกรรมการตรวจสอบทุกท่านใน คณะกรรมการตรวจสอบเป็นกรรมการอิสระ

โครงสร้างคณะกรรมการ และองค์ประกอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัท จัดให้มีกรรมการที่เหมาะสมกับขนาดกิจการ โดยปัจจุบันมีกรรมการทั้งหมด 9 ท่าน ซึ่ง เป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหารจำนวน 5 ท่าน และกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารจำนวน 4 ท่าน (ในจำนวนนี้เป็นกรรมการอิสระ ทั้ง 4 ท่าน) โดยคณะกรรมการอิสระประกอบด้วย

1. รศ.ดร.ปิติพัฒน์	ฉัตรจักรพัฒน์
2. นายฉัฐภูมิ	ขันติวิริยะ
3. รศ.ประภาษ	ไพรสวรรณา
4. ดร.วุฒิชัย	ดวงรัตน์

กรรมการอิสระ

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระ 4 ท่าน เป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด โดยบริษัทตระหนัก และให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงได้มีการกำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทต้องมีบุคคลคนเดียวกับผู้ที่ ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ เพื่อการแบ่งแยกหน้าที่และการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้เห็นถึงความโปร่งใสในการดำเนินงานและคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย อย่างไรก็ตามกรรมการบริษัทยังได้กำหนดนิยาม และคุณสมบัติของกรรมการอิสระให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ดังนี้

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้น ๆ ด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของ ผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับ แต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ ทั้งนี้ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการหรือที่ปรึกษาของส่วนราชการ ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะ ได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท หรือบริษัทย่อย
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็น หรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย หรือผู้มีอำนาจควบคุม ของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะ ดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ ความสัมพันธ์ทางธุรกิจตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการทำรายการทางการเงินที่กระทำเป็นปกติเพื่อประกอบกิจการ การเช่าหรือให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ รายการเกี่ยวกับสินทรัพย์หรือบริการ หรือการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน ด้วยการรับหรือให้กู้ยืมค่า ประกัน การให้สินทรัพย์เป็นหลักประกันหนี้สิน รวมถึงพฤติการณ์อื่นทำนองเดียวกัน ซึ่งเป็นผลให้บริษัทหรือ คู่สัญญามีภาระหนี้ที่ต้องชำระต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ตั้งแต่ร้อยละสามของสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิของบริษัทหรือตั้งแต่ ยี่สิบล้านบาทขึ้นไป แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ทั้งนี้ การคำนวณภาระหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณ มูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกัน ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการทำรายการ

- ที่เกี่ยวข้องกัน โดยอนุโลม แต่ในการพิจารณาภาระหนี้ดังกล่าวให้นับรวมภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระหว่างหนึ่งปีก่อนวันที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบุคคลเดียวกัน
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ด้วยเว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
 6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสองล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีนัย ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า สองปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ
 7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
 8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัท หรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มีนัยในห้างหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่ส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มีนัยกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย
 9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับดำเนินงานของบริษัท

คณะกรรมการบริษัท

ข้อบังคับของบริษัทระบุไว้ว่า คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดนั้นจะต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร ทั้งนี้ในการดำเนินกิจการนั้น กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัททั้งนี้คณะกรรมการบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ประกอบด้วย

คณะกรรมการบริษัท มีจำนวน 9 ท่าน

	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการบริษัทและกรรมการผู้จัดการใหญ่
2	รศ.ดร.ปิติพัฒน์ ชัตรพัชรพัฒน์	กรรมการอิสระ
3	นายฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ ***	กรรมการอิสระ
4	รศ.ประภาส ไพรสสุวรรณ */**	กรรมการอิสระ
5	ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	กรรมการอิสระ
6	นายไอบาส ดิยวัฒนาโรจน์	กรรมการ
7	นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการ
8	นางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์	กรรมการ
9	นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข **	กรรมการ

หมายเหตุ

* รศ.ประภาส ไพรสสุวรรณ เป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯ

** โดยมีนางสาวนงนุช เตมีศรีสุข เป็นเลขานุการบริษัท

*** นายฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ และ รศ.ประภาส ไพรสสุวรรณ ครบวาระการดำรงตำแหน่งในปี 2563 อย่างไรก็ตามจะมีการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการทดแทนกรรมการที่ออกตามวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันตามหนังสือรับรองบริษัท

กรรมการซึ่งลงลายมือชื่อผูกพันบริษัท คือ นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์ นายโอภาส ดิยวัฒนาโรจน์ นายกิตติรัตน์ เมฆมณี นางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์ และนางสาวนงนุช เตมีศรีสุข กรรมการสองในห้าคนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท

ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

1. จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมสามัญประจำปีภายใน 4 เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัท
2. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อย 3 เดือน ต่อ 1 ครั้ง โดยกรรมการทุกคนมีหน้าที่เข้าร่วมประชุม คณะกรรมการบริษัท และอาจมีการประชุมเพิ่มเติมในกรณีที่มีความจำเป็น
3. จัดทำรายงานคณะกรรมการประจำปี และรับผิดชอบต่อการจัดทำและการเปิดเผยงบการเงิน ซึ่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว เพื่อแสดงถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติ
4. มีอำนาจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท และมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นโดยสม่ำเสมอ
5. กำหนดเป้าหมาย แนวทาง นโยบาย แผนงานและงบประมาณของบริษัท ควบคุมกำกับดูแลการบริหารและการจัดการของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงสุดให้แก่บริษัทและกำไรสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น
6. มีอำนาจแต่งตั้ง มอบหมาย หรือแนะนำให้อนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร
7. มีอำนาจตรวจสอบและพิจารณาอนุมัติ นโยบาย แนวทาง และแผนการดำเนินงานสำหรับโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของบริษัท ตามที่ได้รับเสนอจากคณะอนุกรรมการ และ/หรือฝ่ายบริหาร
8. มีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ อาทิเช่นการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันและการซื้อหรือขายทรัพย์สินที่สำคัญตามกฎหมายเกณฑ์ของคณะกรรมการตลาดทุนหรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท เป็นต้น
9. มีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และดำเนินงานโดยรักษาผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น ตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ลงทุนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน มีมาตรฐาน และโปร่งใส
10. พิจารณาโครงสร้างการบริหารงาน รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนติดตามการดำเนินกิจการและการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการและ/หรือฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การดำเนินกิจการของบริษัทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
11. กรรมการจะต้องไม่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทหรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญหรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นกรรมการของบริษัทเอกชนหรือบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทไม่ว่าจะเพื่อประโยชน์ตนหรือเพื่อประโยชน์ผู้อื่นเว้นแต่จะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง
12. กรรมการต้องแจ้งให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า หากมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในสัญญาที่บริษัททำขึ้นหรือถือหุ้นหรือหุ้นกู้เพิ่มขึ้นหรือลดลงในบริษัทหรือบริษัทในเครือ
13. ต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นโดยสม่ำเสมอ และดำเนินงานโดยรักษาผลประโยชน์สูงสุดของผู้ถือหุ้น ตลอดจนมีการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ลงทุนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน มีมาตรฐาน และโปร่งใส
14. ดำเนินการให้บริษัทมีมาตรการการตรวจสอบภายใน เพื่อให้เกิดระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการความเสี่ยง และความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน โดยจัดให้มีหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้ติดตามและดำเนินการร่วมและประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบ และผู้ตรวจสอบระบบควบคุมภายในจากภายนอก
15. มีอำนาจพิจารณาและอนุมัติเรื่องใด ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับบริษัท หรือที่เห็นว่าเหมาะสมและเพื่อผลประโยชน์ของบริษัท

16. เรื่องดังต่อไปนี้ คณะกรรมการบริษัทจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น คือ
- เรื่องใด ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับมติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น และ
 - เรื่องใด ๆ ที่กรรมการมีส่วนได้เสีย และอยู่ในข่ายที่กฎหมายหรือประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระบุให้ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น
17. การตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัทเพื่อดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ คณะกรรมการจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน
- การขายหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมด หรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น
 - การซื้อหรือรับโอนกิจการของบริษัทอื่นมาเป็นของบริษัท
 - การทำ แก้วไข หรือเลิกสัญญา เกี่ยวกับการให้เช่ากิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญการมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าจัดการธุรกิจของบริษัท หรือการรวมกิจการกับบุคคลอื่น โดยมีวัตถุประสงค์จะแบ่งกำไรขาดทุนกัน
 - การแก้ไขเพิ่มเติมหนังสือบริคณห์สนธิหรือข้อบังคับบริษัท
 - การเพิ่มทุน การลดทุน หรือการออกหุ้นกู้ของบริษัท
 - การควบกิจการ หรือเลิกบริษัท
 - การอื่นใดที่กำหนดไว้ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ/หรือประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงดังกล่าวข้างต้น
18. รายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง และรายงานการถือครองหลักทรัพย์ทั้งของตนเอง คู่สมรส และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่อยู่ในบริษัทและบริษัทในเครือให้บริษัททราบโดยไม่ชักช้า
19. กรรมการแต่ละคนจะดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ไม่เกิน 5 บริษัท

ทั้งนี้ เรื่องใดที่กรรมการ และ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการ มีส่วนได้เสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท และ/หรือ บริษัทย่อย (ถ้ามี) กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโชยณดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น

การแต่งตั้งและพ้นตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัท

- ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่งหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมดถ้าจำนวนกรรมการแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงกับส่วนหนึ่งในสามกรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นนอกจากตำแหน่งก่อน กรรมการที่ออกตามวาระนั้นอาจถูกเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ก็ได้
- ก่อนการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง บริษัทจะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อบุคคลที่เข้ามาตำแหน่งแทนกรรมการที่ต้องออกตามวาระ โดยคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะรวบรวมรายชื่อดังกล่าวเพื่อพิจารณาคุณสมบัติตามกฎหมายเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและคัดเลือกรายชื่อที่เหมาะสม เพื่อเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณานุมัติต่อไป
- ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้
 - ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถือ โดยหุ้นหนึ่งเท่ากับหนึ่งเสียง
 - ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีนี้ที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการจะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากที่สุดเพียงใดก็ได้
 - บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการเท่าจำนวนกรรมการที่พึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมี หรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานในที่ประชุมเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

4. นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งก็ต่อเมื่อ
 - ตาย
 - ลาออก
 - ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดพ.ศ. 2535
 - ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ออกตามมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดพ.ศ.2535
 - ศาลมีคำสั่งให้ออก
5. ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนจะดำเนินการเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และ พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการนั้นจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยบุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการดังกล่าวแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน โดยมีติดังกล่าวของคณะกรรมการจะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่

การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการที่เหมาะสมไม่ควรเกิน 3 วาระติดต่อกัน (นับตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นไป) เว้นแต่กรรมการคนใดมีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งนานกว่านั้น คณะกรรมการจะพิจารณาความเป็นอิสระและประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการรายดังกล่าว และชี้แจงเหตุผลพร้อมผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้น

การดำรงตำแหน่งของกรรมการในบริษัทอื่น

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายในการดำรงตำแหน่งของกรรมการในบริษัทอื่น โดยกรรมการแต่ละคนจะดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ไม่เกิน 5 บริษัท

อำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการบริษัท

1. มีหน้าที่ในฐานะผู้นำของคณะกรรมการในการดูแลการดำเนินงานของบริษัท ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานที่กำหนดไว้
2. เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการและประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท และควบคุมให้การประชุมดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตาม พรบ.บริษัทมหาชนจำกัด และ พรบ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
3. เป็นผู้ลงคะแนนเสียงชี้ขาดในกรณีที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีการลงคะแนนเสียง และมีคะแนนเสียงเท่ากัน

การประชุมคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้มีการกำหนดตารางการประชุมคณะกรรมการบริษัทไว้อย่างเป็นทางการล่วงหน้าตลอดทั้งปี ซึ่งกำหนดการประชุมไตรมาสละ 1 ครั้ง เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของบริษัท ซึ่งในปี 2562 ได้มีการกำหนดตารางการประชุมกรรมการประจำปี 2563 เป็นการล่วงหน้า (ตารางการประชุมนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้) โดยไม่รวมเป็นการประชุมในวาระพิเศษ ดังนี้

ครั้งที่	การประชุมคณะกรรมการบริษัท	การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ	การประชุมคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล	การประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	การประชุมยุทธศาสตร์
1	วันที่ 28 ก.พ.2563	วันที่ 28 ก.พ.2563	วันที่ 28 ก.พ.2563	วันที่ 12 พ.ค.2563	วันที่ 9 ม.ค.2563
2	วันที่ 12 พ.ค. 2563	วันที่ 12 พ.ค.2563			วันที่ 2 เม.ย.2563
3	วันที่ 14 ส.ค. 2563	วันที่ 14 ส.ค. 2563			วันที่ 2 มิ.ย.2563
4	วันที่ 13 พ.ย.2563	วันที่ 13 พ.ย.2563			วันที่ 7 ก.ค.2563
5					วันที่ 1 ก.ย.2563
6					วันที่ 6 ต.ค.2563
7					วันที่ 1 ธ.ค.2563

ในการประชุมแต่ละครั้ง เลขานุการบริษัทจะดำเนินการส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมวาระการประชุม รวมทั้งเอกสารประกอบการประชุมให้แก่กรรมการทุกท่านล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วันก่อนการประชุม เพื่อให้กรรมการมีเวลาเพียงพอในการศึกษาข้อมูลก่อนการประชุม ทั้งนี้กรรมการทุกท่านสามารถเสนอเรื่องเข้าสู่การประชุมได้โดยแจ้งต่อฝ่ายเลขานุการและส่วนผู้ถือหุ้นเพื่อดำเนินการในการประชุม ประธานและกรรมการบริษัทเป็นผู้กำหนดวาระการประชุมและพิจารณาเรื่องเข้าวาระการประชุม คณะกรรมการบริษัทร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านเสนอเรื่องต่าง ๆ เพื่อเข้ารับพิจารณาเป็นวาระการประชุมได้

ประธานกรรมการจะทำหน้าที่เป็นผู้นำและควบคุมการประชุมให้เป็นไปอย่างราบรื่นสนับสนุนให้กรรมการทุกท่านสามารถอภิปรายและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผย และมีประธานที่ประชุมเป็นผู้ประมวลความเห็นและข้อสรุปที่ได้จากการประชุม ทั้งนี้ในการลงมติในที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง กรรมการที่มีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและ/หรือไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น ๆ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเพื่อชี้ขาด

นอกจากนี้รายงานการประชุมจะถูกจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรภายหลังการประชุมเสร็จ โดยมีข้อมูลครบถ้วน และจัดเก็บรายงานการประชุมที่ผ่านการรับรองแล้ว เพื่อให้กรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบได้ในการประชุมแต่ละครั้งควรมีกรรมการเข้าร่วมในที่ประชุมไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด และการลงมติต้องไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่เข้าร่วมประชุม โดยกรรมการบริษัทควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนประชุมทั้งหมดในแต่ละปี ทั้งนี้ในปี 2562 กรรมการบริษัทเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 95.56 ของจำนวนประชุมทั้งหมด

ในปี 2562 คณะกรรมการบริษัทมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวน 5 ครั้ง เป็นตามวาระปกติจำนวน 4 ครั้ง เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงาน และวาระพิเศษ 1 ครั้ง

รายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการแต่ละท่าน สรุปได้ดังนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	การเข้าร่วมประชุม / การประชุมทั้งหมด (ครั้ง)	หมายเหตุ		
			วาระปกติ	วาระพิเศษ	
1 นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการบริษัท/ กรรมการผู้จัดการใหญ่	4/4	1/1	5/5	1/1
2 รศ.ดร.ปิติพัฒน์ ฉัตรอักษรพัฒน์	กรรมการอิสระ	4/4	1/1	5/5	1/1
3 นายฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการอิสระ	4/4	1/1	5/5	1/1
4 รศ.ประภาส ไพรสวรรณา	กรรมการอิสระ	4/4	1/1	5/5	1/1
5 ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	กรรมการอิสระ	4/4	1/1	5/5	1/1
6 นายโอกาส ตียวัฒนาโรจน์	กรรมการ	3/4	1/1	4/5	1/1
7 นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการ	4/4	1/1	5/5	1/1
8 นางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์	กรรมการ	4/4	1/1	5/5	1/1
9 นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	กรรมการ	3/4	1/1	4/5	1/1

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน และเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ด้านบัญชีการเงินและตรวจสอบ ทั้ง 4 ท่าน โดยกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ในปี 2562 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวน 4 ครั้ง ควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 100 ของการประชุมทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบปี 2562 (ครั้ง)	หมายเหตุ
1. รศ.ดร.ปิติพัฒน์ ฉัตรอัศวพัฒน์	ประธานกรรมการตรวจสอบ	4/4	
2. คุณฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการตรวจสอบ	4/4	
3. รศ.ประภาส ไพรสวรรณา	กรรมการตรวจสอบ	4/4	
4. ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	กรรมการตรวจสอบ	4/4	

โดยมีนางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ

1. สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเพียงพอ
2. สอบทานให้บริษัทมีระบบควบคุมภายใน (Internal Control) และระบบการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน
3. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
4. พิจารณาเสนอ แต่งตั้ง และเสนอถอดถอนบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่า รายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท
6. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และต้องประกอบด้วยข้อมูลอย่างน้อยดังนี้
 - ก. ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัท
 - ข. ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท
 - ค. ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
 - ง. ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - จ. ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - ฉ. จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - ช. ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย
 - ซ. รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการของบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ
8. ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น หากคณะกรรมการตรวจสอบพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ให้รายงานต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร

- ก. รายงานที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- ข. การทุจริต หรือมีสิ่งผิดปกติ หรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน
- ค. การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทหากคณะกรรมการบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด กรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการหรือการกระทำดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์ได้

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาล (คณะกรรมการสรรหาฯ)

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาล เพื่อสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนให้แก่กรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อย และผู้บริหารระดับสูงให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาลกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ในปี 2562 คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาลมีการประชุมจำนวน 1 ครั้ง โดยมีกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาลเข้าร่วมประชุมครบทุกท่านคิดเป็นร้อยละ 100 ของการประชุมทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาลประกอบด้วย

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	การประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ปี 2562 (ครั้ง)	หมายเหตุ
1. รศ.ดร.ปิติพัฒน์ ชัตรอัครพัฒน์	ประธานกรรมการสรรหาฯ / กรรมการอิสระ	1/1	
2. คุณฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการสรรหาฯ / กรรมการอิสระ	1/1	
3. คุณภณิดา เสวตวรรณรัตน์	กรรมการสรรหาฯ	1/1	

โดยมีนางประภัสสร ลักษณะวุฒิมังศรี เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาล

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

ด้านสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

1. สรรหาและนำเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สำหรับการเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการของคณะกรรมการบริษัท และกรรมการของอนุกรรมการต่าง ๆ (ถ้ามี) รวมทั้ง พิจารณาผลงาน คุณสมบัติ และความเหมาะสมของกรรมการที่พ้นตำแหน่งและสมควรได้รับเลือกตั้งใหม่ เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อขออนุมัติแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทและ/หรือ กรรมการของคณะอนุกรรมการต่าง ๆ (ถ้าจำเป็น)
2. พิจารณาและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับโครงสร้างคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะอนุกรรมการต่าง ๆ (ถ้ามี) ซึ่งได้แก่ คำตอบแทนรายเดือน บำเหน็จ โบนัส สวัสดิการ ค่าเบี้ยประชุม และผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช่ตัวเงิน และนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อขออนุมัติคำตอบแทนกรรมการประจำปี
3. พิจารณา สรรหา กำหนดคุณสมบัติและความเหมาะสม รวมทั้งกำหนดโครงสร้างคำตอบแทนและเงื่อนไขการว่าจ้างบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท
4. พิจารณาและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทและติดตามการดูแลการดำเนินการ เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรบุคคลของบริษัท รวมทั้งแผนงานพัฒนาผู้บริหารของบริษัท
5. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายอันเนื่องเกี่ยวกับการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนของกรรมการ อนุกรรมการ (ถ้ามี) และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ด้านบรรษัทภิบาล

1. พิจารณา ทบทวน นำเสนอ เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติเรื่อง นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี จรรยาบรรณธุรกิจ นโยบายความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม นโยบายและแนวปฏิบัติอื่นใดที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของบริษัทอย่างยั่งยืน

- ติดตามทบทวนระบบงานต่าง ๆ ภายในองค์กรให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณและแนวปฏิบัติที่ดีตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่วางไว้
- กำกับดูแลให้การปฏิบัติงานของบริษัทเป็นไปตามหลักบรรษัทภิบาลของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมายเช่นสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น
- จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของคณะกรรมการบริษัท ทั้งคณะ รายบุคคล และคณะกรรมการชุดย่อย รวมทั้งให้ความเห็นชอบในผลการประเมินเพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาต่อไป
- รายงานผลการปฏิบัติขององค์กร ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และนโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานแก่คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่ดูแลการบริหารความเสี่ยงของบริษัทอย่างเหมาะสมตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 ท่าน ซึ่งอย่างน้อย 1 ท่านต้องเป็นกรรมการอิสระ

ทั้งนี้ในปี 2562 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวน 1 ครั้ง โดยมีกรรมการบริหารความเสี่ยงเข้าร่วมประชุมครบทุกท่านคิดเป็นร้อยละ 100 ของการประชุมทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงประกอบด้วย

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	การประชุม คณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง ปี 2562 (ครั้ง)	หมายเหตุ
1. นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง	1/1	
2. นายโอภาส ดิยวัฒน์โรจน์	กรรมการบริหารความเสี่ยง	1/1	
3. นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการบริหารความเสี่ยง	1/1	
4. นางสาวกณิดา เสวตวรรณรัตน์	กรรมการบริหารความเสี่ยง	1/1	
5. นายฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการบริหารความเสี่ยง / กรรมการอิสระ	1/1	

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- กำหนดและนำเสนอนโยบายเรื่องของการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ เช่น ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ความเสี่ยงด้านการตลาด หรือความเสี่ยงอื่น ๆ ที่มีนัยสำคัญต่อบริษัท เป็นต้น ให้แก่คณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- กำหนดกลยุทธ์ แผนงาน และกรอบการดำเนินงาน สำหรับการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่กำหนด ซึ่งสามารถวิเคราะห์ ประเมิน วัดผล และติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ศึกษาและทบทวนกระบวนการทำงานของบริษัท ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการจัดการความเสี่ยงอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- แต่งตั้งบุคลากรและ/หรือหน่วยงาน และ/หรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงตามความเหมาะสม รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากร และ/หรือหน่วยงาน และ/หรือคณะทำงานดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
- กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่า กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงได้ถูกนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม และเพื่อทบทวนและพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งจัดทำวิเคราะห์ประเมินปัจจัยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และจะมีผลกระทบต่อ การดำเนินงานของบริษัท ทั้งความเสี่ยงที่มาจากปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในของบริษัท
- ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการยุทธศาสตร์

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ เพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านการลงทุนของบริษัท อีกทั้งติดตามงานด้านยุทธศาสตร์การลงทุนของบริษัท โดยกำหนดให้มีการประชุมปีละ 5 ครั้ง โดยในปี 2562 มีกรรมการยุทธศาสตร์เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 91.11 ของการประชุมทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	การประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ปี 2562 (ครั้ง)	หมายเหตุ
1. นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการยุทธศาสตร์	5/5	
2. รศ.ดร.ปิติพัฒน์ จัตรอัครพัฒน์	กรรมการยุทธศาสตร์	5/5	
3. คุณจรัญภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการยุทธศาสตร์	5/5	
4. รศ.ประภาส ไพรสสุวรรณ	กรรมการยุทธศาสตร์	5/5	
5. ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	กรรมการยุทธศาสตร์	1/5	
6. นายโอภาส ดิยวัฒนาโรจน์	กรรมการยุทธศาสตร์	5/5	
7. นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการยุทธศาสตร์	5/5	
8. นางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์	กรรมการยุทธศาสตร์	5/5	
9. นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	กรรมการยุทธศาสตร์	5/5	

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์

- กำหนดกลยุทธ์ แผนงาน และกรอบการดำเนินงาน สำหรับการลงทุนของบริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการลงทุน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ ประเมิน วัตถุประสงค์ และติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ศึกษาและทบทวนกระบวนการทำงานของบริษัท ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการจัดการและกระบวนการบริหารการลงทุนอย่างเหมาะสม
- กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่า กลยุทธ์การบริหารการลงทุนได้ถูกนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม และเพื่อทบทวนและพัฒนาระบบการบริหารการลงทุนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องและเป็นไปตามเป้าหมายกลยุทธ์ของบริษัท
- ปฏิบัติตามอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารการลงทุนตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารของบริษัทประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดให้มีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ในปี 2562 คณะกรรมการบริหารมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวน 12 ครั้ง โดยมีกรรมการบริหารเข้าร่วมประชุมครบทุกท่านทั้ง 12 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 100 ของการประชุมทั้งหมด โดยคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	การประชุมคณะกรรมการบริหารปี 2562 (ครั้ง)	หมายเหตุ
1. นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการบริหาร	12/12	
2. นายโอภาส ดิยวัฒนาโรจน์	กรรมการบริหาร	12/12	
3. นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการบริหาร	12/12	
4. นางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์	กรรมการบริหาร	12/12	
5. นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	กรรมการบริหาร	12/12	

อำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

1. การกำกับดูแลการทำงานของคณะกรรมการบริหาร
2. ให้คำแนะนำฝ่ายจัดการในการดำเนินธุรกิจ
3. กำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการบริษัท
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร

1. คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่จัดการงานและดำเนินกิจการของบริษัทตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด หรือได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทให้ดำเนินการเฉพาะกรณี
2. คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารธุรกิจของบริษัทตามนโยบายและแผนงานที่กำหนดไว้
3. คณะกรรมการบริหารมีอำนาจตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย
4. กิจการดังต่อไปนี้เสนอผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทก่อน
 - 4.1 เรื่องเกี่ยวกับนโยบายของบริษัท
 - 4.2 เรื่องที่หากทำไปแล้วจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญแก่กิจการของบริษัท
 - 4.3 เรื่องที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายโดยคณะกรรมการบริษัทเอง
 - 4.4 เรื่องที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่บริษัทวางไว้
 - 4.5 เรื่องที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควรเสนอเพื่ออนุมัติเป็นรายเรื่อง หรือตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการบริษัทได้วางไว้
5. คณะกรรมการบริหารมีอำนาจและหน้าที่ ในการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดเพื่อบริหารบริษัทให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของบริษัท ซึ่งรวมถึง
 - 5.1 จัดทำและสอบทานวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ แผนทางการเงินและนโยบายที่สำคัญของบริษัท และ นำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
 - 5.2 พิจารณากลั่นกรองแผนธุรกิจประจำปีงบประมาณค่าใช้จ่ายประเภททุน เป้าหมายการปฏิบัติงาน รวมถึงสิ่งที่ต้องริเริ่มต่าง ๆ ที่สำคัญ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอนุมัติ
 - 5.3 พิจารณากลั่นกรองโครงการที่มีค่าใช้จ่ายประเภททุนที่เกินวงเงินที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
 - 5.4 พิจารณาและอนุมัติในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในอำนาจดำเนินการหรือได้รับมอบอำนาจจาก คณะกรรมการบริษัท
 - 5.5 พิจารณาทบทวนอำนาจดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในตารางการมอบอำนาจและนำเสนอ ต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ
 - 5.6 จัดการและสร้างสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ในระยะสั้นและวัตถุประสงค์ในระยะยาว
 - 5.7 พัฒนาและดูแลทรัพยากรบุคคลให้ดำเนินไปตามกลยุทธ์ด้านทรัพยากรบุคคล ที่คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนได้ให้ความเห็นชอบไว้
 - 5.8 ติดตามและรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท เกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทและความก้าวหน้า ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท
6. พิจารณาเรื่องการจัดสรรงบประมาณประจำปีก่อนที่จะนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาและอนุมัติ ทั้งนี้ให้รวมถึงการพิจารณาและอนุมัติการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมงบประมาณรายจ่ายประจำปีในระหว่าง ที่ไม่มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทในกรณีเร่งด่วน และให้นำเสนอคณะกรรมการบริษัท เพื่อทราบในที่ประชุม คราวต่อไป
7. อนุมัติการจัดซื้อวัตถุดิบ สินค้า หรือบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการขายหรือให้บริการแก่ลูกค้าในจำนวน ไม่เกิน 300 ล้านบาทต่อรายการ
8. อนุมัติการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น ในวงเงินไม่เกิน 100 ล้านบาท ต่อรายการ
9. อนุมัติการใช้จ่ายเงินลงทุนที่สำคัญ ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามที่จะได้รับมอบหมาย จากคณะกรรมการบริษัท หรือตามที่คณะกรรมการบริษัทได้เคยมีมติอนุมัติในหลักการไว้แล้ว

10. จัดสรรเงินบำเหน็จรางวัลซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทแล้วแก่พนักงานหรือลูกจ้างของบริษัท หรือบุคคลใด ๆ ที่กระทำการกิจการให้บริษัท
11. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการบริหารตามที่เห็นสมควรได้ และคณะกรรมการบริหารสามารถยกเลิก เพิกถอน เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไข อำนาจนั้น ๆ ได้

ทั้งนี้ การอนุมัติรายการของคณะกรรมการบริหารจะไม่รวมถึงการอนุมัติรายการที่คณะกรรมการบริหาร หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้ส่วนเสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัท และ/หรือ บริษัทย่อย (ถ้ามี) รวมทั้งรายการที่กำหนดให้ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้นในการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ที่สำคัญของบริษัท และ/หรือ บริษัทย่อย (ถ้ามี) เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

ผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีผู้บริหารจำนวน 6 ท่านดังนี้

	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	กรรมการผู้จัดการใหญ่
2	นายโสภาส ตียวัฒนาโรจน์	กรรมการผู้จัดการสายงานโทรคมนาคม
3	นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการผู้จัดการสายงานธุรกิจและผลิตภัณฑ์
4	นางสาวภณิดา เศรษฐวรรณรัตน์	กรรมการผู้จัดการสายงานการเงิน – บัญชี
5	นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	กรรมการผู้จัดการสายงานการจัดการ
6	นายนราเชษฐ์ นัตราวุฒิปันธุ์	กรรมการผู้จัดการสายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการผู้จัดการใหญ่

1. เป็นผู้รับมอบอำนาจของบริษัทในการบริหารกิจการของบริษัทให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ นโยบาย ระเบียบ ข้อกำหนด คำสั่ง มติที่ประชุมผู้ถือหุ้นและ/หรือมติที่ประชุมคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารของบริษัททุกประการ
2. มีอำนาจสั่งการ วางแผน ควบคุม และดูแลดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน และงบประมาณที่คณะกรรมการบริษัทและ/หรือคณะกรรมการบริหารกำหนด
3. จัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปีของแต่ละหน่วยงานเพื่อนำเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งควบคุมดูแลการใช้จ่ายของแต่ละหน่วยงานตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
4. มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบนิติกรรมที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกรรมปกติของบริษัท เช่น การซื้อขาย การจัดหาสินค้า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกรรมปกติ การลงทุน การจัดหาหรือการจำหน่ายไปซึ่งเครื่องมือ ทรัพย์สินและบริการ เป็นต้น เพื่อผลประโยชน์ของบริษัท ภายใต้วงเงินอนุมัติที่กำหนด
5. อนุมัติการจัดซื้อวัตถุดิบ สินค้า หรือบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการขายหรือให้บริการแก่ลูกค้า ในจำนวนเงินไม่เกิน 200 ล้านบาทต่อรายการ
6. อนุมัติการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้นในวงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาทต่อรายการ
7. มีอำนาจออกคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ บันทึกลง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบาย และผลประโยชน์ของบริษัทและเพื่อรักษาระเบียบวินัยการทำงานภายในองค์กร
8. มีอำนาจจ้าง แต่งตั้ง ปลดออก ให้ออก ไล่ออก กำหนดอัตราค่าจ้าง/เงินเดือนและสวัสดิการต่าง ๆ โบนัส และปรับขึ้นเงินเดือน สำหรับพนักงานในตำแหน่งถัดจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารลงมา
9. มีอำนาจกระทำการและแสดงตนเป็นตัวแทนของบริษัทต่อบุคคลภายนอกในกิจการที่เกี่ยวข้องจำเป็นและเป็น การดำเนินธุรกรรมทางการค้าปกติ เพื่อผลประโยชน์ของบริษัท
10. พิจารณาและดำเนินการเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องได้รับการลงมติและ/หรืออนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และเรื่องดังกล่าวจะต้องแจ้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

11. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการและ/หรือคณะกรรมการบริหารของบริษัท รวมถึงการมอบอำนาจช่วงในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเพื่อก่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานของบริษัท

อย่างไรก็ตามประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ/หรือผู้รับมอบอำนาจจากประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะไม่มีอำนาจอนุมัติรายการใดที่ตนและ/หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งมีส่วนได้เสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อย ทั้งนี้ในการทำนิติกรรมใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและ/หรือผู้รับมอบอำนาจที่มีส่วนได้เสียดังกล่าวจะต้องนำเสนอเพื่อให้ได้ความเห็นชอบโดยผ่านคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อนำเสนอต่อไปยังที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น(แล้วแต่กรณี) ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัทและ/หรือตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป เว้นแต่เป็นการอนุมัติรายการที่เป็นลักษณะการดำเนินธุรกรรมการค้าปกติทั่วไปของบริษัทที่คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดกรอบการพิจารณาไว้ชัดเจนแล้ว

เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้มีมติแต่งตั้งให้ นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข เป็นเลขานุการบริษัท ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2556 โดยมีประวัติดังนี้

นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข

- ตำแหน่ง กรรมการบริษัท, กรรมการผู้จัดการสายงานการจัดการ และเลขานุการบริษัท
- อายุ 56 ปี
- คุณวุฒิการศึกษา/การอบรม
 - ปริญญาตรี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 - ประกาศนียบัตร สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
 - หลักสูตร Director Accreditation Program รุ่น 37/2005
 - หลักสูตร Director Certification Program รุ่น 60/2005
 - หลักสูตร Company Secretary Program รุ่น 27/2008
 - ประกาศนียบัตร หลักสูตร "พื้นฐานและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียน" รุ่น 6 ปี 2554 สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย
- ประสบการณ์ทำงาน

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	
2556-ปัจจุบัน	: กรรมการผู้จัดการสายงานการจัดการ, เลขานุการบริษัท
2554-ปัจจุบัน	: กรรมการบริหาร
2548-ปัจจุบัน	: กรรมการ
อื่น ๆ	
2540-ปัจจุบัน	: กรรมการ ซี.เอส.เอส.เอ็นเนอริยี จำกัด
2558-ปัจจุบัน	: กรรมการ บริษัท นีออน เวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

ขอบเขต อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท

1. จัดทำและเก็บรักษาเอกสารดังต่อไปนี้
 - (ก) ทะเบียนกรรมการ
 - (ข) หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ รายงานการประชุมคณะกรรมการ และรายงานประจำปีของบริษัท
 - (ค) หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
2. เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
3. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานราชการดังกล่าวประกาศกำหนด

รายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร คู่สมรสบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารมีหน้าที่ต้องรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการและผู้บริหารของบริษัทและทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ดังกล่าว ต้องรายงานต่อบริษัทและ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ก.ล.ต.) ภายใน 3 วันทำการ รวมทั้งทำการทบทวนทุกปี ทั้งนี้ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2561 คณะกรรมการได้มีมติให้เลขานุการบริษัททำการรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการและผู้บริหารให้ที่ประชุมรับทราบ ก่อนการประชุมคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

รายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร คู่สมรสของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการและผู้บริหาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ดังนี้

หุ้นสามัญ

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้น ที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61	จำนวนหุ้น ที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 62	จำนวนหุ้นที่ เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น (ลดลง)	สัดส่วน การ ถือหุ้น ใน บริษัท
-------	---------	---------	---	---	--	---

กรรมการบริษัท

1	นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการบริษัท/กรรมการผู้จัดการใหญ่	208,148,836	-	-	17.70
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		1,794,300	-	-	0.15
2	รศ.ดร.ปิติพัฒน์ จัตรอัศววัฒน์	ประธานกรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ	-	-	-	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-	-
3	นายจตุรภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ	-	-	-	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-	-
4	รศ.ประภาส ไพรสุวรรณ	กรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ	-	-	-	-
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-	-
5	ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	กรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ	50,000	-	-	0.00
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-	-
6	นายโอภาส ดิยวัฒนาโรจน์	กรรมการ	58,339,711	-	-	4.96
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-	-
7	นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการ	30,058,756	-	-	2.56
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		10,000,000	-	-	0.85
8	นางสาวภณิดา เศวตวรรณรัตน์	กรรมการ	3,341,688	-	-	0.28
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-	-
9	นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	กรรมการ	1,502,928	-	-	0.13
	คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-	-

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้น ที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 61	จำนวนหุ้น ที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 62	จำนวนหุ้นที่ เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในปี 62	สัดส่วน การถือ หุ้นใน บริษัท (%)
-------	---------	---------	---	---	--	--

กรรมการบริหาร

1	นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์ คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	กรรมการผู้จัดการใหญ่	208,148,836	-	-	17.70
2	นายโสภาส ดิยวัฒนาโรจน์ คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	กรรมการผู้จัดการสายงานโทรคมนาคม	1,794,300	-	-	0.15
3	นายกิตติรัตน์ เมฆมณี คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	กรรมการผู้จัดการสายงานธุรกิจและ ผลิตภัณฑ์	30,058,756	-	-	2.56
4	นางสาวภณิดา เสวตวรรณรัตน์ คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	กรรมการผู้จัดการสายงานการเงินบัญชี	10,000,000	-	-	0.85
5	นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	กรรมการผู้จัดการสายงานการจัดการ	3,341,688	-	-	0.28
6	นายนราเชษฐ ชาติราฐิตพันธ์ คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	กรรมการผู้จัดการสายงานธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ	1,502,928	-	-	0.13
			-	-	-	-
			-	-	-	-

คำตอบแทนกรรมการ

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาลมีแนวทางในพิจารณาคำตอบแทนของกรรมการบริษัท กรรมการ ชูดย่อยแต่ละคณะ โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานของบริษัท และผลการปฏิบัติงานรวมทั้งภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของ กรรมการ โดยเปรียบเทียบอ้างอิงจากอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมทั้งการขยายตัวของธุรกิจ โดยที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562 ได้มีมติกำหนดคำตอบแทนกรรมการประจำปี 2562 ซึ่งได้แก่ กรรมการบริษัท กรรมการ ตรวจสอบ กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาล ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียง เงินเดือน โบนัส เบี้ยประชุม ค่าตอบแทนพิเศษ และค่าตอบแทนอื่น เป็นจำนวนเงินไม่เกิน 4.5 ล้านบาท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กรรมการบริษัท

คำตอบแทนรายเดือน

- ประธานกรรมการบริษัท จำนวน 70,000 บาท/เดือน

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ

- กรรมการบริษัท จำนวน 30,000 บาท/ครั้ง

2. กรรมการตรวจสอบ

คำตอบแทนรายเดือน

- ประธานกรรมการตรวจสอบ จำนวน 50,000 บาท/เดือน

- กรรมการตรวจสอบ จำนวน 20,000 บาท/เดือน

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ

- กรรมการตรวจสอบ จำนวน 10,000 บาท/ครั้ง

3. กรรมการบริหารความเสี่ยง

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ

- กรรมการบริหารความเสี่ยง จำนวน 10,000 บาท/ครั้ง

4. กรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาล

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ

- กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน จำนวน 10,000 บาท/ครั้ง

5. กรรมการยุทธศาสตร์

ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ

- กรรมการยุทธศาสตร์ จำนวน 5,000 บาท/ครั้ง

สำหรับข้อ 3 และข้อ 4 กรรมการที่เป็นผู้บริหารของบริษัท จะไม่ได้รับค่าเบี้ยประชุมนี้

6. ส่วนที่เหลือให้สำรองไว้สำหรับการจ่ายโบนัส ค่าตอบแทนพิเศษ และค่าตอบแทนอื่นให้แก่คณะกรรมการบริษัทโดย มอบหมายให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้พิจารณาจัดสรรต่อไป

สรุปค่าตอบแทนที่กรรมการได้รับเป็นรายบุคคล ปี 2562 ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	คณะกรรมการบริษัท		คณะกรรมการตรวจสอบ		ค่าเบี้ยประชุม			รวมสุทธิ
	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	ค่าตอบแทนรายเดือน	คณะกรรมการสรรหาฯ	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	ประชุมยุทธศาสตร์	
1. พล.ต.ต.ดร.สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	-	70,000.00	-	-	-	-	-	70,000.00
2. รศ.ดร.ปิติพัฒน์ ฉัตรอัครพัฒน์	150,000.00	-	40,000.00	600,000.00	10,000.00	-	25,000.00	825,000.00
3. นายฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ	150,000.00	-	40,000.00	240,000.00	10,000.00	10,000.00	25,000.00	475,000.00
4. รศ.ประภาส ไพรสุวรรณา	150,000.00	-	40,000.00	240,000.00	-	-	25,000.00	455,000.00
5. ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	150,000.00	-	40,000.00	240,000.00	-	-	5,000.00	435,000.00
6. นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	150,000.00	-	-	-	-	-	25,000.00	175,000.00
7. นายโสภาส ไพรสุวรรณา	120,000.00	-	-	-	-	-	25,000.00	145,000.00
8. นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	150,000.00	-	-	-	-	-	25,000.00	175,000.00
9. นางสาวภณิศา เศวตวรรณรัตน์	150,000.00	-	-	-	-	-	25,000.00	175,000.00
10. นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	120,000.00	-	-	-	-	-	25,000.00	145,000.00
	1,290,000.00	70,000.00	160,000.00	1,320,000.00	20,000.00	10,000.00	205,000.00	3,075,000.00

หมายเหตุ : โดยพล.ต.ต.ดร.สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ได้ลาออกจากประธานกรรมการบริษัท และกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 ทั้งนี้ คุณสมพงษ์ กังสวิวัฒน์ ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562 โดยไม่ขอรับค่าตอบแทนรายเดือนในฐานะประธานกรรมการ

ค่าตอบแทนผู้บริหาร

คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลมีแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยใช้การวัดผลการดำเนินงานในรูปแบบของดัชนีวัดผล (Key Performance Indicators: KPI) โดยผู้บริหารแต่ละคนจะมี KPI ประจำปีในการวัดผลการปฏิบัติงานของแต่ละสายงาน ที่สอดคล้องกับ KPI รวมของบริษัท โดยมอบหมายให้กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นผู้พิจารณาและอนุมัติความเหมาะสมในการกำหนดค่าตอบแทนเป็นรายบุคคล โดยใช้ดัชนีชี้วัดต่าง ๆ เป็นตัวบ่งชี้ ได้แก่ ผลประกอบการทางธุรกิจของบริษัท การประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคล รวมทั้งยังเปรียบเทียบกับค่าตอบแทน ในตำแหน่งและกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน เป็นต้น โดยสิทธิประโยชน์ในระยะสั้นคือการปรับอัตราเงินเดือน โบนัสประจำปี และสวัสดิการอื่น ๆ ส่วนสิทธิประโยชน์ระยะยาว ได้แก่ เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ทั้งนี้สำหรับกรรมการผู้จัดการใหญ่นั้น คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบค่าตอบแทนของตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติความเหมาะสมของค่าตอบแทน โดยใช้ระบบการวัดและประเมินผลงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่ในรูปแบบของ KPI ภาพรวมทั้งองค์กร อีกทั้งยังยึดหลักวิถีทางการบริหารที่เป็นสากล ด้วยการวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ด้าน คือ ด้านการเงินอันได้แก่ผลประกอบการทางธุรกิจของบริษัท ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา เพื่อพิจารณากำหนดค่าตอบแทนและเงินจูงใจที่เหมาะสม ทั้งนี้ยังได้ทำการประยุกต์วัดดูประจักษ์รวมถึงแนวคิดมุ่งสู่ความยั่งยืนด้วยการใช้มุมมองด้านการเงินเป็นพื้นฐาน นำไปสู่วิธีการบริหารการใช้เงินอย่างประหยัดให้เกิดความคุ้มค่าในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการภายในที่ดี และส่งผลไปยังการสร้างภาพพจน์สูงสุดให้ครอบคลุมทุกกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด โดยสิทธิประโยชน์ในระยะสั้นคือการปรับอัตราเงินเดือน โบนัสประจำปี และสวัสดิการอื่น ๆ ส่วนสิทธิประโยชน์ระยะยาว ได้แก่ เงินสมทบสำรองเลี้ยงชีพโดยมีรายละเอียดค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับผู้บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ในปี 2561 และ ปี 2562 ดังนี้

ค่าตอบแทน	ปี 2561		ปี 2562	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)
ผู้บริหาร	6	36,549,829.00	6	28,021,575.00

คำตอบแทนอื่น

คำตอบแทนอื่นของกรรมการ

-ไม่มี-

คำตอบแทนอื่นสำหรับผู้บริหาร

เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทได้จัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้แก่ผู้บริหาร โดยบริษัทได้จ่ายเงินสมทบในอัตราร้อยละ 5 ของเดือน โดยในปี 2561 และ 2562 บริษัทได้จ่ายเงินสมทบสำรองเลี้ยงชีพสำหรับผู้บริหาร จำนวน 6 ท่าน ดังนี้

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	ปี 2561		ปี 2562	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)
ผู้บริหาร	6	1,092,600.00	6	1,684,584.00

บุคลากร

จำนวนพนักงานทั้งหมดของบริษัท (ไม่รวมผู้บริหาร) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 308 คน ประกอบด้วยพนักงานตามสายงานดังนี้

ลำดับ	สายงาน	จำนวนพนักงาน
1	สายงานขายและติดตั้งโทรคมนาคม	44
2	สายงานขายและการตลาด	178
3	สายงานธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ	10
4	สายงานบริหารงานทั่วไป	76
	รวมทั้งสิ้น	308

โดยสัดส่วนพนักงานแยกตามเพศ อายุ มีรายละเอียดดังนี้

จำแนกแยกตามเพศ	จำนวนพนักงาน	% จำนวนแยกตามเพศ
ชาย	140	45.45%
หญิง	168	54.55%
รวมทั้งสิ้น	308	100.00%

จำแนกแยกตามอายุตัว	จำนวนพนักงาน	% จำนวนแยกตามอายุตัว
น้อยกว่า 30 ปี	43	13.96%
30 - 50 ปี	234	75.98%
มากกว่า 50 ปี	31	10.06%
รวมทั้งสิ้น	308	100.00%

8.6.2 ค่าตอบแทนพนักงานของบริษัท (ไม่รวมผู้บริหาร)

ในปี 2561 และปี 2562 บริษัทได้จ่ายค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินให้แก่พนักงานที่ไม่ใช่ผู้บริหาร อันได้แก่ เงินเดือน ค่าแรง ค่าล่วงเวลา โบนัส ค่าครองชีพ และสวัสดิการอื่น ๆ ดังนี้

ค่าตอบแทน	ปี 2561		ปี 2562	
	จำนวนเงิน (บาท)		จำนวนเงิน (บาท)	
พนักงาน	146,508,162.49		149,381,721.81	

8.6.3 ค่าตอบแทนอื่น ๆ แก่พนักงานของบริษัท (ไม่รวมผู้บริหาร)

เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน ในปี 2561 และ 2562 บริษัทฯ ได้สมทบเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพให้แกพนักงาน ดังนี้

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	ปี 2561	ปี 2562
	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
พนักงาน	4,129,544.00	4,173,373.00

บุคลากรบริษัทย่อย

บริษัท	จำนวนพนักงาน
บริษัท ซี.เอส. เอส. เอนเนอร์ยี จำกัด	-
บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด	52
รวม	52

หมายเหตุ : บริษัท ซี.เอส. เอส. เอนเนอร์ยี จำกัด ไม่มีพนักงานเนื่องจากได้มีการโอนย้ายพนักงานทั้งหมดมายังบริษัทฯ แล้วเมื่อเดือนเมษายน 2559 นอกจากนั้นบริษัทย่อยทั้ง 2 บริษัทไม่มีข้อพิพาทด้านแรงงานที่สำคัญในระยะเวลา 3 ปี

ค่าตอบแทนพนักงานของบริษัทย่อย

ในปี 2562 บริษัทย่อยได้จ่ายค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินให้แกพนักงานอื่นได้แก่ เงินเดือน ค่าแรง ค่าล่วงเวลา โบนัส และสวัสดิการอื่น ๆ ดังนี้

บริษัท	จำนวนบาท
บริษัท ซี.เอส. เอส. เอนเนอร์ยี จำกัด	-
บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด	33,487,825.85
รวม	33,487,825.85

ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทฯ และบริษัทย่อยปี 2562 คือนางสาวกรองแก้ว ลิ้มปิกิตติกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 5874 แห่ง บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ซึ่งได้รับการเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 เป็นผู้สอบบัญชีอิสระ มีความน่าเชื่อถือและไม่มีความสัมพันธ์และหรือมีส่วนได้เสียกับบริษัทฯ บริษัทย่อย กรรมการผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับผู้สอบบัญชีในปี 2562 เป็นจำนวนเงิน 2,905,000 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

	CSS	Energy	NWC
ค่าตรวจสอบงบการเงินประจำปี (Audit fee) (Baht)	1,410,000.00	185,000.00	440,000.00
ค่าตรวจสอบงบการเงินรายไตรมาส (3 ไตรมาส)	540,000.00	90,000.00	240,000.00
Total	1,950,000.00	275,000.00	680,000.00

ทั้งนี้ในปี 2562 ไม่มีค่าบริการอื่นที่จ่าย (Non-audit fee) ให้กับผู้สอบบัญชีนอกเหนือจากรายการข้างต้น

สวัสดิการพนักงาน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานให้ดีขึ้น นอกจากการจัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับพนักงานตามที่กฎหมายกำหนด บริษัทฯ ยังมีสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น หอพยาบาล การประกันภัยกลุ่ม และการตรวจสุขภาพประจำปี สวัสดิการเงินช่วยเหลือกรณีพนักงานเสียชีวิต และกรณีบิดา มารดา ของพนักงานเสียชีวิต ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจและเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงานร่วมกับบริษัทฯ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่พนักงานจะได้รับ

หลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนพนักงาน

บริษัทฯ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่พนักงานซึ่งสอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนี้

การพิจารณาผลตอบแทนระยะสั้น

- บริษัทมีการกำหนดโครงสร้างเงินเดือนของพนักงานอย่างเหมาะสม ตามคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยเทียบเคียงกับบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน
 - บริษัทมีการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้าง และโบนัสประจำปี ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทฯ โดยจะพิจารณาจากความสามารถในการทำกำไรในแต่ละปี และการวัดผลการปฏิบัติงานโดยใช้เกณฑ์การวัดผลในรูปแบบ KPI (Key Performance Indicators) มาใช้ในการพิจารณาการปฏิบัติงานของพนักงานและหน่วยงาน รวมทั้งเทียบเคียงกับบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกันและสอดคล้องไปกับผลการดำเนินงานของบริษัท
 - บริษัทมีการให้สวัสดิการด้านต่าง ๆ แก่พนักงาน ได้แก่ ประกันอุบัติเหตุประกันชีวิต ประกันสุขภาพ และการจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี ปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้พนักงานมีสุขภาพที่ดีและการให้สวัสดิการด้านอื่น ๆ ได้แก่ เงินฌาปนกิจ การอบรมสัมมนาแก่พนักงาน เป็นต้น
- **การพิจารณาผลตอบแทนระยะยาว**
- บริษัทมีเกณฑ์การพิจารณาปรับขึ้นพนักงานเป็นประจำปีละ 1 ครั้ง โดยใช้เกณฑ์การวัดผลในรูปแบบ KPI (Key Performance Indicators) มาใช้ในการพิจารณาจากการปฏิบัติงานและความสามารถของพนักงาน โดยยึดหลักวิถีทางการบริหารที่เป็นสากลด้วยการวัดผลเชิงคุณภาพ Balanced Scorecard ประกอบด้วย ปัจจัย 4 หลักคือด้านการเงินอันได้แก่ผลประกอบการทางธุรกิจของบริษัท ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้พัฒนา ที่กำหนดค่าตอบแทนและเงินจูงใจที่เหมาะสม
 - บริษัทมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงาน เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้พนักงานมีวินัยการออมที่ดี บริษัทฯ เปิดโอกาสให้พนักงานสามารถกำหนดอัตราเงินสะสมได้ตั้งแต่ 3% จนถึง 15% สำหรับส่วนบริษัทจะสมทบเงินเข้ากองทุนฯ โดยพิจารณาจากอายุงานในบริษัทตามระเบียบปฏิบัติแต่ไม่เกิน 5% ของฐานเงินเดือนตามอายุงานและความสมัครใจของพนักงาน ซึ่งจะจ่ายคืนให้แก่พนักงานเมื่อเกษียณอายุ หรือเมื่อออกจากงาน

นโยบายการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

บริษัทฯ ได้แบ่งการบริหารจัดการอย่างชัดเจนออกเป็นกลุ่มงาน ดังนี้

1. กลุ่มงาน Profit Center คือสายงานขายและสายงานด้านธุรกิจของบริษัทฯ ซึ่งถือเป็นกลุ่มงานหลัก
 2. กลุ่มงาน Cost Center คือสายงานบริหารทั่วไป อันประกอบด้วย งานการเงินบัญชี งานบริหารจัดการต่าง ๆ
- ด้วยเหตุนี้ บริษัทฯ จึงได้พัฒนานโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมสอดคล้องยิ่งขึ้น โดยนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของ CSSแบ่งออกเป็น 3 ด้านหลักๆ คือ
- 1) HRM : Human Resource Management บริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความสุขเปรียบเสมือนองค์กรเป็นบ้านหลังที่ 2 รวมถึงเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้กับพนักงานทุกคนและพนักงานเกิดความพึงพอใจในรูปแบบของ HR Clinic
 - 2) HRD: Human Resource Development เป็นการส่งเสริมศักยภาพให้กับพนักงาน ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเน้นการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงอันส่งผลต่อความก้าวหน้าของตัวพนักงานต่อไปในอนาคต โดยฝ่ายทรัพยากรบุคคลจัดทำการศึกษาความต้องการในการฝึกอบรม โดยการจัดส่งแบบสำรวจให้แก่สายงานเป็นประจำทุกสิ้นปี ซึ่งภายหลังจากที่ผู้บริหารแต่ละสายงานทำการกรอกแบบสำรวจเรียบร้อยแล้ว จะนำส่งกลับมายังฝ่ายทรัพยากรบุคคล เพื่อทำการรวบรวม คัดกรอง จัดหาหลักสูตร และจัดทำแผนการฝึกอบรมประจำปี รวมทั้งจัดทำงบประมาณในการฝึกอบรมประจำปี นำเสนอขออนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ซึ่งภายหลังจากการฝึกอบรมฝ่ายทรัพยากรบุคคลจะให้พนักงานทำการประเมินความพึงพอใจในการฝึกอบรม รวมทั้งติดตามผลหลังการฝึกอบรม

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาที่สำคัญในปีนี้มีผลดังนี้

- การวัดผลสำเร็จตามแผนการฝึกอบรมประจำปีคิดเป็นร้อยละ 71.00
- การวัดความพึงพอใจของพนักงานในการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 87.89
- การบริหารจัดการงบประมาณค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 53.24

นอกจากนี้ในการฝึกอบรมบริษัทยังมุ่งเน้น เนื้อหาหลักสูตรที่สนับสนุนการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ซึ่งในปี 2562 บริษัทจัดอบรมทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้กับผู้บริหารและพนักงานทั้งสิ้นจำนวน 35 ครั้งโดยมีจำนวนชั่วโมงเฉลี่ยเท่ากับ 14.67 ชั่วโมง/คน/ปี ดังนี้

- **อบรมภายใน** โดยการเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้และประสบการณ์มาถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้แก่พนักงาน ซึ่งในปี 2562 บริษัทจัดให้มีการอบรมภายในจำนวน 10 ครั้ง โดยหลักสูตรมุ่งเน้นกฎหมาย หลักสูตรระเบียบปฏิบัติ และรองรับตามมาตรฐานสากล เป็นต้น สำหรับปี 2562 หลักสูตรอบรมภายในดังนี้ หลักสูตร TEAM FOR FUN RUN FOR WORK หลักสูตร การติดตามและดำเนินคดีเมื่อลูกค้าผิดนัดชำระ หลักสูตรผู้บังคับบัญชา ผู้ให้สัตยาบันแก่ผู้บังคับบัญชา ฯ หลักสูตร 5 ส. เพื่อการเพิ่มผลผลิต หลักสูตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยขั้นต้น หลักสูตรความรู้เบื้องต้นสำหรับพนักงาน หลักสูตร Product Knowledge หลักสูตรโครงการสร้างเสริมวินัยการทำงานในสถานประกอบการ
- **อบรมภายนอก** โดยบริษัทมีการส่งพนักงานและผู้บริหารเข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันภายนอก ซึ่งเป็นหลักสูตรเฉพาะด้านในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายงาน อาทิเช่น หลักสูตรตีวงให้เต็ม 100 เพื่อ AGM 2562 หลักสูตร Sustainable Supply Chain หลักสูตร จป.บริหาร หลักสูตรช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ระดับ 1 หลักสูตร จป.เทคนิค หลักสูตรรับมือเหตุการณ์การรั่วไหลได้ใหม่ตาม TFRS 15 สำหรับธุรกิจต่อไปรุ่นที่ 3-62 เป็นต้น โดยในปี 2562 บริษัทได้จัดให้มีการอบรมภายนอกจำนวน 25 ครั้ง

3) SQM : Safety & Quality Management ประกอบด้วยงานหลัก ๆ 2 งานคืองานด้านความปลอดภัยสำหรับพนักงาน และระบบงาน ISO 9001 : 2015 เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและการันตีในมาตรฐานซึ่งได้รับการยอมรับในระดับสากล ในปี 2562 บริษัทได้จัดอบรมให้ความรู้แก่พนักงานเกี่ยวกับข้อกำหนดว่าด้วยวิธีปฏิบัติที่ปลอดภัยในการทำงานต่าง ๆ รวมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ดูแลรักษาสุขภาพแวดล้อม และจัดระบบการทำงานให้พนักงานมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรวมถึงมีสุขภาพอนามัยที่ดี อาทิเช่น หลักสูตรช่างไฟฟ้าภายในอาคาร ระดับ 1 หลักสูตร จป.วิชาชีพ หลักสูตร จป.เทคนิค หลักสูตรต้นแบบธุรกิจยุคใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน หลักสูตร การป้องกันและระงับอัคคีภัยขั้นต้น (ซ้อมหนีไฟ) อีกทั้งในปีที่ผ่านมาบริษัทมีการบริหารจัดการ เพื่อควบคุม ดูแล ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานโดยแบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

- **ด้านระบบ** บริษัทมีระบบ ISO 9001 : 2015 รองรับซึ่งเป็นมาตรฐานสากล อีกทั้งบริษัทจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการระบบความปลอดภัย อาชีวอนามัยมีแผนงานอย่างชัดเจน
- **ด้านเครื่องมืออุปกรณ์** บริษัทจัดให้มีแผนการตรวจเช็คอุปกรณ์ก่อนการใช้งาน เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
- **ด้านพนักงาน** บริษัทกำหนดให้พนักงานที่ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต้องผ่านการอบรมการใช้งานที่ถูกต้อง และได้เอกสารรับรอง
- **ด้านองค์กร**
 - บริษัททำการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้พนักงานรับทราบทั้งทางระบบ Intranet และติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ในแต่ละจุดเรื่องความปลอดภัย รวมถึงหน่วยงานหน้างาน
 - บริษัทสนับสนุน ส่งเสริม และดำเนินการป้องกันความปลอดภัยในมลภาวะทางอากาศ แสง สี เสียง โดยให้มีการตรวจสอบด้วยสภามันๆ ที่ถูกต้องรับรองได้
 - บริษัทจัดพื้นที่การทำงานให้เหมาะสมและสะดวกในการปฏิบัติงาน เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุจากการใช้พื้นที่
 - บริษัทได้ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยฯ ที่ถูกต้องกับบริษัท Sub contract

จากการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานและการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้ในปี 2562 บริษัทไม่เกิดสถิติในการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานถึงขั้นหยุดงานหรือเสียชีวิตแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตามนอกจากการอบรมและให้ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้กับพนักงานแล้ว บริษัทฯยังตระหนักและให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บริษัทวางไว้ ดังนั้นจึงขยายขอบเขตงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยการอบรมและให้ความรู้แก่ผู้รับเหมาของบริษัทอีกด้วย **โดยได้เปิดเผยไว้ในหัวข้อความรับผิดชอบต่อสังคม**

ความร่วมมือของพนักงานด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณและการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการได้จัดให้มีนโยบายและส่งเสริมให้พนักงานทุกคนของบริษัท ยึดถือปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของบริษัท รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการ โดยได้นำหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณธุรกิจมาบรรจุเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ ในวันเริ่มงานวันแรกพนักงานจะได้รับคำชี้แจงและทำความเข้าใจเพื่อยึดถือปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีการสื่อสารให้พนักงานทราบถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ และช่องทางการสื่อสารระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Intranet) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความตระหนักให้มีความสำคัญ และเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องช่วยกันปฏิบัติให้การดำเนินงานของบริษัทเกิดความสอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์อย่างเคร่งครัด โดยในปีที่ผ่านมาไม่มีกรณีพนักงานไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติผิดจรรยาบรรณและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

ข้อพิพาทด้านแรงงานที่สำคัญในรอบระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

-ไม่มี-

การกำกับดูแลกิจการ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) มุ่งมั่นต่อการดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างมั่นคง และยั่งยืน โดยมีเป้าหมายความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจด้านวิศวกรรมสื่อสารและการให้บริการจัดจำหน่ายสินค้าวิศวกรรมระบบ ให้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถืออย่างกว้างขวางด้วยการจัดการอย่างมีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล โดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียต่อการดำเนินธุรกิจ ด้วยการบริหารจัดการธุรกิจด้วยความเป็นธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ ตามหลักธรรมาภิบาลและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี นอกจากนี้คณะกรรมการบริษัทมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและยกระดับของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มีการทบทวนทุกปีและปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์และสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การปฏิบัติงานในเรื่องดังกล่าวมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และคณะกรรมการบริษัทเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ให้ประสบผลสำเร็จต้องได้รับความร่วมมือและยึดถือปฏิบัติร่วมกันทั้งองค์กรจึงกำหนดเป็นแนวนโยบายให้ผู้บริหาร พนักงานและบุคลากรทุกคนของบริษัทต้องปฏิบัติตามนโยบาย จริยธรรมและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ รวมถึงจัดให้มีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจ และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานในด้านการกำกับดูแลกิจการภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและจริยธรรมธุรกิจ เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการบริษัทฯ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนจะต้องยึดมั่นค้ำชูหลักการกำกับดูแลกิจการและจริยธรรมธุรกิจของบริษัท เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติหน้าที่และยึดถือเป็นคติประจำใจในการปฏิบัติงาน
2. คณะกรรมการบริษัทฯ มีบทบาทสำคัญร่วมกับผู้บริหารในการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายในการดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความโปร่งใส โดยยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย
3. คณะกรรมการบริษัทฯ และผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำในเรื่องจริยธรรมและเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ตามแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมธุรกิจของบริษัท

บริษัทมีนโยบายการปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติที่ดี (Code of Best Practice) เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใส และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในกลุ่มผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงได้มีการกำหนดหลักการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งกำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยหลักการการกำกับดูแลกิจการของบริษัทครอบคลุมหลักการ 5 หมวด ดังนี้

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น (Rights of Shareholders)
2. การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment of Shareholders)
3. การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (Roles of Stakeholders)
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Board Responsibilities)

ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดให้เผยแพร่แนวนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายทราบผ่านเว็บไซต์ของบริษัท ภายใต้หัวข้อนักลงทุนสัมพันธ์ หัวข้อย่อยการกำกับดูแลกิจการ นอกจากนี้บริษัทยังได้จัดทำจริยธรรมและจรรยาบรรณธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของกรรมการผู้บริหารและพนักงานของบริษัท ซึ่งได้เผยแพร่ไว้ในช่องทางสื่อสารภายในองค์กรระบบอิเล็กทรอนิกส์ (intranet) โดยในปี 2562 บริษัทได้ดำเนินกิจการภายใต้แนวนโยบายการกำกับดูแลกิจการดังกล่าวข้างต้นในแต่ละหมวดโดยมีรายละเอียดดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น (The Rights of Shareholders)

คณะกรรมการตระหนักและให้ความสำคัญในสิทธิพื้นฐานต่าง ๆ ของผู้ถือหุ้น ทั้งในฐานะของเจ้าของบริษัท และในฐานะนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เช่นสิทธิในการซื้อขายหรือโอนหลักทรัพย์ที่ตนถืออยู่ สิทธิในการได้รับข้อมูลของบริษัทอย่างเพียงพอ สิทธิในการได้รับส่วนแบ่งกำไรจากบริษัท สิทธิต่าง ๆ ในการประชุมผู้ถือหุ้น สิทธิในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท เช่น การจัดสรรเงินปันผล การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การอนุมัติธุรกรรมที่สำคัญและมีผลต่อทิศทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัท เป็นต้น รวมทั้งมีเจตนาที่ชัดเจนที่จะไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการลดทอนสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้นและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นในการใช้สิทธิในเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้ถือหุ้นสมควรได้รับด้วย

1.1 การปกป้องสิทธิผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทตระหนักและให้ความสำคัญถึงหน้าที่ในการดูแลและปกป้องสิทธิของผู้ถือหุ้น รวมถึงคุ้มครองและส่งเสริมผู้ถือหุ้นทุกรายให้ได้รับและใช้สิทธิขั้นพื้นฐานของตนตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัทอย่างเหมาะสม เท่าเทียมและเป็นธรรม ตามข้อบังคับของบริษัท และสอดคล้องตามข้อบังคับและระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) รวมถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสิทธิพื้นฐานของผู้ถือหุ้นได้แก่ การซื้อ การขาย การโอนหุ้น การมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการ การได้รับข่าวสารข้อมูลของบริษัทอย่างเพียงพอ การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุม ผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ถอดถอน และกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ แต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี และพิจารณาเรื่องที่มีผลกระทบต่อบริษัท อาทิเช่น การจัดสรรเงินปันผล การกำหนดหรือการแก้ไขข้อบังคับบริษัทและหนังสือบริคณห์สนธิ การลดทุนหรือเพิ่มทุน และการอนุมัติรายการพิเศษต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทไม่มีการกำหนดนโยบายในลักษณะกีดกันในการติดต่อสื่อสารกันของผู้ถือหุ้น และไม่มีนโยบายในการทำข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นรายอื่น

1.2 การประชุมผู้ถือหุ้น

บริษัทได้จัดให้มีการประชุมสามัญประจำปีทุกปีโดยจะจัดภายใน 4 เดือนนับจากวันสิ้นสุดรอบบัญชี ในแต่ละปีสำหรับการประชุมผู้ถือหุ้นคราวอื่นจะเป็นการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ซึ่งคณะกรรมการบริษัทจะเรียกประชุมตามที่เห็นสมควร โดยคณะกรรมการบริษัทมีนโยบายในการสนับสนุนและจัดให้มีกระบวนการต่าง ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการประชุม เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทุกราย รวมถึงผู้ลงทุนสถาบันเข้าประชุมและใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนด้วย นอกจากนี้บริษัทให้ความสำคัญกับการกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมให้มีความเหมาะสมและสะดวกในการเข้าร่วมประชุมของผู้ถือหุ้นทุกราย รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นได้ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่บริษัทหรือกฎเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด รวมถึงเผยแพร่รายละเอียดหลักทรัพย์ ช่องทาง ช่วงเวลา และผลการเสนอให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) รวมถึงในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทได้จัดทำหนังสือเชิญประชุม ที่ระบுவาระการประชุม วัตถุประสงค์ เหตุผล ความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริษัทอย่างชัดเจนพร้อมเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องแต่ละวาระการประชุม ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เพื่อเผยแพร่บนเว็บไซต์ของบริษัทและจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าทางไปรษณีย์ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีข้อมูลและระยะเวลาที่เพียงพอต่อการพิจารณาตัดสินใจในแต่ละวาระอย่างมีประสิทธิภาพ และหากผู้ถือหุ้นท่านใดมีข้อสงสัย สามารถส่งคำถามที่ต้องการให้ตอบในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้าตามช่องทางและหลักเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด หรือสามารถสอบถามเสนอแนะ หรือแสดงข้อคิดเห็นในวาระที่เกี่ยวข้องในวันประชุมผู้ถือหุ้นได้ และภายหลังการประชุมบริษัทจัดให้มีการบันทึกและจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นที่ถูกต้องครบถ้วนและสามารถตรวจสอบได้

โดยในปี 2562 บริษัทได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ในวันอังคารที่ 26 เมษายน 2562 เวลา 10.00 น. ณ ห้องวีเนด 3-4 อาคารอิมแพคเอ็กซิปปาร์ค ฮอลล์ 5 ชั้น 2 เมืองทองธานี เลขที่ 99 ถนนปิ่นเกล้า ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยในระหว่างการประชุมบริษัทไม่ได้เพิ่มวาระการประชุมหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 บริษัทได้ดำเนินการดังนี้

ก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น

1. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้มีส่วนร่วมโดยการเสนอแนะหรือขอเสนอวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ รวมทั้งการส่งคำถามล่วงหน้าก่อนที่จะมีการจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น สำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 บริษัทกำหนดให้ผู้ถือหุ้นเสนอแนะและรายชื่อบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ได้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 ถึงวันที่ 15 มกราคม 2563 โดยบริษัทแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบ ผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พร้อมทั้งประกาศหลักเกณฑ์ และระบุนั้นขั้นตอนที่ชัดเจน ไว้บนเว็บไซต์ของบริษัทฯ ที่ www.cssthai.com ที่เมนู “ข้อมูลนักลงทุน” ภายใต้หัวข้อ “ประชุม ผู้ถือหุ้น” ทั้งนี้ในช่วงเวลาของการรับเรื่องปรากฏว่าไม่มีผู้ถือหุ้นท่านใดเสนอแนะวาระการประชุม หรือเสนอรายชื่อบุคคล ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการมายังบริษัท

2. บริษัทแจ้งกำหนดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถจัดสรรเวลาในการเข้าร่วมประชุมได้อย่างเหมาะสม
3. บริษัทเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมโดยได้จัดทำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษสำหรับผู้ถือหุ้นต่างชาติ ให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านเว็บไซต์ของบริษัทเป็นเวลาประมาณ 30 วันก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น โดยในปี 2562 บริษัทเผยแพร่นหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมบนเว็บไซต์เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2562
4. การนำเสนอและจัดส่งข้อมูลในผู้ถือหุ้น บริษัทมอบหมายให้ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ของบริษัทฯเป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมซึ่งระบุรายละเอียดวัตถุประสงค์ เหตุผล ความเห็นของคณะกรรมการ และข้อมูลต่างๆที่สำคัญต่อการพิจารณาตัดสินใจ รวมทั้งบริษัทได้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษสำหรับผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติ และได้จัดส่งให้กับผู้ถือหุ้นล่วงหน้าก่อนวันประชุม ไม่น้อยกว่า 21 วัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีเวลาศึกษาข้อมูลและตัดสินใจอย่างเพียงพอ นอกจากนี้บริษัทยังได้ลงประกาศในหนังสือพิมพ์ เพื่อแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่และวาระการประชุมติดต่อกัน 3 วันก่อนวันประชุม
5. บริษัทจัดส่งหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กฎหมายกำหนด พร้อมทั้งคำแนะนำในการมอบฉันทะ ไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเองเพื่อมอบฉันทะให้ผู้อื่น หรือแต่งตั้งกรรมการอิสระท่านใดท่านหนึ่งตามที่ระบุในหนังสือมอบฉันทะให้เป็นผู้รับมอบฉันทะเพื่อร่วมประชุมและออกเสียงตามที่ผู้ถือหุ้นระบุได้ รวมทั้งจัดเตรียมอาคารแอสแตมป์ไว้ให้บริการผู้รับมอบฉันทะโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย
6. สำหรับวาระการเลือกตั้งกรรมการมีภาระข้อมูล ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน จำนวนบริษัทที่ดำรงตำแหน่งกรรมการทั้งที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ และไม่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง ประเภทกรรมการที่เสนอและการเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมา รวมถึงแสดงนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาสรรหากรรมการในหนังสือเชิญประชุม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจของผู้ถือหุ้น
7. สำหรับวาระกำหนดค่าตอบแทนกรรมการประจำปี คณะกรรมการได้จัดให้มีกระบวนการในการกำหนดค่าตอบแทนที่โปร่งใส และได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้น โดยการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนของกรรมการนั้น บริษัทได้เสนอต่อผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทนทุกรูปแบบทั้งในรูปแบบค่าตอบแทนรายเดือน ค่าตอบแทนที่เป็นเบี้ยประชุม และค่าตอบแทนที่เป็นบำเหน็จ โดยแยกการนำเสนอเป็นรายคณะและรายตำแหน่ง รวมถึงแสดงนโยบาย และแนวทางในการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนในหนังสือเชิญประชุม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจของผู้ถือหุ้น
8. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถจัดส่งคำถามที่ต้องการให้ชี้แจงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระการประชุมได้ล่วงหน้า ก่อนวันประชุมผ่านอีเมลแอดเดรสของเลขานุการคณะกรรมการบริษัท secretary@cssthailand.com หรือจัดส่งเอกสารคำถามทางไปรษณีย์ โดยเจ้าหน้าที่กองถึงฝ่ายเลขานุการและส่วนผู้ถือหุ้น (นักลงทุนสัมพันธ์) บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) เลขที่ 329 หมู่ 3 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

วันประชุมผู้ถือหุ้น

บริษัทสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทุกราย รวมถึงผู้ลงทุนสถาบันใช้สิทธิเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน ในการประชุมผู้ถือหุ้น โดยอำนวยความสะดวกและจัดการประชุมอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ รวมถึงไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการลิดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 บริษัทได้ดำเนินการต่าง ๆ ในวันประชุมดังนี้

1. บริษัทได้อำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทุกรายเข้าร่วมประชุมโดยจัดสถานที่ประชุมที่สามารถเดินทางได้สะดวก อีกทั้งยังจัดบริการรถรับส่งผู้ถือหุ้นมายังสถานที่จัดประชุมโดยระบุจุดรับส่งในจดหมายเชิญประชุม อย่างชัดเจน

2. บริษัทได้จัดเตรียมบุคคลกร ระบบเทคโนโลยี โดยใช้ระบบบาร์โค้ดที่แสดงเลขทะเบียนของผู้ถือหุ้นแต่ละราย เพื่ออำนวยความสะดวกในการรับลงทะเบียนและตรวจสอบเอกสารให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมอย่างเหมาะสมเพียงพอ สะดวก รวดเร็ว โดยบริษัทให้บริการระบบจัดประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท โอเจ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ตั้งแต่การลงทะเบียน การนับคะแนน และการประมวลผล ซึ่งสามารถแสดงผลคะแนนให้ที่ประชุมทราบโดยทันที และโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้
3. จัดเตรียมบัตรลงคะแนนให้แก่ผู้ถือหุ้นในการประชุม
4. กรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท รวมทั้งประธานกรรมการและประธานกรรมการชุดย่อยทุกคนจะได้เข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีเพื่อชี้แจงและตอบข้อซักถามตลอดจนรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีของบริษัทได้เข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อตอบข้อซักถามให้แก่ผู้ถือหุ้น
5. แจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบก่อนเริ่มดำเนินการประชุมถึงหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าร่วมประชุม การมอบฉันทะ และการใช้บัตรลงคะแนนเสียง รวมถึงอธิบายหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงลงคะแนนและนับคะแนนเสียงให้ผู้ถือหุ้นรับทราบ
6. บริษัทให้สิทธิผู้ถือหุ้นในการออกเสียงลงคะแนน 1 หุ้นต่อ 1 เสียง
7. จัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระอันได้แก่ตัวแทนผู้สอบบัญชี หรือผู้ถือหุ้นรายย่อยร่วมตรวจสอบการลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้นและเปิดเผยไว้ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นด้วย
8. จัดให้มีที่ปรึกษาทางกฎหมายเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นและเปิดเผยไว้ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นด้วย
9. บริษัทให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุมภายหลังจากที่ได้เริ่มประชุมแล้ว มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนสำหรับวาระที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาและยังไม่ได้มีการลงมติ และนับเป็นองค์ประชุมตั้งแต่วันที่เข้าประชุมและออกเสียงเป็นต้นไป
10. ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญประชุม โดยรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละวาระได้แจ้งแก่ผู้ถือหุ้นในหนังสือเชิญประชุมแล้ว และบริษัทไม่มีการเพิ่มวาระการประชุมหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า
11. ในวาระเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระ บริษัทกำหนดให้ผู้ถือหุ้นลงคะแนนเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล
12. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือตั้งคำถามในวาระต่าง ๆ อย่างอิสระก่อนการลงมติ และบันทึกคำถามคำตอบไว้อย่างชัดเจนในรายงานการประชุม

ภายหลังการประชุมผู้ถือหุ้น

1. บริษัทจัดให้มีการแจ้งมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นและผลการลงคะแนนมติ ผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ภายในระยะเวลาที่ ตลท. กำหนด
2. หลังจากประชุมผู้ถือหุ้นสิ้นสุดลง บริษัทจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นอย่างละเอียดครบถ้วนพร้อมทั้งระบุคะแนนเสียงที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย งดออกเสียง และบัตรเสียในทุก ๆ วาระที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง และจัดส่งให้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายใน 14 วันหลังจากวันประชุม พร้อมทั้งเผยแพร่บนเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.cssthai.com > นักลงทุนสัมพันธ์ > ข้อมูลผู้ถือหุ้น เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้
3. เผยแพร่บันทึกภาพบรรยากาศการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นบนเว็บไซต์ของบริษัท www.cssthai.com > นักลงทุนสัมพันธ์ > ข้อมูลนำเสนอแบบมัลติมีเดีย เพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบข้อมูลและบรรยากาศในการประชุม ที่

ทั้งนี้ในปี 2562 บริษัทได้รับคะแนน 100 คะแนนจากการประเมินตามโครงการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ซึ่งประเมินโดยสมาคมส่งเสริมการลงทุนไทย

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน (The Equitable Treatment of Shareholder)

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นและให้โอกาสแก่ผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันทุกราย และกำหนดให้สิทธิหรือความเสี่ยงในที่ประชุมเป็นไปตามจำนวนหุ้น โดยหนึ่งหุ้นมีสิทธิเท่ากับหนึ่งเสียงและไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการจำกัดหรือละเมิดสิทธิหรือสิทธิของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้ถือหุ้นส่วนน้อย นักลงทุนสถาบัน ผู้ถือหุ้นต่างชาติ จึงกำหนดแนวนโยบายในการดูแล ปกป้องและสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นทุกรายได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม และเป็นธรรม ดังนี้

1. บริษัทกำหนดให้กรรมการอิสระเป็นผู้มีหน้าที่ดูแลผู้ถือหุ้นส่วนน้อย โดยผู้ถือหุ้นส่วนน้อยสามารถเสนอแนะความคิดเห็นหรือข้อร้องเรียนไปยังกรรมการอิสระซึ่งจะพิจารณาดำเนินการให้เหมาะสมในแต่ละเรื่อง เช่น หากเป็นข้อร้องเรียน กรรมการอิสระจะดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาวิธีแก้ไขให้เหมาะสม กรณีเป็นข้อเสนอแนะที่เป็นเรื่องสำคัญและมีผลต่อผู้มีส่วนได้เสียโดยรวมหรือมีผลต่อการประกอบธุรกิจของบริษัท กรรมการอิสระจะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณากำหนดเป็นวาระการประชุมในการประชุมผู้ถือหุ้น
2. บริษัทได้กำหนดมาตรการการป้องกันการรั่วไหลข้อมูลภายในโดยมิชอบ (Insider trading) ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายถึง กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลภายใน (รวมทั้งคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว) โดยห้ามบุคคลที่เกี่ยวข้องทำการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 เดือนก่อนมีการเปิดเผยงบการเงินรายไตรมาส และงบการเงินประจำปีและควรรอคอยอย่างน้อย 24 ชั่วโมงภายหลังการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้แก่สาธารณชนแล้ว รวมทั้งห้ามไม่ให้เปิดเผยข้อมูลนั้นต่อบุคคลอื่นด้วย
3. บริษัทได้กำหนดให้กรรมการ และผู้บริหารเกี่ยวกับหน้าที่ผู้บริหารต้องรายงานการถือหลักทรัพย์ในบริษัท และบทกำหนดโทษตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 และตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในกรณีที่กรรมการหรือผู้บริหารมีการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท ต้องรายงานการถือหลักทรัพย์ในบริษัทของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ภายใน 3 วันทำการ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ทราบเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะต่อไป
4. คณะกรรมการบริษัท ตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันความขัดแย้งของผลประโยชน์ จึงได้กำหนดให้กรรมการ และผู้บริหารระดับสูง (ตามคำนิยามของ ก.ล.ต.และ ตลท.) เปิดเผยมูลเพื่อโปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยการจัดทำรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหารและบุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้ทำการทบทวนทุกปี
5. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอวาระการประชุมและชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและเหมาะสม เพื่อเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการของบริษัทเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่บริษัท หรือกฎเกณฑ์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด รวมถึงเผยแพร่รายละเอียดหลักเกณฑ์ ช่องทาง ช่วงเวลา และผลการเสนอวาระการประชุมและชื่อบุคคลให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทและเว็บไซต์ของตลท. พร้อมทั้งแจ้งผลการเสนอวาระการประชุมและชื่อบุคคลดังกล่าวให้ผู้ถือหุ้นรับทราบ
6. บริษัทจัดทำหนังสือเชิญประชุมสามัญผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุม รวมทั้งรายงานประจำปี และรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม เป็น 2 ภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
7. บริษัทจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบวาระให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกรายและเปิดเผยหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารดังกล่าวไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทล่วงหน้าก่อนวันประชุมภายในรอบระยะเวลาที่กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนด
8. ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเอง บริษัทได้แนบหนังสือมอบฉันทะแบบ ข. ซึ่งเป็นแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงได้เองในแต่ละวาระไปพร้อมกับหนังสือนัดประชุม เพื่อให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองสามารถมอบอำนาจให้กรรมการอิสระหรือบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนได้ อีกทั้งบริษัทยังเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทเพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถดาวน์โหลดได้

9. ในการประชุมผู้ถือหุ้น บริษัทจัดให้มีการใช้บัตรลงคะแนนในทุกวาระการประชุมที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในกรณีมีข้อโต้แย้งภายหลัง พร้อมทั้งตรวจนับคะแนนเสียงและเปิดเผยการลงคะแนนเสียงและบันทึกมติของที่ประชุมไว้อย่างชัดเจนในรายงานการประชุม
10. ให้สิทธิออกเสียงแก่ผู้ถือหุ้นตามจำนวนหุ้นที่ถืออย่างเท่าเทียมกัน 1 หุ้น ต่อ 1 เสียง
11. คณะกรรมการบริษัทดำเนินการประชุมผู้ถือหุ้นโดยเรียงตามวาระที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุมและไม่มีการเพิ่มวาระในที่ประชุม นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุม ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม
12. ในการทำรายการระหว่างกันต้องกระทำอย่างยุติธรรม (Fair and at arm's length) โดยคำนึงถึงราคาตามธุรกิจปกติหรือเป็นราคาอ้างอิงกับราคาตลาด และคำนึงถึงประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ รวมถึงคณะกรรมการบริษัทได้กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและการเปิดเผยข้อมูลรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทจดทะเบียนอย่างเคร่งครัดด้วย

นอกจากนี้คณะกรรมการได้กำหนดแนวทางอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของ ตลท. และ สำนักงาน กลต. อย่างเคร่งครัด รวมทั้งมีการทบทวนและสอบทานการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถมั่นใจได้ว่าได้รับการปฏิบัติละใช้สิทธิที่มีของตนเองได้อย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย (The Role of Stakeholders)

คณะกรรมการให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้เสียภายใน ได้แก่ พนักงาน และผู้บริหารของบริษัท หรือผู้มีส่วนได้เสียภายนอก เช่น คู่แข่ง คู่ค้า ลูกค้า เจ้าหนี้พนักงาน ชุมชนและสังคม สิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยบริษัทตระหนักดีว่าการสนับสนุนและข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานและการพัฒนาธุรกิจของบริษัท ดังนั้น บริษัทจะปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวได้รับการดูแลเป็นอย่างดี นอกจากนี้บริษัทได้กำหนดกรอบของจริยธรรม จรรยาบรรณ ในการดำเนินธุรกิจ โดยประกาศในเว็บไซต์บริษัท และสื่อสารไปยังพนักงานและผู้บริหารเพื่อเป็นแนวปฏิบัติต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม และยังคงส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่าง บริษัทและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม เพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่บริษัทตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

- (ก) ผู้ถือหุ้น

บริษัทมุ่งเน้นพัฒนาองค์กรให้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องซึ่งจะส่งผลให้บริษัทมีรายได้และผลกำไรเพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มมูลค่าของบริษัทและส่งผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัทได้รับผลตอบแทนสูงสุด
- (ข) ลูกค้า

บริษัทคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ รวมถึงการเอาใจใส่และรับผิดชอบต่อลูกค้าด้วยความซื่อสัตย์และเป็นธรรม อีกทั้งรักษาและพัฒนาความสัมพันธ์แบบยั่งยืนกับลูกค้า รวมทั้งรับข้อเสนอแนะและข้อร้องเรียนจากลูกค้านำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจสูงสุด
- (ค) คู่ค้า

บริษัทมีนโยบายที่จะปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรมเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและ/หรือข้อตกลงในสัญญาที่ทำร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีทางธุรกิจซึ่งจะเป็นประโยชน์ทุกฝ่าย
- (ง) คู่แข่ง

บริษัทส่งเสริมนโยบายการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีและเป็นธรรมและจะปฏิบัติตามกรอบกติกาการแข่งขันที่ดี
- (จ) เจ้าหนี้

บริษัทมีนโยบายปฏิบัติ ตามเงื่อนไข สัญญา และข้อผูกพันที่ตกลงกันไว้กับเจ้าหนี้ อย่างเคร่งครัด ทั้งในแง่การชำระคืนหนี้ เงินกู้ยืม ดอกเบี้ย การดูแลหลักทรัพย์ค้ำประกัน และเงื่อนไขอื่น ๆ รวมทั้งรายงานฐานะทางการเงินแก่เจ้าหนี้ตามข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้ยืมอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทั้งนี้บริษัทฯจะรีบรายงานเจ้าหนี้ล่วงหน้าหากไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันในสัญญา และร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- (ฉ) พนักงาน

บริษัทมีนโยบายที่จะปฏิบัติต่อพนักงานทุกคนอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม ให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม และสอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงการสนับสนุนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน

(ข) ชุมชนและสังคม

บริษัทให้ความสำคัญและรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม โดยดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม และให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกื้อกูลและสร้างสรรค์ต่อสังคมตามความเหมาะสม

(ข) สิ่งแวดล้อม

บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดและวางแนวทางในการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องอีกทั้งสนับสนุน ส่งเสริมให้ความรู้ ฝึกอบรมพนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากร วัสดุ หรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

(ค) การไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

บริษัทมีนโยบายให้บุคคลกรของบริษัท มีหน้าที่ที่ต้องปกป้องและรักษาทรัพย์สินทางปัญญาที่บริษัทเป็นเจ้าของไม่ให้ถูกละเมิดหรือถูกนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต และบุคคลากรของบริษัทต้องเคารพและไม่ล่วงละเมิดในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น โดยไม่นำไปใช้เพื่อผลประโยชน์ใด ๆ

(ง) การเคารพสิทธิมนุษยชน

บริษัทให้ความสำคัญกับการเคารพสิทธิมนุษยชน โดยดำเนินธุรกิจภายใต้กฎหมายแรงงานและสิทธิมนุษยชนอย่างเคร่งครัด ให้ความเคารพในสิทธิ เสรีภาพ และไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งสิทธิแรงงาน สิทธิสตรี สิทธิเด็ก และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเสมอภาคอย่างเท่าเทียม

ทั้งนี้ บริษัทจะปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้นได้รับการดูแลอย่างดี

จากการที่บริษัทตระหนักถึงคุณภาพและมาตรฐานของ สินค้ารวมถึงการให้บริการต่าง ๆ อันส่งผลถึงความรับผิดชอบต่อลูกค้าด้วยความซื่อสัตย์และเป็นธรรมจึงดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าเป็นประจำทุกปี โดยมีหัวข้อวัดผลความพึงพอใจ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ 2) ด้านการจัดบริการให้บริการ 3) ด้านราคาขาย 4) ด้านการสั่งซื้อสินค้า 5) ด้านการจัดส่งสินค้า โดยในปีที่บริษัทได้รับคะแนนเฉลี่ย 4.27 จากคะแนนเต็ม 5

นอกจากนี้จากแนวทางการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดแนวทางการดำเนินการในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมและการดูแลปกป้องสิทธิประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย ดังนี้

แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการแจ้งเบาะแสการกระทำผิดหรือข้อร้องเรียน

คณะกรรมการบริษัทฯ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายใน และภายนอกองค์กร แจ้งเบาะแส ข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอนะ (Whistle Blower) ในการกระทำที่สงสัยว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ หรือนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี รวมถึงการรายงานทางการเงินที่ไม่ถูกต้อง หรือระบบควบคุมภายในที่บกพร่อง ผ่านกรรมการอิสระ หรือกรรมการตรวจสอบผ่านช่องทาง ดังนี้

ทาง E-mail Address : audit.Com@cssthailand.com

ทางไปรษณีย์ : กรรมการตรวจสอบ

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)

329 ม. 3 ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

การดำเนินการเมื่อได้รับเรื่องร้องเรียน

คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้พิจารณาเรื่องร้องเรียนที่ได้รับ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนและดำเนินการแก้ไขอย่างเหมาะสม โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะติดตามผลความคืบหน้าเป็นระยะ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะแจ้งผลการดำเนินงานภายในระยะเวลาที่เหมาะสมให้แก่ผู้ร้องเรียนทราบ และคณะกรรมการตรวจสอบจะรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบต่อไป

มาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียน หรือผู้แจ้งเบาะแสการกระทำผิด

เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ร้องเรียนและผู้ให้ข้อมูลที่กระทำโดยเจตนาสุจริต บริษัทฯ จะปกปิด ชื่อ ที่อยู่ หรือข้อมูลใด ๆ ที่สามารถระบุตัวผู้ร้องเรียนหรือผู้ให้ข้อมูลได้ และเก็บรักษาข้อมูลของผู้ร้องเรียนและผู้ให้ข้อมูลไว้เป็นความลับโดยจำกัดเฉพาะผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเท่านั้นที่จะเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ผู้ได้รับข้อมูลจากการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียน มีหน้าที่เก็บรักษา ข้อมูล ข้อร้องเรียน และเอกสารหลักฐานของผู้ร้องเรียนและผู้ให้ข้อมูลไว้เป็นความลับ ห้ามเปิดเผยข้อมูลแก่บุคคลอื่นที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

คณะกรรมการ ตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน โดยให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันตามความเหมาะสม ทั้งนี้บริษัทอยู่ระหว่างยกระดับการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันขององค์กร เพื่อให้ได้รับการรับรองเป็นสมาชิกโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต (Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption : CAC)

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส (Disclosure and Transparency)

คณะกรรมการตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนและโปร่งใสรายงานข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทั่วไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนข้อมูลอื่นที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัท ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท โดยบริษัทได้เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของบริษัทต่อผู้ถือหุ้น นักลงทุนและสาธารณชนผ่านช่องทางและสื่อการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงเว็บไซต์ของบริษัท คือ www.cssthai.com แนวทางการเปิดเผยข้อมูลซึ่งครอบคลุมการสื่อสารทุกช่องทางของบริษัทดังนี้

- 1.1 คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบการเปิดเผยข้อมูลและสารสนเทศของบริษัทรวมถึงรายงานทางการเงิน ข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินและสารสนเทศเรื่องอื่น ๆ ตามเกณฑ์ที่กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) กำหนด ให้มีความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
- 1.2 คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบกำกับดูแลให้การรายงานข้อมูลและผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2) เป็นไปอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และตรงตามรอบระยะเวลาตามที่กฎหมาย หรือหน่วยงานอื่น ๆ กำหนด รวมถึงเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวบนเว็บไซต์บริษัท เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลอย่างถูกต้องละเท่าเทียมกัน
- 1.3 คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลรายงานทางการเงินของบริษัทที่จัดทำขึ้น โดยจัดให้มีรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงินแสดงความคืบหน้ารายงานของผู้สอบบัญชีในรูปแบบแสดงรายงานประจำปี (แบบ 56-2) พร้อมทั้งกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการมีการจัดทำงบการเงินและข้อมูลทางการเงินให้ถูกต้อง ครบถ้วนภายใต้หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอในงบการเงิน ซึ่งในการนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้สอบทานคุณภาพของรายงานทางการเงิน และระบบควบคุมภายใน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
- 1.4 บริษัทจัดส่งรายงานทางการเงินต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภายในระยะเวลาที่กำหนด และไม่มีรายการที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข
- 1.5 บริษัทได้กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและข่าวสารต่าง ๆ ให้ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของ ตลท. และเว็บไซต์ของ ตลท. และเว็บไซต์บริษัท เพื่อให้ผู้ลงทุน และผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลของบริษัทฯ ได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน อาทิ งบการเงิน เอกสารข่าว ข้อบังคับบริษัท เป็นต้น
- 1.6 บริษัทกำหนดให้เปิดเผยค่าสอบบัญชีค่าใช้จ่ายอื่นที่ผู้สอบบัญชีให้บริการไว้ในรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี
- 1.7 บริษัทกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการถือหุ้นของกรรมการและผู้บริหารไว้อย่างชัดเจนในรายงานประจำปี และคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารต้องรายงานเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
 - รายงานการซื้อขายหุ้นของบริษัท โดยต้องรายงานตามกฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงาน ก.ล.ต.
 - รายงานส่วนได้เสียและรายการระหว่างกัน โดยคณะกรรมการกำหนดให้คณะกรรมการต้องรายงานการมีส่วนได้เสียและให้ทำการทบทวนเป็นประจำทุกปี

- 1.8 บริษัทได้จัดให้มีช่องทางการเปิดเผยข้อมูลซึ่งเป็นช่องทางที่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และสาธารณชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีความเท่าเทียมกันในการรับทราบข้อมูลของบริษัท สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและมีความเท่าเทียมกันในการรับทราบข้อมูลของบริษัท โดยมีข้อมูลทั้งในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงบริษัทได้จัดให้มีเว็บไซต์ของบริษัทเพื่อเป็นอีกช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญของบริษัท อย่างไรก็ตามบริษัทมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเว็บไซต์ของบริษัทให้มีข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อให้ให้นักลงทุนและผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลของบริษัทได้อย่างรวดเร็ว และเท่าเทียมกัน
- 1.9 บริษัทได้กำหนดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อทำหน้าที่ติดต่อ สื่อสารและให้ข้อมูล กับผู้ลงทุน ผู้ถือหุ้น รวมทั้งนักวิเคราะห์และภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยมอบหมายให้ นางประภัสสร ลักษณะวิวัฒน์วงศ์ ผู้จัดการฝ่ายเลขานุการและส่วนผู้ถือหุ้น เป็นผู้รับผิดชอบในการสื่อสารและให้ข้อมูลแก่นักลงทุนและผู้ถือหุ้น และผู้สนใจทั่วไปซึ่งสามารถติดต่อได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 02-018-1111/ Email prapussorn@cssthailand.com

สำหรับปี 2562 บริษัทได้ให้มีการพบปะนักวิเคราะห์ จำนวน 2 ครั้ง และบริษัทไม่มีการร้องเรียนในเรื่องการประกาศหรือเปิดเผยข้อมูลเหตุการณ์สำคัญที่ไม่ถูกต้อง และการสั่งให้แก้ไขงบการเงิน รวมถึงบริษัทไม่มีการส่งรายงานทางการเงินทั้งรายไตรมาสและรายปีล่าช้าแต่อย่างใด

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (Responsibilities of the Board of Directors)

1. โครงสร้างคณะกรรมการ

โครงสร้างคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถและต้องมีความหลากหลายทางด้านทักษะวิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพศ เป็นต้น ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนด นโยบาย และภาพรวมขององค์กร ตลอดจนมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นอิสระ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย กรรมการที่เป็นผู้บริหาร 5 ท่าน และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร 4 ท่าน โดยกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 4 ท่านดังกล่าว มีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระซึ่งจะทำให้เกิดการถ่วงดุลในการออกเสียงพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนมีคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบไปด้วย กรรมการอิสระ 4 ท่าน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นในการทำหน้าที่กำกับดูแลดำเนินงานของบริษัทให้มีความถูกต้องและโปร่งใส ทั้งนี้กรรมการอิสระของบริษัทมีคุณสมบัติเกี่ยวกับความเป็นอิสระ ตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 4 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะเรื่องและเสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาหรือรับทราบ ซึ่งคณะอนุกรรมการแต่ละชุดมีสิทธิหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการแต่ละชุด

บริษัทได้แบ่งแยกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับผู้บริหารอย่างชัดเจนโดยคณะกรรมการบริษัททำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานของผู้บริหารในระดับนโยบาย ขณะที่ผู้บริหารทำหน้าที่บริหารงานของบริษัทในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด

ทั้งนี้ บริษัทมีเลขานุการบริษัทซึ่งทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คณะกรรมการต้องทราบและปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัท

2. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีความรู้ทักษะและความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย และมีภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยคณะกรรมการบริษัทจะมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ นโยบาย แนวทางในการประกอบธุรกิจ และกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับและมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อประโยชน์ในการติดตามและกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างใกล้ชิด คณะกรรมการบริษัทจึงได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อติดตามและดูแลการดำเนินงานของบริษัท

2.1 นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทได้จัดให้มีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้ให้ความเห็นชอบนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีการทบทวนนโยบายเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งและการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำ นอกจากนี้ยังสื่อสารให้พนักงาน ผู้บริหาร และกรรมการบริษัทถือปฏิบัติตามกฎและ

ข้อบังคับต่าง ๆ ตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และตามกฎและข้อบังคับต่าง ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำหนดทุกประการ โดยจะเปิดเผยรายงานการกำกับดูแลกิจการไว้ในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวด้วย

2.2 จริยธรรมและจรรยาบรรณธุรกิจ

บริษัทได้กำหนดหลักปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณของคณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และพนักงานเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจของบริษัทด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรมทั้งการปฏิบัติต่อบริษัท ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม สาธารณชนและสังคม รวมทั้งการกำหนดระบบติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวเป็นประจำ ทั้งนี้ บริษัทได้มีการประกาศและแจ้งให้พนักงานทุกคนทราบและยึดปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมถึงให้มีการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว โดยบริษัทสื่อสารจริยธรรมและจรรยาบรรณธุรกิจ โดยได้เปิดเผยไว้ในเว็บไซต์บริษัท และเว็บไซต์ภายในของบริษัท (intranet)

2.3 ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์บนหลักการที่ว่า การตัดสินใจใด ๆ ในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจจะต้องทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเท่านั้น และควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือเกี่ยวข้องกับรายการที่พิจารณาต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงความสัมพันธ์หรือการเกี่ยวข้องของตนในรายการดังกล่าว และต้องไม่เข้าร่วมการพิจารณาตัดสิน รวมถึงไม่มีอำนาจอนุมัติในธุรกรรมนั้น ๆ

คณะกรรมการตรวจสอบจะนำเสนอคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน และรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ซึ่งได้มีการพิจารณาความเหมาะสมอย่างรอบคอบ และได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด รวมทั้งจะมีการเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ด้วย

2.4 ระบบการควบคุมภายใน

บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อระบบควบคุมภายในทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติงาน และเพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน บริษัทจึงได้กำหนดภาระหน้าที่อำนาจการดำเนินการของผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน มีการควบคุมดูแลการใช้ทรัพย์สินของบริษัทให้เกิดประโยชน์และมีการแบ่งแยกหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้ติดตามควบคุมและประเมินผลออกจากกัน โดยบริษัทได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่ในการสอบทานระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล และมีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบระบบควบคุมภายในและติดตามผลในเรื่องสำคัญเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจ และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานหลักที่สำคัญของบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดและมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปี 2562 ผลการตรวจสอบสรุปได้ว่าบริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอให้ความเชื่อมั่นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่กำหนดไว้

2.5 การบริหารความเสี่ยง

บริษัทได้มีการทำการประเมินความเสี่ยงของระบบควบคุมภายในที่มีอยู่ เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้ผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เพื่อให้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนตามหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการจึงมีมติให้ขยายขอบเขตการบริหารจัดการความเสี่ยงลงไปยังบริษัทในเครือเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจภายใต้ระบบควบคุมความเสี่ยงที่มีแนวปฏิบัติตามหลักสากลที่สอดคล้องกัน อีกทั้งยังเป็นการลดทอนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอีกด้วย

2.6 รายงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบจะทำหน้าที่สอบทานรายงานทางการเงินโดยมีฝ่ายบัญชีและผู้สอบบัญชีมาประชุมร่วมกัน และนำเสนอรายงานทางการเงินต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส โดยคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัท รวมทั้งสารสนเทศทางการเงิน (รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน) ที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีรับรองและตรวจสอบ/สอบทานโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท รวมทั้งจะดำเนินการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ ทั้งข้อมูลทางการเงิน และไม่ใช้การเงิน บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วน และสม่ำเสมอ

2.7 ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้กำหนดและอนุมัติวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย แผนธุรกิจและงบประมาณของบริษัท โดยกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามผลการดำเนินงานของบริษัท และรับทราบการดำเนินการที่สำคัญของฝ่ายจัดการ คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งทำการทบทวนเป็นประจำทุกปีเพื่อให้วิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัทมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์และสถานะเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยเปิดเผยไว้ในเว็บไซต์ของบริษัท ในหัวข้อเกี่ยวกับบริษัท > หัวข้อย่อยวิสัยทัศน์และพันธกิจ

3. การประชุมคณะกรรมการ

ตามข้อบังคับของบริษัท บริษัทจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยทุก 3 เดือนโดยได้มีการกำหนดการประชุมไว้ล่วงหน้าทั้งปี และสามารถกำหนดการประชุมพิเศษเพิ่มเติมตามความจำเป็นได้ มีการส่งหนังสือเชิญประชุมล่วงหน้า 7 วันก่อนวันประชุม เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ ในการประชุมแต่ละครั้งได้มีการกำหนดวาระในการประชุมอย่างชัดเจน มีเอกสารประกอบการประชุมที่ครบถ้วนเพียงพอ โดยจัดส่งให้กับคณะกรรมการล่วงหน้า เพื่อให้คณะกรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมประชุมในการประชุม ประธานและกรรมการบริษัทเป็นผู้กำหนดวาระการประชุมและพิจารณาเรื่องเข้าวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัทร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละคนสามารถเสนอเรื่องต่าง ๆ เพื่อเข้ารับพิจารณาเป็นวาระการประชุมได้ โดยที่กรรมการทุกท่านสามารถอภิปรายและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผย และมีประธานที่ประชุมเป็นผู้ประมวลความเห็นและข้อสรุปที่ได้จากการประชุม ทั้งนี้ ในการลงมติในที่ประชุม คณะกรรมการบริษัทให้ถือมติเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง โดยกรรมการที่มีส่วนได้เสียจะไม่เข้าร่วมประชุมและ/หรือไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น ๆ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ประธานในที่ประชุมจะออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเพื่อชี้ขาด นอกจากนี้ เลขานุการคณะกรรมการจะเป็นผู้บันทึกรายงานการประชุมรวมทั้งให้บันทึกข้อความการอภิปรายการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ และจัดส่งให้ประธานกรรมการบริษัทพิจารณาลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง โดยเสนอให้ที่ประชุมรับรองในวาระแรกของการประชุมครั้งถัดไป รวมทั้งเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลหรือเอกสารเกี่ยวกับการประชุมต่าง ๆ เพื่อสะดวกในการสืบค้นอ้างอิงในภายหลัง ทั้งนี้ในปี 2562 บริษัทมีการประชุมคณะกรรมการบริษัทจำนวน 5 ครั้ง มีกรรมการเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 95.56 บริษัทได้ดำเนินการจัดส่งเอกสารประกอบวาระการประชุมล่วงหน้าทุกครั้ง (เฉลี่ย 7 วัน)

การประชุมคณะกรรมการชุดย่อย

การประชุมคณะกรรมการชุดย่อยได้มีการกำหนดการประชุมไว้ล่วงหน้าทั้งปี และสามารถกำหนดการประชุมเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นเช่นกัน รวมถึงมีการจัดทำบันทึกและจัดทำรายงานการประชุมไว้ทุกครั้ง ทั้งนี้ในปี 2562 จากแผนการประชุมคณะกรรมการชุดย่อยมีกรรมการเข้าร่วมประชุมโดยเฉลี่ยดังนี้

- ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมจำนวน 4 ครั้งมีกรรมการเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 100.00
- ประชุมคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลมีการประชุมจำนวน 1 ครั้งมีกรรมการเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 100.00
- ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีการประชุมจำนวน 1 ครั้งมีกรรมการเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 100.00
- ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์มีการประชุมจำนวน 5 ครั้งมีกรรมการเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 91.11
- ประชุมคณะกรรมการบริหารมีการประชุมจำนวน 12 ครั้งมีกรรมการเข้าร่วมประชุมคิดเป็นร้อยละ 100.00

4. ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

บริษัทแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นเกี่ยวกับอัตราค่าตอบแทนของคณะกรรมการแต่ละชุดต่อคณะกรรมการบริษัท โดยได้กำหนดนโยบายค่าตอบแทนกรรมการบริษัทไว้อย่างชัดเจนและโปร่งใส และอยู่ในระดับที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการแต่ละท่าน เพียงพอที่จะดูแลและรักษากรรมการที่มีความรู้ความสามารถไว้ที่บริษัท ทั้งนี้ บริษัทจะนำเสนออัตราค่าตอบแทนกรรมการดังกล่าวเพื่อขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี (Annual General Meeting: AGM)

ทั้งนี้ บริษัทกำหนดให้มีการเปิดเผยค่าตอบแทนที่จ่ายให้แก่กรรมการและผู้บริหารตามรูปแบบที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

■ หลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทฯ มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ โดยมีคณะกรรมการสรรหาพิจารณา ค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล เป็นผู้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการ โดยพิจารณาถึงภารกิจ ความรับผิดชอบและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยเทียบกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและอยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน หรือที่มีขนาดและลักษณะของธุรกิจที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้คณะกรรมการสรรหาพิจารณา ค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลจะนำเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

■ หลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนผู้บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่

คณะกรรมการสรรหาพิจารณา ค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล มีแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยใช้การวัดผลการดำเนินงานในรูปแบบของดัชนีวัดผล (Key Performance Indicators: KPI) โดยผู้บริหารแต่ละคน จะมี KPI ประจำปีในการวัดผลการปฏิบัติงานของแต่ละสายงาน ที่สอดคล้องกับ KPI รวมของบริษัทฯ โดยมอบหมายให้กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นผู้พิจารณาและอนุมัติความเหมาะสมในการกำหนดค่าตอบแทนเป็นรายบุคคล โดยใช้ดัชนีชี้วัดต่างๆเป็นตัวบ่งชี้ ได้แก่ ผลประกอบการทางธุรกิจของบริษัท การประเมินผลการปฏิบัติงานรายบุคคล รวมทั้งยังเปรียบเทียบค่าตอบแทนในตำแหน่งและกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน เป็นต้น โดยสิทธิประโยชน์ในระยะสั้นคือการปรับอัตราเงินเดือน โบนัสประจำปี และสวัสดิการอื่น ๆ ส่วนสิทธิประโยชน์ระยะยาว ได้แก่ เงินสมทบสำรองเลี้ยงชีพ

ทั้งนี้สำหรับกรรมการผู้จัดการใหญ่นั้น คณะกรรมการสรรหาพิจารณา ค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบค่าตอบแทนของตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติความเหมาะสมของค่าตอบแทน โดยใช้ระบบการวัดและประเมินผลงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่ในรูปแบบของ KPI ภาพรวม ทั้งองค์กร อีกทั้งยังยึดหลักวิถีทางการบริหารที่เป็นสากล ด้วยการวัดผลเชิงคุณภาพ (Balanced Scorecard) ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ด้าน คือ ด้านการเงินอันได้แก่ผลประกอบการทางธุรกิจของบริษัท ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา เพื่อพิจารณากำหนดค่าตอบแทนและเงินจูงใจที่เหมาะสม ทั้งนี้ยังได้ทำการประยุกต์วัดผลประจวบถ้วนถึงแนวคิดมุ่งความยั่งยืนด้วยการใช้มุมมองด้านการเงินเป็นพื้นฐาน นำไปสู่วิธีการบริหารการใช้เงินอย่างประหยัดให้เกิดความคุ้มค่าในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการภายในที่ดี และส่งผลไปยังการสร้างภาพพจน์สูงสุดให้ครอบคลุมทุกกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด โดยสิทธิประโยชน์ในระยะสั้นคือการปรับอัตราเงินเดือน โบนัสประจำปี และสวัสดิการอื่น ๆ ส่วนสิทธิประโยชน์ระยะยาว ได้แก่ เงินสมทบสำรองเลี้ยงชีพ

5. การพัฒนากรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการมีนโยบายส่งเสริมให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่กรรมการผู้เกี่ยวข้องในระบบกำกับดูแลกิจการของบริษัท ซึ่งประกอบด้วย กรรมการ กรรมการตรวจสอบ กรรมการบริหาร กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการสรรหาพิจารณา ค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล ตลอดจนผู้บริหารของบริษัท เพื่อให้การปฏิบัติงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการ บริษัทจะจัดให้มีการแนะนำแนวทางในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการใหม่เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีดังนี้

6. การปฐมนิเทศกรรมการใหม่

สำหรับการปฐมนิเทศกรรมการใหม่นั้น บริษัทฯ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการฝึกอบรม และการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยจัดให้มีการอบรมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถครอบคลุมทุกมิติในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

- **อบรมภายใน** โดยบริษัทฯจะนัดหมายผู้บริหารในสายงานต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ข้อมูลการดำเนินธุรกิจของบริษัท ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน โดยทีมผู้บริหารขององค์กรเอง
- **อบรมภายนอก** บริษัทฯจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่กรรมการใหม่ ในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของกรรมการภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี อาทิเช่น บทบาทหน้าที่ของกรรมการตามระเบียบข้อบังคับของกรรมการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์(ก.ล.ต.) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(ตลท.) พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด และของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) เป็นต้น รวมทั้งยังส่งเสริม สนับสนุนให้ความรู้เฉพาะด้านแก่กรรมการเพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิเช่น ให้ความรู้เกี่ยวกับการรายงานทางการเงิน เป็นต้น

7. การฝึกอบรมของคณะกรรมการบริษัท

บริษัทมีนโยบายส่งเสริมให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่กรรมการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจถึงหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีรวมทั้ง บทบาทหน้าที่ กฎระเบียบของกรรมการในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งมีประวัติการอบรมของคณะกรรมการบริษัท ที่เข้าอบรมหลักสูตรสำหรับกรรมการของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยดังนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	หลักสูตร									
		Corporate Governance for Executives	Role of the Chairman Program (RCP)	Director Accreditation Program (DAP)	Director Certification Program (DCP)	Advanced Audit Committee Program (ACP)	Audit Committee Program (ACP)	Financial Statements for Director (FSD)	Board Matters & Trends (BMT)	Board That make a Difference (BMD)	Board Nomination and Compensation Program (BNCP)
1. นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่		ปี 2555	ปี 2549	ปี 2554						
2. รศ.ดร.ปิดิพัฒน์ ฉัตรอักษรพัฒน์	กรรมการอิสระ				ปี 2548						
3. นายฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการอิสระ		ปี 2551		ปี 2551		ปี 2548				
4. รศ.ประภาส ไพรสุวรรณา	กรรมการอิสระ				ปี 2552			ปี 2556			
5. ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	กรรมการอิสระ				ปี 2557	ปี 2559					ปี 2561
6. นายโอกาส ดิยวัฒนาโรจน์	กรรมการ				ปี 2554						
7. นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการ				ปี 2554						
8. นางสาวภณิดา เศวตวรรณรัตน์	กรรมการ			ปี 2548	ปี 2548						
9. นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	กรรมการ			ปี 2548	ปี 2548						

•การดำเนินงานปี 2562 หลักสูตรที่กรรมการบริษัทเข้ารับการอบรมดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	หลักสูตรที่อบรมปี 2562
1	นายสมพงษ์ กังสวิวัฒน์	ประธานกรรมการบริษัท ประธานกรรมการบริหาร กรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง	
2	รศ.ดร.ปิดิพัฒน์ ฉัตรอักษรพัฒน์	ประธานกรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาฯ	
3	นายฉัฐภูมิ ชันติวิริยะ	กรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระ กรรมการสรรหาฯ	
4	รศ.ประภาส ไพรสุวรรณา	กรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระ	
5	ดร.วุฒิชัย ดวงรัตน์	กรรมการตรวจสอบและกรรมการอิสระ	- Design Thinking Deep Dive for Executive Board 2562
6	นายโอกาส ดิยวัฒนาโรจน์	กรรมการ,กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการผู้จัดการสายงานโทรคมนาคม	
7	นายกิตติรัตน์ เมฆมณี	กรรมการ,กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการผู้จัดการสายงานธุรกิจและผลิตภัณฑ์	
8	นางสาวภณิดา เศวตวรรณรัตน์	กรรมการ,กรรมการบริหารความเสี่ยง กรรมการผู้จัดการสายงานการเงินบัญชี	
9	นางสาวนงนุช เตมีศรีสุข	กรรมการ, เลขานุการบริษัท กรรมการผู้จัดการสายงานการจัดการ	

8. การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการบริษัท

บริษัทฯมีแนวทางในการวัดและประเมินผลงานของคณะกรรมการบริษัทตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน โดยมีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการปีละ 1 ครั้ง เพื่อช่วยให้คณะกรรมการได้มีการพิจารณาทบทวนผลงาน ประเด็นและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการ ระหว่างปีที่ผ่านมา เพื่อแก้ไขปัญหาพร้อมกันและนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนา รวมทั้งยังเพิ่มประสิทธิผลการกำกับดูแลกิจการโดยมีหลักการและหัวข้อในการประเมินผลสอดคล้องไปกับตลาดหลักทรัพย์ฯดังนี้

1. โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
2. การประชุมคณะกรรมการ
3. บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
4. การทำหน้าที่ และความเป็นอิสระของคณะกรรมการ
5. ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ
6. การพัฒนาตนเองของคณะกรรมการสำหรับหัวข้อย่อยจะถูกประยุกต์ปรับใช้ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่

สำหรับกระบวนการในการประเมินตนเองของคณะกรรมการนั้น คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาลจะพิจารณาแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยก่อนที่จะเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณา โดยเลขานุการบริษัทจะนำส่งแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งให้คณะกรรมการทุกคนประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีซึ่งภายหลังที่คณะกรรมการแต่ละคนทำหน้าที่ประเมินเสร็จเรียบร้อยแล้วจะนำส่งแบบประเมินกลับมายังเลขานุการบริษัท เพื่อรวบรวมผลคะแนนการประเมินของกรรมการแต่ละคน เพื่อทำการประมวลผลและวิเคราะห์ผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทในรอบปี และรายงานให้คณะกรรมการบริษัทเพื่อรับทราบและหาแนวทางร่วมกันในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประกอบด้วย แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการทั้งคณะ แบบประเมินตนเองของคณะกรรมการชุดย่อย และแบบประเมินตนเองของคณะกรรมการรายบุคคล โดยแบบประเมินทั้ง 3 แบบ มีเกณฑ์การประเมินผลดังนี้

มากกว่า 85 %	=	ดีเยี่ยม
มากกว่า 75%	=	ดีมาก
มากกว่า 65%	=	ดี
มากกว่า 50%	=	พอใช้
ต่ำกว่า	=	ควรปรับปรุง

ในปี 2562 ผลการประเมินตนเองของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ รายบุคคล และกรรมการชุดย่อย สามารถสรุปได้ดังนี้

- (ก) คณะกรรมการบริษัททั้งคณะ ได้คะแนนเฉลี่ย 96.12 อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยหัวข้อที่ได้คะแนนสูงสุด อยู่ในหมวดการประชุมคณะกรรมการ เนื่องจาก คณะกรรมการให้ความสำคัญกับการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ ว่าเป็นไปตามแผนกลยุทธ์ที่วางไว้หรือไม่ อีกทั้งในการประชุมคณะกรรมการสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ซึ่งข้อเสนอแนะต่าง ๆ นั้นล้วนเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจทั้งสิ้น
- (ข) คณะกรรมการบริษัท รายบุคคล ได้คะแนนเฉลี่ย 96.53 อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยหัวข้อที่ได้คะแนนสูงจะอยู่ในหมวดโครงสร้างและคุณสมบัติของกรรมการ และหมวดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ เนื่องจาก คณะกรรมการบริษัทเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญในด้านธุรกิจของบริษัท รวมทั้งคณะกรรมการยังสามารถให้คำแนะนำและเสนอแนะความคิดเห็นระหว่างการประชุมอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท
- (ค) คณะกรรมการตรวจสอบ ได้คะแนนเฉลี่ย 100.00 อยู่ในระดับดีเยี่ยม เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ และยังมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ
- (ง) คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาล ได้คะแนนเฉลี่ย 99.72 อยู่ในระดับดีเยี่ยม เนื่องจาก คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคำตอบแทนและบรรษัทภิบาล ปฏิบัติหน้าที่ในการสรรหากรรมการและกำหนดคำตอบแทนกรรมการ อีกทั้งยังมีการบริหารจัดการควบคุมดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดของกรกำกับดูแลกิจการที่ดีได้เป็นอย่างดี

- (จ) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้คะแนนเฉลี่ย 94.02 อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยหัวข้อที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือ โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เนื่องจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญในด้านธุรกิจของบริษัท จึงทำให้สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อบริษัท และบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นให้สามารถควบคุมได้ อีกทั้งยังสามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท
- (ข) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ ได้คะแนนเฉลี่ย 95.08 อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยหัวข้อที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือหัวข้อการประชุม เนื่องจากในปีที่ผ่านมาภาวะเศรษฐกิจและสถานการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง อีกทั้งการแข่งขันที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น ดังนั้นบริษัทจึงมีการเรียกประชุมเพิ่มขึ้นเพื่อระดมความคิดเห็นที่หลากหลายของกรรมการแต่ละท่าน อันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจและการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ
- (ข) คณะกรรมการบริหาร ได้คะแนนเฉลี่ย 94.17 อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยหัวข้อที่ได้คะแนนสูงจะอยู่ในหมวดโครงสร้างและคุณสมบัติของกรรมการและการประชุมกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการบริษัทเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญในด้านธุรกิจของบริษัท และสามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท

9. การประเมินผลกรรมการผู้จัดการใหญ่

ด้านการประเมินผลของกรรมการผู้จัดการใหญ่รวมไปถึงผู้บริหารในทุกระดับขององค์กร บริษัท ฯ มีแนวทางการประเมินผลงานด้วยรูปแบบการกำหนดตัวชี้วัดผลงานให้มีความสอดคล้องกันทั้งระบบ โดยการแบ่งหมวดหมู่การประเมินผลงานออกเป็น 2 ส่วนสำคัญดังนี้

- ส่วนแรกคือการวัดผลงานโดยอ้างอิงหลักการทางสากลคือ การวัดผลงานเชิงดุลยภาพ (Balance Scorecard) ประกอบด้วย 4 ด้านสำคัญ คือ ด้านการเงินอันได้แก่ผลประกอบการทางธุรกิจของบริษัท ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และพัฒนา โดยฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ
- ส่วนที่สองคือ การวัดผลงานตัวชี้วัดผลงานด้านศักยภาพของผู้นำ โดยอ้างอิงหัวข้อการประเมินตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับการแนวทางปฏิบัติขององค์กร โดยฝ่ายเลขานุการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

นอกเหนือจากการกำหนดแนวทางการประเมินผลงานแล้ว บริษัท ฯ ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางแผนการพิจารณาค่าตอบแทนให้เกิดความเป็นธรรมและมีประสิทธิผล โดยการอ้างอิงข้อมูลจากผลประกอบการทางธุรกิจของบริษัท และการพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมถึงการวางแผนการพิจารณาสีทธิประโยชน์ทั้งในระยะสั้นอันได้แก่ การปรับอัตราเงินเดือน โบนัสประจำปี รวมถึงสวัสดิการอื่น ๆ และสิทธิประโยชน์ในระยะยาวได้แก่ เงินสมทบสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

ทั้งนี้ ผลสรุปของการประเมินการวัดผลงานของกรรมการผู้จัดการใหญ่ นำไปสู่กระบวนการพิจารณาโดยคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล เป็นผู้ทำหน้าที่ในการพิจารณาความเห็นชอบและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

สำหรับผลการประเมินของกรรมการผู้จัดการใหญ่ในปี 2562 ภาพรวมมีคะแนนลดลง โดยในปี 2561 มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 88 และในปี 2562 มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 80 เนื่องจากปัจจัยความผันผวนจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวม แต่อย่างไรก็ตามกรรมการผู้จัดการใหญ่ยังคงมุ่งมั่นที่จะสร้างโอกาสในการดำเนินธุรกิจในการลงทุนธุรกิจใหม่ อาทิเช่น ในด้านพลังงานและพลังงานทดแทนมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป้าหมายที่สำคัญอันก่อให้เกิดรายได้ที่มั่นคงซึ่งเป็นผลดีต่อการสร้างความเชื่อมั่นในการสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนต่อไป

10. แผนการสืบทอดตำแหน่ง

บริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูงและกรรมการผู้จัดการใหญ่ไว้เพื่อสร้างความมั่นใจในการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน โดยคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลพิจารณากำหนดคุณสมบัติของผู้สืบทอดตำแหน่งไว้ครบถ้วนทุกมิติของการบริหารจัดการ ทั้งด้านความรู้ ทักษะการบริหารงาน และประสบการณ์ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้สืบทอดดังกล่าวมีความรู้ ความสามารถเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งยังกำหนดศักยภาพด้านการเป็นผู้นำที่ดี ซึ่งใช้ข้อมูลอ้างอิงหัวข้อการประเมินตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร และมอบหมายให้ฝ่ายบริหารทรัพยากรบุคคล ภายใต้งานสนับสนุนองค์กร เป็นผู้รับผิดชอบโครงการและได้จัดทำแนวทางปฏิบัติไว้เรียบร้อยแล้ว โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกสถาบันที่มีคุณภาพ

ภายนอกมาดำเนินการจัดโปรแกรมการพัฒนาผู้บริหารที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายตามเกณฑ์และแนวทางที่องค์กรวางแผนไว้เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและโปร่งใส รวมถึงจัดทำกระบวนการทดสอบและคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสม รวมไปถึงรูปแบบการสรุปและรายงานผล เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการนำเสนอคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาลต่อไป

11. การดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการใหญ่ในบริษัทอื่น

คณะกรรมการตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพการทำงานเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการผู้จัดการใหญ่ใช้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเพียงพอ จึงกำหนดการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการใหญ่ในบริษัทจดทะเบียนอื่น ได้ไม่เกิน 2 บริษัท และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัทฯ

นอกจากนี้ต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการของบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท และได้แจ้งให้ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง ทั้งนี้ยกเว้นการเป็นกรรมการของบริษัทย่อย

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการ

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยนั้น จะพิจารณารายชื่อและคุณสมบัติผู้เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการ ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและตามโครงสร้างกรรมกรที่ ต้องมีความหลากหลายทางด้านทักษะ วิชาชีพ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพศ เป็นต้น อีกทั้งยังต้องสามารถอุทิศเวลาให้กับบริษัทได้อย่างเต็มที่ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของบริษัทเป็นที่ตั้ง นอกจากนี้คณะกรรมการยังเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นกรรมการบริษัท มายังบริษัทฯ โดยเปิดโอกาสให้เสนอรายชื่อในช่วงเดือน ตุลาคม – มกราคม และคณะกรรมการสรรหาพิจารณาค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล จะเป็นผู้กลั่นกรองความเหมาะสมของผู้สมัครหรือกรรมการที่ออกตามวาระหรือลาออก และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาเห็นชอบ

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมีนโยบายในการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ดังนี้

- ส่งกรรมการ และ/หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายของบริษัทเข้าไปเป็นตัวแทนตามสัดส่วนการถือหุ้น เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในกิจการนั้น ๆ รวมทั้งมีสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท
- กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารที่เป็นตัวแทนของบริษัทในกิจการนั้น ๆ ในการควบคุมหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ
- กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน การทำรายการระหว่างบริษัทดังกล่าวกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์หรือการทำรายการสำคัญอื่นใดของบริษัทดังกล่าวให้ครบถ้วนถูกต้อง และใช้หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลและการทำรายการในลักษณะดังกล่าวข้างต้นในทำนองเดียวกับหลักเกณฑ์ของบริษัท
- กำหนดให้มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและรัดกุมเพียงพอในบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลัก และกลไกอื่นในการกำกับดูแลบริษัทย่อยดังกล่าว เช่น การอนุมัติการเพิ่มทุนหรือลดทุน การเลิกบริษัทย่อย เป็นต้น

การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

บริษัทมีนโยบายและวิธีการดูแลกรรมการและผู้บริหารในการนำข้อมูลภายในของบริษัท ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณชนไปใช้เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน รวมทั้งการซื้อขายหลักทรัพย์ ดังนี้ :-

- ให้ความรู้แก่กรรมการรวมทั้งผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับหน้าที่ที่ต้องรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 59 และบทกำหนดโทษ ตามมาตรา 275 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535
- กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารมีหน้าที่ต้องรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาด

หลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ภายใน 3 วันทำการถัดไปจากวันที่เกิดรายการเปลี่ยนแปลงและจัดส่งสำเนารายงานนี้ให้แก่บริษัทในวันเดียวกับวันที่ส่งรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

- บริษัทจะกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับทราบข้อมูลภายในที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ จะต้องระงับการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 เดือนก่อนที่งบการเงินหรือข้อมูลภายในนั้นจะเปิดเผยต่อสาธารณชน และอย่างน้อย 24 ชั่วโมงภายหลังการเปิดเผยข้อมูลให้แก่สาธารณชนแล้ว รวมทั้งห้ามไม่ให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญนั้นต่อบุคคลอื่น

บริษัทกำหนดบทลงโทษทางวินัยหากมีการฝ่าฝืนนำข้อมูลภายในไปใช้หาประโยชน์ส่วนตน ซึ่งเริ่มตั้งแต่การตกเดือนเป็นหนังสือ ตัดค่าจ้าง พักงานชั่วคราวโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือให้ออกจากงาน ทั้งนี้ การลงโทษจะพิจารณาจากเจตนาของการกระทำและความร้ายแรงของความผิดนั้น ๆ

การนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 มาปรับใช้

บริษัทฯ ให้ความสำคัญและยึดมั่นในการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาโดยตลอด โดยการนำแนวปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 มาปรับใช้ ให้เหมาะสมกับบริบททางธุรกิจของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกำหนดให้มีการทบทวนเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่น ๆ

จากผลสำรวจตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนประจำปี 2562 ที่สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการไทยได้ทำการสำรวจบริษัทจดทะเบียนจำนวน 677 บริษัท โดยผลสำรวจโครงการ บริษัทฯได้รับคะแนนในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ “ดีเลิศ” ได้รับคะแนนประเมินคือ 90% ซึ่งเป็นหนึ่งใน 172 บริษัท ที่มีระดับคุณภาพในระดับ 5 ดาว เป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน เป็นการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นของบริษัทฯ ในการพัฒนามาตรฐาน CG อย่างต่อเนื่องเพื่อให้บริษัทเป็นองค์กรที่ดีและมีคุณภาพ รวมทั้งมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ แต่อย่างไรก็ตามในปี 2562 ยังไม่สามารถปฏิบัติตามได้ครอบคลุมตามเกณฑ์ของโครงการ CGR ในประเด็นดังต่อไปนี้

ข้อที่ยังไม่ได้ปฏิบัติ	เหตุผล
1. คณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระมากกว่าร้อยละ 50	คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติ ความสามารถ และประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน จากจำนวนกรรมการบริษัททั้งหมด 9 ท่าน ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทแล้ว
2. ประธานกรรมการบริษัทควรเป็นกรรมการอิสระ และควรเป็นคนละคนกับกรรมการผู้จัดการใหญ่ และควรเป็นกรรมการอิสระ เพื่อแบ่งแยกหน้าที่ในการกำกับดูแล และหน้าที่ในการบริหารจัดการออกจากกันอย่างชัดเจน	ถึงแม้ประธานกรรมการบริษัทฯ และกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นบุคคลเดียวกัน และไม่ได้เป็นกรรมการอิสระ แต่ประธานกรรมการบริษัทฯ ได้ทำหน้าที่กำกับดูแลบริษัทฯ อย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัทเป็นหลัก โดยไม่เอื้อผลประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อีกทั้งยังสนับสนุนและส่งเสริมให้กรรมการ และกรรมการอิสระได้ ร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ รวมทั้งบริษัทฯ ยังไม่เคยมีกรณี ที่ประธานกรรมการได้ใช้สิทธิในการออกเสียงเพื่อชี้ขาด ในมติใด ๆ
3. คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการอิสระมีวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปีนับจากวันที่แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก	เนื่องจากกรรมการอิสระเป็นผู้มีความรู้และเป็นผู้เชี่ยวชาญในธุรกิจของบริษัท จึงถือว่าเป็นผู้มีความสำคัญต่อบริษัทในการดำเนินธุรกิจให้เกิดผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย

4. คณะกรรมการสรรหาควรเป็นกรรมการอิสระทั้งหมด	คณะกรรมการสรรหาของบริษัทประกอบด้วย กรรมการสรรหาจำนวน 3 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 2 ท่าน และกรรมการที่เป็นผู้บริหารจำนวน 1 ท่านโดยประธานกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาแล้วเห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาในปัจจุบันมีความเหมาะสมรวมถึงกรรมการสรรหาทุกท่านมีคุณสมบัติเหมาะสมและสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ
5. กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้มีการประชุมระหว่างกันเองโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุม	ปีที่ผ่านมาบริษัทไม่ได้จัดให้มีการประชุมกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้มีการประชุมระหว่างกันเองโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมซึ่งคณะกรรมการบริษัท มีความเห็นว่าให้ดำเนินการจัดประชุมในปี 2563 เพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้อภิปรายปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท
6. การดำเนินการด้านต่อต้านทุจริต	อยู่ระหว่างการจัดเตรียมข้อมูลให้สมบูรณ์เนื่องจากมีข้อมูลสำคัญที่สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบระบบควบคุมภายใน รวมทั้งการทบทวนข้อมูลตามแบบประเมินตนเองเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการยื่นขอไปรับรอง CAC

การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

บริษัทให้ความสำคัญและส่งเสริมให้พนักงานใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อให้พนักงานถือปฏิบัติดังนี้

- บริษัทกำหนดให้การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานของบริษัทและสอดคล้องกับข้อกำหนดและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- บริษัทถือว่าการดูแลสิ่งแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานทุกคน
- บริษัทส่งเสริมและให้ความรู้พนักงานในด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้พนักงานในทุกระดับ ตะหนักและให้ความสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้พนักงานใหม่ทุกคนจะต้องได้รับการอบรมด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

การให้ความรู้และฝึกอบรมพนักงานในเรื่องของสิ่งแวดล้อม

นอกจากการฝึกอบรมและให้ความรู้พนักงานในเรื่องสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพนั้น เป็นหลักสูตรในการฝึกอบรมพนักงานใหม่ ในปี 2562 บริษัทยังจัดฝึกอบรมพนักงานในหลักสูตร จป.บริหาร หลักสูตร จป.วิชาชีพ หลักสูตรต้นแบบธุรกิจยุคใหม่ใส่ใจโลกออนไลน์และความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานให้มีความคำนึงถึงการสร้างมลภาวะในด้านสิ่งแวดล้อมให้ลดลง

การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

ความเห็นของคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัท

บริษัทให้ความสำคัญต่อการควบคุมภายใน โดยคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบ สอบทานการประเมินระบบการควบคุมภายในและติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นให้มีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมกับความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการใช้ทรัพยากร การดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาดและความเสียหายของบริษัท และในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 5/2562 เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2562 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุม ทั้ง 4 ท่าน ที่ประชุมได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอ และความเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน โดยอ้างอิง “แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน” ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้รายงานสรุปผลการตรวจสอบภายใน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะการตรวจสอบซึ่งมุ่งเน้นการตรวจสอบเชิงปฏิบัติการให้พัฒนามีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีการติดตามการแก้ไขตามรายงานผลการตรวจสอบและรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบอย่างสม่ำเสมอ

ในปี 2562 มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 4 ครั้ง ผู้สอบบัญชีและสำนักงานตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และตามขอบเขตที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย ตามข้อบังคับว่าด้วยกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบที่สำคัญ (Audit Committee Charter) ได้แก่การ สอบทานรายงานทางการเงิน การกำกับดูแลระบบการบริหารความเสี่ยง การเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นต่อระบบการควบคุมภายในของบริษัท เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจสอบ โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

1. องค์กรและสภาพแวดล้อม

บริษัทฯ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดสภาพแวดล้อมของการควบคุมภายในที่เหมาะสม คณะกรรมการบริษัทกำกับดูแลกิจการ โดยฝ่ายบริหารของทุกหน่วยงานกำหนดเป้าหมายธุรกิจและแผนงานประจำปีที่ชัดเจน วัดผลได้ มีการพัฒนากระบวนการกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจและวางแผนกลยุทธ์อย่างมียุทธศาสตร์ทันต่อสถานการณ์และเหมาะสมต่อสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ โครงสร้างองค์กรของบริษัท มีสายการบังคับบัญชา มีการกำหนดอำนาจการอนุมัติ ตลอดจนหน้าที่อย่างชัดเจนตามแต่ละลำดับขั้น ทำให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัว มีการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและติดตามผลเปรียบเทียบกับเป้าหมาย โดยบริษัทฯ มุ่งเน้นการสรรหาและบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างมีมาตรฐาน เหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์กร รวมทั้งพิจารณาการให้ผลตอบแทนแก่พนักงานอย่างสมเหตุสมผล บริษัทฯ ได้สื่อสารคู่มือด้านจรรยาบรรณของบริษัทฯ (Code of Conduct) ให้ทุกคนนำไปปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญในความซื่อสัตย์ จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ บริษัทฯ ทั้งนี้ในด้านการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันนั้น (Anti Corruption) อยู่ระหว่างการจัดเตรียมข้อมูลให้สมบูรณ์เนื่องจากมีข้อมูลสำคัญที่สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบระบบควบคุมภายในของปี 2563 รวมทั้งการทบทวนข้อมูลตามแบบประเมินตนเองเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการยื่นขอใบรับรอง CAC

2. การบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยฝ่ายบริหารและทุกหน่วยงานติดตามการประเมินปัจจัยความเสี่ยง ผลกระทบ โอกาสเกิด และแผนการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้ทบทวนทะเบียนความเสี่ยงขององค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอก มีการกำหนดขอบเขตความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัทอย่างชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารธุรกิจ มีการผสานระบบการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร

3. กิจกรรมการควบคุม

คณะกรรมการบริษัท ได้แต่งตั้งคณะกรรมการย่อย 4 คณะ ประกอบด้วยคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคุณค่าตอบแทนและบรรษัทภิบาล คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการทุกคณะได้ปฏิบัติงานภายใต้ขอบเขต หน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม มีมาตรการป้องกันไม่ให้นำโอกาสหรือประโยชน์ของบริษัทฯ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน มีการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรภายใต้ระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม

4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูลทั้งจากภายในและภายนอก ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงาน และรายงานทางการเงิน เพื่อช่วยให้การตัดสินใจของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารของบริษัทฯ อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เพียงพอ ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน สื่อสารให้พนักงานได้เข้าใจถึงการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ และกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลในระบบต่าง ๆ อย่างชัดเจน บริษัทฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางธุรกิจ ตลอดจนการสื่อสารข้อมูลธุรกิจที่สำคัญเพื่อส่งเสริมการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ

5. ระบบการติดตาม

บริษัทฯ มีระบบการติดตามการดำเนินงานในระดับบริหารและในระดับปฏิบัติการ โดยคณะกรรมการและฝ่ายบริหารได้เปรียบเทียบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และมีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจน ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย คณะกรรมการย่อยทั้งสองคณะได้ติดตามดูแลและนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท กรณีมีประเด็นสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กร ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและฝ่ายบริหารจะติดตามผลการปฏิบัติงานและแนวทางแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกเดือน ในส่วนของผู้ตรวจสอบภายในได้กำหนดแผนการตรวจสอบที่ทำให้เกิดการถ่วงดุลและโปร่งใส ซึ่งครอบคลุมกระบวนการบริหารและการปฏิบัติงานที่สำคัญ รวมทั้งทำหน้าที่ประเมินผลความเสี่ยงเพียงพอและการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ให้บรรลุซึ่งประสิทธิผลและประสิทธิภาพ พร้อมรายงานผลการตรวจสอบและการติดตามต่อคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ

รายละเอียดของรายการระหว่างกัน

ในปี 2562 บริษัท มีรายการระหว่างกันกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน คือบริษัทย่อยของบริษัท โดยรายการดังกล่าวเป็นการดำเนินธุรกิจปกติของบริษัท สำหรับขั้นตอนการอนุมัติรายการระหว่างกัน บริษัท มีนโยบายที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามลักษณะธุรกิจการค้าทั่วไป อ้างอิงกับราคาตลาดและเงื่อนไขการตลาดที่เหมาะสม โดยหากเป็นรายการที่มีใช้การค้าตามปกติธุรกิจหรือมิได้เป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไปจะต้องเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาอนุมัติทุกครั้ง โดยการทำธุรกรรมนั้นต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท

อย่างไรก็ตามในการพิจารณารายการระหว่างกันนั้นจะมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมเพื่อสอบถามให้ความเห็นถึงความจำเป็นโดยพิจารณาถึงความเหมาะสม ทั้งราคา อัตราค่าตอบแทนของรายการนั้น ๆ เว้นแต่กรณีที่เป็นการทำรายการระหว่างกันเป็นการดำเนินการค้าตามปกติธุรกิจหรือเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป คณะกรรมการบริหารหรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารหรือผู้บริหารระดับสูงสามารถอนุมัติรายการได้ในขอบเขตการอนุมัติที่กำหนดไว้ และในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความชำนาญในการพิจารณารายการระหว่างกันที่เกิดขึ้น บริษัทฯ จะจัดให้มีบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษเช่น ผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ หรือผู้เชี่ยวชาญอิสระ เป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกันดังกล่าว ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบหรือบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญพิเศษจะถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัทฯ หรือผู้ถือหุ้นแล้วแต่กรณี

นอกจากนี้บริษัทฯ จะทำการเปิดเผยรายการระหว่างกันดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ทั้งนี้การทำรายการระหว่างกันดังกล่าวต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และ/หรือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกี่ยวกับเรื่องการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือการได้มาและจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินของบริษัทฯอย่างเคร่งครัด รวมถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลการทำรายการเกี่ยวข้องและการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินที่สำคัญของบริษัทฯ

สำหรับการเข้าทำรายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต บริษัทฯ มีขั้นตอนในการอนุมัติการทำธุรกรรมเป็นไปตามมาตรฐานที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยบริษัทฯ มีนโยบายที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามลักษณะธุรกิจการค้าทั่วไป อ้างอิงกับราคาตลาดและเงื่อนไขการตลาดที่เหมาะสมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท

ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของรายการและราคาโดยให้ได้ว่าราคาที่ยุติธรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท

รายละเอียดของรายการระหว่างกัน

(หน่วยพันบาท)

บุคคล/กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด		เหตุผลและความจำเป็น
		31-ธ.ค.-62	31-ธ.ค.-61	
บริษัท ซีเอสเอส เอ็นเนอร์ยี จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท	ซื้อ-ขายสินค้าสายไฟฟ้า	2,572	1,613	เป็นรายการที่เป็นไปตามลักษณะ ธุรกิจการค้าปกติโดยทั่วไปและ เป็นการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ ของบริษัทเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited	เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	297.65	-	เป็นรายการที่ให้กู้ยืมเงินเพื่อเสริม สภาพคล่อง โดยคิดอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 7 ต่อปี

ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การทำรายการระหว่างกันข้างต้น เป็นไปอย่างสมเหตุสมผล โดยได้กระทำอย่างยุติธรรมตาม ราคาตลาด และเป็นไปตามปกติธุรกิจการค้า (Fair and arms' length)

การวิเคราะห์และคำอธิบายฝ่ายจัดการ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

ปี 2560-2562

ตรวจสอบโดย นางสาวกรองแก้ว ลิ้มปิติติกุล

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5874

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

สำหรับงบการเงินงวด ปี 2560 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2560 ได้แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขว่างบการเงินได้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ตามรายงานลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561

และได้เพิ่มเรื่องสำคัญในการตรวจสอบประกอบด้วย ค่าความนิยม ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับของสินค้างเหลือ และการรับรู้รายได้

สำหรับงบการเงินงวด ปี 2561 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2561 ได้แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขว่างบการเงินได้แสดงฐานะการเงิน ณ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงาน และ กระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และ เฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินตามรายงานลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562

และได้เพิ่มเรื่องสำคัญในการตรวจสอบประกอบด้วย ค่าความนิยม ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มูลค่าทุนที่คาดว่าจะได้รับของสินค้างเหลือ การรับรู้รายได้ และข้อมูลอื่น

สำหรับงบการเงินงวด ปี 2562 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายงานของผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2562 ได้แสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขว่างบการเงินได้แสดงฐานะการเงิน ณ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงาน และ กระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และ เฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินตามรายงานลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

และได้เพิ่มเรื่องสำคัญในการตรวจสอบประกอบด้วย ค่าความนิยม ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ มูลค่าทุนที่คาดว่าจะได้รับของสินค้างเหลือ การรับรู้รายได้ และข้อมูลอื่น

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวมของผลการดำเนินงาน

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) บริษัทมีรายได้หลักมาจากการจำหน่ายสายไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ การดำเนินธุรกิจดังกล่าวมาจากการสั่งซื้อสินค้าจากผู้ผลิตมาเพื่อจัดจำหน่าย ทำให้ไม่จำเป็นต้องลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเป็นจำนวนมากเหมือนธุรกิจที่ผลิตและจำหน่ายสินค้า แต่ต้องอาศัยเงินทุนหมุนเวียนสูง สำหรับการสั่งซื้อสินค้าและจัดเก็บสินค้าเพื่อขาย ซึ่งจะต้องมีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ด้วยเหตุนี้ ปัจจัยความสำเร็จในธุรกิจนี้จึงขึ้นอยู่กับกลยุทธ์การตลาด การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง และการเรียกเก็บเงินอย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทเป็นตัวแทนจำหน่ายผู้ผลิตชั้นนำระดับสากล เช่น ตราสินค้า Phelps Dodge, ตราสินค้า 3M และตราสินค้า Philips เป็นต้น ธุรกิจจัดจำหน่ายสายไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ มีการตั้งกำไรขั้นต้นอยู่ในเกณฑ์ไม่สูงมากนัก เช่นเดียวกับธุรกิจจัดจำหน่ายประเภทอื่น ๆ โดยจะมุ่งเน้นการขายในปริมาณมากเพื่อเพิ่มจำนวนกำไรสุทธิ ทั้งนี้ ธุรกิจจัดจำหน่ายสายไฟฟ้าและผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ มีการขยายตัวตามการเติบโตของเศรษฐกิจ และธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ เป็นสำคัญ

นอกจากนี้ บริษัทมีรายได้จากการให้บริการติดตั้ง ซึ่งประกอบด้วยบริการให้บริการติดตั้งงานโทรคมนาคม และการให้บริการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟลามและอื่น ๆ โดยในการประกอบธุรกิจให้บริการติดตั้งงานโทรคมนาคม บริษัทจะเป็นผู้ให้บริการด้านการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบงานโทรคมนาคม ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนประเภท สัดส่วน รูปแบบ ขนาดความสูง และน้ำหนักของเสาโทรคมนาคม รวมทั้งอุปกรณ์ระบบโทรคมนาคมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ทั้งนี้ รูปแบบของการให้บริการ ประกอบด้วยการดำเนินงานติดตั้งสถานีฐาน (New Site) เพื่อรองรับการขยายพื้นที่การให้บริการของเครือข่ายสัญญาณ และการติดตั้งอุปกรณ์เสริมเพื่อเพิ่มคุณสมบัติและศักยภาพของเสาโทรคมนาคมที่มีอยู่เดิม (Upgrade) การติดตั้งอุปกรณ์ภายในอาคาร (Inbuilding Coverage) โดยรับงานจากเจ้าของโครงข่ายหรือผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น True move, AIS และ DTAC เป็นต้น หรือรับงานจากผู้รับเหมาที่รับจากงานมาจากเจ้าของโครงข่าย เช่น Huawei, AWC และ ZTE เป็นต้น โดยงานจะมีลักษณะเป็นโครงการ ประกอบด้วยพื้นที่ติดตั้ง (Site) หลายแห่งในแต่ละโครงการ ซึ่งโดยทั่วไป งานติดตั้งสถานีฐานจะใช้ระยะเวลาดำเนินการติดตั้งโดยเฉลี่ยประมาณ 45 – 60 วันต่อพื้นที่ติดตั้ง ทั้งนี้ บริษัทจะมีวิศวกรของบริษัทเป็นผู้ควบคุมสำหรับงานที่ได้ส่งต่อให้แก่ผู้รับเหมาช่วงเป็นผู้ดำเนินการ โดยจะกำหนดอัตราค่าบริการเป็นอัตราคงที่ต่อพื้นที่ติดตั้งตามความยากง่ายของงาน ซึ่งมีปัจจัยพิจารณาที่สำคัญ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ของพื้นที่ติดตั้ง (ติดตั้งบนอาคารหรือตามพื้นดิน) ระยะทางของพื้นที่ติดตั้ง ประเภทและรูปแบบของเสาโทรคมนาคม และระยะเวลาดำเนินการ เป็นต้น ทั้งนี้ ธุรกิจให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคมมีการขยายตัวตามการลงทุนของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งจะพิจารณาลงทุนตามภาวะเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นสำคัญ

นอกจากนี้บริษัท และ บริษัทย่อยได้เพิ่มช่องทางในการจัดหารายได้โดยเข้าร่วมประมวลงานของทางราชการเพิ่มมากขึ้นโดยงานที่ประมวลจะเป็นงานเกี่ยวกับการติดตั้งระบบไฟฟ้า ระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสาร ระบบการติดต่อโทรคมนาคม รวมไปถึงธุรกิจการก่อสร้าง และพลังงานทางเลือก ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่บริษัทดำเนินการอยู่แล้ว

และเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2558 บริษัทได้ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทนีออนเววิคส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด จำนวน 344 ล้านบาท ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับงานโทรคมนาคม โดยกลุ่มลูกค้าหลักของบริษัทนีออนเววิคส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด จะเป็น AIS และ True ซึ่งทำให้ธุรกิจเกี่ยวกับโทรคมนาคมของบริษัทครอบคลุมทุกเครือข่าย

ต่อมาเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2560 บริษัทฯได้ลงทุนในหุ้นสามัญบริษัท น้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จากพลังงานน้ำ ที่จัดตั้งขึ้นในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน 27.7 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการลงทุน ร้อยละ 28 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท น้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ซึ่งถือเป็นบริษัทร่วม และเมื่อบริษัท น้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด เพิ่มทุนจดทะเบียน บริษัทฯได้ลงทุนเพิ่มเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2561 เพื่อรักษาสัดส่วนการลงทุนในอัตราร้อยละ 28 ของทุนจดทะเบียน ต่อมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 บริษัทฯได้ทำการซื้อหุ้นสามัญในบริษัทน้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด จำนวน 14.6 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทน้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ทำให้สัดส่วนการลงทุนเป็นร้อยละ 38 ซึ่งถือเป็นบริษัทร่วม

ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2561 บริษัทได้ลงทุนในหุ้นสามัญของ บริษัท Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยเวียดนาม ซึ่งดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 176.4 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียนของ Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company

อนึ่ง งบการเงินรวมของบริษัทได้ถูกจัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทและ บริษัทย่อย ตามสัดส่วนที่มีอำนาจควบคุม โดยบริษัทมีส่วนร่วมในการควบคุมบริษัทย่อย ได้แก่บริษัท ซี.เอส.เอส.เอ็นเนอร์ยี ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 99 และบริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่นส์(ประเทศไทย)จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 70 ส่วนเงินลงทุนในบริษัท น้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด และเงินลงทุนในบริษัท Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและรับรู้กำไร/ขาดทุนจากการลงทุนในบริษัทร่วม ในการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในปี 2560 - 2562 จะวิเคราะห์จากงบการเงินรวม ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นสำคัญ

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

รายได้รวม

รายได้ของบริษัท แบ่งเป็น 3 ส่วนหลัก ประกอบด้วย รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เกี่ยวกับระบบไฟฟ้า เช่น สายไฟฟ้า หลอดไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์เกี่ยวกับระบบป้องกันไฟลาม รายได้จากการให้บริการติดตั้ง ประกอบด้วย การให้บริการติดตั้งงานโทรคมนาคม การให้บริการติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟลามและการให้บริการติดตั้งอื่น ๆ นอกจากนี้ บริษัทยังมี รายได้อื่น ๆ ได้แก่ ค่าส่งเสริมการตลาดของผู้จัดจำหน่าย ดอกเบี้ยรับ ค่าเช่า กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น ซึ่งโครงสร้างรายได้รวมของกลุ่มบริษัทสามารถสรุปได้ดังนี้ :-

ตารางแสดงโครงสร้างรายได้รวมของกลุ่มบริษัท

ประเภทผลิตภัณฑ์	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สายไฟฟ้า	2,288.04	51.27	2,584.37	56.60	2,427.54	63.21
หลอดไฟและอุปกรณ์ส่องแสงสว่าง	431.56	9.67	131.85	2.89	20.99	0.55
ท่อร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบการติดตั้ง	114.63	2.57	84.15	1.84	86.52	2.25
อุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า	373.49	8.37	325.41	7.13	494.06	12.86
วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลาม	40.62	0.91	32.19	0.71	29.58	0.77
หม้อแปลงไฟฟ้า	13.90	0.31	19.79	0.43	6.22	0.16
อื่น ๆ	8.27	0.19	34.38	0.75	21.33	0.56
รวมรายได้จากการขาย	3,270.51	73.29	3,212.14	70.35	3,086.24	80.36
รายได้จากการติดตั้งระบบโทรคมนาคม	1,114.71	24.98	986.91	21.62	343.13	8.94
รายได้จากการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม	35.31	0.79	37.60	0.82	39.71	1.03
รายได้จากการบริการติดตั้งอื่น ๆ	18.45	0.41	293.47	6.43	322.69	8.40
รวมรายได้จากการบริการติดตั้ง	1,168.47	26.18	1,317.98	28.87	705.53	18.37
รายได้อื่น ๆ *	23.51	0.53	35.52	0.78	48.90	1.27
รายได้รวม	4,462.49	100.00	4,565.64	100.00	3,840.67	100.00

ปี 2560 – 2562 บริษัทมีรายได้รวม 4,462 ล้านบาท และ 4,566 ล้านบาท และ 3,841 ล้านบาทตามลำดับ โดยรายได้หลักมาจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 70-80 ของรายได้รวม ส่วนรายได้ที่สำคัญรองลงมา ได้แก่ รายได้จากการบริการติดตั้ง ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 18-29 ของรายได้รวม

ปี 2560 บริษัทมีรายได้รวมประมาณ 4,462 ล้านบาทลดลงประมาณร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปี 2559 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ลดลงร้อยละ 8 รายได้จากการบริการติดตั้ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 และสัดส่วนรายได้จากการขาย และบริการติดตั้งเป็นร้อยละ 73 และร้อยละ 26 ของรายได้รวม

ปี 2561 บริษัทมีรายได้รวมประมาณ 4,566 ล้านบาทเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับปี 2560 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ลดลงร้อยละ 2 รายได้จากการบริการติดตั้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 และสัดส่วนรายได้จากการขาย และบริการติดตั้งเป็นร้อยละ 70 และร้อยละ 29 ของรายได้รวม

ปี 2562 บริษัทมีรายได้รวมประมาณ 3,841 ล้านบาทลดลงประมาณร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับปี 2561 รายได้จากการขายสินค้าลดลง 126 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปีก่อน รายได้จากการขายสายไฟฟ้า หลอดไฟฟ้าและอุปกรณ์ส่องสว่างลดลง ส่วนรายได้จากอุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจากสินค้าชนิดพิเศษ สำหรับสินค้าอื่น ๆ ยอดขายใกล้เคียงกับปีก่อน รายได้จากการบริการติดตั้ง ลดลง 612 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 46 เมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องมาจากรายได้จากการติดตั้งระบบโทรคมนาคมลดลงมากกว่า ร้อยละ 50 ของรายได้จากการบริการติดตั้ง ส่วนรายได้การติดตั้งระบบไฟลาม และรายได้จากการบริการติดตั้งอื่น ๆ ใกล้เคียงกับปีก่อน และ สัดส่วนรายได้จากการขาย และบริการติดตั้งเป็นร้อยละ 80 และร้อยละ 18 ของรายได้รวม

รายได้จากการขายและบริการ

- รายได้จากการขาย

รายได้หลักของบริษัทมาจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ซึ่งในปี 2560 – 2562 บริษัทมีรายได้จากการขายจำนวน 3,271 ล้านบาท และ 3,212 ล้านบาท และ 3,086 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73 และร้อยละ 70 และร้อยละ 80 ของรายได้รวม ตามลำดับ

รายได้จากการขายในระหว่างปี 2560 – 2562 สามารถแบ่งตามประเภทของสินค้าหลักๆ ได้ดังนี้

รายได้จากการขาย	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สายไฟฟ้า	2,288.04	69.96	2,584.37	80.46	2,427.54	78.66
หลอดไฟและอุปกรณ์ส่องแสงสว่าง	431.56	13.20	131.85	4.10	20.99	0.68
ท่อร้อยสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ประกอบติดตั้ง	114.63	3.50	84.15	2.62	86.52	2.80
อุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า	373.49	11.42	325.41	10.13	494.06	16.01
วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลาม	40.62	1.24	32.19	1.00	29.58	0.96
หม้อแปลงไฟฟ้า	13.90	0.43	19.79	0.62	6.22	0.20
อื่น ๆ	8.27	0.25	34.38	1.07	21.33	0.69
รวมรายได้จากการขาย	3,270.51	100.00	3,212.14	100.00	3,086.24	100.00

รายได้จากการขายปี 2560 เมื่อเทียบกับปี 2559 ลดลง 298 ล้านบาท มาจากยอดขายสายไฟฟ้า และหลอดไฟฟ้า และอุปกรณ์ส่องสว่างลดลง เป็นจำนวน 362 ล้านบาทเนื่องจากงานโครงการเมกะโปรเจกต์ลดลง แต่ยอดขายอุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 103 ล้านบาท มาจากการขายสินค้าให้โครงการบ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม

รายได้จากการขายปี 2561 เมื่อเทียบกับปี 2560 ลดลง 58 ล้านบาท เนื่องจากในไตรมาส 2 บริษัทฯ ได้มีการยกเลิกการเป็นตัวแทนจำหน่ายขายปลีกสินค้าฟิลิปส์ ทำให้ยอดขายหลอดไฟและอุปกรณ์ส่องสว่าง ลดลง 300 ล้านบาท และประกอบกับสภาพเศรษฐกิจ ทำให้ยอดขายท่อร้อยไฟฟ้าและอุปกรณ์ติดตั้ง รวมทั้งอุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้า และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบป้องกันไฟลามลดลง 87 ล้านบาท

รายได้จากการขายรวม ปี 2562 ลดลง 126 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปีก่อน โดยรายได้จากการขายสายไฟฟาลดลง 157 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปีก่อน หลอดไฟและอุปกรณ์ส่องสว่างลดลงเนื่องจากการยกเลิกเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าฟิลิปส์ ช่วงต้นปี 2561 รายได้จากการขายอุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้าเพิ่มขึ้น 169 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 52 เมื่อเทียบกับปีก่อนเนื่องจากบริษัทได้รับการสั่งซื้ออุปกรณ์ควบคุมระบบไฟฟ้าชนิดพิเศษ จากการผลิตในประเทศ และการไฟฟ้านครหลวง ส่วนสินค้าประเภทอื่นๆยอดขายใกล้เคียงกับปีก่อน

อนึ่ง รายได้จากการจำหน่ายสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทอื่น ๆ ของบริษัทมาจากการจำหน่ายให้แก่ลูกค้าภายในประเทศทั้งหมด โดยจัดจำหน่ายให้แก่ลูกค้าทั่วประเทศ ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นกลุ่มลูกค้าภาคเอกชน มีจำนวนรวมประมาณ 3,200 ราย อย่างไรก็ตาม ณ ปัจจุบัน บริษัทมีนโยบายที่จะขยายเพิ่มฐานลูกค้าไปยังต่างประเทศในแถบอาเซียน เพื่อเตรียมพร้อมรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community: AEC) นอกจากนี้ บริษัทมีนโยบายที่จะมุ่งทำการตลาดในภาคหน่วยงานราชการมากขึ้น โดยมอบหมายให้บริษัทย่อยเป็นผู้ดำเนินการในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับงานราชการ ด้วยนโยบายการตลาดเชิงรุกดังกล่าว บริษัทมีความมั่นใจว่าจะช่วยส่งเสริมให้บริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายการจัดการจัดหาลูกค้าด้วยการติดต่อโดยตรงกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ทั้งการเข้าพบโดยตรงและ/หรือ การติดต่อผ่านอุปกรณีสื่อสารต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น และติดต่อโดยผ่านการแนะนำจากพันธมิตรทางธุรกิจต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ลูกค้า และผู้ผลิตสินค้า เป็นต้น โดยบริษัทได้กำหนดนโยบายให้มีการวิเคราะห์ฐานะการเงินและประวัติการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกำหนดและปรับปรุงนโยบายการกำหนดวงเงินสินเชื่อ และระยะเวลาให้เครดิตแก่ลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้บริษัทสามารถควบคุมวงเงินการขายให้แก่ลูกค้าแต่ละรายได้ อย่างรัดกุมมากยิ่งขึ้น

- รายได้จากค่าบริการติดตั้ง

ธุรกิจการให้บริการติดตั้งของบริษัทสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลักคือ (1) ธุรกิจการให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบงานโทรคมนาคม (Communication System) ตลอดจนงานด้านบำรุงรักษาระบบ (Maintenance Services) และ (2) ธุรกิจการให้บริการออกแบบ จัดหา และติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม (Fire Protection System) (3) ธุรกิจการให้บริการติดตั้งอุปกรณ์อื่น ๆ โดยบริษัทมีรายได้จากการบริการติดตั้งเป็นจำนวน 1,168 ล้านบาท และ 1,318 ล้านบาท และ 706 ล้านบาท ในปี 2560 – 2562 ตามลำดับหรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26 และร้อยละ 29 และ ร้อยละ 18 ตามลำดับ รายได้หลักของงานบริการติดตั้งคือการให้บริการติดตั้งระบบงานโทรคมนาคมเป็นหลัก ซึ่งมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 49-95 ของรายได้จากการบริการติดตั้งรวม จากภาวะเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศที่เปลี่ยนแปลง รวมถึงการแข่งขันที่เข้มข้นของผู้ให้บริการสัญญาการสื่อสารโทรคมนาคม ส่งผลให้การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานโครงข่ายโทรคมนาคมของผู้ให้บริการหลักดังกล่าวมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้งานติดตั้งระบบโทรคมนาคมซลอดตัวลง ซึ่งบริษัทได้มองหาโอกาสที่จะต่อยอดธุรกิจเพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้า โดยเพิ่มการประมูลงานของภาครัฐ เกี่ยวกับอุปกรณ์การสื่อสาร พลังงานทางเลือก อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ รวมไปถึงธุรกิจก่อสร้างซึ่งบริษัท และบริษัทย่อย มีความชำนาญ ส่งผลให้รายได้จากการติดตั้งอื่นของบริษัทเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ รายได้จากการบริการติดตั้งในปี 2560 – 2562 มีรายละเอียดดังนี้

รายได้จากการบริการติดตั้ง	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการติดตั้งระบบโทรคมนาคม	1,108.89	95.40	986.91	74.88	343.13	48.63
รายได้จากการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม	35.31	3.02	37.60	2.85	39.71	5.63
รายได้จากการติดตั้งอื่น ๆ	24.27	1.58	293.47	22.27	322.69	45.74
รวมรายได้จากการบริการติดตั้ง	1,168.47	100.00	1,317.98	100.00	705.53	100.00

ปี 2560 - 2562 บริษัทมีรายได้จากการให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคม เป็นจำนวน 1,109 ล้านบาท 987 ล้านบาท และ 343 ล้านบาทตามลำดับ และเมื่อเทียบเป็นอัตราร้อยละ ของรายได้บริการติดตั้งรวมมีสัดส่วนร้อยละ 95 ร้อยละ 75 และ ร้อยละ 49 พบว่ารายได้จากการบริการติดตั้งระบบโทรคมนาคม มีแนวโน้มลดลงอย่างเป็นสาระสำคัญ

รายได้จากการติดตั้งระบบป้องกันไฟลาม มีจำนวน 35 ล้านบาท 38 ล้านบาท และ 40 ล้านบาท ในปี 2560- 2562 ตามลำดับ โดยบริษัทให้บริการออกแบบ จัดหา และรับเหมาติดตั้งระบบป้องกันไฟลามให้แก่ลูกค้า ด้วยการติดตั้งวัสดุ และอุปกรณ์ป้องกันไฟลาม ตามช่องเปิดของท่อร้อยสายไฟฟ้าหรือระบบไฟฟ้า ระบบประปา และระบบเครื่องปรับอากาศ ซึ่งสามารถป้องกันผลกระทบจากความร้อน เปลวไฟ และควันไฟ เป็นเวลาอย่างน้อย 3 ชั่วโมง ทั้งนี้ในปัจจุบัน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญของการติดตั้งระบบป้องกันไฟลามมากขึ้น เนื่องจากสามารถช่วยชะลอการเผาไหม้และการเกิดควันไฟ ในกรณีที่เกิดอัคคีภัยได้

รายได้จากการติดตั้งอื่น ๆ ในปี 2560- 2562 จำนวน 24 ล้านบาท 293 ล้านบาท และ 323 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งรายได้จากการติดตั้งอื่น จะเป็นรายได้ที่บริษัทมองหาโอกาสที่จะนำประสบการณ์ และความชำนาญที่บริษัทมี มาเพิ่มรายได้ให้กับบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานประมูลของหน่วยงานราชการ ของบริษัท และบริษัทย่อย เช่น รายได้จากงานโครงการ Smart Way ประมาณปีละ 3 ล้านบาท ซึ่งเป็นโครงการลงทุน ติดตั้ง และบำรุงรักษาอุปกรณ์ประเภทคอมพิวเตอร์และหลอดไฟ ประหยัดพลังงานของสถาบันวิศวกรรมพลังงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และกองพัฒนาระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในปี 2560 บริษัทย่อยมีรายได้จากโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (โครงการเน็ตประชารัฐ 24,700 หมู่บ้าน)

ปี 2561 รายได้งานติดตั้งอื่นที่เพิ่มขึ้นมาจาก โครงการปรับปรุงสถานีไฟฟ้า ระบบ 22 เควี ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และ โครงการติดตั้งระบบ Video Conference ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ปี 2562 รายได้งานติดตั้งอื่น ประกอบด้วย โครงการติดตั้งระบบหลอมรวม ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และ ส่วนของ บริษัทย่อย ประกอบด้วย งานติดตั้ง CCTV งานติดตั้งอุปกรณ์ UMS300 'งานติดตั้งโครงข่ายวิทยุดิจิทัลเพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง เป็นต้น

- รายได้อื่น ๆ

รายได้อื่น ๆ ของบริษัท ได้แก่ รายได้ค่าขนส่ง รายรับจากค่าส่งเสริมการตลาดของผู้ผลิตสินค้า ดอกเบี้ยรับ ค่าเช่า กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น โดยในปี 2560 – 2562 บริษัทมีรายได้อื่นประมาณ 24 ล้านบาท 36 ล้านบาท และ 49 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 1-2 เมื่อเทียบกับรายได้รวม

รายละเอียดของรายได้อื่น ๆ ของบริษัทในปี 2560 – 2562 มีรายละเอียดดังนี้

หมายเหตุ: * อื่น ๆ ประกอบด้วย รายได้ค่าเช่า กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน และรายการปรับปรุงต่าง ๆ เป็นต้น

รายได้อื่น ๆ	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายรับจากค่าส่งเสริมการตลาดของผู้ผลิตสินค้า	8.22	34.96	10.09	28.41	2.60	5.32
ดอกเบี้ยรับ	6.72	28.57	9.19	25.88	26.64	54.51
กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	3.51	14.92	4.72	13.29	2.40	4.91
รายได้ค่าขนส่ง	2.63	11.21	2.37	6.68	1.34	2.74
อื่น ๆ *	2.43	10.34	9.15	25.74	1.79	3.68
รายได้ค่าบริการ					14.10	28.84
รายได้อื่น	23.51	100.00	35.52	100.00	48.87	100.00

ปี 2562 บริษัทมีรายได้ดอกเบี้ยรับจำนวน 27 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 17.45 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 190 เนื่องจากบริษัทให้ บริษัทร่วมกู้ยืมเงิน และคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 6.75 – 7 ต่อปี และบริษัทได้เรียกเก็บค่าบริการในการให้คำปรึกษากับบริษัทร่วมเป็น จำนวน 14 ล้านบาท

ต้นทุนขาย ต้นทุนบริการติดตั้ง

- ต้นทุนขาย

ต้นทุนขายของบริษัทมาจากต้นทุนจากการซื้อสินค้ามาเพื่อขายเป็นหลัก โดยทั่วไป บริษัทมีนโยบายกำหนดราคาขาย โดยบวกกำไรส่วนเพิ่ม (Margin) จากต้นทุนที่ซื้อมา เพื่อจำหน่ายให้แก่ลูกค้าต่อไป โดยในปี 2560- 2562 บริษัทมีต้นทุนขาย จำนวน 2,901 ล้านบาท 2,930 ล้านบาท และ 2,772 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราร้อยละ 89 - 91 เมื่อเทียบกับรายได้จากการขาย ตามลำดับ

ปี 2560 บริษัทมีต้นทุนขาย 2,901 ล้านบาท ลดลง ประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการลดลงตามรายได้จากการขายที่ลดลง โดยมีอัตราร้อยละต้นทุนขายต่อรายได้จากการขายประมาณร้อยละ 89 และบริษัทมีการตั้งสำรองเพื่อปรับลดราคาต้นทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับระหว่างปีเป็นจำนวน 2 ล้านบาท ทำให้ยอดการตั้งสำรองเพื่อปรับลดราคาต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ณ.สิ้นปี 2560 เท่ากับ 31 ล้านบาท

ปี 2561 บริษัทมีต้นทุนขาย 2,930 ล้านบาท เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นตามรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้น โดยมีอัตราร้อยละต้นทุนขายต่อรายได้จากการขายประมาณร้อยละ 91 และบริษัทมีการตั้งสำรองเพื่อปรับลดราคาต้นทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับระหว่างปีเป็นจำนวน ลดลง 0.64 ล้านบาท ทำให้ยอดการตั้งสำรองเพื่อปรับลดราคาต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ณ.สิ้นปี 2561 เท่ากับ 28 ล้านบาท

ปี 2562 บริษัทมีต้นทุนขาย 2,772 ล้านบาท ลดลงประมาณร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีก่อน ซึ่งเป็นไปตามรายได้จากการขายที่ลดลง โดยมีอัตราร้อยละต้นทุนขายต่อรายได้จากการขายประมาณร้อยละ 90 และบริษัทมีการตั้งสำรองเพื่อปรับลดราคาต้นทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับระหว่างปีเป็นจำนวน ลดลง 0.97 ล้านบาท ทำให้ยอดการตั้งสำรองเพื่อปรับลดราคาต้นทุนของสินค้าคงเหลือ ณ.สิ้นปี 2562 เท่ากับ 28 ล้านบาท

- ต้นทุนบริการติดตั้ง

ต้นทุนการให้บริการเป็นต้นทุนที่เกิดจากการให้บริการติดตั้งงานระบบโทรคมนาคม และงานระบบป้องกันไฟลาม และอื่น ๆ โดยในปี 2560 - 2562 ต้นทุนบริการติดตั้งมีจำนวนประมาณ 853 ล้านบาท 958 ล้านบาท และ 506 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 73 ร้อยละ 73 และร้อยละ 72 ของรายได้จากการบริการติดตั้ง ตามลำดับ ทั้งนี้ ต้นทุนบริการติดตั้งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายหลักๆ ได้แก่ ค่าแรง และค่าสินค้าที่ใช้ในการติดตั้ง เช่น เสาคอนกรีต อุปกรณ์ต่าง ๆ ของงานโทรคมนาคม อุปกรณ์ต่าง ๆ ของงานป้องกันไฟลาม ส่วนต้นทุนของงานติดตั้งอื่นขึ้นอยู่กับชนิดของงานนั้น ๆ

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่สำคัญของบริษัท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการขาย ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายทางการเงิน โดยที่ผ่านมา ค่าใช้จ่ายในการขาย และค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายทางการเงินมีสัดส่วนรวมกันประมาณร้อยละ 10-12 เมื่อเทียบกับรายได้รวม โดยสามารถสรุปและวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในแต่ละประเภทในช่วงที่ผ่านมาได้ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานขาย ค่าคอมมิชชั่น ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขายเป็นหลัก โดยในปี 2560 - 2562 มีจำนวนรวมประมาณ 104 ล้านบาท 97 ล้านบาท และ 78 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 2 ของรายได้รวม ซึ่งค่าใช้จ่ายในการขายจะผันแปรไปตามยอดขายซึ่งในปี 2562 ยอดขายลดลง 126 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายขายลดลง 20 ล้านบาท

- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2560 - 2562 มีจำนวน 344 ล้านบาท 354 ล้านบาท และ 364 ล้านบาท ตามลำดับ หรือคิดเป็นประมาณ ร้อยละ 8 ในปี 2560 และ 2561 และร้อยละ 9 ในปี 2562 ของรายได้รวม ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเป็นหลักคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 63 ร้อยละ 61 และร้อยละ 58 ตามลำดับของค่าใช้จ่ายในการบริหาร ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารที่สำคัญอื่น ๆ ประกอบด้วยค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ ค่าสาธารณูปโภค ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าที่ปรึกษา ค่าเบี้ยประกันภัย และหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าใช้จ่ายบริหารปี 2560 มีจำนวน 344 ล้านบาทลดลงจำนวน 11 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2559 เนื่องมาจากการลดลงของค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ ได้แก่ เครื่องใช้สำนักงาน อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ยานพาหนะ และค่าที่ปรึกษา

ค่าใช้จ่ายบริหารปี 2561 มีจำนวน 354 ล้านบาทเพิ่มขึ้น จำนวน 10 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2560 เนื่องมาจากการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายบริหารปี 2562 มีจำนวน 364 ล้านบาทเพิ่มขึ้น จำนวน 10 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปี 2561 ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของบริษัท ประกอบด้วยผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานเกี่ยวกับเงินชดเชยจากการเลิกจ้างตามกฎหมายใหม่ มาตรา 118 กรณีอายุงาน 20 ปีขึ้นไปจ่ายค่าชดเชยกรณีเลิกจ้าง จากเดิม 300 วัน เป็น 400 วัน และมีการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายบริหารลดลงของบริษัท ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายตัดจ่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนซึ่งตัดหมดไปในปี 2561 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในส่วนของเงินเดือน และผลตอบแทนพนักงาน

- ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ค่าใช้จ่ายทางการเงินของบริษัทมาจากดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมสถาบันการเงินซึ่งประกอบด้วย วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ตัวสัญญาใช้เงิน หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน และ เงินกู้ยืมระยะยาว โดยในปี 2560-2562 บริษัทมีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 10 ล้านบาท 8 ล้านบาท และ 16 ล้านบาท ตามลำดับ และมีอัตราดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 2-9 ต่อปี

ปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีการใช้วงเงินระยะสั้นในการดำเนินธุรกิจมีดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 7.2 ล้านบาทและดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมระยะยาวที่ใช้ในการซื้อที่ดิน ก่อสร้างอาคารสำนักงานและคลังสินค้าจำนวน 2.8 ล้านบาท

ปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีการใช้วงเงินระยะสั้นในการดำเนินธุรกิจมีดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 6 ล้านบาทและดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมระยะยาวที่ใช้ในการซื้อที่ดินก่อสร้างอาคารสำนักงานและคลังสินค้าจำนวน 2 ล้านบาท

ปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีการใช้วงเงินระยะสั้นในการดำเนินธุรกิจมีดอกเบี้ยจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 15 ล้านบาทและดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินกู้ยืมระยะยาวที่ใช้ในการซื้อที่ดินก่อสร้างอาคารสำนักงานและคลังสินค้าจำนวน 1 ล้านบาท

ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

บริษัทบันทึกส่วนแบ่งผลกำไร(ขาดทุน)จากบริษัทร่วม ตามสัดส่วนที่บริษัทถือหุ้น โดยถือหุ้นในบริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ในสัดส่วนเงินลงทุน ร้อยละ 38 และถือหุ้นในบริษัท PhuKhan Solar Power Joint Stock Company Limited ในสัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ 25

ปี 2561 บริษัทมีส่วนแบ่งผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทน้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด จำนวน 6 ล้านบาท

ปี 2562 บริษัทมีส่วนแบ่งผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทน้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด จำนวน 9 ล้านบาทและมี ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในบริษัท PhuKhan Solar Power Joint Stock Company Limited จำนวน 15 ล้านบาทรวม ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม 6 ล้านบาท

กำไร

ปี 2560 – 2562 บริษัทมีกำไรขั้นต้นรวม จากการขายสินค้า (สายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์สื่อสารต่างๆ) และกาทำให้บริการติดตั้ง (งานโทรคมนาคม งานติดตั้งไฟลาม งานติดตั้งอื่น) เป็นจำนวน 685 ล้านบาท 642 ล้านบาท และ 514 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นประมาณ ร้อยละ 15 ร้อยละ 14 และร้อยละ 13 ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ :-

- **กำไรขั้นต้น – ธุรกิจจำหน่ายสินค้าสายไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ**
บริษัทมีผลประกอบการที่มีกำไรขั้นต้นจากธุรกิจจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า ประมาณ 370 ล้านบาท 282 ล้านบาท และ 314 ล้านบาท ในปี 2560 - 2562 ตามลำดับ โดยคิดเป็นอัตรากำไรขั้นต้นประมาณ ร้อยละ 9 ในปี 2560-2561 และร้อยละ 10 ในปี 2562 อัตรากำไรขั้นต้นที่เพิ่มขึ้นเนื่องมาจากกำไรจากการขายสายไฟฟ้าซึ่งเป็นสินค้าหลักของบริษัท โดยเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับปีก่อน และอุปกรณ์ไฟฟ้าซึ่งมีกลุ่มสินค้าพิเศษที่อัตรากำไรขั้นต้นสูง
- **กำไรขั้นต้น – ธุรกิจบริการติดตั้งงานโทรคมนาคม งานติดตั้งไฟลาม และงานติดตั้งอื่น**
บริษัทมีผลประกอบการที่มีกำไรขั้นต้นจากธุรกิจบริการติดตั้ง ประมาณ 315 ล้านบาท 360 ล้านบาท และ 200 ล้านบาท ในปี 2560 -2562 ตามลำดับ ซึ่งกำไรขั้นต้นของธุรกิจบริการติดตั้งลดลงประมาณร้อยละ 46 เนื่องจากจากรายได้บริการติดตั้งงานโทรคมนาคมลดลง แต่ถ้าดูเป็นอัตรากำไรขั้นต้นจะเห็นว่าอัตรากำไรขั้นต้นจากธุรกิจบริการติดตั้งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 27--28 ซึ่งใกล้เคียงกัน .

กำไรสุทธิ

บริษัทมีกำไรสุทธิในปี 2560 – 2562 จำนวน 200 ล้านบาท 169 ล้านบาท และ 86 ล้านบาท และคิดเป็นอัตรากำไรสุทธิประมาณร้อยละ 4 ของรายได้รวมสำหรับปี 2560 - 2561 และร้อยละ 2 ของรายได้รวมสำหรับปี 2562 และแบ่งเป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ในปี 2560 - 2562 เป็นจำนวน 204 ล้านบาท 170 ล้านบาท และ 80 ล้านบาท ตามลำดับ

ปี 2560 บริษัทมีกำไรก่อนภาษีประมาณ 250 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลประมาณ 50 ล้านบาท แบ่งเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี 59 ล้านบาท และหักภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวประมาณ 9 ล้านบาทโดยจัดเป็นอัตรากำไรจ่ายภาษีที่จ่ายจริงประมาณร้อยละ 20 ของกำไรก่อนภาษี ซึ่งมีอัตราสูงกว่าอัตราที่กำหนดไม่มากเนื่องจากการปรับปรุงรายการทางภาษี

ปี 2561 บริษัทมีกำไรก่อนภาษีประมาณ 213 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลประมาณ 44 ล้านบาท แบ่งเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี 51 ล้านบาท และหักภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวประมาณ 7 ล้านบาท โดยจัดเป็นอัตรากำไรจ่ายภาษีที่จ่ายจริงประมาณร้อยละ 21 ของกำไรก่อนภาษี ซึ่งมีอัตราสูงกว่าอัตราที่กำหนดไม่มากเนื่องจากการปรับปรุงรายการทางภาษี

ปี 2562 บริษัทมีกำไรก่อนภาษีประมาณ 110 ล้านบาท และมีค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลประมาณ 25 ล้านบาท แบ่งเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี 35 ล้านบาท และหักภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราวประมาณ 10 ล้านบาท โดยจัดเป็นอัตรากำไรจ่ายภาษีที่จ่ายจริงประมาณร้อยละ 23 ของกำไรก่อนภาษี ซึ่งมีอัตราสูงกว่าอัตราที่กำหนดไม่มากเนื่องจากการปรับปรุงรายการทางภาษี

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

ปี 2560 - 2562 บริษัทมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นประมาณ ร้อยละ 12 ร้อยละ 10 และร้อยละ 5 ตามลำดับ บริษัทมีนโยบายจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลของงบการเงินเฉพาะ และหลังหักสำรองตามกฎหมาย และเงินสะสมอื่น ๆ ตามที่บริษัทกำหนด (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในส่วนที่ 2 ข้อ 8.3 นโยบายการจ่ายเงินปันผล) ในระหว่างปี 2560 - 2562 บริษัทมีกำไรสุทธิจากงบการเงินเฉพาะของบริษัท เป็นจำนวนประมาณ 256 ล้านบาท 171 ล้านบาท และ 35 ล้านบาท ตามลำดับ และได้มีการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลประกอบการดังกล่าวให้แก่ ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวน 212 ล้านบาท 141 ล้านบาทและ 36 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นอัตราเงินปันผลจ่ายประมาณร้อยละ 83 ร้อยละ 82 และร้อยละ 101 ของกำไรสุทธิจากงบการเงินเฉพาะของบริษัท ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

เงินปันผล	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)	เงินปันผลจ่ายทั้งหมด (ล้านบาท)
เงินปันผลประจำปี 2560 ประกอบด้วย		
- เงินปันผลระหว่างกาล โดยจ่ายเป็นเงินสดให้กับผู้ถือหุ้น จำนวน 1,175 ล้านหุ้น	0.08	94
- เงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานในปี 2560 – สุกติภายหลังหักภาษีเงินปันผลระหว่างกาล โดยจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสดให้แก่ผู้ถือหุ้น*	0.10	118
รวมเงินปันผลประจำปี 2560	0.18	212
เงินปันผลประจำปี 2561 ประกอบด้วย		
- เงินปันผลระหว่างกาล โดยจ่ายเป็นเงินสดให้กับผู้ถือหุ้น จำนวน 1,175 ล้านหุ้น	0.06	70.5
- เงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานในปี 2561 – สุกติภายหลังหักภาษีเงินปันผลระหว่างกาล โดยจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสดให้แก่ผู้ถือหุ้น*	0.06	70.5
รวมเงินปันผลประจำปี 2561	0.12	141
เงินปันผลประจำปี 2562 ประกอบด้วย		
- เงินปันผลระหว่างกาล โดยจ่ายเป็นเงินสดให้กับผู้ถือหุ้น จำนวน 1,175 ล้านหุ้น	0.02	24
- เงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานในปี 2562 – สุกติภายหลังหักภาษีเงินปันผลระหว่างกาล โดยจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสดให้แก่ผู้ถือหุ้น*	0.01	12
รวมเงินปันผลประจำปี 2562	0.03	36

หมายเหตุ : สำหรับการจ่ายปันผลจากการดำเนินงานในปี 2562 นั้นจะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563

สำหรับในอนาคต บริษัทจะยังคงดำเนินการตามนโยบายการจ่ายเงินปันผลตามที่ได้ระบุในส่วนที่ 2 ข้อ 8 โครงสร้างเงินทุน หัวข้อ 8.3 นโยบายการจ่ายเงินปันผลอย่างเคร่งครัด

การวิเคราะห์ฐานะการเงิน

สินทรัพย์รวม

สินทรัพย์รวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560- 2562 มีจำนวนประมาณ 3,606 ล้านบาท 3,442 ล้านบาท และ 3,631 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสินทรัพย์ส่วนใหญ่ ได้แก่ ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 28-35 ของสินทรัพย์รวมทั้งหมด ส่วนสินทรัพย์ที่สำคัญรองลงมา ได้แก่ สินค้าคงเหลือ ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 13-17 และที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 และในปี 2562 มีเงินลงทุนในบริษัทร่วม 367 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10 ของสินทรัพย์รวม

สำหรับสินทรัพย์รวมของบริษัท ณ สิ้นปี 2560 มีจำนวนลดลงประมาณ 237 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับปี 2559 โดยสินทรัพย์ที่ลดลง ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลง 195 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลง 31 ล้านบาท สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น 13 ล้านบาท ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ลดลง 30 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่มีตัวตนลดลง 24 ล้านบาท และเงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น 25.8 ล้านบาท

ทั้งนี้ สินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2561 มีจำนวนลดลงประมาณ 164 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยสินทรัพย์ที่ลดลง ได้แก่ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลง 57 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลง 217 ล้านบาท สินค้าคงเหลือลดลง 80 ล้านบาท ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ลดลง 22 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่มีตัวตนลดลง 24 ล้านบาท และเงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น 198 ล้านบาท เงินให้กู้ยืมระยะยาว 80 ล้านบาท เงินฝากที่ติดภาระค้ำประกัน 40 ล้านบาท

ทั้งนี้ สินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี 2562 มีจำนวนเพิ่มขึ้น ประมาณ 189 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปี 2561 โดยสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทร่วม จำนวน 298 ล้านบาท สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น 198 ล้านบาท เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น 126 ล้านบาท เงินลงทุนในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น 100 ล้านบาท สินทรัพย์ที่ลดลงได้แก่ ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และ สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาลดลง 422 ล้านบาท ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ลดลง 20 ล้านบาท

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560-2562 บริษัทมีลูกหนี้การค้า, ลูกหนี้อื่น และสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นตามสัญญา รวมประมาณ 1,838 ล้านบาท 1,620 ล้านบาท และ 1,198 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมประมาณร้อยละ 51 ร้อยละ 47 และร้อยละ 33ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ :-

- ลูกหนี้การค้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560-2562 บริษัทมีลูกหนี้การค้า-สุทธิประมาณ 1,220 ล้านบาท 1,155 ล้านบาท และ 989 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมประมาณ ร้อยละ 34 ร้อยละ 34 และร้อยละ 27 ตามลำดับ โดยลูกหนี้การค้ามีจำนวนลดลงตามยอดขายสินค้าของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายการขายสินค้าและการพิจารณา ให้สินเชื่อแก่ลูกค้าแต่ละรายที่ชัดเจน โดยบริษัทพิจารณาลำดับชั้นการให้สินเชื่อ (credit rating) จากการวิเคราะห์ทั้งการเงินของลูกค้าย้อนหลัง และวิเคราะห์ด้านการเงิน และด้านธุรกิจ และมีนโยบายทบทวนวงเงินการให้สินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ โดยเฉลี่ย บริษัทให้ระยะเวลาชำระค่าสินค้าแก่ลูกค้าประมาณ 30-120 วัน โดยรายละเอียดของอายุลูกหนี้การค้าของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - 2562 สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางแสดงอายุลูกหนี้การค้า

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
ลูกหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	622.00	48.56%	574.00	47.01%	477.00	44.63%
ลูกหนี้เกินกำหนดชำระ						
ไม่เกิน 3 เดือน	530.00	41.37%	448.00	36.70%	350.00	32.77%
3 - 6 เดือน	30.00	2.34%	60.00	4.91%	55.00	5.12%
6 - 12 เดือน	26.00	2.03%	49.00	4.01%	49.00	4.56%
เกิน 12 เดือนขึ้นไป	73.00	5.70%	90.00	7.37%	138.00	12.93%
ลูกหนี้การค้ารวม	1,281.00	100.00%	1,221.00	100.00%	1,069.00	100.00%
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(61.00)	(4.76) %	(66.00)	(5.41)%	(80.00)	(7.45%)
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	1,220.00	95.24%	1,155.00	94.59%	989.00	92.55%

บริษัทมีนโยบายในการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ โดยพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์อายุหนี้ และสถานะเศรษฐกิจ ณ ขณะนั้น ๆ ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์อายุของหนี้ที่ค้าง บริษัทมีนโยบายที่จะตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 50 ของมูลค่าลูกหนี้สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระ 6-12 เดือน และตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 100 ของมูลค่าลูกหนี้สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกิน 12 เดือนขึ้นไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีอัตราส่วนลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระและลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระไม่เกิน 6 เดือน รวมเป็นร้อยละ 92 ของลูกหนี้การคำนวณ และมีอัตราส่วนของลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระตั้งแต่ 6 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือนประมาณร้อยละ 2 และอัตราส่วนลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระ 12 เดือนขึ้นไป ประมาณร้อยละ 6 ของลูกหนี้การคำนวณตามลำดับ และได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวน 61 ล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 5 ของลูกหนี้การคำนวณ ทำให้คงเหลือลูกหนี้การค้า-สุทธิ ประมาณ 1,220 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีอัตราส่วนลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระและลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระไม่เกิน 6 เดือน รวมเป็นร้อยละ 89 ของลูกหนี้การคำนวณ และมีอัตราส่วนของลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระตั้งแต่ 6 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือนประมาณร้อยละ 4 และอัตราส่วนลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระ 12 เดือนขึ้นไป ประมาณร้อยละ 7 ของลูกหนี้การคำนวณตามลำดับ และได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวน 66 ล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 5 ของลูกหนี้การคำนวณ ทำให้คงเหลือลูกหนี้การค้า-สุทธิ ประมาณ 1,155 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทมีอัตราส่วนลูกหนี้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระและลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระไม่เกิน 6 เดือน รวมเป็นร้อยละ 82 ของลูกหนี้การคำนวณ และมีอัตราส่วนของลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระตั้งแต่ 6 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือนประมาณร้อยละ 5 และอัตราส่วนลูกหนี้ที่เกินกำหนดชำระ 12 เดือนขึ้นไป ประมาณร้อยละ 13 ของลูกหนี้การคำนวณตามลำดับ และได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นจำนวน 80 ล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 7 ของลูกหนี้การคำนวณ ทำให้คงเหลือลูกหนี้การค้า-สุทธิ ประมาณ 989 ล้านบาท

ทั้งนี้ ผู้บริหารของบริษัทมีความเห็นว่า นโยบายการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และระบบการควบคุมและติดตามการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่กำหนดขึ้นมีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับธุรกิจของบริษัท อย่างไรก็ตาม บริษัทอาจพิจารณาปรับปรุงนโยบายทางด้านลูกหนี้ให้มีความเหมาะสมตามสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและประโยชน์ที่บริษัทจะได้รับ

ปี 2560-2562 บริษัทมีอัตราส่วนทางการเงินทางด้านระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยสำหรับลูกหนี้การค้าของงานขายสินค้า ประมาณ 117 วัน 98 วัน และ 106 วัน ตามลำดับ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ใกล้เคียงกับนโยบายการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้การค้าของบริษัท

ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้อื่นประกอบด้วย ลูกหนี้อื่น รายได้ค้างรับอื่น ๆ ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า และเงินทดรองจ่ายและดอกเบี้ยค้างรับ ซึ่งมีจำนวนรวมประมาณ 26 ล้านบาท 32 ล้านบาท และ 35 ล้านบาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560- 2562 ตามลำดับ |

สินทรัพย์ที่เกิดขึ้นตามสัญญา

บริษัทมีสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากสัญญาประกอบด้วย

รายการ	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
รายได้บริการติดตั้งค้างรับ	5,074	0.86%	4,502	1.04%	13,085	7.56%
รายได้ที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ	586,398	99.14%	428,376	98.89%	159,885	92.44%
รวมสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นตามสัญญา	591,472	100.00%	432,878	100.00%	172,970	100.00%

- สินค้าคงเหลือ

บริษัทมีนโยบายบันทึกมูลค่าสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างติดตั้งด้วยราคาทุน (วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน หรือ First in First out) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ แล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า และบันทึกมูลค่าสินค้าสำเร็จรูปประเภทสายเคเบิลด้วยราคาทุน (วิธีเฉพาะเจาะจง หรือ Specific) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ แล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

ทั้งนี้ บริษัทจะบันทึกขาดทุนจากการลดมูลค่าของสินค้าในงบกำไรขาดทุนในกรณีที่ราคาทุนของสินค้าคงเหลือในงวดบัญชีใด ๆ มีราคาสูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์ที่ทำให้การปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือให้ต่ำกว่าราคาทุนหมดไปหรือยังคงมีอยู่แต่เป็นไปในทางที่ลดลง บริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนที่เคยรับรู้ในงวดบัญชีก่อนๆ ในงบกำไรขาดทุนของงวดบัญชีนั้น ๆ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560-2562 บริษัทมีสินค้าคงเหลือสุทธิประมาณ 662 ล้านบาท 582 ล้านบาท และ 772 ล้านบาทตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 18 ร้อยละ 17 และร้อยละ 21 เมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม ตามลำดับ ทั้งนี้ รายละเอียดของสินค้าคงเหลือของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 - 2562 สามารถสรุปได้ดังนี้ :-

ตารางแสดงรายละเอียดของสินค้าคงเหลือ

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
สินค้าสำเร็จรูป	461.00	69.64%	459.00	78.78%	658.00	85.23%
หัก รายการปรับลดราคาทุนให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	(31.00)	(4.68%)	(28.00)	(4.81%)	(28.00)	(3.63%)
สินค้าสำเร็จรูป - สุทธิ	430.00	64.96%	431.00	74.06%	630.00	81.60%
งานระหว่างติดตั้ง - งานโทรคมนาคม	92.00	13.90%	49.00	8.42%	32.00	4.15%
งานระหว่างติดตั้ง - อุปกรณ์ป้องกันไฟลามและอื่น ๆ	140.00	21.14%	102.00	17.52%	110.00	14.22%
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	662.00	100.00%	582.00	100%	772.00	100.00%

สินค้าคงเหลือของบริษัทส่วนใหญ่อยู่ในรูปของสินค้าสำเร็จรูป โดยสินค้าสำเร็จรูป-สุทธิมีสัดส่วนอยู่ร้อยละ 70 ร้อยละ 79 และร้อยละ 85 ในปี 2560-2562 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือทั้งหมด และส่วนที่เหลือเป็นงานระหว่าง ติดตั้ง -งานโทรคมนาคม และงานระหว่างติดตั้ง - อุปกรณ์ป้องกันไฟลามและงานติดตั้งอื่น ๆ บริษัทได้มีการรับรู้รายได้จากการให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคมในระยะแรกถึง 95% ของมูลค่างาน เมื่องานที่บริษัทได้รับมอบหมายเสร็จเรียบร้อย พร้อมติดตั้งด้วยเหตุนี้ บริษัทจึงได้บันทึกมูลค่างานที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จเป็นงานระหว่างติดตั้งอยู่ในบัญชีสินค้าคงเหลือ ซึ่งมีจำนวน 92 ล้านบาท 49 ล้านบาท และ 32 ล้านบาท ในปี 2560 - ปี 2562 ตามลำดับ และคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 14 ร้อยละ 9 และร้อยละ 4 ของมูลค่าสินค้าคงเหลือ-สุทธิ สำหรับช่วงระยะเวลาเดียวกัน ตามลำดับ

ในช่วงปี 2560 - 2562 บริษัทมีระยะเวลาการขายสินค้าโดยเฉลี่ยประมาณ 58 วัน 57 วัน และ 72 วัน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน บริษัทมีนโยบายในการจัดเก็บสินค้าสำเร็จรูปประมาณ 30-60 วันของประมาณการยอดขาย เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับระยะเวลาขายสินค้าของบริษัทในปัจจุบัน

อนึ่ง บริษัทมีนโยบายตั้งสำรองค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้าสำเร็จรูป โดยจะตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 25 สำหรับสายไฟฟ้าที่จัดเก็บนานเกินกว่า 2 ปี และตั้งสำรองในอัตราร้อยละ 25-100 เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่จัดเก็บ สำหรับสินค้าประเภทอื่นที่จัดเก็บนานเกินกว่าตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป และสินค้าที่เสียหาย (Bad) ร้อยละ 100 ทั้งนี้ เนื่องจากสินค้าสำเร็จรูปของบริษัทส่วนใหญ่เป็นประเภทสายไฟฟ้า จึงไม่มีปัญหาเรื่องความล้าสมัยและเสื่อมสภาพ ณ สิ้นปี 2561 และปี 2562 บริษัทมีสำรองค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้าสำเร็จรูปจำนวน 28 ล้านบาทและ 28 ล้านบาท ในระหว่างปี 2562 บริษัทตั้งสำรองค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือ 28 ล้านบาททำให้ ณ สิ้นปี 2562 มีสำรองค่าเผื่อการลดมูลค่าของสินค้าสำเร็จรูปเป็นจำนวน 28 ล้านบาท

เงินลงทุนในบริษัทร่วม

บริษัทมีเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 2 บริษัท คือ บริษัทน้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าบวกลพลังงานน้ำ ซึ่งตั้งอยู่ในสาธารณรัฐประชาชนลาว สัดส่วนเงินลงทุน ร้อยละ 38 บริษัท PhuKhan Solar Power Joint Stock Company Limited ซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งตั้งอยู่ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ 25 เงินลงทุนในบริษัทร่วม แสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย

- ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560-2562 บริษัทมีที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิประมาณ 410 ล้านบาท 387 ล้านบาท และ 367 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ประเภท ที่ดิน อาคาร ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 86 ร้อยละ 89 และร้อยละ 90 ของสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิทั้งหมด ตามลำดับ สำหรับสินทรัพย์อื่นที่มีสัดส่วนรองลงมา ได้แก่ ยานพาหนะ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 5 ร้อยละ 5 และร้อยละ 5 ของสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ

ปี 2560 บริษัทมีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประมาณ 409 ล้านบาท ลดลงประมาณ 30 ล้านบาท มาจากค่าเสื่อมราคาประจำปี และมีการขายทาวเฮาส์ 3 ชั้นพร้อมที่ดิน จำนวน 1 หลัง

ปี 2561 บริษัทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประมาณ 387 ล้านบาท โดยระหว่างปี บริษัทมีการซื้อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน และยานพาหนะ จำนวน 13 ล้านบาท และมีการจำหน่ายและตัดจำหน่ายจำนวน 11 ล้านบาท มีค่าเสื่อมราคา สำหรับปี 36 ล้านบาท

ปี 2562 บริษัทที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประมาณ 367 ล้านบาทโดยระหว่างปี บริษัทมีการซื้อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน และยานพาหนะ จำนวน 15 ล้านบาท และมีการจำหน่ายและตัดจำหน่าย 11 ล้านบาท มีค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 35 ล้านบาท

- สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ปี 2556 บริษัทได้มีการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ มาถือปฏิบัติ ซึ่งกำหนดให้บริษัทระบุผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดจากความแตกต่างของมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินระหว่างเกณฑ์ทางบัญชีและภาษีอากร เพื่อรับรู้ผลกระทบทางภาษีเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยจากการนำมาตรฐานการบัญชีดังกล่าวมาถือปฏิบัติมีผลทำให้บริษัทมีสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็นจำนวนประมาณ 21 ล้านบาท 24 ล้านบาท และ 30 ล้านบาท ตามลำดับ

- อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร*	56%	43%	23%
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	5%	5%	2%
อัตรากาารหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.20	1.30	1.09

หมายเหตุ : * คำนวณจากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ

ปี 2560-2562 บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจและสร้างผลตอบแทนจากสินทรัพย์ได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวรประมาณ ร้อยละ 56 ร้อยละ 43 และร้อยละ 23 ตามลำดับ มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ประมาณร้อยละ 2 และมีอัตรากาารหมุนของสินทรัพย์ 1.20 เท่า 1.30 เท่า และ 1.09 เท่า ตามลำดับ

สภาพคล่อง

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562
กระแสเงินสดจาก(ใช้ไป)ในกิจกรรมดำเนินงาน	(111.39)	462.51	204.13
กระแสเงินสดจาก(ใช้ไป)ในกิจกรรมลงทุน	(27.60)	(244.93)	(341.03)
กระแสเงินสดจาก(ใช้ไป)ในกิจกรรมจัดหาเงิน	(56.40)	(274.26)	262.99
กระแสเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(195.39)	(56.68)	126.08

จากนโยบายการประกอบธุรกิจของบริษัทที่ต้องการเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายสินค้า และการให้บริการติดตั้ง รวมทั้งจ่ายผลตอบแทนคืนให้กับผู้ถือหุ้นทุกปี ดังนั้น กระแสเงินสดส่วนใหญ่จึงถูกใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน ในรูปแบบของสินค้าคงเหลือ และลูกหนี้การค้า ซึ่งมีผลทำให้ในแต่ละปี บริษัทมีการใช้กระแสเงินสดไปในกิจกรรมดำเนินงานและกิจการลงทุนเป็นหลัก

ปี 2560 บริษัทมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงานประมาณ 111 ล้านบาท และมีกำไรก่อนภาษี 250 ล้านบาท มีเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นลดลง 440 ล้านบาท สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น 13 ล้านบาท และบริษัทได้ใช้กระแสเงินสดไปในกิจกรรมลงทุนประมาณ 28 ล้านบาท โดยใช้ไปในการซื้ออุปกรณ์สำนักงานประมาณ 11 ล้านบาท จ่ายเงินลงทุนในบริษัทนำซื้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด 28 ล้านบาท ทั้งนี้บริษัทได้ใช้กระแสจากกิจกรรมจัดหาเงินเป็นจำนวน 56 ล้านบาท มีเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น จำนวน 194 ล้านบาท ชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 28 ล้านบาท และการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินประมาณ 11 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในปี 2560 บริษัทได้มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวน 212 ล้านบาท ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิในปี 2560 ลดลงประมาณ 195 ล้านบาท และมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ สิ้นปี 2560 ประมาณ 263 ล้านบาท

ปี 2561 บริษัทมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงานประมาณ 463 ล้านบาท และมีกำไรก่อนภาษี 213 ล้านบาท มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ๆ ลดลง 213 ล้านบาท สินค้าคงเหลือ ลดลง 83 ล้านบาท ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระเพิ่มขึ้น 56 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ๆ เพิ่มขึ้น 10 ล้านบาท และบริษัทได้ใช้กระแสเงินสดไปในกิจกรรมลงทุนประมาณ 245 ล้านบาท โดยใช้ไปในการซื้ออุปกรณ์สำนักงานประมาณ 5 ล้านบาท ให้บริษัทร่วมทุนกู้ยืม จำนวน 80 ล้านบาท จ่ายเงินลงทุนในบริษัท น้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด 29 ล้านบาทและจ่ายเงินลงทุนใน Phu Khanh Solar Power จำนวน 176 ล้านบาท ทั้งนี้บริษัทได้ใช้กระแสจากกิจกรรมจัดหาเงินเป็นจำนวน 274 ล้านบาท มีเงินกู้ยืมระยะสั้นลดลง จำนวน 48 ล้านบาท ชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 85 ล้านบาท และการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินประมาณ 10 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในปี 2561 บริษัทได้มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวน 188 ล้านบาท ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิในปี 2561 ลดลงประมาณ 57 ล้านบาท และมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ สิ้นปี 2561 ประมาณ 206 ล้านบาท

ปี 2562 บริษัทมีกระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงานประมาณ 204 ล้านบาท และมีกำไรก่อนภาษี 110 ล้านบาท มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ๆ ลดลง 159 ล้านบาท สินทรัพย์ที่เกิดตามสัญญา ลดลง 260 ล้านบาท สินค้าคงเหลือ เพิ่มขึ้น 206 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ๆ เพิ่มขึ้น 149 ล้านบาททำให้บริษัทมีกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 242 ล้านบาท และเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน 204 ล้านบาท บริษัทได้ใช้กระแสเงินสดไปในกิจกรรมลงทุนประมาณ 341 ล้านบาท โดยให้บริษัทร่วมกู้ยืมเงินจำนวน 316 ล้านบาท ซื้ออุปกรณ์สำนักงานประมาณ 6 ล้านบาท จ่ายเงินลงทุนในบริษัท น้ำซ้อ ไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด 16 ล้านบาทและจ่ายเงินลงทุนใน Phu Khanh Solar Power จำนวน 96 ล้านบาท ทั้งนี้บริษัทได้ใช้กระแสจากกิจกรรมจัดหาเงินเป็นจำนวน 263 ล้านบาท มีเงินกู้ยืมระยะสั้นเพิ่มขึ้น จำนวน 398 ล้านบาท ชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 28 ล้านบาท และการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินประมาณ 12 ล้านบาท อย่างไรก็ตามในปี 2562 บริษัทได้มีการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นจำนวน 94 ล้านบาท ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้บริษัทมีกระแสเงินสดสุทธิในปี 2562 ลดลงประมาณ 126 ล้านบาท และมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ สิ้นปี 2562 ประมาณ 332 ล้านบาท

ทั้งนี้ บริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่องในปี 2560–2562 คิดเป็น 1.56 เท่า 1.45 เท่า และ 1.37 เท่า ตามลำดับ และอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว คิดเป็น 1.18 เท่า 1.09 เท่า และ 0.80 เท่า ตามลำดับ ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในระดับไม่สูงมากนัก เนื่องจากธุรกิจของบริษัทจำเป็นต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ โดยที่ผ่านมา บริษัทใช้แหล่งเงินทุนจากเงินกู้ยืมระยะสั้นเป็นหลักเพื่อใช้ในการซื้อ และใช้จ่ายในการติดตั้งงานโทรคมนาคม และงานติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันไฟลามและอื่น ๆ

แหล่งที่มาของเงินทุน

- โครงสร้างเงินทุน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560-2562 อยู่ในระดับ 1.10 เท่า 1.03 เท่าและ 1.03 เท่า ซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อผู้ถือหุ้นอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

หนี้สิน

หนี้สินรวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560– 2562 มีจำนวนประมาณ 1,890 ล้านบาท 1,745 ล้านบาท และ 1,988 ล้านบาท ตามลำดับ โดยหนี้สินส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น และเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งคิดรวมเป็นประมาณร้อยละ 88 ของหนี้สินทั้งหมดในปี 2562

หนี้สินรวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มีจำนวนประมาณ 1,890 ล้านบาท ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนประมาณ 1,786 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94 ของหนี้สินรวม โดยหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญ คือ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวนประมาณ 1,175 ล้านบาท ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระจำนวนประมาณ 197 ล้านบาท และส่วนของเงินกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 28 ล้านบาท และบริษัทมีหนี้สินไม่หมุนเวียนประมาณ 105 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6 ของหนี้สินรวม โดยหนี้สินไม่หมุนเวียนที่สำคัญ คือ เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน-สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวนประมาณ 45 ล้านบาท สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน จำนวนประมาณ 40 ล้านบาท หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ-สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวนประมาณ 13 ล้านบาท

หนี้สินรวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวนประมาณ 1,745 ล้านบาท ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนประมาณ 1,671 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96 ของหนี้สินรวม โดยหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญ คือ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

จำนวนประมาณ 1,242 ล้านบาท ซึ่งได้รวมส่วนของต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระจำนวนประมาณ 77 ล้านบาท หนี้สินที่เกิดจากสัญญา 56 ล้านบาท และส่วนของเงินกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 28 ล้านบาท และบริษัทมีหนี้สินไม่หมุนเวียนประมาณ 74 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4 ของหนี้สินรวม โดยหนี้สินไม่หมุนเวียนที่สำคัญ คือ เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน-สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวนประมาณ 17 ล้านบาท สรรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน จำนวนประมาณ 44 ล้านบาท หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ-สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวนประมาณ 13 ล้านบาท

หนี้สินรวมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีจำนวนประมาณ 1,988 ล้านบาท ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนประมาณ 1,907 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96 ของหนี้สินรวม โดยหนี้สินหมุนเวียนที่สำคัญ คือ เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวนประมาณ 1,117 ล้านบาท หนี้สินที่เกิดขึ้นจากสัญญา 56 ล้านบาท และส่วนของเงินกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 15 ล้านบาท และบริษัทมีหนี้สินไม่หมุนเวียนประมาณ 81 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4 ของหนี้สินรวม โดยหนี้สินไม่หมุนเวียนที่สำคัญ คือ สรรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน จำนวนประมาณ 67 ล้านบาท และ หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ-สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวนประมาณ 11 ล้านบาท

- เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อย มีการใช้แหล่งทุนจากเงินกู้ยืมระยะสั้นเป็นหลัก ซึ่งอาจทำให้บริษัทประสบกับความเสียหายทางด้านสภาพคล่องทางการเงินได้ อย่างไรก็ตาม วงเงินสินเชื่อหลักที่บริษัทได้รับเป็นเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร และเงินกู้ยืมระยะสั้นประเภทตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งสถาบันการเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริษัทใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการดำเนินงาน โดยบริษัทมีความมั่นใจว่าบริษัทจะสามารถจ่ายคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวแก่สถาบันการเงินได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

หนี้สินในส่วนของเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังนี้ :-

● เงินกู้ยืมระยะสั้น วงเงินรวม 2,852 ล้านบาท แบ่งเป็น

- เงินเบิกเกินบัญชี วงเงิน 121 ล้านบาท
- เงินกู้ยืมระยะสั้นประเภทตั๋วสัญญาใช้เงิน และวงเงิน Trade on Demand เป็นวงเงินค้ำยตั๋วสัญญาใช้เงิน แต่สามารถเบิกเงินจากสถาบันการเงินตามยอดลูกหนี้และ/หรือเจ้าหนี้ที่ใช้อ้างอิง วงเงินรวม 2,731 ล้านบาท ณ.วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทย่อยมีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเป็นจำนวน 530 ล้านบาท

● เงินกู้ยืมระยะยาว วงเงินรวม 198.10 ล้านบาท แบ่งเป็น

- เงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับซื้อที่ดิน และก่อสร้างสำนักงานและคลังสินค้าแห่งใหม่ที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี วงเงินรวม 180 ล้านบาท แบ่งเป็นวงเงินสำหรับซื้อที่ดิน จำนวน 120 ล้านบาท และวงเงินสำหรับก่อสร้างสำนักงานและคลังสินค้าแห่งใหม่ จำนวน 60 ล้านบาท โดยบริษัทได้เบิกใช้วงเงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับซื้อที่ดินแล้วจำนวน 118.40 ล้านบาท กำหนดชำระคืนเงินกู้ยืมสำหรับซื้อที่ดินเป็นรายเดือนรวมทั้งหมด 78 งวดๆ ละประมาณ 0.83 ล้านบาท โดยชำระคืนงวดแรกเดือน กรกฎาคม 2558 และ ณ.วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มียอดคงค้างประมาณ 73 ล้านบาท ปัจจุบันได้ปิดสัญญาที่กำหนด ณ 31/8/61
- เงินกู้ยืมระยะยาวสำหรับการดำเนินงาน โดยเงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกัน โดยการจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างบริษัทฯ จำนวน 56 ล้านบาท โดยกำหนดชำระคืนเงินกู้ยืม ทุกสิ้นเดือน จำนวน 38 งวด โดยงวดที่ 1-20 งวดละ 2.40 ล้านบาท และ งวดที่ 21-38 งวดละ 0.83 ล้านบาท เริ่มตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2561 ณ.วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มียอดคงค้างประมาณ 17 ล้านบาท

- หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน

บริษัทได้ทำสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าซื้อกับบริษัทลีสซิ่ง เพื่อเช่า และเช่าซื้อยานพาหนะ สำหรับการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งอายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 2 ถึง 5 ปี โดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือนและคิดดอกเบี้ยในอัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ 2.35-10.64 ต่อปี ในระหว่างปี 2560-2562

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560- 2562 บริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าซื้อ เป็นจำนวน 22 ล้านบาท 21 ล้านบาท และ 19 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมีรายละเอียดแบ่งตามระยะเวลาชำระหนี้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ณ 31/12/60			ณ 31/12/61			ณ 31/12/62		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า	7.47	14.06	21.53	7.44	13.64	21.08	6.70	12.36	19.06
ดอกเบี้ยรอการตัดบัญชี	(1.01)	(1.25)	(2.26)	(1.05)	(1.01)	(2.06)	(0.82)	(1.28)	(2.10)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า	6.46	12.81	19.27	6.39	12.63	19.02	5.88	11.08	16.96

- ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระ

ปี 2560 บริษัทมีต้นทุนงานติดตั้ง 853 ล้านบาท เป็นของงานโทรคมนาคม จำนวน 805 ล้านบาท เป็นงานติดตั้งอื่น 48 ล้านบาท ปี 2561 บริษัทมีต้นทุนงานติดตั้ง 958 ล้านบาท เกิดจากงานโทรคมนาคมจำนวน 674 ล้านบาทเป็นงานติดตั้งอื่นจำนวน 284 ล้านบาท และปี 2562 บริษัทมีต้นทุนงานติดตั้ง 506 ล้านบาท เกิดจากงานโทรคมนาคมจำนวน 187 ล้านบาท เป็นงานติดตั้งอื่น จำนวน 319 ล้านบาท และต้นทุนบริการที่เกิดขึ้นจริงโดยบริษัทได้รับใบแจ้งหนี้สำหรับต้นทุนบริการ ในปี 2560 มีใบแจ้งหนี้สำหรับต้นทุนบริการ เป็นจำนวน 887 ล้านบาท ประกอบด้วยงานโทรคมนาคม จำนวน 720 ล้านบาท และงานติดตั้งอื่น 167 ล้านบาท ปี 2561 มีใบแจ้งหนี้สำหรับต้นทุนบริการ เป็นจำนวน 750 ล้านบาท ประกอบด้วยงานโทรคมนาคมจำนวน 688 ล้านบาท และงานติดตั้งอื่น 62 ล้านบาท ปี 2562 มีใบแจ้งหนี้สำหรับต้นทุนบริการ เป็นจำนวน 554 ล้านบาท ประกอบด้วย งานโทรคมนาคม จำนวน 284 ล้านบาท และงานติดตั้งอื่น 270 ล้านบาท และปี 2560 งานระหว่างทำ 232 ล้านบาท ประกอบด้วยงานโทรคมนาคม 92 ล้านบาท และงานติดตั้งอื่น 140 ล้านบาท ปี 2561 มีงานระหว่างทำ 151 ล้านบาทประกอบด้วยงานโทรคมนาคม จำนวน 49 ล้านบาท และงานติดตั้งอื่น 102 ล้านบาท ปี 2562 มีงานระหว่างทำ 142 ล้านบาทประกอบด้วยงานโทรคมนาคม จำนวน 32 ล้านบาท และงานติดตั้งอื่น 110 ล้านบาท ซึ่งเกิดขึ้นจากบริษัทได้มีการรับรู้รายได้จากการให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคมในระยะแรกๆ ที่ 95% ของมูลค่างาน เมื่องานที่บริษัทได้รับมอบหมายเสร็จเรียบร้อยพร้อมติดตั้ง ดังนั้น งานโทรคมนาคมที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามขั้นความสำเร็จดังกล่าว จะถูกบันทึกเป็นงานระหว่างทำในบัญชีสินค้าคงเหลือแทน ด้วยเหตุนี้ งานระหว่างทำคงเหลือ เป็นต้นทุนที่ยังไม่ถูกเรียกชำระ ในปี 2560 จำนวน 197 ล้านบาท ในปี 2561 จำนวน 142 ล้านบาท และในปี 2562 จำนวน 63 ล้านบาท ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ :-

หน่วย: ล้านบาท	ณ 31/12/60	ณ 31/12/61	ณ 31/12/62
ต้นทุนบริการที่รับรู้ในระหว่างงวด	852.66	958.40	505.95
ต้นทุนบริการที่เกิดขึ้นจริง	(886.84)	(967.93)	(585.87)
บวก งานระหว่างทำ - งานโทรคมนาคม	91.94	49.05	32.17
บวก งานระหว่างทำ	139.73	102.24	110.65
ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระ	197.49	141.76	62.90

ปี 2562 ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระได้รวมอยู่ในเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

- สำรองผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน

บริษัทได้สำรองเงินเพื่อจ่ายชดเชยให้กับพนักงานเมื่อออกจากงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ซึ่งกำหนดอัตราค่าชดเชยในกรณีนายจ้างเลิกจ้าง เป็นจำนวน 44 ล้านบาท และ 67 ล้านบาท ในปี 2561-2562

- ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560-2562 มีจำนวนประมาณ 1,717 ล้านบาท 1,697 ล้านบาทและ 1,643 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามผลประกอบการที่มีกำไรสุทธิ 200 ล้านบาท 169 ล้านบาทและ 86 ล้านบาทตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 1,717 ล้านบาท ประกอบด้วย ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท 1,654 ล้านบาท และส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยจำนวน 63 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนประมาณ 12 ล้านบาท บริษัทดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิประจำปี 200 ล้านบาท และจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้น 212 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทที่มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 1,697 ล้านบาท ประกอบด้วย ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท 1,635 ล้านบาท และส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย จำนวน 62 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ประมาณ 20 ล้านบาท บริษัทดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิประจำปี 169 ล้านบาท และจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้น 141 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทที่มีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 1,643 ล้านบาท ประกอบด้วย ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัท 1,578 ล้านบาท และส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย จำนวน 65 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ประมาณ 55 ล้านบาท บริษัทดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิประจำปี 85 ล้านบาท และจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้น 23 ล้านบาท

ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี

ค่าตอบแทนจากการสอบบัญชี (audit fee) มีรายละเอียดดังนี้ :-

- ปี 2560 บริษัทจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัท เป็นค่าสอบบัญชีของบริษัทจำนวน 1.77 ล้านบาท และค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยจำนวน 0.96 ล้านบาท โดยบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีการใช้บริการอื่นจากผู้สอบบัญชี
- ปี 2561 บริษัทจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัท เป็นค่าสอบบัญชีของบริษัทจำนวน 1.85 ล้านบาท และค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยจำนวน 0.96 ล้านบาท โดยบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีการใช้บริการอื่นจากผู้สอบบัญชี
- ปี 2562 บริษัทจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัท เป็นค่าสอบบัญชีของบริษัทจำนวน 1.95 ล้านบาท และค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยจำนวน 0.96 ล้านบาท โดยบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีการใช้บริการอื่นจากผู้สอบบัญชี

ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต

ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต ได้แก่

- **ความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาทองแดง ซึ่งมีผลกระทบต่อรายได้และต้นทุนของสินค้าประเภทสายไฟฟ้า**
สายไฟฟ้าจะมีต้นทุนหลักเป็นทองแดง ซึ่งราคาทองแดงจะมีการเปลี่ยนแปลงตามอุปสงค์และอุปทานในตลาดโลก โดยการเปลี่ยนแปลงราคาทองแดงจะส่งผลกระทบต่อราคาซื้อหรือต้นทุนของสายไฟฟ้า รวมทั้งราคาจำหน่ายหรือรายได้ และอัตรากำไรขั้นต้นของบริษัท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงที่ราคาทองแดงปรับลดลง หากบริษัทไม่สามารถปรับราคาขายสินค้าให้สอดคล้องตามราคาต้นทุนสินค้าที่มีการเปลี่ยนแปลง อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนขายและมูลค่าสินค้าคงเหลือของบริษัทด้วยเหตุนี้ บริษัทจึงได้ให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว โดยมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาทองแดงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อคาดการณ์ทิศทางและแนวโน้มของราคาทองแดงและนำไปใช้ในการบริหารปริมาณสินค้าคงคลังของสายไฟฟ้าให้เป็นไปตามความเหมาะสม เนื่องจากโดยทั่วไป เมื่อราคาทองแดงมีความผันผวน จะใช้ระยะเวลาหนึ่งประมาณ 6 - 7 เดือน (Lapse Time) ก่อนที่จะส่งผลกระทบต่อราคาจำหน่ายและต้นทุนของสายไฟฟ้า ด้วยวิธีการดังกล่าวจะช่วยบริษัทในการลดผลกระทบจากการผันผวนของราคาทองแดงได้ระดับหนึ่ง

- **ความเสี่ยงจากความไม่สม่ำเสมอของด้านรายได้จากการให้บริการงานในลักษณะโครงการ**

การให้บริการออกแบบ และติดตั้งระบบงานโทรคมนาคมของบริษัท เป็นการให้บริการซึ่งมีลักษณะเป็นรายโครงการที่มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จไม่ใช่เป็นสัญญาว่าจ้างทำงานระยะยาว ดังนั้น ความต่อเนื่องในรายได้ของบริษัทจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการได้รับเลือกเข้าทำงานในแต่ละโครงการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสม่ำเสมอของรายได้จากการให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคมของบริษัท อย่างไรก็ตาม จากการที่บริษัทมีประวัติการทำงานที่ดี สามารถส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดทุกโครงการ กอปรกับ ณ ปัจจุบัน ภาวะอุตสาหกรรมของธุรกิจโทรคมนาคมมีแนวโน้มเติบโตจากการเปิดประมูลใบอนุญาตโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ 4G รวมทั้งมีการปรับปรุงระบบส่งสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่อย่างต่อเนื่องผู้บริหารของบริษัทจึงเชื่อว่าจะได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงนี้ไม่มากนัก

- **ความเสี่ยงด้านเงินทุนหมุนเวียน**

ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทอื่น ๆ และการให้บริการติดตั้งระบบโทรคมนาคม บริษัทมีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนสูง สำหรับการสั่งซื้อสินค้าและจัดเก็บสินค้าเพื่อขาย ซึ่งจะต้องมีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า รวมทั้งใช้ในขั้นตอนการเตรียมงานโครงการ และการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการดำเนินงานในโครงการติดตั้งระบบโทรคมนาคม ซึ่งเป็นขั้นตอนก่อนที่จะได้รับชำระเงินจากผู้จ้างตามสัญญา ทั้งนี้ ที่ผ่านมา บริษัทใช้แหล่งเงินกู้ระยะสั้นจากสถาบันการเงินเป็นเงินทุนหมุนเวียนหลัก เพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว ส่งผลให้มีอัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วในปี 2560-2562 ดังนี้ ปี 2560 ประมาณ 1.56 เท่า และ 1.18 เท่า ปี 2561 ประมาณ 1.45 เท่า และ 1.09 เท่า และปี 2562 ประมาณ 1.37 เท่า และ 0.80 เท่า ตามลำดับ

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
งบการเงิน
สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562
หมายเหตุประกอบงบการเงิน

tmm THAI TRAF0
MANUFACTURING

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค *ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน* ในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบ งบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรค *ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบ งบการเงิน* ในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติตามของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

ค่าความนิยม

บริษัทฯบันทึกค่าความนิยมจำนวน 156 ล้านบาทจากการซื้อหุ้นสามัญของบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง ข้าพเจ้าให้ความสำคัญเกี่ยวกับมูลค่าของค่าความนิยมเนื่องจากมูลค่าของค่าความนิยมดังกล่าวมีจำนวนเงินที่เป็นสาระสำคัญ และการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยมตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 15 ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตของบริษัทย่อย รวมถึงการกำหนดอัตราคิดลดและอัตราดอกเบี้ยในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งการประเมินการด้อยค่าดังกล่าวมีผลกระทบโดยตรงต่อมูลค่าของค่าความนิยมที่แสดงอยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจและประเมินกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์หรือไม่ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทำการทดสอบข้อสมมติที่สำคัญที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตของบริษัทย่อย โดยการเปรียบเทียบข้อสมมติดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกของบริษัทย่อย รวมถึงเปรียบเทียบประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงเพื่อประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตดังกล่าว และพิจารณาอัตราคิดลดโดยการวิเคราะห์ต้นทุนทางการเงิน

ตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของเงินทุนและข้อมูลอื่น ๆ กับบริษัทอื่นที่เปรียบเทียบกันได้ ตลอดจนทดสอบการคำนวณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนตามแบบจำลองทางการเงิน และพิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่สำคัญต่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้สอบถามการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการด้อยค่าของค่าความนิยม รวมถึงผลกระทบของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่สำคัญ

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

ในการแสดงมูลค่าของลูกหนี้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงิน กลุ่มบริษัทจะต้องประมาณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้และแสดงเป็นรายการหักจากลูกหนี้ตามรายละเอียดที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 โดยในการประมาณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวต้องอาศัยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารโดยพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้ ดังนั้นการประมาณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวจึงมีผลกระทบโดยตรงต่อจำนวนหนี้สงสัยจะสูญที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และมูลค่าของลูกหนี้ที่แสดงอยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ข้าพเจ้าได้ประเมินและทดสอบระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการประมาณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญโดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่กลุ่มบริษัทออกแบบไว้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ประเมินวิธีการและข้อสมมติที่ฝ่ายบริหารใช้ในการกำหนดนโยบายการประมาณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญของยอดลูกหนี้ตามอายุของหนี้ที่ค้างชำระ สอบทานการจัดทำรายงานอายุหนี้ และทดสอบการคำนวณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญตามนโยบายดังกล่าว รวมถึงการสอบถามการประมาณจำนวนหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การคำนวณเฉพาะเจาะจง

มูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับของสินค้าคงเหลือ

การประมาณการมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับของสินค้าคงเหลือตามที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 11 ต้องอาศัยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการกำหนดนโยบายสำหรับการประมาณการค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือสำหรับสินค้าที่ล้าสมัยหรือเสื่อมสภาพ โดยขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ในรายละเอียดเกี่ยวกับวงจรอายุของสินค้า ซึ่งการประมาณการมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับจะมีผลกระทบต่อจำนวนค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และมูลค่าของสินค้าที่คงเหลือที่แสดงอยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

ข้าพเจ้าได้ประเมินและทดสอบระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือโดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่กลุ่มบริษัทออกแบบไว้ นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ประเมินวิธีการและข้อสมมติที่ฝ่ายบริหารใช้ในการกำหนดนโยบายการประมาณการค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือในแต่ละช่วงอายุสินค้า สอบทานการจัดทำรายงานอายุสินค้า และทดสอบการคำนวณค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือตามนโยบายดังกล่าว รวมถึงวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลระยะเวลาการถือครองและการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเพื่อระบุถึงกลุ่มสินค้าที่มีข้อบ่งชี้ว่ามีการหมุนเวียนของสินค้าที่ช้ากว่าปกติ นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้สอบถามการจัดทำรายงานการเปรียบเทียบมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับกับราคาทุนของสินค้าคงเหลือแต่ละกลุ่มสินค้า และสุ่มตรวจสอบเอกสารประกอบรายการขายที่เกิดขึ้นภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

การรับรู้รายได้

รายได้จากการขายและให้บริการเป็นรายการที่มีมูลค่าที่เป็นสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงินและเป็นเกณฑ์ชี้วัดหลักในแง่ผลการดำเนินงานทางธุรกิจซึ่งผู้บริหารและผู้ใช้งบการเงินให้ความสนใจ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายได้จะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทโดยตรง ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญในการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัท

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัทโดยการ

- ประเมินและทดสอบระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจและเลือกตัวอย่างมาทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่กลุ่มบริษัทออกแบบไว้
- สุ่มตรวจสอบเอกสารประกอบรายการขายและให้บริการที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี
- สุ่มตัวอย่างสัญญาการขายและให้บริการ เพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาการขายและให้บริการ และสอดคล้องกับนโยบายการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัท
- สอบทานใบลดหนี้ที่กลุ่มบริษัทออกภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

- วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้แบบแยกย่อย เพื่อตรวจสอบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของรายการขายตลอดรอบระยะเวลาบัญชี โดยเฉพาะรายการบัญชีที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไป

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น)

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ หากในการปฏิบัติงานดังกล่าว ข้าพเจ้าสรุปได้ว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแล้ว ข้าพเจ้าจะต้องรายงานข้อเท็จจริงนั้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่พบว่ามีเรื่องดังกล่าวที่ต้องรายงาน

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอของงบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องวัน แต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวข้องกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุ

ให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความคิดเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้า เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

กรองแก้ว อิมภิตติกุล

กรองแก้ว อิมภิตติกุล

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 5874

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 28 กุมภาพันธ์ 2563

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	332,372,264	206,291,033	137,394,583	58,411,037
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	8 1,024,670,471	1,187,167,086	850,029,480	1,080,818,147
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา	9 172,970,387	432,877,739	104,926,807	347,571,528
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทร่วม	7 297,654,823	-	297,654,823	-
สินทรัพย์ที่รับรู้จากต้นทุน				
ในการทำให้เสร็จสิ้นตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า	10 142,809,764	151,276,100	79,970,488	82,109,617
สินค้าคงเหลือ	11 629,392,906	431,089,167	526,776,822	418,479,775
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	14,165,232	11,730,573	1,628,199	3,164,021
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,614,035,847	2,420,431,698	1,998,381,202	1,990,554,125
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	131,461,500	143,101,500	117,421,500	132,421,500
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12 -	-	494,858,940	494,858,940
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	13 324,414,290	224,229,254	325,139,047	232,876,714
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	14 366,951,204	386,687,568	340,125,010	354,914,864
ค่าความนิยม	15 156,497,121	156,497,121	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วม	7 -	80,000,000	-	80,000,000
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	23 30,402,901	23,607,096	25,588,007	16,872,204
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	6,906,711	7,471,310	2,041,019	2,364,139
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,016,633,727	1,021,593,849	1,305,173,523	1,314,308,361
รวมสินทรัพย์	3,630,669,574	3,442,025,547	3,303,554,725	3,304,862,486

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561	2562	2561	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	16	694,500,000	296,700,000	596,000,000	244,500,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	1,117,036,854	1,241,919,159	982,926,949	1,227,711,791
หนี้สินที่เกิดจากสัญญา	9	55,565,338	65,087,095	47,640,064	48,556,836
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนด					
ชำระภายในหนึ่งปี	18	14,520,000	28,200,000	14,520,000	28,200,000
ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน					
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	5,880,808	6,393,432	4,690,227	4,838,422
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย		450,736	5,284,312	450,736	4,585,185
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		18,896,499	27,410,214	7,808,594	25,575,914
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,906,850,235	1,670,994,212	1,654,036,570	1,583,968,148
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนด					
ชำระภายในหนึ่งปี	18	2,020,000	16,540,000	2,020,000	16,540,000
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่					
ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	11,085,555	12,627,852	7,607,134	7,958,850
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	23	819,859	879,326	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	20	66,898,555	43,767,960	58,722,275	38,644,371
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		80,823,969	73,815,138	68,349,409	63,143,221
รวมหนี้สิน		1,987,674,204	1,744,809,350	1,722,385,979	1,647,111,369

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 1,176,073,769 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท	588,036,885	588,036,885	588,036,885	588,036,885
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 1,175,739,089 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท	587,869,545	587,869,545	587,869,545	587,869,545
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	753,575,398	753,575,398	753,575,398	753,575,398
ส่วนเกินทุนจากการรวมธุรกิจภายใต้				
การควบคุมเดียวกัน	6,827,505	6,827,505	-	-
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย 21	59,000,000	59,000,000	59,000,000	59,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร	189,929,843	228,967,056	180,723,803	257,306,174
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	(19,142,632)	(1,246,473)	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	1,578,059,659	1,634,993,031	1,581,168,746	1,657,751,117
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
ของบริษัทย่อย	64,935,711	62,223,166	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,642,995,370	1,697,216,197	1,581,168,746	1,657,751,117
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	3,630,669,574	3,442,025,547	3,303,554,725	3,304,862,486
	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรขาดทุน:				
รายได้				
รายได้จากการขาย	3,086,238,302	3,212,143,387	2,929,133,922	3,047,648,237
รายได้จากสัญญาบริการติดตั้ง	705,529,116	1,317,984,390	356,145,784	1,089,141,871
รายได้อื่น	48,897,802	35,519,747	46,320,523	30,801,755
รวมรายได้	3,840,665,220	4,565,647,524	3,331,600,229	4,167,591,863
ค่าใช้จ่าย				
ต้นทุนขาย	2,772,103,254	2,929,614,139	2,625,909,565	2,777,572,863
ต้นทุนบริการติดตั้ง	505,954,679	958,402,146	232,529,931	798,664,814
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย	77,622,619	96,611,788	76,528,261	95,526,172
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	364,219,266	353,536,591	312,839,971	275,429,977
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	-	20,057,795	-
รวมค่าใช้จ่าย	3,719,899,818	4,338,164,664	3,267,865,523	3,947,193,826
กำไรก่อนส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม				
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	120,765,402	227,482,860	63,734,706	220,398,037
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	13	5,761,067	(6,115,101)	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	126,526,469	221,367,759	63,734,706	220,398,037
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(16,340,491)	(8,347,422)	(13,848,421)	(6,553,543)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	110,185,978	213,020,337	49,886,285	213,844,494
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	23	(24,682,586)	(15,115,085)	(42,592,391)
กำไรสำหรับปี	85,503,392	169,251,863	34,771,200	171,252,103
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม				
- สูทธิจากภาษีเงินได้	13	(17,896,159)	(636,587)	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ขาดทุนจากประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
- สูทธิจากภาษีเงินได้		(3,150,831)	-	(2,267,877)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(21,046,990)	(636,587)	(2,267,877)	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	64,456,402	168,615,276	32,503,323	171,252,103

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	79,648,698	170,337,772	34,771,200	171,252,103
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	5,854,694	(1,085,909)	-	-
	<u>85,503,392</u>	<u>169,251,863</u>	<u>34,771,200</u>	<u>171,252,103</u>
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	58,601,708	169,701,185	32,503,323	171,252,103
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	5,854,694	(1,085,909)	-	-
	<u>64,456,402</u>	<u>168,615,276</u>	<u>32,503,323</u>	<u>171,252,103</u>
กำไรต่อหุ้น	24			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	0.07	0.14	0.03	0.15

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

งบการเงินรวม

		ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ								
		ส่วนเกินทุนจาก					องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น		การรวมธุรกิจ		กำไรสะสม			กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		ส่วนของผู้มี	
ที่ออกและ	ส่วนเกินมูลค่า	ภายใต้การ	กำไรสะสม			ส่วนแบ่ง	รวม	ส่วนได้เสียที่		รวม
ชำระแล้ว	หุ้นสามัญ	ควบคุมเดียวกัน	จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร		กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	รวมองค์ประกอบอื่น	ไม่มีอำนาจควบคุม	ส่วนของผู้	ส่วนของผู้
						จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	ของส่วนของผู้ถือหุ้น	ของบริษัทฯ	ของบริษัทย่อย	ถือหุ้น
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	587,869,545	753,575,398	6,827,505	59,000,000	246,747,506	(609,886)	(609,886)	1,653,410,068	63,309,075	1,716,719,143
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	170,337,772	-	-	170,337,772	(1,085,909)	169,251,863
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	-	(636,587)	(636,587)	(636,587)	-	(636,587)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	170,337,772	(636,587)	(636,587)	169,701,185	(1,085,909)	168,615,276
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 27)	-	-	-	-	(188,118,222)	-	-	(188,118,222)	-	(188,118,222)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	587,869,545	753,575,398	6,827,505	59,000,000	228,967,056	(1,246,473)	(1,246,473)	1,634,993,031	62,223,166	1,697,216,197
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 (ตามที่รายงานไว้เดิม)	587,869,545	753,575,398	6,827,505	59,000,000	228,967,056	(1,246,473)	(1,246,473)	1,634,993,031	62,223,166	1,697,216,197
ยอดสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงาน										
ทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ (หมายเหตุ 6)	-	-	-	-	(21,740,938)	-	-	(21,740,938)	(2,877,263)	(24,618,201)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 (หลังการปรับปรุง)	587,869,545	753,575,398	6,827,505	59,000,000	207,226,118	(1,246,473)	(1,246,473)	1,613,252,093	59,345,903	1,672,597,996
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	79,648,698	-	-	79,648,698	5,854,694	85,503,392
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(2,885,946)	(17,896,159)	(17,896,159)	(20,782,105)	(264,886)	(21,046,991)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	76,762,752	(17,896,159)	(17,896,159)	58,866,593	5,589,808	64,456,401
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 27)	-	-	-	-	(94,059,027)	-	-	(94,059,027)	-	(94,059,027)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	587,869,545	753,575,398	6,827,505	59,000,000	189,929,843	(19,142,632)	(19,142,632)	1,578,059,659	64,935,711	1,642,995,370
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไรสะสม		รวม
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	587,869,545	753,575,398	59,000,000	274,172,293	1,674,617,236
กำไรสำหรับปี	-	-	-	171,252,103	171,252,103
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	171,252,103	171,252,103
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 27)	-	-	-	(188,118,222)	(188,118,222)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	587,869,545	753,575,398	59,000,000	257,306,174	1,657,751,117
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 (ตามที่รายงานไว้เดิม)	587,869,545	753,575,398	59,000,000	257,306,174	1,657,751,117
ยอดสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่					
มาถึงปฏิบัติ (หมายเหตุ 6)	-	-	-	(15,026,667)	(15,026,667)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 (หลังการปรับปรุง)	587,869,545	753,575,398	59,000,000	242,279,507	1,642,724,450
กำไรสำหรับปี	-	-	-	34,771,200	34,771,200
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	(2,267,877)	(2,267,877)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	32,503,323	32,503,323
เงินปันผลจ่าย (หมายเหตุ 27)	-	-	-	(94,059,027)	(94,059,027)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	587,869,545	753,575,398	59,000,000	180,723,803	1,581,168,746
	-	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนภาษี	110,185,978	213,020,337	49,886,285	213,844,494
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	35,214,665	59,693,834	29,934,982	30,373,457
ตัดจำหน่ายภาษีหัก ณ ที่จ่าย	-	805,094	-	-
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	13,080,409	6,054,319	26,189,635	9,122,965
การปรับลดราคาหุ้นของสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่ได้รับ (โอนกลับ)	905,609	(3,534,012)	968,578	(3,566,144)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	20,057,795	-
ส่วนแบ่ง (กำไร) ขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(5,761,067)	6,115,101	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	20,038,723	3,702,735	18,089,724	3,014,030
กำไรจากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	(2,499,999)	-	-
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(1,312,243)	(2,222,039)	(1,024,532)	(2,222,039)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	18,837,255	-	18,975,694	-
รายได้ดอกเบี้ย	(26,640,013)	(9,193,988)	(25,095,278)	(7,654,416)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	16,340,490	8,347,422	13,848,421	6,553,543
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	180,889,806	280,288,804	151,831,304	249,465,890
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	159,087,585	183,246,972	214,270,412	(3,203,667)
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา	259,907,352	29,442,175	242,644,721	114,461,514
สินทรัพย์ที่รับรู้จากต้นทุนในการทำให้เสร็จสิ้นตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า	8,466,336	64,530,070	2,139,129	60,394,943
สินค้าคงเหลือ	(205,613,883)	18,557,578	(109,265,625)	2,386,769
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	9,755,423	4,157,619	5,292,488	4,428,164
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	149,402	(306,901)	149,258	427,900
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(148,996,768)	8,541,461	(263,438,719)	209,493,028
หนี้สินที่เกิดจากสัญญา	(9,521,757)	(74,185,931)	(916,772)	(91,713,273)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(12,270,381)	8,217,930	(21,523,988)	9,589,282
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	994,426	-	-
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	241,853,115	523,484,203	221,182,208	555,730,550
รับดอกเบี้ย	16,260,864	8,055,351	14,716,128	6,515,783
จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(846,667)	(199,000)	(846,667)	(199,000)
จ่ายดอกเบี้ย	(15,276,595)	(7,272,277)	(13,065,813)	(5,776,661)
จ่ายภาษีเงินได้	(37,862,591)	(61,559,679)	(23,641,701)	(54,275,831)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	204,128,126	462,508,598	198,344,155	501,994,841

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกันลดลง	11,640,000	40,267,133	15,000,000	43,627,133
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทร่วม	(391,900,000)	(32,000,000)	(391,900,000)	(32,000,000)
เงินสดรับคืนจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทร่วม	75,936,160	32,000,000	75,936,160	32,000,000
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วม	-	(80,000,000)	-	(80,000,000)
เงินรับคืนเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วม	80,000,000	-	80,000,000	-
ซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(112,170,995)	(205,165,113)	(112,320,128)	(205,165,113)
เงินสดรับจากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	-	2,499,999	-	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,622,062	2,440,884	1,276,268	2,440,884
ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(6,161,557)	(4,969,822)	(5,862,502)	(4,797,566)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(341,034,330)	(244,926,919)	(337,870,202)	(243,894,662)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น (ลดลง)	397,800,000	(48,126,191)	351,500,000	(66,500,000)
เงินสดรับจากการกู้ยืมเงินระยะยาว	-	56,490,000	-	56,490,000
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(28,200,000)	(84,690,000)	(28,200,000)	(84,690,000)
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(12,553,538)	(9,819,090)	(10,731,380)	(7,960,628)
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้น	(94,059,027)	(188,118,222)	(94,059,027)	(188,118,222)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	262,987,435	(274,263,503)	218,509,593	(290,778,850)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	126,081,231	(56,681,824)	78,983,546	(32,678,671)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	206,291,033	262,972,857	58,411,037	91,089,708
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	332,372,264	206,291,033	137,394,583	58,411,037
	-	-	-	-

ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม

รายการที่ไม่ใช่เงินสด

ยานพาหนะเพิ่มขึ้นจากการทำสัญญาเช่าการเงิน	9,360,500	8,394,822	9,360,500	8,394,822
---	-----------	-----------	-----------	-----------

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทคือการจำหน่ายและติดตั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้า ประปา ปรับอากาศ และระบบโทรคมนาคม ที่อยู่ตามที่ตั้งทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 329 หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี บริษัทฯมีสำนักงานสาขาชลบุรี อยู่ที่ 59 หมู่ที่ 7 ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน) (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นใน ประเทศ	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น
			2562 ร้อยละ
			2561 ร้อยละ
บริษัท ซี.เอส.เอส. เอนเนอร์ยี จำกัด	จำหน่ายและติดตั้งสายไฟฟ้าท่อและอุปกรณ์ไฟฟ้า	ไทย	100
บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด	จำหน่ายและติดตั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับระบบโทรคมนาคม	ไทย	70

ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ

จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัทรายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่อความเป็นสาระสำคัญของงบการเงินของกลุ่มบริษัทอย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31(ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลสะสมของการนำมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่และฉบับปรับปรุง ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน ยกเว้น มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ดังต่อไปนี้ที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทคาดว่า การนำมาตรฐานฉบับนี้มาใช้ จะมีผลกระทบจากรายการดังต่อไปนี้

- การรับรู้รายการผลขาดทุนด้านเครดิต - กลุ่มบริษัทต้องรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินทรัพย์ทางการเงินโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นก่อน
- การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ - กลุ่มบริษัทต้องรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เข้าทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์จะถูกรับรู้ผ่านกำไรหรือขาดทุน

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานบัญชีที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นมีมูลค่าต่ำ

การบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญจากมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ผู้ให้เช่ายังคงต้องจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุนโดยใช้หลักการเช่นเดียวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานฉบับนี้มาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

ก) รายได้จากสัญญาบริการติดตั้ง

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าสัญญาบริการติดตั้งโดยส่วนใหญ่มีภาระที่ต้องปฏิบัติตามภาระเดียว กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากการบริการติดตั้งตลอดช่วงเวลาที่บริการติดตั้ง โดยใช้วิธีผลัดพรกในการวัดขึ้นความสำเร็จของงาน ซึ่งคำนวณโดยการเปรียบเทียบงานบริการที่เกิดขึ้นแล้วจนถึงวันสิ้นสุดกับงานบริการทั้งหมดตามสัญญา

กลุ่มบริษัทจะพิจารณาความน่าจะเป็นในการรับรู้รายได้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสัญญา การเรียกร้องความเสียหาย ความล่าช้าในการส่งมอบงาน และค่าปรับตามสัญญา โดยจะรับรู้รายได้เฉพาะในกรณีที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากกว่าจะไม่มีการกลับรายการที่มีนัยสำคัญของจำนวนรายได้ที่รับรู้สะสม

เมื่อมูลค่าและความสำเร็จของงานตามสัญญาไม่สามารถวัดได้อย่างสมเหตุสมผล รายได้จะรับรู้ได้ตามต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงที่คาดว่าจะได้รับคืนเท่านั้น

ข) รายได้จากการขายสินค้า

รายได้จากการขายสินค้านับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้โอนอำนาจควบคุมในสินค้าให้แก่ลูกค้าแล้ว กล่าวคือ เมื่อมีการส่งมอบสินค้า รายได้จากการขายแสดงตามมูลค่าที่จะได้รับสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลด โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ค) ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

ง) ต้นทุนบริการติดตั้ง

ต้นทุนบริการติดตั้งรับรู้เมื่อต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาที่ทำเสร็จได้เกิดขึ้นแล้ว โดยจะบันทึกสำรองเมื่อผลขาดทุนสำหรับโครงการทั้งจำนวนเมื่อทราบแน่ชัดว่าโครงการนั้นจะประสบผลขาดทุน

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

4.4 ยอดคงเหลือของสัญญาที่ทำกับลูกค้า

ก) สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาเมื่อมีรายได้ที่รับรู้สะสมเกินกว่าจำนวนเงินที่เรียกเก็บจากลูกค้าจนถึงปัจจุบัน และกลุ่มบริษัทจะบันทึกค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกค้าไม่ได้ สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาจะจัดประเภทเป็นลูกหนี้การค้าเมื่อกิจการมีสิทธิที่จะได้รับชำระโดยปราศจากเงื่อนไข เช่น เมื่อกิจการได้ให้บริการเสร็จสิ้นและลูกค้ารับมอบงาน

ข) หนี้สินที่เกิดจากสัญญา

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินที่เกิดจากสัญญาเมื่อจำนวนเงินที่เรียกเก็บจากลูกค้าจนถึงปัจจุบันเกินกว่ารายได้ที่รับรู้สะสม โดยกิจการยังมีภาระที่ต้องโอนสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า หนี้สินที่เกิดจากสัญญาจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อกิจการได้ปฏิบัติตามภาระที่ระบุไว้ในสัญญาเสร็จสิ้น

4.5 ต้นทุนในการทำให้เสร็จสิ้นตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนในการทำให้เสร็จสิ้นตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า ซึ่งใช้เพื่อสร้างทรัพยากรหรือใช้ในการปรับปรุงทรัพยากรของกิจการเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้สำเร็จในอนาคต และกิจการคาดว่าจะได้รับคืนต้นทุนดังกล่าวเป็นสินทรัพย์และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา และจะบันทึกค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักด้วยต้นทุนที่เกี่ยวข้อง

4.6 สินค้าคงเหลือ

สินค้าสำเร็จรูปแสดงมูลค่าตามราคาทุน(ตามวิธีเข้าก่อน-ออกก่อน)ยกเว้นสายเคเบิลขนาดใหญ่แสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีเฉพาะเจาะจง) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

4.7 เงินลงทุน

- ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ข) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

4.8 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	-	20 ปี
เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	-	5 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	-	5 ปี
อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน	-	3, 5 ปี
ยานพาหนะ	-	5 ปี
อุปกรณ์ที่ติดตั้งตามสัญญา	-	10, 20 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.9 ค่าความนิยม

บริษัทบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของค่าความนิยมในราคาทุน ซึ่งเท่ากับต้นทุนการรวมธุรกิจส่วนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาสูงกว่าต้นทุนการรวมธุรกิจ บริษัทจะรับรู้ส่วนที่สูงกว่านี้เป็นกำไรในส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

บริษัทแสดงค่าความนิยมตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม และจะทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปีหรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น

เพื่อวัตถุประสงค์ในการทดสอบการด้อยค่า บริษัทจะปันส่วนค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการรวมกิจการ และบริษัทจะทำการประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดแต่ละรายการ หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชี บริษัทจะรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน และบริษัทไม่สามารถกลับบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าได้ในอนาคต

4.10 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับกลุ่มบริษัทหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมกลุ่มบริษัทหรือถูกกลุ่มบริษัทควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับกลุ่มบริษัท

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายถึงรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อกฎบริษัทผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของกลุ่มบริษัทที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

4.11 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

4.12 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ รายการต่าง ๆ ของแต่ละกิจการที่รวมอยู่ในงบการเงินรวมวัดมูลค่าด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการนั้น

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.13 การตัดจ่ายของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการตัดจ่ายของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนของกิจการ หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจตัดจ่าย กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการตัดจ่ายเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการตัดจ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.14 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้างโบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาวะผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.15 ประเมินการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาวะผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาวะผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาวะผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัทจะบันทึกสำรองเมื่อผลขาดทุนสำหรับโครงการบริการติดตั้งทั้งจำนวนเมื่อทราบแน่ชัดว่าโครงการบริการติดตั้งนั้นจะประสบผลขาดทุน

4.16 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่ที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวหากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะไม่มีการหักภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตามฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาค่าราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับขั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับขั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

รายได้จากสัญญาบริการติดตั้ง

กลุ่มบริษัทรับรู้รายได้จากสัญญาบริการติดตั้งตลอดช่วงเวลาตามขั้นความสำเร็จของงาน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการวัดระดับความก้าวหน้าของงานเพื่อให้สะท้อนถึงผลการปฏิบัติงานของกิจการตามภาระที่ต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้น โดยอ้างอิงข้อมูลจากวิศวกรหรือผู้ควบคุมโครงการและคำนึงถึงความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในอดีต

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

การปรับลดสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

ในการประมาณการปรับลดสินค้าคงเหลือเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่าสุทธิที่จะได้รับของสินค้าคงเหลือ โดยจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้รับจากสินค้าคงเหลือพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาขายหรือต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่ในงบการเงินและฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากสินค้าเสื่อมคุณภาพ โดยคำนึงถึงอายุของสินค้าคงเหลือและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

ค่าความนิยม

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของค่าความนิยม ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ หรือ หน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดรวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น ๆ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่ากลุ่มบริษัทควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน ประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราฆรรณะ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

6. **ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ**

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 กลุ่มบริษัทได้นำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 มาถือปฏิบัติในระหว่างงวดปัจจุบัน โดยกิจการได้เลือกปรับผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงโดยบันทึกปรับกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

จำนวนเงินของรายการปรับปรุงที่มีผลกระทบต่อรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15
	ตามนโยบายการบัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
งบแสดงฐานะการเงิน			
หนี้สิน			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,110	7	1,117
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	6	(6)	-
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	189	1	190
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			
กำไรขาดทุน			
ต้นทุนบริการติดตั้ง	528	(22)	506
กำไรสำหรับงวด	64	22	86
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.05	0.02	0.07

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15
	ตามนโยบายการบัญชีเดิม	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
งบแสดงฐานะการเงิน			
หนี้สิน			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	978	5	983
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	4	(4)	-
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	180	1	181
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			
กำไรขาดทุน			
ต้นทุนบริการติดตั้ง	246	(13)	233
กำไรสำหรับงวด	22	13	35
กำไรต่อหุ้น (บาท)			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.02	0.01	0.03

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าจะรับรู้ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาที่ทำเสร็จแล้วเป็นต้นทุนค่าบริการติดตั้งเมื่อเกิดรายการ จากเดิมที่รับรู้ต้นทุนตามอัตราส่วนร้อยละของงานที่ทำเสร็จของต้นทุนโดยประมาณ กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทรายการบัญชีบางรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ตามที่ยัง ประเภทใหม่	ตามที่เคย รายงานไว้	ตามที่ยัง ประเภทใหม่	ตามที่เคย รายงานไว้
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	1,187	1,620	1,081	1,428
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา	433	-	347	-
สินทรัพย์ที่รับรู้จากต้นทุนในการทำให้เสร็จ - สิ้นตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า	151	-	82	-
สินค้าคงเหลือ	431	582	419	501
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,242	1,165	1,228	1,088
ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระ - หนี้สินที่เกิดจากสัญญา	-	142	-	189
	65	-	49	-

7. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันรายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างกลุ่มบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)				นโยบายการกำหนดราคา
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	2562	2561	2562	2561	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย					
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
ขายสินค้า	-	-	1,243	1,131	ราคาทุนบวกส่วนเพิ่มร้อยละ 2 ขึ้นไป
ซื้อสินค้า	-	-	1,329	482	ราคาทุนบวกส่วนเพิ่มร้อยละ 2 ขึ้นไป
ต้นทุนค่าบริการงานติดตั้ง	-	-	9,772	86,557	ราคาทุนบวกส่วนเพิ่มร้อยละ 8
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม					
ดอกเบี้ยรับ	20,537	-	20,537	-	อัตราร้อยละ 6.75 - 7 ต่อปี
รายได้ค่าที่ปรึกษา	14,102	-	14,102	-	ราคาตามสัญญา
ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัทและบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีรายละเอียดดังนี้					

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า- บริษัทย่อย (หมายเหตุ 8)	-	-	-	1,234
ดอกเบี้ยค้างรับ - บริษัทร่วม (หมายเหตุ 8)	11,534	1,124	11,534	1,124
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทย่อย (หมายเหตุ 17)	-	-	1,280	4,454
เจ้าหนี้อื่น - บริษัทร่วม (หมายเหตุ 17)	-	699	-	699
ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระ - บริษัทย่อย	-	-	5,429	77,980

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทร่วม

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้กู้ยืม	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ				31 ธันวาคม 2562
	31 ธันวาคม 2561	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ผลขาดทุน จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ ยังไม่เกิดขึ้นจริง	
Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited	-	391,900	(75,936)	(18,309)	297,655

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันจำนวน 9.93 ล้านบาทโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7 ต่อปี และมีกำหนดชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยเมื่อทวงถาม

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วม

(หน่วย: พันบาท)

เงินให้กู้ยืม	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	31 ธันวาคม 2561	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	31 ธันวาคม 2562
บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด	80,000	-	(80,000)	-

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมข้างต้นคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 6.75 ต่อปี และมีกำหนดชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นงวดทุก 3 เดือนในเดือนมิถุนายน 2562 บริษัทฯได้รับคืนเงินให้กู้ยืมดังกล่าวทั้งจำนวน

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานที่ให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ผลประโยชน์ระยะสั้น	40,149	46,551	31,966	37,642
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	1,512	1,432	1,152	1,156
รวม	41,661	47,983	33,118	38,798

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	477,131	574,270	413,057	547,714
ค้างชำระไม่เกิน 3 เดือน	350,326	447,703	310,507	425,202
3 - 6 เดือน	54,706	60,470	52,970	19,825
6 - 12 เดือน	48,727	48,629	29,485	48,629
เกิน 12 เดือนขึ้นไป	138,236	90,110	78,422	53,787
รวมลูกหนี้การค้า	1,069,126	1,221,182	884,441	1,095,157
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(79,654)	(66,573)	(56,980)	(30,790)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	989,472	1,154,609	827,461	1,064,367
ลูกหนี้การค้า - บริษัทย่อย (หมายเหตุ 7)				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
เกิน 12 เดือนขึ้นไป	-	-	-	1,234
รวมลูกหนี้การค้า - บริษัทย่อย	-	-	-	1,234
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	989,472	1,154,609	827,461	1,065,601
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น	11,278	6,083	6,494	4,476
เงินทดรองจ่าย	10,845	23,103	3,522	7,660
รายได้ค้างรับอื่น	360	390	356	387
ดอกเบี้ยค้างรับ - บริษัทร่วม (หมายเหตุ 7)	11,534	1,124	11,534	1,124
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	1,181	1,858	662	1,570
รวมลูกหนี้อื่น, สุทธิ	35,198	32,558	22,568	15,217
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	1,024,670	1,187,167	850,029	1,080,818

9. สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา/หนี้สินที่เกิดจากสัญญา

9.1 ยอดคงเหลือตามสัญญา

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา				
รายได้บริการติดตั้งค้างรับ	13,085	4,502	13,085	4,502
รายได้ที่ยังไม่ได้เรียกเก็บ	159,885	428,376	91,842	343,070
รวมสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา	172,970	432,878	104,927	347,572
หนี้สินที่เกิดจากสัญญา				
รายได้ค่าบริการติดตั้งรับล่วงหน้า	55,565	65,087	47,640	48,557
รวมหนี้สินที่เกิดจากสัญญา	55,565	65,087	47,640	48,557

9.2 รายได้ที่ได้รับที่เกี่ยวข้องกับยอดคงเหลือตามสัญญา

ในระหว่างปี 2562 กลุ่มบริษัทรับรู้ยอดขายของหนี้สินที่เกิดจากสัญญาเป็นรายได้จำนวน 10 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 1 ล้านบาท)

9.3 รายได้ที่คาดว่าจะรับรู้สำหรับภาระที่ยังปฏิบัติไม่เสร็จสิ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทคาดว่าจะมีรายได้ที่รับรู้ในอนาคตสำหรับภาระตามสัญญาที่ทำกับลูกค้าที่ยังไม่ได้ปฏิบัติหรือยังปฏิบัติไม่เสร็จสิ้นจำนวน 171 ล้านบาท ซึ่งกลุ่มบริษัทคาดว่าจะปฏิบัติตามภาระตามสัญญาดังกล่าวเสร็จสิ้นภายใน 2 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 129 ล้านบาท และ 2 ปี)

10. สินทรัพย์ที่รับรู้จากต้นทุนในการทำให้เสร็จสิ้นตามสัญญาที่ทำกับลูกค้า

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
งานไตรมาสแรก	32,172	49,046	3,549	7,979
งานติดตั้งอื่น ๆ	110,638	102,230	76,421	74,131
	142,810	151,276	79,970	82,110

11. สินค้าคงเหลือ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ-สุทธิ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
สินค้าสำเร็จรูป	657,849	458,640	(28,456)	(27,551)	629,393	431,089

ในระหว่างปี 2562 กลุ่มบริษัทบันทึกการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นจำนวน 8 ล้านบาท (2561: 5 ล้านบาท) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย และมีกรกลับรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นจำนวน 7 ล้านบาท (2561: 9 ล้านบาท) โดยนำไปหักจากมูลค่าของสินค้าคงเหลือ ที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
สินค้าสำเร็จรูป	544,419	435,154	(17,642)	(16,674)	526,777	418,480

ในระหว่างปี 2562 บริษัทบันทึกการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นจำนวน 7 ล้านบาท (2561: 4 ล้านบาท) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย และมีกรกลับรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นจำนวน 6 ล้านบาท (2561: 8 ล้านบาท) โดยนำไปหักจากมูลค่าของสินค้าคงเหลือที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

12.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)		ราคาทุน	
	2562	2561	2562	2561	2562	2561
บริษัท ซี.เอส.เอส. เอนเนอร์ยี จำกัด	150,000	150,000	100	100	150,000	150,000
บริษัท นีออนเวริคส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด	10,000	10,000	70	70	344,859	344,859
รวม					494,859	494,859

12.2 รายละเอียดของบริษัทย่อยซึ่งมีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ

(หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	สัดส่วนที่ถือโดย ส่วนได้เสีย ที่ไม่มีอำนาจควบคุม		ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ ควบคุมในบริษัทย่อย สะสม		กำไร (ขาดทุน) ที่แบ่งให้กับ ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจ ควบคุมในบริษัทย่อยใน ระหว่างปี	
	2562 (ร้อยละ)	2561 (ร้อยละ)	2562	2561	2562	2561
บริษัท นีออนเวริคส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด	30	30	65	62	5	(1)

12.3 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทย่อยซึ่งมีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมที่มีสาระสำคัญ ซึ่งเป็นข้อมูลก่อนการตัด
รายการระหว่างกัน

สรุปรายการฐานะทางการเงินของบริษัท นีออนเวริคส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด

(หน่วย: ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	2562	2561
สินทรัพย์หมุนเวียน	357	289
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	51	51
หนี้สินหมุนเวียน	184	128
หนี้สินไม่หมุนเวียน	196	138

สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัท นีออนเวริคส์ คอมมูนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด

(หน่วย: ล้านบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม

	2562	2561
รายได้	376	347
กำไร	20	20
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	(1)	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	19	20

สรุปรายการกระแสเงินสดของบริษัท นีออนเวริคส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2562	2561
กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน	(37)	(14)
กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(4)	(3)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	45	16
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	4	(1)

13. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

13.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	สัดส่วน เงินลงทุน(ร้อยละ)	
			2562	2561
บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	38	38
Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited	ผลิตและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า จากพลังงานแสงอาทิตย์	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	25	35
รวม				

บริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีราคาทุน	
	2562	2561	2562	2561
บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด	51,741	47,812	73,046	56,460
PhuKhanh Solar Power Joint Stock Company Limited	272,673	176,417	272,150	176,417
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน	-	-	(20,057)	-
รวม	324,414	224,229	325,139	232,877

บริษัทฯ ประเมินการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด โดยวิธีการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตและรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าจำนวน 20.1 ล้านบาทในปี 2562

13.1.1 บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าหุ้นส่วนที่เหลือแก่บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด เป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 0.7 ล้านบาท

ในเดือนพฤศจิกายน 2562 บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด ได้จัดทะเบียนเพิ่มทุนจาก 36,000 ล้านบาท เป็น 48,272 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 122,720 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100,000 กีบ

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ลงทุนซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของบริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด จำนวน 4,663 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 100,000 กีบ เพื่อรักษาสัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ 38 บริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าหุ้นเป็นเงินจำนวน 16.6 ล้านบาทเรียบร้อยแล้ว

13.1.2 Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited (“PKS”)

ในเดือนมกราคม 2562 PKS ได้ดำเนินการเรียกชำระหุ้นจำนวน 137,806 ล้านดองเวียดนาม จากเดิมหุ้นเรียกชำระแล้วจำนวน 362,194 ล้านดองเวียดนาม เป็นหุ้นจดทะเบียนและเรียกชำระแล้วจำนวน 500,000 ล้านดองเวียดนาม โดยการออกหุ้นสามัญใหม่จำนวน 1,378,065 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100,000 ดองเวียดนาม เนื่องจากบริษัทฯ ไม่ได้ลงทุนเพิ่มในหุ้นสามัญเพิ่มทุนดังกล่าวทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของ บริษัทฯ ลดลงจากเดิมร้อยละ 35 เหลือร้อยละ 25 ในปี 2562 บริษัทฯ ลงทุนซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนของ PKS จำนวน 705,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100,000 ดองเวียดนาม คิดเป็นจำนวนเงิน 70,500 ล้านดองเวียดนาม (เทียบเท่าประมาณ 95 ล้านบาท) เพื่อรักษาสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 25 โดยบริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าหุ้นเป็นเงินจำนวน 95.7 ล้านบาทเรียบร้อยแล้ว

13.2 ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและเงินปันผล

ในระหว่างปีบริษัทฯ ระบุส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

บริษัทร่วม	งบการเงินรวม			
	ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน)		ส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	
	2562	2561	2562	2561
บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด	(8,938)	(6,115)	(3,720)	(637)
Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited	14,699	-	(14,176)	-
รวม	5,761	(6,115)	(17,896)	(637)

บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ในเดือนมกราคม 2562 และ Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited เริ่มจำหน่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ในเดือนมิถุนายน 2562

ในระหว่างปี 2562 และ 2561 ไม่มีเงินปันผลรับจากบริษัทร่วม

13.3 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วมที่มีสาระสำคัญ

	บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด		Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited	
	(หน่วย: ล้านบาท)		(หน่วย: ล้านดองเวียดนาม)	
	2562	2561	2562	2561
ทุนเรียกชำระ	48,272	36,000	782,000	362,194
สินทรัพย์รวม	88,159	81,252	2,315,430	360,924
หนี้สินรวม	53,042	51,746	1,490,819	556
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(6,540)	(4,779)	43,978	(771)

สรุปรายการฐานะทางการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	บริษัท น้ำซ้อไฮโดรเพาเวอร์ จำกัด		Phu Khanh Solar Power Joint Stock Company Limited	
	(หน่วย: ล้านบาท)		(หน่วย: ล้านดองเวียดนาม)	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์หมุนเวียน	17.0	0.5	270.5	418.2
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	282.2	307.7	2,743.0	86.0
หนี้สินหมุนเวียน	(5.8)	(46.7)	(464.3)	(0.8)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(174.2)	(149.6)	(1,476.0)	-
สินทรัพย์ - สุทธิ	119.2	111.9	1,073.2	503.4
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	38	38	25	35
สัดส่วนตามส่วนได้เสียของกิจการใน				
สินทรัพย์ - สุทธิ	45.3	42.5	268.3	173.7
ค่าความนิยม	3.5	2.2	4.4	2.7
สิทธิสัมปทานโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ	3.6	3.8	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(0.7)	(0.7)	-	-
มูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของกิจการ				
ในบริษัทร่วม	51.7	47.8	272.7	176.4

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของยานพาหนะซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 21 ล้านบาท และ 21 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 18 ล้านบาท และ 15 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 74 ล้านบาท และ 54 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 53 ล้านบาท และ 38 ล้านบาท ตามลำดับ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทได้นำที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากสถาบันการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงินประมาณ 331 ล้านบาท และ 339 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 301 ล้านบาท และ 311 ล้านบาท ตามลำดับ)

15. ค่าความนิยม

บริษัทฯ รวมค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมกิจการให้กับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด) เพื่อทดสอบการด้อยค่าประจำปี บริษัทฯ พิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ โดยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับอ้างอิงจากประมาณการทางการเงินซึ่งได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหาร ประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวครอบคลุมระยะเวลา 5 ปี

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ คำนวณมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์โดยพิจารณาอัตราการเติบโตของรายได้จากประมาณการรายได้ที่บริษัท นีออนเวิร์คส์ คอมมิวนิเคชั่นส์ (ประเทศไทย) จำกัด จัดทำขึ้น โดยอ้างอิงงานที่ยื่นประมูลต่อหน่วยงานราชการและเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบัน ความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้ได้รับงานประมูล ประกอบกับการคาดการณ์การเติบโตของตลาด และใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีร้อยละ 11.2 ต่อปีที่สะท้อนถึงความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

อัตราการเติบโตที่ใช้ในการประมาณการกระแสเงินสดของงวดเวลาที่ไกลออกไปกว้างกว่างวดเวลาตามประมาณการทางการเงินล่าสุด เป็นอัตราที่ไม่สูงกว่าอัตราการเติบโตเฉลี่ยระยะยาวของอุตสาหกรรมที่หน่วยสินทรัพย์นั้นดำเนินงานอยู่

หากอัตราคิดลดเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 ต่อปี จะทำให้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนมีมูลค่าเท่ากับราคาตามบัญชี ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเชื่อว่าค่าความนิยมไม่เกิดการด้อยค่า

16. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินค้ำประกันโดยการจำนองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของกลุ่มบริษัท

17. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	988,200	1,020,097	879,878	962,116
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทย่อย (หมายเหตุ 7)	-	-	1,280	4,454
ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระ - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	62,899	141,758	36,118	110,635
ต้นทุนที่ยังไม่เรียกชำระ - บริษัทย่อย (หมายเหตุ 7)	-	-	5,429	77,980
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	10,636	12,668	10,036	11,974
เจ้าหนี้อื่น - บริษัทร่วม (หมายเหตุ 7)	-	699	-	699
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	55,302	66,697	50,186	59,854
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,117,037	1,241,919	982,927	1,227,712

18. เงินกู้ยืมระยะยาว

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561
เงินกู้ยืมระยะยาว	16,540	44,740
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(14,520)	(28,200)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	<u>2,020</u>	<u>16,540</u>

เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2561 บริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 63 ล้านบาทกับธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในประเทศไทยเพื่อรีไฟแนนซ์เงินกู้ยืมระยะยาวเดิม โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงกับ THBFIX บวกร้อยละ 2 ต่อปี เงินกู้ยืมระยะยาวดังกล่าวมีกำหนดชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยทุกเดือน รวม 38 งวด เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยการจำนองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของบริษัทฯ

ภายใต้สัญญาเงินกู้ บริษัทฯ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางการเงินบางประการตามที่ระบุในสัญญา เช่น การชำระอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น

19. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	19,066	21,085	14,046	14,243
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(2,100)	(2,064)	(1,749)	(1,446)
รวม	16,966	19,021	12,297	12,797
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(5,881)	(6,393)	(4,690)	(4,838)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน-สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	<u>11,085</u>	<u>12,628</u>	<u>7,607</u>	<u>7,959</u>

กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทที่สี่ซึ่งเพื่อเช่ายานพาหนะใช้ในการดำเนินงานของกิจการโดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 2 ถึง 5 ปี

กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)					
	2562					
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย						
ทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	6,706	12,360	19,066	5,327	8,719	14,046
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงิน รอการตัดบัญชี	(825)	(1,275)	(2,100)	(637)	(1,112)	(1,749)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	<u>5,881</u>	<u>11,085</u>	<u>16,966</u>	<u>4,690</u>	<u>7,607</u>	<u>12,297</u>

(หน่วย: พันบาท)

	2561					
	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต้นที่ต้องจ่าย						
ทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	7,444	13,641	21,085	5,622	8,621	14,243
ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอ						
การตัดบัญชี	(1,051)	(1,013)	(2,064)	(784)	(662)	(1,446)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ต้องจ่าย						
ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	6,393	12,628	19,021	4,838	7,959	12,797

20. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	43,768	40,264	38,644	35,829
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	5,467	2,491	4,654	1,944
ต้นทุนดอกเบี้ย	1,610	1,212	1,414	1,070
ต้นทุนบริการในอดีต	12,962	-	12,022	-
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:				
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์				
ประกันภัย	3,939	-	2,835	-
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(847)	(199)	(847)	(199)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	66,899	43,768	58,722	38,644

เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ถือเป็นภาระแก้ไขโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน และมีผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทที่มีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น 13 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 12 ล้านบาท) ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทได้บันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายในปี 2562

กลุ่มบริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวน 7 ล้านบาท (2561: 6 ล้านบาท) และงบการเงินเฉพาะกิจการ 4 ล้านบาท (2561: 3 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของกลุ่มบริษัทประมาณ 15 ปี และ 16 ปี ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 16 ปี และ 16 ปี ตามลำดับ) สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
อัตราคิดลด	3.1	3.1, 3.2	3.1	3.1
อัตราการขึ้นเงินเดือน	4.0 - 8.0	4.0 - 11.0	4.0 - 6.0	4.0 - 11.0
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน (ขึ้นกับช่วงอายุ)	0.0 - 25.0	0.0 - 20.0	0.0 - 20.0	0.0 - 16.0

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	2562			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(6,230)	7,229	(5,431)	6,300
อัตราการขึ้นเงินเดือน	7,745	(6,778)	6,749	(5,908)

(หน่วย: พันบาท)

	2561			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%	เพิ่มขึ้น 1%	ลดลง 1%
อัตราคิดลด	(4,491)	5,261	(3,917)	4,658
อัตราการขึ้นเงินเดือน	6,622	(5,668)	5,866	(5,018)

21. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้ในปัจจุบันบริษัทฯ ได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

22. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายแบ่งตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	246,203	263,818	202,197	215,792
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	35,215	59,694	29,935	30,373
ค่าขนส่ง	13,255	17,824	13,255	17,823
ค่าจ้างเหมางานติดตั้ง	316,351	475,584	273,065	407,610
ค่าบริการสำนักงาน	6,232	6,664	5,538	5,941
ค่านายหน้า	15,551	24,926	14,458	23,848
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	6,126	8,254	4,591	5,772
รายการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่ จะได้รับ (โอนกลับ)	906	(3,534)	969	(3,566)
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างติดตั้ง	(190,826)	83,088	(107,227)	64,025
ซื้อสินค้าสำเร็จรูป	3,133,804	3,161,115	2,675,328	3,068,960

23. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
(หน่วย: พันบาท)				
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	29,096	51,298	23,264	44,555
รายการปรับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	1,654	-	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและ				
การกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	(6,067)	(7,530)	(8,149)	(1,963)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในกำไรขาดทุน	24,683	43,768	15,115	42,592

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี 2562 และ 2561 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
(หน่วย: พันบาท)				
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับผลขาดทุนจาก				
การประมาณการตามหลักคณิตประกันภัย	788	-	567	-

รายการกระทบยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
(หน่วย: พันบาท)				
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	110,186	213,020	49,886	213,844
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	22,037	42,604	9,977	42,769
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	1,969	520	5,380	345
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(285)	(579)	(242)	(522)
ขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้	433	-	-	-
อื่นๆ	529	1,223	-	-
รวม	2,646	1,164	5,138	(177)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในกำไรขาดทุน	24,683	43,768	15,115	42,592

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย:พันบาท)

	งบแสดงฐานะการเงิน			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
สินทรัพย์(หนี้สิน) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	12,319	9,703	11,579	6,341
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	5,691	5,510	3,529	3,335
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	13,380	8,754	11,744	7,729
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(987)	(360)	(1,264)	(533)
ปรับมูลค่าสินทรัพย์จากการซื้อบริษัทย่อย	(820)	(879)	-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	29,583	22,728	25,588	16,872
โดยแสดงเป็น				
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	30,403	23,607	25,588	16,872
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(820)	(879)	-	-

24. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 แสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
กำไรสำหรับปี (พันบาท)	79,649	170,338	34,771	171,252
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	1,175,739	1,175,739	1,175,739	1,175,739
กำไรต่อหุ้น (บาท/หุ้น)	0.07	0.14	0.03	0.15

25. ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของกลุ่มบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบถามอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทคือประธานเจ้าหน้าที่บริหารของกลุ่มบริษัท

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงานกลุ่มบริษัทจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของผลิตภัณฑ์และบริการ กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 2 ส่วนงาน ดังนี้

- ส่วนงานจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นส่วนงานที่เป็นผู้จำหน่ายสายไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานไฟฟ้า รวมถึงวัสดุและอุปกรณ์ป้องกันไฟลาม
- ส่วนงานบริการติดตั้ง เป็นส่วนงานที่ให้บริการออกแบบและติดตั้ง ระบบโทรคมนาคมและระบบป้องกันไฟลาม

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบถามผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มบริษัทประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

ข้อมูลรายได้และกำไรของส่วนงานของกลุ่มบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 มีดังต่อไปนี้
(หน่วย: พันบาท)

	2562		
	จำหน่าย อุปกรณ์ไฟฟ้า	บริการติดตั้ง	งบการเงินรวม
รายได้จากลูกค้าภายนอก	3,086,238	705,529	3,791,767
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	-	(4,174)	(4,174)
โอนกลับรายการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือเป็น มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	(906)	-	(906)
กำไรของส่วนงาน	314,135	199,574	513,709

(หน่วย: พันบาท)

	2561		
	จำหน่าย อุปกรณ์ไฟฟ้า	บริการติดตั้ง	งบการเงินรวม
รายได้จากลูกค้าภายนอก	3,212,143	1,317,984	4,530,127
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	-	(4,458)	(4,458)
โอนกลับรายการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือเป็น มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	3,534	-	3,534
กำไรของส่วนงาน	282,529	359,582	642,111

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากลูกค้ารายใหญ่จำนวนหนึ่งราย เป็นจำนวนเงินประมาณ 132 ล้านบาท ซึ่งมาจากรายได้จากการขาย (2561: 671 ล้านบาท ซึ่งมาจากส่วนงานติดตั้งโทรคมนาคม)

26. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยกลุ่มบริษัทและพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 ถึง ร้อยละ 5 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ยูโอบี (ไทย) จำกัด และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากราชการตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของกลุ่มบริษัทในระหว่างปี 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 7.1 ล้านบาท และ 6.6 ล้านบาท ตามลำดับ (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 6.2 ล้านบาท และ 5.6 ล้านบาท ตามลำดับ)

27. เงินปันผล

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่าย ต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561	118	0.10
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับปี 2561	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2561	70	0.06
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2561		188	0.16

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่าย ต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2561	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2562	71	0.06
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับปี 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2562	23	0.02
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2562		94	0.08

28. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

28.1 ภาวะผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงานและบริการ

กลุ่มบริษัททำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าทรัพย์สินต่าง ๆ และสัญญาบริการกับบุคคลภายนอกและบริษัทหลายแห่ง อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย:ล้านบาท)

	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
จ่ายชำระ				
ภายใน 1 ปี	2	2	2	2
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2	1	2	1

28.2 การค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 กลุ่มบริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องเนื่องกับภาวะผูกพันตามปกติธุรกิจของกลุ่มบริษัท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย:ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2562	2561	2562	2561
ค้ำประกันการจ่ายชำระเงินให้กับเจ้าหนี้	218	218	218	218
ค้ำประกันการปฏิบัติงานตามสัญญา	101	94	81	75
ค้ำประกันการก่อสร้าง การประมูลงานก่อสร้าง				
การยื่นขอประกวดราคาและการชำระหนี้	52	44	52	39
ค้ำประกันการขายสินค้า	4	15	4	15

29. เครื่องมือทางการเงิน

29.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 “การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน” ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเงินฝากธนาคารที่มีภาวะค้ำประกัน เงินกู้ยืมระยะสั้น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินและเงินกู้ยืมระยะยาว

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ฝ่ายบริหารควบคุมและป้องกันความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มั่นนโยบายและวิธีการในการควบคุมและการป้องกันสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้การให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้น หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีดอกเบี้ย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของกลุ่มบริษัทจึงอยู่ในระดับต่ำ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ 2561 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยและสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนด หรือ วันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

		2562					
		งบการเงินรวม					
		อัตราดอกเบี้ยคงที่	อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี		อัตรา	
		มากกว่า	ปรับขึ้นลง	อัตรา		ดอกเบี้ย	
		ภายใน	ตามราคา	ดอกเบี้ย	รวม	ที่แท้จริง	
		1 ปี	ตลาด	ดอกเบี้ย		(ร้อยละต่อปี)	
		ถึง 5 ปี					
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	268	-	332,103	-	332,371	0.10 - 0.85	
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	1,024,670	1,024,670	-	
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	131,462	-	-	-	131,462	0.55 - 1.50	
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	694,500	-	-	-	694,500	1.64 - 2.90	
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	1,117,037	1,117,037	-	
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	5,881	11,085	-	-	16,966	2.36 - 10.64	
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	16,540	-	16,540	THBFIX	
						บวกร้อยละ 2 ต่อปี	

(หน่วย: พันบาท)

2561						
งบการเงินรวม						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่		อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี	อัตรา	อัตรา
	มากกว่า					
	ภายใน 1 ปี	ถึง 5 ปี	ปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	อัตราดอกเบี้ย	รวม	ที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5,598	-	200,693	-	206,291	0.10 - 0.85
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	1,187,167	1,187,167	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	143,102	-	-	-	143,102	0.55 - 1.50
หนี้สินทางการเงิน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	296,700	-	-	-	296,700	1.64 - 2.90
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	1,241,919	1,241,919	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	6,393	12,628	-	-	19,021	2.36 - 10.64
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	44,740	-	44,740	THBFIX บวกร้อยละ 2 ต่อปี

(หน่วย: พันบาท)

2562						
งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่		อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี	อัตรา	อัตรา
	มากกว่า					
	ภายใน 1 ปี	ถึง 5 ปี	ปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	อัตราดอกเบี้ย	รวม	ที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	268	-	137,126	-	137,394	0.10 - 0.85
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	850,029	850,029	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	117,422	-	-	-	117,422	0.55 - 1.50
หนี้สินทางการเงิน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	596,000	-	-	-	596,000	1.64 - 1.95
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	982,927	982,927	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	4,690	7,607	-	-	12,297	2.36 - 10.64
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	16,540	-	16,540	THBFIX บวกร้อยละ 2 ต่อปี

(หน่วย: พันบาท)

2561

งบการเงินเฉพาะกิจการ

	อัตราดอกเบี้ยคงที่		อัตราดอกเบี้ย		ไม่มี	อัตรา
	มากกว่า	ภายใน	ปรับขึ้นลง	ตามราคา	อัตรา	
	1 ปี	ถึง 5 ปี	ตลาด	ดอกเบี้ย	รวม	ที่แท้จริง
						(ร้อยละต่อปี)
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,766	-	53,645	-	58,411	0.10 - 0.85
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	-	1,080,818	1,080,818	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค่าประกัน	132,422	-	-	-	132,422	0.55 - 1.50
หนี้สินทางการเงิน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	244,500	-	-	-	244,500	1.64 - 1.95
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	1,227,712	1,227,712	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	4,838	7,959	-	-	12,797	2.36 - 10.64
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	44,740	-	44,740	THBFIX
						บวกร้อยละ 2 ต่อปี

29.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัทจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด กลุ่มบริษัทจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

30. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของกลุ่มบริษัทคือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทุนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานธุรกิจของกลุ่มบริษัทและเสริมสร้างมูลค่าการถือหุ้นให้กับผู้ถือหุ้นโดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.21:1 (2561: 1.03:1) และบริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.09:1 (2561: 0.99:1)

31. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติเห็นชอบให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปีให้จ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นจากผลการดำเนินงานของปี 2562 ในอัตราหุ้นละ 0.01 บาท รวมเป็นเงินประมาณ 11.8 ล้านบาท

32. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

CSS Group

www.cssthai.com

บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)

329 หมู่ 3 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทร.(+66)2-018-1111 โทรสาร.(+66)2-018-1142